

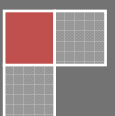
2015
2019

**ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ
ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
& ΤΡΟΦΙΜΩΝ**

**ΠΟΛΥΕΤΕΣ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΟ
ΕΘΝΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΕΛΕΓΧΩΝ
(ΠΟΕΣΕ)**

ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 2015

ΠΟΛΥΕΤΕΣ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΟ ΕΘΝΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΕΛΕΓΧΩΝ

που παρουσιάζεται από την ΕΛΛΑΔΑ

για την πενταετία 2015 - 2019

Σημεία επαφής ΠΟΕΣΕ

ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΖΩΙΚΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ & ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΗΣ	
Διεύθυνση	Αχαρνών 2, 10176 Αθήνα
Ηλεκτρονική διεύθυνση	ka6u040@minagric.gr
Τηλέφωνο	+30 210 527.1648
ΕΝΙΑΙΟΣ ΦΟΡΕΑΣ ΕΛΕΓΧΟΥ ΤΡΟΦΙΜΩΝ	
Διεύθυνση	Λεωφόρος Κηφισίας 124 & Ιατρίδου 2, 11526 Αθήνα
Ηλεκτρονική διεύθυνση	dpanteleaki@efet.gr
Τηλέφωνο / Φαξ	+30 210 6971.582 / +30 210 6971.501

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1	5
Εισαγωγή	5
1.1 ΙΣΤΟΡΙΚΟ - ΝΟΜΙΚΗ ΒΑΣΗ.....	5
1.2 ΣΚΟΠΟΣ	6
1.3 ΧΡΟΝΙΚΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ	6
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2	7
Εθνικοί Στρατηγικοί Στόχοι	7
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3	9
Ορισμός αρμοδίων αρχών, εθνικών εργαστηρίων αναφοράς και φορέων ελέγχου	9
3.1 ΑΡΜΟΔΙΕΣ ΑΡΧΕΣ	9
3.1.1 Κεντρικές Αρμόδιες Αρχές	9
3.1.1.1 Κεντρικές Υπηρεσίες του ΥΠΑΑΤ	10
3.1.1.2 Ενιαίος Φορέας Ελέγχου Τροφίμων	13
3.1.2 Λοιπές Υπηρεσίες του ΥΠΑΑΤ.....	15
3.1.3 Κεντρικές Υπηρεσίες άλλων Υπουργείων	19
3.1.4 Υπηρεσίες της Περιφέρειας.....	21
3.1.5 Επικοινωνία - Συντονισμός μεταξύ των αρμοδίων αρχών.....	23
3.2 ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ	23
3.2.1 Εθνικά Εργαστήρια Αναφοράς	23
3.2.2 Εργαστήρια Επισήμου Ελέγχου	24
ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΚΑΘΟΡΙΣΜΟ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΩΝ ΕΠΙΣΗΜΟΥ	
ΕΛΕΓΧΟΥ ΤΩΝ ΤΡΟΦΙΜΩΝ	24
3.3 ΦΟΡΕΙΣ ΕΛΕΓΧΟΥ	25
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4	26
Οργάνωση & Διαχείριση επισήμων ελέγχων	26
4.1 ΤΟΜΕΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ.....	26
4.1.1 Τρόφιμα ζωικής προέλευσης.....	26
4.1.1.1 Κατάλοιπα Κτηνιατρικών Φαρμάκων και άλλων ουσιών - Εθνικό Πρόγραμμα	
Ελέγχου Καταλοίπων (ΕΠΕΚ)	37
4.1.1.2 Κανόνες εμπορίας Τροφίμων Ζωικής Προέλευσης.....	43
4.1.2 Τρόφιμα μη ζωικής προέλευσης	48
4.1.3 Προϊόντα βιολογικής γεωργίας	66
4.1.4 Προϊόντα Προστατευόμενης Ονομασίας Προέλευσης (ΠΟΠ) -	
Προστατευόμενης Γεωγραφικής Ένδειξης (ΠΓΕ) - Εγγυημένα Παραδοσιακά	
Ιδιότυπα Προϊόντα (ΕΠΙΠ)	73
4.1.5 Ζωικά Υποπροϊόντα.....	77
4.2 ΤΟΜΕΑΣ ΖΩΟΤΡΟΦΩΝ	80

4.3 ΤΟΜΕΑΣ ΥΓΕΙΑΣ ΖΩΩΝ	86
4.3.1 Ασθένειες ζώων και ζωνοόσοι - Διακίνηση ζώων	86
4.3.2 Τεχνητή Σπερματέγχυση & Συγχρονισμός Οίστρου	96
4.3.3 Σήμανση & Καταγραφή ζώων	100
4.3.4 Κτηνιατρικά φάρμακα	105
4.4 ΤΟΜΕΑΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΖΩΩΝ	113
4.5 ΤΟΜΕΑΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΦΥΤΙΚΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ	121
4.5.1 Υπολείμματα Φυτοπροστατευτικών Προϊόντων σε προϊόντα φυτικής προέλευσης	121
4.5.2 Φυτοϋγειονομικός Έλεγχος	129
4.5.3 Γενετικά Τροποποιημένοι Σπόροι προς σπορά	138
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5	140
Σχέδια έκτακτης ανάγκης και αμοιβαία συνδρομή	140
5.1 ΣΧΕΔΙΑ ΕΚΤΑΚΤΗΣ ΑΝΑΓΚΗΣ	140
5.1.1 Τομέας Τροφίμων	140
5.1.2 Τομέας Ζωοτροφών	140
5.1.3 Τομέας Υγείας Ζώων	141
5.2 ΑΜΟΙΒΑΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ	145
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6	149
Επιθεώρηση (audit) αρμοδίων αρχών	149
6.1 ΣΥΣΤΗΜΑ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗΣ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗΣ ΥΠΑΑΤ	149
6.2 ΣΥΣΤΗΜΑ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗΣ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗΣ ΕΦΕΤ	151
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7	153
Μέτρα συμμόρφωσης με τον Καν.882/2004	153
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8	159
Ανασκόπηση και αναθεώρηση του ΠΟΕΣΕ	159
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1	161
A. Οργανόγραμμα Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων	161
B. Οργανόγραμμα ΕΦΕΤ	162
Γ. Οργανόγραμμα Περιφερειών	163
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2	168
Εθνικά Εργαστήρια Αναφοράς & Εργαστήρια Επισήμου Ελέγχου	168
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3	195
Συντομογραφίες	195

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

Εισαγωγή

1.1 ΙΣΤΟΡΙΚΟ - ΝΟΜΙΚΗ ΒΑΣΗ

Το Πολυετές Ολοκληρωμένο Εθνικό Σχέδιο Ελέγχων (ΠΟΕΣΕ) καταρτίστηκε από την Ομάδα Εργασίας για το ΠΟΕΣΕ που συστάθηκε σύμφωνα με την υπ' αριθμ. 344/119385/24-09-2014 Απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων, σε εφαρμογή :

- του Κανονισμού (ΕΚ) 882/2004, που θεσπίζει τους γενικούς κανόνες για τη διεξαγωγή των επισήμων ελέγχων για την εξακρίβωση της συμμόρφωσης προς τους κανόνες της νομοθεσίας περί τροφίμων και ζωοτροφών και προς τους κανόνες για την υγεία και την καλή διαβίωση των ζώων,
- της με αριθμό 2007/363/ΕΚ Απόφασης της Επιτροπής, σύμφωνα με το άρθρο 43 του κανονισμού (ΕΚ) 882/2004, για τις κατευθυντήριες οδηγίες που βοηθούν τα κράτη μέλη στην κατάρτιση του πολυετούς ολοκληρωμένου εθνικού σχεδίου ελέγχων που προβλέπεται στον ως άνω κανονισμό.

Τόσο ο Κανονισμός (ΕΚ) 882/2004 όσο και οι κατευθυντήριες οδηγίες έχουν στόχο τη βελτίωση της ποιότητας, την αποτελεσματικότητα και την ομοιογένεια των επισήμων ελέγχων μεταξύ των κρατών μελών, αλλά και την εξασφάλιση υψηλού επιπέδου προστασίας της υγείας και των συμφερόντων των καταναλωτών όσον αφορά τα τρόφιμα και τις ζωοτροφές.

Σε αυτό το πλαίσιο, η Ελλάδα παρουσιάζει ένα Πολυετές Ολοκληρωμένο Εθνικό Σχέδιο Ελέγχων, όπου περιγράφονται οι εθνικές ρυθμίσεις που έχουν προβλεφθεί για την εφαρμογή των επισήμων ελέγχων στους τομείς των τροφίμων και των ζωοτροφών και για την υγεία και την καλή διαβίωση των ζώων και τίθενται οι εθνικοί στρατηγικοί και επιμέρους στόχοι και προτεραιότητες για τις δραστηριότητες των επισήμων ελέγχων για το χρονικό διάστημα 2015 - 2019.

Ο τομέας της υγείας και προστασίας των φυτών καθώς και ο τομέας των εμπορικών προδιαγραφών ποιότητας τροφίμων φυτικής παραγωγής, αν και δεν περιλαμβάνονται στο σύνολο των ρυθμίσεων του Κανονισμού 882/2004, αναφέρονται στο Πολυετές Ολοκληρωμένο Εθνικό Σχέδιο Ελέγχων.

1.2 ΣΚΟΠΟΣ

Το Πολυετές Ολοκληρωμένο Εθνικό Σχέδιο Ελέγχων καλύπτει όλο το φάσμα της οργάνωσης, της διαχείρισης, των δραστηριοτήτων και των στόχων των επισήμων ελέγχων που έχουν τεθεί σε εφαρμογή στους τομείς των τροφίμων και των ζωοτροφών και της υγείας και της καλής διαβίωσης των ζώων καθώς και της υγείας και προστασίας των φυτών για την προσεχή πενταετία 2015 - 2019.

1.3 ΧΡΟΝΙΚΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

Η χρονική διάρκεια εφαρμογής του ΠΟΕΣΕ, ορίζεται στα πέντε έτη (2015 - 2019), χρονικό διάστημα που θεωρείται ικανό για την ουσιαστική υλοποίηση των στρατηγικών και επιμέρους στόχων του, με βάση τη σταδιακά αποκτούμενη εμπειρία ώστε να δίνεται η ευχέρεια της αντιμετώπισης ζητημάτων που αφορούν την οργάνωση, το συντονισμό και τη χρηματοδότηση των επισήμων ελέγχων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

Εθνικοί Στρατηγικοί Στόχοι

Οι στρατηγικοί στόχοι του Πολυετούς Ολοκληρωμένου Εθνικού Σχεδίου Ελέγχων της χώρας, οι οποίοι βρίσκονται σε πλήρη εναρμόνιση με τις απαιτήσεις του Κανονισμού 882/2004/ΕΚ διαμορφώνονται, ως εξής :

1.	Παρακολούθηση και αντιμετώπιση ζωνόσων και ζωνοσογόνων παραγόντων. Εκκρίζωση συγκεκριμένων ζωνόσων.
2.	Πρόληψη και αντιμετώπιση χημικών και βιολογικών παραγόντων κινδύνου στην αλυσίδα τροφίμων και ζωοτροφών.
3.	Προστασία των συμφερόντων των καταναλωτών και καταπολέμηση των φαινομένων απάτης σε όλο το εύρος της διατροφικής αλυσίδας.
4.	Διασφάλιση της αποτελεσματικής εφαρμογής της ενωσιακής νομοθεσίας περί φυτοϋγειονομικού ελέγχου για την προστασία του εθνικού κεφαλαίου, των φυσικών πόρων και του περιβάλλοντος.
5.	Βελτίωση της οργάνωσης και άσκησης του επισήμου ελέγχου σε θέματα που αφορούν στην ευζωία των ζώων.
6.	Προστασία της δημόσιας υγείας, της υγείας των ζώων και του περιβάλλοντος μέσω της ορθότερης διαχείρισης και βέλτιστης αξιοποίησης των ζωικών υποπροϊόντων.
7.	Βελτίωση της οργάνωσης και άσκησης του επισήμου ελέγχου για την ενιαία εφαρμογή της νομοθεσίας και την ισοδυναμία των επισήμων ελέγχων, ήτοι: <ul style="list-style-type: none"> • Άρση των αλληλεπικαλύψεων • Ομοιομορφία άσκησης του επισήμου ελέγχου • Αποτελεσματικότερη εποπτεία του συστήματος επισήμων ελέγχων με τη χρήση κατάλληλων συστημάτων επαλήθευσης

Οι ανωτέρω εθνικοί στρατηγικοί στόχοι εξειδικεύονται διαχρονικά και συστηματικά σε κάθε τομέα του ΠΟΕΣΕ με καθορισμό **επιμέρους στόχων και προτεραιότητες ελέγχων**, αλλά και όπου και όταν αυτό είναι αναγκαίο, όπως :

- ο Υγεία και Ευζωία Ζωικού Κεφαλαίου (εκκρίζωση / εξάλειψη / περιορισμός νοσημάτων, ευζωία των ζώων στην εκτροφή, κατά τη μεταφορά και σφαγή)

- Ανάπτυξη εργαλείων αξιολόγησης αποτελεσμάτων ελέγχων στο πλαίσιο της επιβολής μέτρων διαχείρισης αυτών.
- Προστασία και καταπολέμηση πρακτικών ιδιοποίησης προέλευσης (ελληνοποιήσεις) προϊόντων εθνικής σημασίας, ήτοι : ελαιολάδου, επιτραπέζιων ελιών, μελιού, φέτας, οίνου.
- Χρήση μέσων κοινωνικής δικτύωσης για την πληροφόρηση του καταναλωτή.

Βασικές προϋποθέσεις για την επίτευξη των εθνικών στρατηγικών στόχων είναι :

- Η επαρκής στελέχωση των υπηρεσιών των επισήμων ελέγχων καθώς και η κατανομή του προσωπικού ανάλογα με τις ανάγκες και τις προτεραιότητες. Η διαρκής αποδυνάμωση σε ανθρώπινους πόρους που παρατηρείται τα τελευταία έτη ενδέχεται να θέσει σε κίνδυνο την επίτευξη των τιθέμενων στόχων.
- Η εξασφάλιση των αναγκαίων χρηματοδοτικών πόρων για την κάλυψη του κόστους των επισήμων ελέγχων. Στην κατεύθυνση αυτή, επιβάλλεται η νομοθετική προσαρμογή του συνόλου των τελών καθώς και η ανταποδοτικότητα τους, ώστε αυτά να αποδίδονται για την κάλυψη των αναγκών του επίσημου ελέγχου.
- Η κατάρτιση του προσωπικού των αρμοδίων αρχών μέσω της διαμόρφωσης και υλοποίησης στοχοθετημένων και πιστοποιημένων προγραμμάτων εκπαίδευσης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

Ορισμός αρμοδίων αρχών, εθνικών εργαστηρίων αναφοράς και φορέων ελέγχου

3.1 ΑΡΜΟΔΙΕΣ ΑΡΧΕΣ

3.1.1 Κεντρικές Αρμόδιες Αρχές

Κεντρική Αρμόδια Αρχή ορίζεται το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων (ΥΠΑΑΤ) δια των αρμοδίων, κατά περίπτωση κεντρικών υπηρεσιών του, και του εποπτευόμενου από αυτό Ενιαίου Φορέα Ελέγχου Τροφίμων (ΕΦΕΤ), κατ'εφαρμογή των διατάξεων των ενωσιακών κανονισμών (ΕΚ) 178/2002 και 882/2004 για τη διενέργεια των επισήμων ελέγχων για τα τρόφιμα, τις ζωοτροφές, την υγεία και την ευζωία των ζώων και την υγεία των φυτών.

Οι Κεντρικές Υπηρεσίες του ΥΠΑΑΤ και ο ΕΦΕΤ έχουν τις παρακάτω γενικές αρμοδιότητες :

- τη νομοπαρασκευαστική επεξεργασία και έκδοση εθνικών διατάξεων, την εφαρμογή και συμμόρφωση προς οδηγίες, αποφάσεις, κανονισμούς και συστάσεις που εκδίδονται από τα αρμόδια όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης
- την εκπόνηση και την υποστήριξη των εθνικών και ενωσιακών προγραμμάτων ελέγχου και την εποπτεία και αξιολόγηση της πορείας υλοποίησης αυτών
- τον επιμερισμό και συντονισμό της διεξαγωγής των επισήμων ελέγχων, μέσα από τη μεταβίβαση αρμοδιοτήτων σε αρχές κεντρικού, περιφερειακού και τοπικού επιπέδου, τη μέριμνα για την ενοποίηση των τεχνικών ελέγχου και τη διεξαγωγή τους με συχνότητα που καθορίζει η κατηγοριοποίηση επιχειρήσεων ως προς την επικινδυνότητα τους
- την κατάρτιση και εφαρμογή σχεδίων έκτακτης ανάγκης για τη διαχείριση κρίσεων
- τη διαμόρφωση και υλοποίηση εκπαιδευτικών προγραμμάτων για τη συνεχή ενημέρωση, επιμόρφωση και κατάρτιση του προσωπικού που διεξάγει επίσημους ελέγχους
- την ενημέρωση της κοινής γνώμης με διαφάνεια και αντικειμενικότητα
- την καταχώριση και έγκριση των εγκαταστάσεων σύμφωνα με τις διαδικασίες που απαιτεί η σχετική νομοθεσία
- τη συμμετοχή στα αρμόδια όργανα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και των Διεθνών Οργανισμών για την υποστήριξη των απόψεων και θέσεων της χώρας και τη διαμόρφωση των σχετικών αποφάσεων

- την επικοινωνία με τα αρμόδια όργανα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής καθώς και με τις Κεντρικές Αρμόδιες Αρχές των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τρίτων χωρών και την παροχή αμοιβαίας συνδρομής
- την αξιολόγηση των εθνικών οδηγιών ορθής πρακτικής

Πληροφορίες που αφορούν την οργανωτική δομή και τις αρμοδιότητες του ΥΠΑΑΤ και του ΕΦΕΤ είναι διαθέσιμα στις επίσημες ιστοσελίδες του Υπουργείου στη διεύθυνση www.minagric.gr και του ΕΦΕΤ στη διεύθυνση www.efet.gr.

3.1.1.1 Κεντρικές Υπηρεσίες του ΥΠΑΑΤ

1. ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΖΩΙΚΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ & ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΗΣ

ΔΟΜΗ

Η Γενική Διεύθυνση Βιώσιμης Ζωικής Παραγωγής και Κτηνιατρικής (ΓΔΒΖΠ&Κ) περιλαμβάνει έξι Διευθύνσεις :

- Διεύθυνση Διαχείρισης Ζωικών Γενετικών Πόρων και Συστημάτων Εκτροφής Ζώων
- Διεύθυνση Διατροφής Ζώων, Ζωοτροφών και Βοσκοτόπων
- Διεύθυνση Κτηνοτροφικών Υποδομών και Μεταποίησης Ζωικών Προϊόντων
- Διεύθυνση Προστασίας των Ζώων, Φαρμάκων και Κτηνιατρικών Εφαρμογών
- Διεύθυνση Υγείας των Ζώων
- Διεύθυνση Υγιεινής και Ασφάλειας Τροφίμων Ζωικής Προέλευσης

ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ

Οι αρμοδιότητες των Διευθύνσεων της Γενικής Διεύθυνσης Βιώσιμης Ζωικής Παραγωγής και Κτηνιατρικής αναφέρονται αναλυτικά στο ΠΔ 107/2014. Οι κυριότερες αρμοδιότητες στα πλαίσια του ΠΟΕΣΕ είναι :

- έλεγχος για την υγεία των ζώων
- έλεγχος για την εισαγωγή, διακίνηση και εμπορία ζώντων ζώων - διαχείριση του συστήματος Traces
- έλεγχος για την παραγωγή, εμπορία και διακίνηση σπέρματος, ωαρίων και εμβρύων
- έλεγχος επιτήρησης, διερεύνησης και εξάλειψης των ασθενειών των ζώων καθώς και το σύστημα κοινοποίησης αυτών
- σχεδιασμός, κατάρτιση, παρακολούθηση, επιτήρηση, αξιολόγηση εθνικών προγραμμάτων ζωνοδόσων
- έλεγχος των τροφίμων ζωικής προέλευσης μέχρι και την πρώτη μεταποίηση

- έλεγχος για την παραγωγή και διαχείριση των ζωικών υποπροϊόντων
- σχεδιασμός, κατάρτιση, παρακολούθηση, επιτήρηση και αξιολόγηση του εθνικού προγράμματος ελέγχου καταλοίπων
- έλεγχος για τις εισαγωγές και εξαγωγές τροφίμων ζωικής προέλευσης
- έλεγχος για την προστασία των ζώων κατά τη μετακίνηση, σφαγή και στις εκτροφές
- έλεγχος για τη διακίνηση, την εμπορία και τη χρήση των κτηνιατρικών φαρμάκων
- έλεγχος για την εφαρμογή της σήμανσης και καταγραφής των ζώων και τη λειτουργία της κτηνιατρικής βάσης δεδομένων
- έλεγχος για την τήρηση κανόνων εμπορίας των προϊόντων ζωικής παραγωγής
- έλεγχος τήρησης ζωοτεχνικών κανόνων και απόδοσης καθαρών φυλών
- έλεγχος για τη διασφάλιση της παραγωγής και κυκλοφορίας ασφαλών, υγιεινών και ποιοτικών ζωοτροφών
- έλεγχος για τη διασφάλιση της παραγωγής και κυκλοφορίας ασφαλών προσθέτων υλών και προμιγμάτων προσθέτων υλών ζωοτροφών
- οριοθέτηση, αξιοποίηση και βελτίωση των βοσκοτόπων

ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ

Στις 3 πρώτες Διευθύνσεις της ΓΔΒΖΠ&Κ υπηρετούν :

33 γεωπόνοι, 5 τεχνολόγοι γεωπόνοι, 1 χειριστής Η/Υ και 4 διοικητικοί υπάλληλοι.

Στις επόμενες 3 Διευθύνσεις της ΓΔΒΖΠ&Κ υπηρετούν :

34 κτηνίατροι και 8 διοικητικοί υπάλληλοι.

2. ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΦΥΤΙΚΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ

ΔΟΜΗ

Η Γενική Διεύθυνση Βιώσιμης Φυτικής Παραγωγής (ΓΔΒΦΠ) περιλαμβάνει τρεις Διευθύνσεις σχετικές με το αντικείμενο του ΠΟΕΣΕ :

- Διεύθυνση Φυτογενετικών Πόρων και Πολλαπλασιαστικού Υλικού Καλλιεργούμενων Φυτικών Ειδών
- Διεύθυνση Προστασίας Φυτικής Παραγωγής
- Διεύθυνση Μεταποίησης και Ποιοτικού Ελέγχου Τροφίμων Φυτικής Παραγωγής (ΔΜ&ΠΕΤΦΠ) - Τμήμα Ποιότητας και Ασφάλειας Τροφίμων Φυτικής Προέλευσης

ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ

Οι αρμοδιότητες των Διευθύνσεων της ΓΔΒΦΠ αναφέρονται αναλυτικά στο ΠΔ 107/2014. Οι κυριότερες αρμοδιότητες στα πλαίσια του ΠΟΕΣΕ είναι :

- έλεγχος για τα φυτοπροστατευτικά προϊόντα και τα υπολείμματα αυτών

- ο έλεγχος για την υγεία των φυτών
- ο έλεγχος για το πολλαπλασιαστικό υλικό
- ο έλεγχος τροφίμων φυτικής προέλευσης από την πρωτογενή παραγωγή μέχρι και την πρώτη μεταποίηση καθώς και στο στάδιο της εισαγωγής και εξαγωγής τους.

ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ

Στο Τμήμα Ποιότητας και Ασφάλειας Τροφίμων Φυτικής Προέλευσης της Διεύθυνσης Μ&ΠΕΤΦΠ υπηρετούν :

9 γεωπόνοι, 1 τεχνολόγος γεωπόνος και 1 τεχνολόγος Διοικητικού Λογιστικού.

Στις άλλες 2 Διευθύνσεις της ΓΔΒΦΠ υπηρετούν :

37 γεωπόνοι, 2 χημικοί, 14 διοικητικοί και 2 χειριστές Η/Υ.

3. ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

ΔΟΜΗ

Η Γενική Διεύθυνση Βιώσιμης Αγροτικής Ανάπτυξης (ΓΔΒΑΑ) περιλαμβάνει μία Διεύθυνση σχετική με το αντικείμενο του ΠΟΕΣΕ :

- **Διεύθυνση Συστημάτων Ποιότητας, Βιολογικής Παραγωγής και Γεωγραφικών Ενδείξεων (ΔΣΠΒΠ&ΓΕ)**

ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ

Οι αρμοδιότητες της Διεύθυνσης ΣΠΒΠ&ΓΕ της Γενικής Διεύθυνσης Βιώσιμης Αγροτικής Ανάπτυξης αναφέρονται αναλυτικά στο ΠΔ 107/2014. Οι κυριότερες αρμοδιότητες στα πλαίσια του ΠΟΕΣΕ είναι :

- ο η άσκηση της εποπτείας του Συστήματος Ελέγχου των προϊόντων βιολογικής γεωργίας, πραγματοποιώντας εποπτικούς ελέγχους σε όλα τα στάδια του συστήματος ελέγχου και πιστοποίησης, για τη διαπίστωση της αποτελεσματικής, αντικειμενικής και αξιόπιστης λειτουργίας του
- ο η εκπόνηση νομοθεσίας για το καθεστώς ελέγχου των προϊόντων βιολογικής γεωργίας
- ο η εκπόνηση νομοθεσίας για τον έλεγχο των προϊόντων Προστατευόμενης Ονομασίας Προέλευσης (ΠΟΠ), Προστατευόμενης Γεωγραφικής Ένδειξης (ΠΓΕ) και των Εγγυημένων Παραδοσιακών Ιδιότυπων Προϊόντων (ΕΠΙΠ) και συνεργασία με τον ΕΛΓΟ-Δήμητρα σε θέματα ελέγχου και πιστοποίησης προϊόντων ΠΟΠ και ΠΓΕ.

ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ

Στη ΔΣΠΒΠ&ΓΕ υπηρετούν :

13 γεωπόνοι, 1 γεωπόνος ΤΕ, 1 κτηνίατρος και 1 διοικητικός υπάλληλος.

3.1.1.2 Ενιαίος Φορέας Ελέγχου Τροφίμων

Ο Ενιαίος Φορέας Ελέγχου Τροφίμων (ΕΦΕΤ) ιδρύθηκε με το Νόμο 2741/1999, αποτελεί Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου και τελεί υπό την εποπτεία του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων (Π.Δ. 85/21-06-12).

Οι αρμοδιότητες του ΕΦΕΤ είναι:

- Η προστασία του καταναλωτή και της δημόσιας υγείας με τη διαμόρφωση πολιτικών και τη χάραξη στρατηγικής στον τομέα των τροφίμων.
- Η πρόληψη και η αντιμετώπιση κινδύνων στα τρόφιμα σε όλα τα στάδια της διατροφικής αλυσίδας μετά την πρωτογενή παραγωγή και την πρώτη μεταποίηση των ζωικών & φυτικών τροφίμων καθώς και των υλικών & αντικειμένων σε επαφή με τρόφιμα.
- Η προστασία των οικονομικών συμφερόντων του καταναλωτή με την αποτροπή της παραπλάνησής του σε σχέση με την υγιεινή, τη σύσταση και την επισήμανση.
- Η ενδυνάμωση της εμπιστοσύνης του καταναλωτή με την αντικειμενική ενημέρωση του σε θέματα ασφαλών διατροφικών συνηθειών και διατροφικών κινδύνων.
- Ο συντονισμός των αρμοδίων αρχών για την άσκηση του επισήμου ελέγχου τροφίμων και την αντιμετώπιση περιστατικών ασφαλείας τροφίμων και διατροφικών κρίσεων.
- Η διασφάλιση της νομικής εξουσίας κατά τη διενέργεια επίσημων ελέγχων και η αποτελεσματικότητα του συστήματος μέτρων επιβολής.
- Η ενδυνάμωση της δικτύωσης, η επιστημονική και τεχνολογική τεκμηρίωση και η έρευνα για τη διαμόρφωση πολιτικών διατροφής και ασφάλειας των τροφίμων.
- Η βελτίωση του ισχύοντος νομοθετικού πλαισίου τροφίμων στο πλαίσιο υιοθέτησης των αρχών βέλτιστης νομοθέτησης.
- Η συμμετοχή στη διαμόρφωση εθνικών θέσεων σε θέματα ασφάλειας τροφίμων και διατροφής και η υποστήριξή τους στην Ευρωπαϊκή Ένωση.
- Η διαρκής εκπαίδευση του προσωπικού των αρμοδίων αρχών για την επίτευξη ομοιομορφίας και αποτελεσματικότητας στην άσκηση του επισήμου ελέγχου.
- Η διαρκής κατάρτιση του προσωπικού των επιχειρήσεων τροφίμων για τη διασφάλιση της τήρησης των απαιτήσεων της νομοθεσίας των τροφίμων.

Επιπλέον, αποτελεί:

- σημείο επαφής του συστήματος έγκαιρης προειδοποίησης για τα τρόφιμα και τις ζωοτροφές (RASFF) σύμφωνα με την υπ' αριθ. 077/2011 ΚΥΑ (ΦΕΚ 917/Β/20-5-2011),

- εθνικό σημείο επαφής του Codex Alimentarius με την υπ'αρίθ. 349/05 ΚΥΑ συντονίζοντας ενέργειες και δράσεις με στόχο τη διαμόρφωση εθνικής θέσης σε συνεδριάσεις αντίστοιχων επιτροπών,
- εστιακό σημείο επαφής της EFSA,
- σημείο επαφής του INFOSAN,
- φορέα-σύνδεσμο της Ελλάδας (General Liaison Body) για τους σκοπούς του «Συστήματος Διοικητικής Συνδρομής και Συνεργασίας» (AAC system) μεταξύ των Κ-Μ, όπως προβλέπεται στον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 882/2004 (αριθμ. πρωτ. 15688/25-09-2014/ΕΦΕΤ).

ΟΡΓΑΝΩΣΗ - ΔΟΜΗ

Ο ΕΦΕΤ διοικείται από επταμελές Διοικητικό Συμβούλιο, το οποίο αποφασίζει για κάθε θέμα σχετικό με την διοίκηση, λειτουργία και διαχείριση του, ενώ λαμβάνει όλες τις αναγκαίες αποφάσεις για την εκπλήρωση της αποστολής του.

Στον ΕΦΕΤ λειτουργούν δύο συμβουλευτικά και γνωμοδοτικά όργανα. Το Επιστημονικό Συμβούλιο Ελέγχου Τροφίμων (ΕΣΕΤ) σε θέματα επιστημονικά και το Εθνικό Συμβούλιο Πολιτικής Ελέγχου Τροφίμων (ΕΣΠΕΤ) σε θέματα πολιτικής ελέγχου τροφίμων.

Για την επιτέλεση των αρμοδιοτήτων του η οργάνωση και διάρθρωση των υπηρεσιών του ακολουθούν κεντρική και περιφερειακή ανάπτυξη.

Σε επίπεδο Κεντρικής Υπηρεσίας λειτουργούν οι Διευθύνσεις :

- Διεύθυνση Ελέγχων Επιχειρήσεων
- Διεύθυνση Εργαστηριακών ελέγχων
- Διεύθυνση Εκπαίδευσης-Ενημέρωσης-Πληροφορικής
- Διεύθυνση Διατροφικής Πολιτικής και Ερευνών
- Διεύθυνση Αξιολόγησης Εγκρίσεων
- Διεύθυνση Διοικητικής Υποστήριξης

ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ

Στην Κεντρική Υπηρεσία του ΕΦΕΤ απασχολούνται 81 υπάλληλοι.

Περιφερειακές Υπηρεσίες ΕΦΕΤ

Η οργανωτική διάρθρωση του ΕΦΕΤ προβλέπει τη λειτουργία 13 Περιφερειακών Διευθύνσεων. Εννέα Περιφερειακές Υπηρεσίες έχουν αναπτυχθεί και λειτουργούν ως κάτωθι :

- Περιφερειακή Δ/νση Αττικής με έδρα την Αθήνα
- Περιφερειακή Δ/νση Κεντρικής Μακεδονίας με έδρα τη Θεσσαλονίκη
- Περιφερειακή Δ/νση Δυτικής Ελλάδας με έδρα την Πάτρα
- Περιφερειακή Δ/νση Θεσσαλίας με έδρα τη Λάρισα

- Περιφερειακή Δ/νση Κρήτης με έδρα το Ηράκλειο
- Περιφερειακή Δ/νση Ηπείρου με έδρα τα Ιωάννινα
- Περιφερειακή Δ/νση Αν. Μακεδονίας Θράκης με έδρα την Κομοτηνή
- Περιφερειακή Δ/νση Βορείου Αιγαίου με έδρα τη Μυτιλήνη
- Περιφερειακή Δ/νση Πελοποννήσου με έδρα την Τρίπολη

Με βάση την ισχύουσα οργανωτική δομή οι Περιφερειακές Δ/νσεις συντονίζονται, καθοδηγούνται και εποπτεύονται από την Κεντρική Υπηρεσία του ΕΦΕΤ, αναφέρονται σε αυτή, η οποία έχει και την αρμοδιότητα διοικητικού ελέγχου αυτών, βάσει: του Ν.2741/1999, του Π.Δ. 223/2000 και της ΚΥΑ 15523/06.

Οι Περιφερειακές Διευθύνσεις έχουν την ευθύνη, στον τομέα αρμοδιότητας του ΕΦΕΤ, για την εφαρμογή των προγραμμάτων του επίσημου ελέγχου, καθώς και την καθοδήγηση & τον συντονισμό των αρμοδίων αρχών περιφερειακού και τοπικού επιπέδου.

Ο συνολικός αριθμός υπαλλήλων που υπηρετούν στις Περιφερειακές Δ/νσεις ανέρχεται σε 149. Ελεγκτές που ασκούν επίσημο έλεγχο είναι κτηνίατροι, γεωπόνοι, χημικοί, χημικοί μηχανικοί, βιολόγοι, τεχνολόγοι τροφίμων και επόπτες δημόσιας υγείας.

3.1.2 Λοιπές Υπηρεσίες του ΥΠΑΑΤ

1. ΣΥΝΟΡΙΑΚΟΙ ΣΤΑΘΜΟΙ ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ (ΣΥΚΕ)

ΔΟΜΗ

Οι ΣΥΚΕ αποτελούν Τμήματα των Διευθύνσεων Αποκεντρωμένων Υπηρεσιών του ΥΠΑΑΤ και σύμφωνα με την απόφαση της Επιτροπής 2009/821/ΕΚ είναι οι ακόλουθοι δέκα (10) :

- ΣΥΚΕ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΑΕΡΟΛΙΜΕΝΑ ΑΘΗΝΩΝ
- ΣΥΚΕ ΠΕΙΡΑΙΑ (Λιμάνι)
- ΣΥΚΕ ΕΥΖΩΝΩΝ
- ΣΥΚΕ ΕΙΔΟΜΕΝΗΣ
- ΣΥΚΕ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ (Λιμάνι)
- ΣΥΚΕ ΑΕΡΟΛΙΜΕΝΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
- ΣΥΚΕ ΚΑΚΑΒΙΑΣ
- ΣΥΚΕ ΠΕΠΛΟΥ
- ΣΥΚΕ ΝΕΟΥ ΚΑΥΚΑΣΟΥ
- ΣΥΚΕ ΑΣΤΑΚΟΥ

ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ

Έλεγχος των εισερχομένων ζώντων ζώων, των προϊόντων και των υποπροϊόντων ζωικής προέλευσης από Τρίτες Χώρες.

ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ

Στους ΣΥΚΕ υπηρετούν:

15 κτηνίατροι και 1 διοικητικός υπάλληλος.

ΑΝΑΦΟΡΑ

Οι ΣΥΚΕ αναφέρονται στις Διευθύνσεις Αποκεντρωμένων Υπηρεσιών του ΥΠΑΑΤ.

2. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΑ ΚΕΝΤΡΑ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΦΥΤΩΝ ΚΑΙ ΠΟΙΟΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ (ΠΚΠΦ&ΠΕ)

ΔΟΜΗ

Τα ΠΚΠΦ&ΠΕ αποτελούν τμήματα των Διευθύνσεων Αποκεντρωμένων Υπηρεσιών του ΥΠΑΑΤ και είναι τα ακόλουθα οκτώ (8) :

- Πειραιά, της Δ/νσης Αποκεντρωμένων Υπηρεσιών Αττικής
- Θεσσαλονίκης, της Δ/νσης Αποκεντρωμένων Υπηρεσιών Μακεδονίας - Θράκης
- Καβάλας, της Δ/νσης Αποκεντρωμένων Υπηρεσιών Μακεδονίας - Θράκης
- Αχαΐας, της Δ/νσης Αποκεντρωμένων Υπηρεσιών Πελοποννήσου, Δυτικής Ελλάδος και Ιονίου
- Ναυπλίου, της Δ/νσης Αποκεντρωμένων Υπηρεσιών Πελοποννήσου, Δυτικής Ελλάδος και Ιονίου
- Ηρακλείου, της Δ/νσης Αποκεντρωμένων Υπηρεσιών Κρήτης
- Βόλου, της Δ/νσης Αποκεντρωμένων Υπηρεσιών Θεσσαλίας - Στερεάς Ελλάδας
- Ιωαννίνων, της Δ/νσης Αποκεντρωμένων Υπηρεσιών Ηπείρου - Δυτικής Μακεδονίας

ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ

- έλεγχος ποιότητας και ασφάλειας των προϊόντων φυτικής προέλευσης καθώς και ο εργαστηριακός έλεγχος αυτών.
- έλεγχος των εισαγομένων και εξαγομένων προϊόντων και των βιολογικών προϊόντων φυτικής παραγωγής.
- εφαρμογή ισχύουσας φυτοϋγειονομικής νομοθεσίας από τους ορισμένους φυτοϋγειονομικούς ελεγκτές σύμφωνα με τα καθήκοντά τους, έλεγχος προστασίας φυτικής παραγωγής.

ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ

39 γεωπόνοι, 4 τεχνολόγοι γεωπονίας, 4 τεχνολόγοι τροφίμων, 1 τεχνολόγος ιχθυολόγος, 4 χημικοί καθώς και 14 υπάλληλοι λοιπών ειδικοτήτων.

ΑΝΑΦΟΡΑ

Τα ΠΚΠΦ&ΠΕ αναφέρονται στις Διευθύνσεις Αποκεντρωμένων Υπηρεσιών.

3. ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΓΕΩΡΓΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ (ΕΛΓΟ) «ΔΗΜΗΤΡΑ»

Ο ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΓΕΩΡΓΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ - ΔΗΜΗΤΡΑ ιδρύθηκε με την ΚΥΑ υπ' αριθμ. **188763/13-10-11** και προέκυψε από τη συγχωνεύση των κάτωθι νομικών προσώπων:

- *Εθνικό Ίδρυμα Αγροτικής Έρευνας - ΕΘ.Ι.ΑΓ.Ε*
- *Οργανισμός Γεωργικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, Κατάρτισης & Απασχόλησης-ΟΓΕΕΚΑ-«ΔΗΜΗΤΡΑ»*
- *Οργανισμός Πιστοποίησης & Επίβλεψης Γεωργικών Προϊόντων - Ο.Π.Ε.ΓΕ.Π-AGROCERT*
- *Ελληνικός Οργανισμός Γάλακτος και Κρέατος - ΕΛ.Ο.ΓΑΚ*

Ο «ΕΛ.Γ.Ο - ΔΗΜΗΤΡΑ» είναι ΝΠΙΔ, διαθέτει διοικητική και οικονομική αυτοτέλεια και εποπτεύεται από τον Υπουργό του ΥΠΑΑΤ.

ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ

Ο «ΕΛ.Γ.Ο - ΔΗΜΗΤΡΑ» ασκεί όλες τις αρμοδιότητες των συγχωνευθέντων νομικών προσώπων, όπως :

- Ο έλεγχος και η πιστοποίηση αγροτικών προϊόντων Προστατευόμενης Ονομασίας Προέλευσης (ΠΟΠ), Προστατευόμενης Γεωγραφικής Ενδείξης (ΠΓΕ), καθώς και προϊόντων Ειδικών Πτηνοτροφικών Εκτροφών (ΕΠΕ).
- Η Επίβλεψη Εγκεκριμένων Οργανισμών Ελέγχου και Πιστοποίησης Προϊόντων Βιολογικής Γεωργίας.
- Η ενημέρωση των υπηρεσιών του Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου Προσανατολισμού και Εγγυήσεων (FEOGA), της ΓΔΒΖΠ&Κ του ΥΠΑΑΤ καθώς και του ΟΠΕΚΕΠΕ σχετικά με στοιχεία παραγωγής αγελαδινού γάλακτος.
- Η παρακολούθηση σε συνεχή βάση των μηνιαίων αγορών αγελαδινού, γίδινου και πρόβειου γάλακτος από τις βιομηχανίες - βιοτεχνίες και η ηλεκτρονική καταγραφή τους στη βάση δεδομένων του ΕΛΓΟ.
- Η παρακολούθηση και η ηλεκτρονική καταγραφή σε συνεχή βάση των μηνιαίων ισοζυγίων γάλακτος.

- Η παρακολούθηση της ηλεκτρονικής καταγραφής των σφαγών και των μηνιαίων ισοζυγίων κρέατος στο σύστημα ARTEMIS, η διασταύρωση των στοιχείων τους με την Κ.Β.Δ. και το TRACES.
- Η ενημέρωση των υπηρεσιών της ΕΕ σε συνεργασία με το ΥΠΑΑΤ και τον ΟΠΕΚΕΤΕ.
- Ο σχεδιασμός, ο συντονισμός και η πραγματοποίηση ελέγχων για την ορθή χρήση των ειδών γάλακτος στα γαλακτοκομικά προϊόντα και την ορθότητα των ισχυρισμών αναφορικά με την προέλευσή τους καθώς και για τη διασφάλιση της ιχνηλασιμότητας στις επιχειρήσεις παραγωγής προϊόντων γάλακτος και κρέατος.
- Ο έλεγχος της ορθής χρήσης προαιρετικών ενδείξεων στο βόειο κρέας.
- Ο έλεγχος της ποιότητας του αγελαδινού, πρόβειου και γίδινου γάλακτος, σύμφωνα με την εθνική και ενωσιακή νομοθεσία με τα οκτώ εργαστήρια ελέγχου ποιότητας γάλακτος και γαλακτοκομικών προϊόντων.
- Ο έλεγχος του νωπού γάλακτος, στο πλαίσιο των κανόνων παραγωγής και εμπορίας της Κοινής Οργάνωσης Αγοράς (Κ.Ο.Α.) του γάλακτος και των γαλακτοκομικών προϊόντων της Ε.Ε
- Ο έλεγχος της ποιότητας γαλακτοκομικών προϊόντων.

ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ

Το προσωπικό του ΕΛΓΟ «ΔΗΜΗΤΡΑ» και συγκεκριμένα της Γενικής Δ/νσης Διασφάλισης Ποιότητας Αγροτικών Προϊόντων ανέρχεται σε 71 άτομα διάφορων ειδικοτήτων.

ΟΡΓΑΝΩΣΗ - ΔΟΜΗ

Ο ΕΛΓΟ ΔΗΜΗΤΡΑ διοικείται από 5 μέλες Διοικητικό Συμβούλιο. Για την επιτέλεση των αρμοδιοτήτων του η οργάνωση και διάρθρωση των υπηρεσιών του ακολουθούν κεντρική και περιφερειακή ανάπτυξη.

Η διάρθρωση της Γενικής Διεύθυνσης Διασφάλισης Ποιότητας Αγροτικών Προϊόντων (Γ.Δ.Δ.Π.Α.Π.), η οποία είναι επιφορτισμένη με την εκτέλεση των αρμοδιοτήτων της παρούσης παραγράφου έχει ως εξής:

1. Διεύθυνση Πιστοποίησης και Προδιαγραφών, η οποία συγκροτείται από τα κάτωθι Τμήματα:

- α) Τμήμα Επιθεωρήσεων και Ελέγχων
- β) Τμήμα Επίβλεψης Ιδιωτικών Φορέων και Προδιαγραφών
- γ) Τμήμα Πιστοποίησης Αγροτικών Προϊόντων

2. Διεύθυνση Ανάπτυξης και Εφαρμογών, η οποία συγκροτείται από τα κάτωθι Τμήματα:

- α) Τμήμα Μελετών, Προγραμμάτων και Τεκμηρίωσης Κόστους Υπηρεσιών
- β) Τμήμα Γεωργικών Εφαρμογών και Ενημέρωσης

3. Διεύθυνση Διαχείρισης Ελέγχων Γάλακτος και Κρέατος, η οποία εδρεύει στη Θεσσαλονίκη και συγκροτείται από τα κάτωθι Τμήματα:

- α) Τμήμα Υπολογιστικών Υποδομών, Στατιστικής & Μηχανογραφικής Υποστήριξης
- β) Τμήμα Προγραμματισμού Ελέγχων Ισοζυγίων Γάλακτος και Κρέατος
- γ) Τμήμα Μητρώου Παραγωγής - Διαχείρισης και Εργαστηρίων Γάλακτος
- δ) Τμήμα Διοικητικής και Οικονομικής Υποστήριξης

Σε επίπεδο περιφερειακής οργάνωσης, η Γενική Διεύθυνση Διασφάλισης Ποιότητας Αγροτικών Προϊόντων (Γ.Δ.Δ.Π.Α.Π.) συγκροτείται ως εξής:

- α) Εποπτεία Ανατολικής Στερεάς και Νήσων
- β) Εργαστήρια Ελέγχου Ποιότητας Γάλακτος
- γ) Τμήματα Επιθεωρήσεων & Ελέγχου
- δ) Τμήματα Εργαστηριακών Ελέγχων

3.1.3 Κεντρικές Υπηρεσίες άλλων Υπουργείων

1. ΓΕΝΙΚΟ ΧΗΜΕΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ (ΓΧΚ)

Το Γενικό Χημείο του Κράτους ανήκει στο Υπουργείο Οικονομικών και αποτελεί μια Γενική Διεύθυνση αυτού. Η οργάνωση και η δομή υπάρχουν στην ιστοσελίδα www.gcsf.gr

ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ

- ο Αρμοδιότητες που ορίζονται στο πλαίσιο εφαρμογής της ΚΥΑ 15523/06.
- ο Καθορισμός των όρων που πρέπει να πληρούν τα αλκοολούχα ποτά για τη διάθεσή τους στην κατανάλωση.

ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ

Απασχολεί 276 άτομα προσωπικό (στοιχεία της έκθεσης πεπραγμένων 2014).

2. ΕΘΝΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΦΑΡΜΑΚΩΝ (ΕΟΦ)

Ο ΕΟΦ είναι νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου και τελεί υπό την εποπτεία του Υπουργείου Υγείας. Η οργάνωση και η δομή του ευρίσκονται στην ιστοσελίδα του www.eof.gr

ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ

Σύμφωνα με το Ν. 1316/83 και τις τροποποιήσεις του, στο αντικείμενο των αρμοδιοτήτων του περιλαμβάνει μεταξύ άλλων :

- Τον έλεγχο για τρόφιμα ειδικής διατροφής,
- Τον έλεγχο για τα κτηνιατρικά φάρμακα, τις φαρμακούχες ζωοτροφές.

ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ

Σε σύνολο 120 ατόμων που απασχολεί ο ΕΟΦ, 8 υπάλληλοι υποστηρίζουν τον έλεγχο στους ως άνω τομείς.

3. ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΕΓΧΟΥ ΚΑΙ ΠΡΟΛΗΨΗΣ ΝΟΣΗΜΑΤΩΝ (ΚΕ.ΕΛ.Π.ΝΟ.)

Το ΚΕΕΛΠΝΟ είναι ΝΠΙΔ άμεσα εποπτευόμενο και χρηματοδοτούμενο από το Υπουργείο Υγείας. Η δομή και η οργάνωση του ευρίσκονται στην ιστοσελίδα του www.keelpno.gr.

ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ

Σύμφωνα με το ν.2071/92 όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, στο αντικείμενο των αρμοδιοτήτων του μεταξύ άλλων περιλαμβάνεται η επιδημιολογική επιτήρηση των λοιμωδών νοσημάτων μέσω των συστημάτων επιτήρησης.

4. ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ & ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΥΓΕΙΑΣ

Η Γενική Διεύθυνση Δημόσιας Υγείας και Υπηρεσιών Υγείας ανήκει στο Υπουργείο Υγείας και μέσω της Διεύθυνσης Δημόσιας Υγείας έχει αρμοδιότητα για τον έλεγχο της ποιότητας του νερού ανθρώπινης κατανάλωσης σε εφαρμογή της ΚΥΑ Υ2/2600/01 και ΥΑ ΔΥΓ2/Γ.Π.οικ38295/26-4-2007 και του ΠΔ 433/83, καθώς και των καταστημάτων υγειονομικού ενδιαφέροντος.

5. ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΕΜΠΟΡΙΟΥ & ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗ

Η Γενική Γραμματεία Εμπορίου και Προστασίας του Καταναλωτή ανήκει στο Υπουργείο Οικονομίας, Ανάπτυξης & Τουρισμού και έχει αρμοδιότητα σε ζητήματα καταπολέμησης της νοθείας και της παραπλάνησης και ιδίως σε θέματα προέλευσης.

6. ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΑΤΟΜΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ (Ε.Ε.Α.Ε.)

Η ΕΕΑΕ είναι ΝΠΔΔ με πλήρη διοικητική και οικονομική αυτοτέλεια που υπάγεται στον Υπουργό Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων και εποπτεύεται από αυτόν. Η δομή και η οργάνωση του ευρίσκονται στην ιστοσελίδα του <http://eeae.gr> και στις αρμοδιότητες του μεταξύ άλλων εντάσσονται και θέματα ραδιολογικής ασφάλειας των τροφίμων.

3.1.4 Υπηρεσίες της Περιφέρειας

Σύμφωνα με τον ν. 3852/2010 «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης - Πρόγραμμα Καλλικράτης» (Α' 87) θεμελιώνονται 13 αιρετές Περιφέρειες. Σε κάθε Περιφέρεια, οι Υπηρεσίες που εντάσσονται στους τομείς του ΠΟΕΣΕ είναι :

- **Γενική Διεύθυνση Περιφερειακής Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής**
  - Διεύθυνση Κτηνιατρικής Περιφέρειας (ΔΚΠ)
  - Διεύθυνση Αγροτικής Οικονομίας Περιφέρειας (ΔΑΟ)
  - Διευθύνσεις Αγροτικής Οικονομίας & Κτηνιατρικής (ΔΑΟΚ) Περιφερειακών Ενοτήτων
- **Γενική Διεύθυνση Δημόσιας Υγείας και Κοινωνικής Μέριμνας**
  - Διεύθυνση Δημόσιας Υγείας Περιφέρειας (ΔΔΥΠ)
  - Διευθύνσεις Δημόσιας Υγείας και Κοινωνικής Μέριμνας Περιφερειακών Ενοτήτων (Τμήμα Περιβαλλοντικής Υγιεινής και Υγειονομικού Ελέγχου)
- **Γενική Διεύθυνση Ανάπτυξης**
  - Διευθύνσεις Ανάπτυξης Περιφερειακών Ενοτήτων (Τμήμα Εμπορίου και Τουρισμού)

1. ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ & ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΗΣ (ΔΑΟΚ) - Δ/ΝΣΕΙΣ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ (ΔΑΟ) ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΩΝ ΕΝΟΤΗΤΩΝ

Λειτουργούν 57 Διευθύνσεις Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής (ΔΑΟΚ) Περιφερειακών Ενοτήτων και 3 Δ/νσεις Αγροτικής Οικονομίας, στις οποίες περιλαμβάνονται τα Τμήματα:

Τμήμα Κτηνιατρικής

Τα Τμήματα Κτηνιατρικής ανήκουν διοικητικά στις Περιφέρειες οι οποίες σε σχέση με τη διενέργεια του επισήμου ελέγχου αναφέρονται στη Γενική Διεύθυνση Βιώσιμης Ζωικής Παραγωγής & Κτηνιατρικής του ΥΠΑΑΤ και στον ΕΦΕΤ.

Έχουν αρμοδιότητα τη διενέργεια του επίσημου ελέγχου και την εφαρμογή προγραμμάτων στους τομείς της υγείας και ευζωίας των ζώων, του ελέγχου των τροφίμων και των ζωικών υποπροϊόντων

Τα Τμήματα Κτηνιατρικής απασχολούν περίπου 480 κτηνίατρους.

Τμήμα Ποιοτικού και Φυτοϋγειονομικού Ελέγχου

Τα Τμήματα Ποιοτικού και Φυτοϋγειονομικού Ελέγχου ανήκουν διοικητικά στις Περιφέρειες, οι οποίες σε σχέση με τη διενέργεια του επισήμου ελέγχου αναφέρονται στις κατ' αρμοδιότητα Δ/νσεις της Γενικής Δ/νσης Βιώσιμης Φυτικής

Παραγωγής και της Γενικής Δ/σης Βιώσιμης Ζωικής Παραγωγής & Κτηνιατρικής του ΥΠΑΑΤ και στον ΕΦΕΤ.

Έχουν αρμοδιότητα τη διενέργεια του επίσημου ελέγχου και την εφαρμογή προγραμμάτων στους τομείς των ζωοτροφών, προϊόντων φυτικής προέλευσης και ποιοτικού και φυτοϋγειονομικού ελέγχου

Τα Τμήματα Ποιοτικού και Φυτοϋγειονομικού Ελέγχου απασχολούν στους παραπάνω τομείς 350 περίπου γεωπόνους.

2. ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ & ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΜΕΡΙΜΝΑΣ

Λειτουργούν 67 Διευθύνσεις Δημόσιας Υγείας & Κοινωνικής Μέριμνας Περιφερειακών Ενοτήτων, στις οποίες περιλαμβάνεται το :

Τμήμα Περιβαλλοντικής Υγιεινής & Υγειονομικού Ελέγχου

Τα Τμήματα Περιβαλλοντικής Υγιεινής & Υγειονομικού Ελέγχου ανήκουν διοικητικά στις Περιφέρειες, οι οποίες σε σχέση με τη διενέργεια του επίσημου ελέγχου αναφέρονται στον ΕΦΕΤ και στο Υπουργείο Υγείας.

Έχουν αρμοδιότητα εκτός των άλλων καθηκόντων τους, στον Τομέα της υγιεινής

α) τον επίσημο έλεγχο των επιχειρήσεων λιανικού εμπορίου, παροχής υπηρεσιών, παρασκευαστών που πωλούν λιανικώς, αποθηκών και αγορών χονδρικής πώλησης. σε εφαρμογή των απαιτήσεων του Καν 852/04

β) τον έλεγχο της ποιότητας του νερού ανθρώπινης κατανάλωσης σε εφαρμογή της ΚΥΑ Υ2/2600/01 όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει

Τα Τμήματα Περιβαλλοντικής Υγιεινής & Υγειονομικού Ελέγχου απασχολούν 250 επόπτες Δημόσιας Υγείας.

3. ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Λειτουργούν 57 Διευθύνσεις Ανάπτυξης Περιφερειακών Ενοτήτων, στις οποίες περιλαμβάνεται το :

Τμήμα Εμπορίου και Τουρισμού

Τα Τμήματα Εμπορίου και Τουρισμού ανήκουν διοικητικά στις Περιφέρειες οι οποίες σε σχέση με τη διενέργεια του επίσημου ελέγχου αναφέρονται στον ΕΦΕΤ για θέματα επίσημου ελέγχου και στη Γενική Διεύθυνση Βιώσιμης Ζωικής Παραγωγής & Κτηνιατρικής του ΥΠΑΑΤ σχετικά με το σύστημα επισήμανσης βόειου κρέατος.

Είναι αρμόδια για

α) τον έλεγχο σύνθεσης, νοθείας και επισήμανσης τροφίμων

β) την εφαρμογή του υποχρεωτικού συστήματος επισήμανσης βόειου κρέατος.

3.1.5 Επικοινωνία - Συντονισμός μεταξύ των αρμοδίων αρχών

1. Οι υπηρεσίες του ΥΠΑΑΤ και ο ΕΦΕΤ επιτυγχάνουν την επικοινωνία και το συντονισμό, προβαίνοντας σε τακτική και αμοιβαία ενημέρωση και συνεργασία η οποία περιλαμβάνει:
  - τακτική επικοινωνία
  - συνεργασία υπηρεσιακών παραγόντων
  - συσκέψεις
  - σύσταση ομάδων εργασίας και επιτροπών
2. Η επικοινωνία και ο συντονισμός των υπηρεσιών των Κεντρικών Αρμοδίων Αρχών με τις αρμόδιες αρχές διεξαγωγής των επισήμων ελέγχων περιφερειακού ή άλλου επιπέδου, επιτυγχάνεται με ευθύνη της κάθε κεντρικής αρμόδιας αρχής στον τομέα αρμοδιότητάς της με :
  - τακτική επικοινωνία και ενημέρωση
  - αποστολή εγγράφων και εγκυκλίων
  - διοργάνωση συσκέψεων, ημερίδων
  - διεξαγωγή επιθεωρήσεων

3.2 ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ

3.2.1 Εθνικά Εργαστήρια Αναφοράς

Έχει ορισθεί για κάθε Ενωσιακό Εργαστήριο Αναφοράς (EU-RL) ένα ή περισσότερα ΕΕΑ (Εθνικά Εργαστήρια Αναφοράς) σύμφωνα με το άρθρο 33 του Καν. (ΕΚ) 882/2004.

Τα ΕΕΑ συνεργάζονται με τα αντίστοιχα Ενωσιακά Εργαστήρια Αναφοράς και διασφαλίζουν την κοινοποίηση των πληροφοριών που παρέχονται από τα Ενωσιακά Εργαστήρια Αναφοράς στα εργαστήρια επισήμου ελέγχου και στις Κεντρικές Αρμόδιες Αρχές.

Επίσης συντονίζουν τις δραστηριότητες των εργαστηρίων επισήμου ελέγχου στον τομέα αρμοδιότητάς τους, οργανώνουν, όπου απαιτείται, συγκριτικές δοκιμές ικανότητας και παρέχουν επιστημονική και τεχνική συνδρομή στις Κεντρικές Αρμόδιες Αρχές.

Τα εργαστήρια που έχουν επιλεγεί ως ΕΕΑ πληρούν τις απαιτήσεις :

- Έχουν τεχνική επάρκεια, δηλαδή λειτουργούν σύμφωνα με τις απαιτήσεις του άρθρου 12 του Καν. (ΕΚ) 882/2004. Στην Ελλάδα η διαπίστευση παρέχεται

από τον αρμόδιο φορέα που είναι το Εθνικό Σύστημα Διαπίστευσης (ΕΣΥΔ). Λεπτομέρειες για το ΕΣΥΔ δίδονται στην ιστοσελίδα www.esyd.gr.

- Συμμετέχουν σε διεργαστηριακές δοκιμές ικανότητας και εκπρόσωποί τους παρακολουθούν τις συναντήσεις και εκπαιδεύσεις που διοργανώνονται από τα αντίστοιχα. Ενωσιακά Εργαστήρια Αναφοράς
- Συμμετέχουν ή/και οργανώνουν διεργαστηριακά προγράμματα επικύρωσης μεθόδων και πιστοποίησης υλικών αναφοράς σε εθνικό, ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο.
- Διαθέτουν εμπειρία σε εκτέλεση Εθνικών Προγραμμάτων για τον Επίσημο Έλεγχο.
- Συμμετέχουν σε εθνικές, ευρωπαϊκές και διεθνείς επιτροπές εμπειρογνομώνων.

Τα ΕΕΑ που έχουν ορισθεί για τα τρόφιμα, τις ζωοτροφές και την υγεία των ζώων, παρουσιάζονται αναλυτικά στο Παράρτημα 2.

3.2.2 Εργαστήρια Επίσημου Ελέγχου

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΚΑΘΟΡΙΣΜΟ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΩΝ ΕΠΙΣΗΜΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ ΤΩΝ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

Ως επίσημα εργαστήρια δηλαδή εργαστήρια, που πραγματοποιούν την ανάλυση των δειγμάτων, που λαμβάνονται κατά τους επισήμους ελέγχους τροφίμων, θεωρούνται σύμφωνα με το Ν. 2741/1999 (ΦΕΚ 199 Α') το Γενικό Χημείο του Κράτους, και άλλα δημόσια εργαστήρια (εργαστήρια του ΥΠΑΑΤ, του Υπ. Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας, του Υπ. Υγείας καθώς και εργαστήρια που εποπτεύονται από τις εν λόγω δημόσιες αρχές), συμπεριλαμβανομένων και των εργαστηρίων των Ανωτάτων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων και των Τεχνολογικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων καθώς και ιδιωτικά εργαστήρια μετά την έκδοση των εθνικών μέτρων εφαρμογής του άρθρου 9 της ΚΥΑ 15523/31.8.06.

Τα επίσημα εργαστήρια ορίζονται από σχετικό νομοθετικό πλαίσιο. Αναφορά τους γίνεται στο Παράρτημα 2 με τίτλο : Εργαστήρια Επίσημου Ελέγχου των τροφίμων και στον ιστότοπο του ΕΦΕΤ

(http://www.efet.gr/portal/page/portal/efetnew/authorities_control/laboratories)

Μεταξύ ΚΑΑ και επίσημων εργαστηρίων υπογράφονται πρωτόκολλα συνεργασίας, όπου περιγράφονται αναλυτικά οι υποχρεώσεις των δύο συμβαλλομένων μερών, στις περιπτώσεις που αυτό απαιτείται.

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ

Για να διασφαλιστεί η εφαρμογή των απαιτήσεων από τα επίσημα εργαστήρια οι ΚΑΑ θέτουν ως προϋποθέσεις και εξετάζουν τη συμμόρφωση ως προς τα ακόλουθα:

- Να είναι διαπιστευμένα σύμφωνα με τα ευρωπαϊκά πρότυπα όπως αυτά καθορίζονται στον κανονισμό (ΕΚ) 882/2004, για το πεδίο δοκιμών όπου δραστηριοποιούνται ως επίσημα εργαστήρια.
- Να εφαρμόζουν κανονιστικές διατάξεις, οι οποίες ορίζονται από την Ε.Ε. (Κανονισμοί, Οδηγίες, κατευθυντήριες οδηγίες κλπ)

3.3 ΦΟΡΕΙΣ ΕΛΕΓΧΟΥ

Το ΥΠΑΑΤ έχει προβεί στην ανάθεση συγκεκριμένων καθηκόντων σε φορείς ελέγχου, στον τομέα της Βιολογικής Γεωργίας.

Υπεύθυνη Αρμόδια Αρχή

1. Δ/νση Συστημάτων Ποιότητας, Βιολογικής Παραγωγής και Γεωγραφικών Ενδείξεων
2. Ελληνικός Γεωργικός Οργανισμός (ΕΛΓΟ) «ΔΗΜΗΤΡΑ»

Φορέας Ελέγχου

Εγκεκριμένοι Οργανισμοί Ελέγχου και Πιστοποίησης (ΟΕ&Π) Προϊόντων Βιολογικής Γεωργίας (παρατίθενται στην ιστοσελίδα του ΥΠΑΑΤ www.minagric.gr)

Ανατιθέμενοι Επίσημοι Έλεγχοι

Τα οριζόμενα στην παράγραφο 4α του άρθρου 27 του Καν. 834/07 αναθέτονται στον ΕΛΓΟ «ΔΗΜΗΤΡΑ»

Τα οριζόμενα στην παράγραφο 4β του άρθρου 27 του Καν. 834/07 αναθέτονται στους ΟΕ&Π

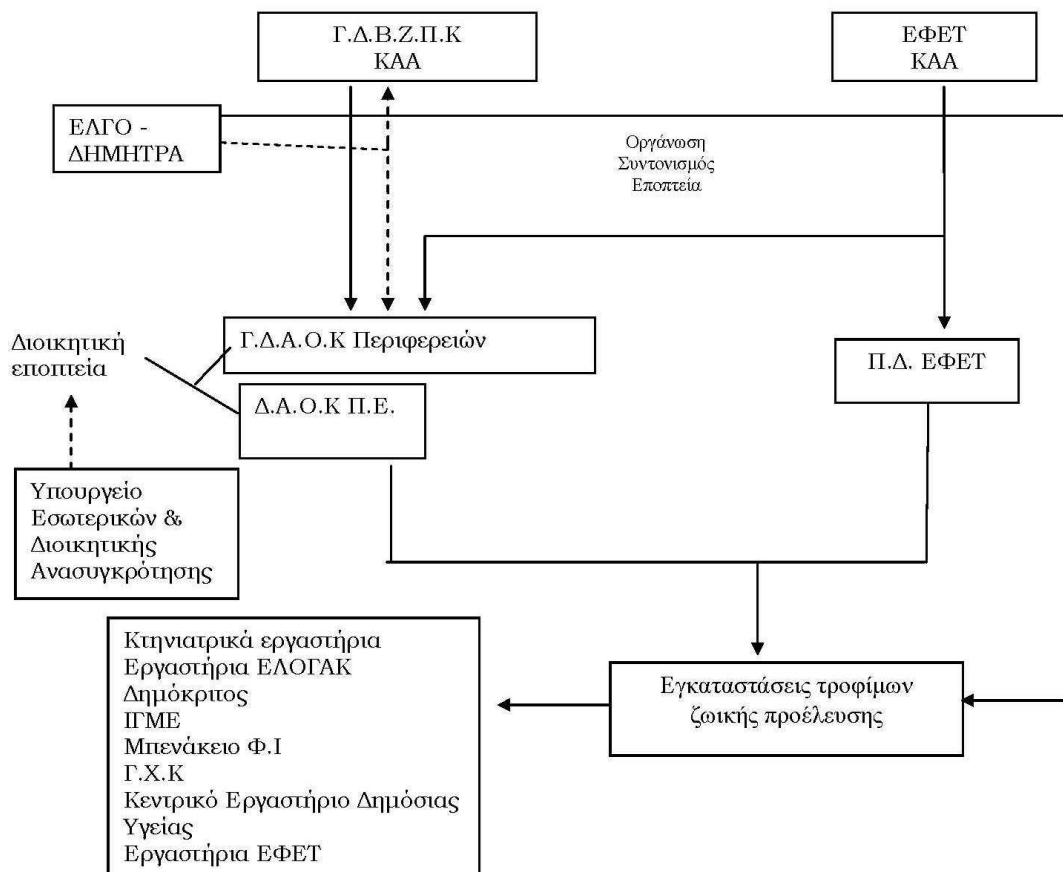
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

Οργάνωση & Διαχείριση επισήμων ελέγχων

4.1 ΤΟΜΕΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

4.1.1 Τρόφιμα ζωικής προέλευσης

Σύστημα Επισήμου Ελέγχου Τροφίμων Ζωικής Προέλευσης

A. ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΔΟΜΗ (αρμόδιες αρχές, διάρθρωση, αρμοδιότητες)

A1. ΚΕΝΤΡΙΚΕΣ ΑΡΜΟΔΙΕΣ ΑΡΧΕΣ

Για τον επίσημο έλεγχο των τροφίμων ζωικής προέλευσης Κεντρική Αρμόδια Αρχή (ΚΑΑ) είναι το ΥΠΑΑΤ δια της Δ/νσης Υγιεινής και Ασφάλειας Τροφίμων Ζωικής Προέλευσης (ΔΥΑΤ) της Γενικής Δ/νσης Βιώσιμης Ζωικής Παραγωγής & Κτηνιατρικής (ΓΔΒΖΠ&Κ) και του Ενιαίου Φορέα Ελέγχου Τροφίμων (ΕΦΕΤ) βάσει της ΚΥΑ Β3-32/03, της ΚΥΑ 088/06, της ΚΥΑ 15523/06 και του ΠΔ 79/2007.

- Η ΔΥΑΤ έχει τη ευθύνη για την κατάρτιση, την εποπτεία, την εφαρμογή, την παρακολούθηση του συστήματος επίσημων ελέγχων και την αξιολόγηση των αποτελεσμάτων του, κατά την πρωτογενή παραγωγή προϊόντων ζωικής προέλευσης και την εισαγωγή τροφίμων ζωικής προέλευσης.
- Ο ΕΦΕΤ έχει τη ευθύνη για την κατάρτιση, την εποπτεία, την εφαρμογή, την παρακολούθηση του συστήματος επίσημων ελέγχων και την αξιολόγηση των αποτελεσμάτων του μετά την πρώτη μεταποίηση προϊόντων ζωικής προέλευσης μέχρι την τελική διάθεση αυτών.

Οι ανωτέρω αρχές έχουν αρμοδιότητες, όπως αναφέρονται στο Κεφάλαιο 3.

A2. ΑΡΜΟΔΙΕΣ ΑΡΧΕΣ

▪ Περιφερειακές Δ/νσεις του ΕΦΕΤ

Οι 9 Περιφερειακές Διευθύνσεις του ΕΦΕΤ έχουν αρμοδιότητα για :

- α) τη διενέργεια των επίσημων ελέγχων τροφίμων ζωικής προέλευσης στον τομέα αρμοδιότητας του ΕΦΕΤ.
- β) τον συντονισμό και τη συνεργασία με τις Διευθύνσεις Κτηνιατρικής των Περιφερειών (ΔΚΤΠ) και τις Διευθύνσεις Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής των Περιφερειακών Ενοτήτων (ΔΑΟΚ) για την εξειδίκευση, επιμερισμό και την οργάνωση του επίσημου ελέγχου.

▪ Συνοριακοί Σταθμοί Κτηνιατρικού Ελέγχου (ΣΥΚΕ)

Οι 10 ΣΥΚΕ έχουν αρμοδιότητα για τον έλεγχο των εισερχομένων ζώντων ζώων και των προϊόντων ζωικής προέλευσης από Τρίτες Χώρες.

▪ Δ/νσεις Κτηνιατρικής Περιφερειών και Διευθύνσεις Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής των Περιφερειακών Ενοτήτων

Σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο ο επίσημος έλεγχος διενεργείται από τις Διευθύνσεις Κτηνιατρικής των Περιφερειών (ΔΚΤΠ) και τις Διευθύνσεις Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής των Περιφερειακών Ενοτήτων (ΔΑΟΚ).

Στις αρχές αυτές έχουν μεταβιβαστεί αρμοδιότητες από την ΚΑΑ σε εφαρμογή των απαιτήσεων των Κανονισμών και συγκεκριμένα :

- Η αδειοδότηση και καταχώριση των εγκαταστάσεων τροφίμων ζωικής προέλευσης όπως καθορίζονται στην ΚΥΑ 15523/06 και στο Π.Δ 79/07 .
- Η διενέργεια του επίσημου ελέγχου στον τομέα τροφίμων ζωικής προέλευσης

ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ

Το προσωπικό της ΔΥΑΤ του ΥΠΑΑΤ είναι 14 υπάλληλοι.

Το προσωπικό των ΣΥΚΕ, της κεντρικής υπηρεσίας και των Περιφερειακών Διευθύνσεων του ΕΦΕΤ αναφέρεται στο Κεφάλαιο 3.

Στις Δ/νσεις Κτηνιατρικής και τις ΔΑΟΚ των Περιφερειών απασχολούνται περίπου 480 κτηνίατροι.

A3. ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΙΚΕΣ ΔΟΜΕΣ ΓΙΑ ΔΙΕΞΑΓΩΓΗ ΕΠΙΣΗΜΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

Οι Αρμόδιες Αρχές αξιοποιούν τις κάτωθι υποστηρικτικές δομές :

- Σύστημα Σήμανσης και Καταγραφής του ζωικού κεφαλαίου που διαθέτει βάση δεδομένων από την οποία αντλούνται πληροφορίες για την πρωτογενή παραγωγή.
- Σύστημα TRACES του ΥΠΑΑΤ που αποτελεί σύστημα καταγραφής των εισαγωγών καθώς και του ενδοκοινοτικού εμπορίου ζώντων ζώων και προϊόντων ζωικής προέλευσης
- Ο ΕΛΓΟ ΔΗΜΗΤΡΑ έχει επιφορτιστεί με τον έλεγχο των κριτηρίων του νωπού γάλακτος στην πρωτογενή παραγωγή.
- Το Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα του ΕΦΕΤ το οποίο περιλαμβάνει:
  - Υποστήριξη του Μητρώου Επιχειρήσεων Τροφίμων, στο οποίο καταχωρούνται σύμφωνα με νομική απαίτηση όλες οι επιχειρήσεις τροφίμων.
  - Καταχώριση στοιχείων ελέγχου και τη στατιστική επεξεργασία αυτών.
- Σύστημα Έγκαιρης Προειδοποίησης για τα Τρόφιμα και τις Ζωοτροφές (RASFF)
- Σύστημα Διοικητικής Συνδρομής και Συνεργασίας στον Τομέα των Τροφίμων και των Ζωοτροφών (AAC)
- Το Κέντρο Λήψης Αναφορών του ΕΦΕΤ. Έχει την ευθύνη παραλαβής αναφορών/καταγγελιών μέσω των προβλεπομένων στη διοικητική διαδικασία επίσημων μορφών επικοινωνίας και μέσω της τηλεφωνικής σύνδεσης με αριθμό 11717 . Μέσα από μια προσδιορισμένη διαδικασία παραλαμβάνει όλα τα σχετικά στοιχεία, τα διαβιβάζει σε μια επιτροπή αξιολόγησης και υποστηρίζει γραμματειακά όλη τη διαδικασία διερεύνησής της έως και την ενημέρωση των ενδιαφερομένων που υπέβαλαν την αναφορά.

Τέλος, οι ΚΑΑ μεριμνούν για τη διάθεση εξοπλισμού για τον έλεγχο και τη διενέργεια δειγματοληψιών, ηλεκτρονική υποστήριξη και κάθε άλλο πρόσφορο μέσο για την άσκηση των καθηκόντων των επιθεωρητών.

A4. ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ (άλλα από τα εργαστήρια αναφοράς)

Ο επίσημος έλεγχος στον τομέα των τροφίμων ζωικής προέλευσης, υποστηρίζεται σε επίπεδο εργαστηριακών αναλύσεων από τα επίσημα εργαστήρια του Παραρτήματος 2. Τα ως άνω εργαστήρια είναι διαπιστευμένα σύμφωνα με το πρότυπο EN ISO 17025 από το Εθνικό Σύστημα Διαπίστευσης (ΕΣΥΔ), σύμφωνα με τα ευρωπαϊκά πρότυπα όπως αυτά καθορίζονται στον κανονισμό (ΕΚ) 882/2004.

B. ΣΥΣΤΗΜΑ ΕΠΙΣΗΜΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

B1. ΜΕΘΟΔΟΙ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΕΛΕΓΧΟΥ

Ο επίσημος έλεγχος στο πεδίο των τροφίμων ζωικής προέλευσης αφορά την εφαρμογή των γενικών απαιτήσεων των Καν. 178/02, Καν. 882/04, Καν.852/04, των ειδικών κανόνων υγιεινής που αφορούν και προσδιορίζουν την οργάνωση των επίσημων ελέγχων κατ' εφαρμογή των Καν. 853/04 & 854/04 και των ειδικών κανόνων που διέπουν την ποιότητα και την ασφάλεια των τροφίμων ζωικής προέλευσης. Περιλαμβάνει τις εγκαταστάσεις που προβλέπονται στον Καν. 853/04 και τα παραγόμενα προϊόντα αυτών ήτοι:

- Κρέας και προϊόντων αυτού
- Γάλα και γαλακτοκομικά προϊόντα
- Μέλι
- Ζώντα δίθυρα μαλάκια
- Αλιευτικά προϊόντα
- Αυγά και προϊόντα τους
- Τετηγμένο ζωικό λίπος & κατάλοιπα ζωικού λίπους
- Ζελατίνη, κολλαγόνο.
- Στομάχια, ουροδόχους κύστες, έντερα που έχουν υποστεί επεξεργασία
- Βατραχοπόδαρα - σαλιγκάρια

Ο επίσημος έλεγχος προβλέπει:

α) Την εξακρίβωση της συμμόρφωσης των επιχειρήσεων στις γενικές και ειδικές υγειονομικές απαιτήσεις των Καν. 852/2004 και 853/2004 αναφορικά με τα ως άνω προϊόντα.

β) Τον έλεγχο της εφαρμογής και τήρησης των προαπαιτούμενων προγραμμάτων και των κανόνων ορθής υγιεινής πρακτικής σε επίπεδο εγκαταστάσεων.

γ) Τον έλεγχο των παραγόμενων προϊόντων, ο οποίος αφορά:

- εξέταση πρώτων υλών, ενδιάμεσων προϊόντων και της συμμόρφωσης των τελικών προϊόντων με τις απαιτήσεις της νομοθεσίας.
- εξέταση των υλικών και των αντικειμένων που προορίζονται να έρθουν σε επαφή με τα τρόφιμα

- εξέταση της επισήμανσης των τελικών προϊόντων, της παρουσίασης και της διαφήμισης αυτών.
- δειγματοληψία και ανάλυση που αφορά μικροβιολογικά κριτήρια, παρουσία χημικών, φυσικών κινδύνων και ραδιενέργειας. Ποιότητα ή και νοθεία.

δ) Τον έλεγχο για την διαπίστωση ανάπτυξης και εφαρμογής διαδικασιών βάσει των αρχών του HACCP με στόχο την κατά το δυνατόν διασφάλιση των τροφίμων ζωικής προέλευσης, ιδίως όσον αφορά την τήρηση των μικροβιολογικών κριτηρίων του Καν 2073/2005, την συμμόρφωση προς τις απαιτήσεις περί καταλοίπων, προσμείξεων και απαγορευμένων ουσιών και την πρόληψη φυσικών κινδύνων.

ε) Τον έλεγχο της ορθής διαχείρισης του σήματος καταλληλότητας ή αναγνώρισης και της τήρησης συστήματος ιχνηλασιμότητας.

στ) Τον έλεγχο γραπτού υλικού και άλλων αρχείων σχετικών με την αξιολόγηση της συμμόρφωσης με τη νομοθεσία.

Με δεδομένο ένα σημαντικό αριθμό εγκαταστάσεων παραγωγής και μεταποίησης τροφίμων ζωικής προέλευσης και έχοντας στόχο την διασφάλιση της συνεχούς βελτίωσης της ικανότητας των επιχειρήσεων για την παραγωγή ασφαλών τροφίμων, υλοποιείται ο σχεδιασμός και η οργάνωση των ελέγχων.

Η οργάνωση του επίσημου ελέγχου έχει ως κριτήρια την αξιολόγηση και την ιεράρχηση του κινδύνου.

Οι επίσημοι έλεγχοι πραγματοποιούνται κατά κανόνα χωρίς προειδοποίηση και όπου απαιτείται κατόπιν ενημέρωσης της επιχείρησης και λήψης έγκαιρων μέτρων προετοιμασίας. Οι επίσημοι έλεγχοι μπορεί να είναι και έκτακτοι, στο βαθμό που προκύπτουν από την διαχείριση του συστήματος έγκαιρης προειδοποίησης, καταγγελιών και καταστάσεων έκτακτης ανάγκης.

Κατά την διάρκεια των ελέγχων αξιοποιούνται έντυπα τα οποία υποβοηθούν τους ελεγκτές να διεξάγουν τον έλεγχο με πληρότητα και με εξέταση όλων των παραμέτρων. Τα ευρήματα των ελέγχων συμπεριλαμβανομένων των μη συμμορφώσεων με τις απαιτήσεις της νομοθεσίας, καταγράφονται σε επίσημες εκθέσεις στις οποίες επισυνάπτονται όλα τα σχετικά έγγραφα που παρέχουν αποδείξεις για τα συμπεράσματα της επιθεώρησης.

Οι ΑΑ αποστέλλουν εκθέσεις στους υπεύθυνους των επιχειρήσεων σε περιπτώσεις που στοιχειοθετούνται παραβάσεις ή περιλαμβάνουν παρατηρήσεις ή διορθωτικά μέτρα που πρέπει να ληφθούν υπόψη. Ορίζεται χρονοδιάγραμμα ενεργειών και επανέλεγχος όπου απαιτείται.

Υπάρχει νομικό πλαίσιο (Ν. 4235/2014) που κατοχυρώνει τις ενέργειες των υπηρεσιών σχετικά με την επιβολή μέτρων μη συμμόρφωσης όπως :

- Αναστολή λειτουργίας ή κλείσιμο εγκατάστασης
- Αναστολή ή ανάκληση της έγκρισης της εγκατάστασης.
- Ρύθμιση ζητημάτων που αφορούν την διαδικασία κατάσχεσης, δέσμευσης, καταστροφής μη ασφαλών ή μη κανονικών τροφίμων.
- Διαδικασιών απόσυρσης, ανάκλησης προϊόντων.
- Την δυνατότητα αξιοποίησης προϊόντων για άλλες χρήσεις.
- Την επιβολή ποινικών και διοικητικών κυρώσεων στις περιπτώσεις διαπίστωσης παραβάσεων της εθνικής και κοινοτικής νομοθεσίας σύμφωνα με το Ν. 4235/2014 και των διατάξεων κατ' εφαρμογή αυτού.
- Την κατοχύρωση του δικαιώματος προσφυγής στον ενδιαφερόμενο μέσα από προσδιορισμένη χρονικά διαδικασία.
- Την κατοχύρωση του δικαιώματος αίτησης συμπληρωματικής γνώμης εμπειρογνώμονα.

ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΖΩΙΚΗΣ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ

Ο έλεγχος κατά την εισαγωγή των τροφίμων ζωικής προέλευσης τρίτων χωρών αφορά όλες τις παρτίδες τροφίμων.

Ο έλεγχος περιλαμβάνει:

- έλεγχο εγγράφων
- έλεγχο ταυτότητας τροφίμων
- φυσικό έλεγχο (ανάλογα με την περίπτωση)

Ο φυσικός έλεγχος αφορά τον έλεγχο των οργανοληπτικών χαρακτήρων των τροφίμων ζωικής προέλευσης, τον έλεγχο της θερμοκρασίας καθώς και την δειγματοληψία και ανάλυση.

Οι δειγματοληψίες μπορεί να ακολουθούνται από προληπτική δέσμευση του προϊόντος και γίνονται όταν :

- α) απαιτείται από τα στοιχεία του συστήματος έγκαιρης προειδοποίησης
- β) το τρόφιμο εισάγεται για πρώτη φορά (νέα χώρα ή νέα εγκατάσταση)
- γ) προκύπτουν ευρήματα από την υλοποίηση του ελέγχου.

Όταν σε μια παρτίδα τροφίμων ζωικής προέλευσης διαπιστωθούν μη συμμορφώσεις, τότε γίνεται κατάσχεση, ακολουθούμενη από καταστροφή ή επαναποστολή της παρτίδας στην τρίτη χώρα προέλευσης ή σε άλλη χώρα. Οι ΣΥΚΕ ενημερώνουν το σύστημα RASFF, όταν απαιτείται, σε θέματα που προκύπτουν κατά την εισαγωγή

από τρίτες χώρες και εγγράφως την Δ/νση Υγιεινής και Ασφάλειας Τροφίμων Ζωικής Προέλευσης του ΥΠΑΑΤ.

B2. ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ ΕΛΕΓΧΟΥ

Οι προτεραιότητες ελέγχου στον τομέα των τροφίμων ζωικής προέλευσης, προσαρμόζονται στην υποστήριξη των στρατηγικών στόχων του ΠΟΕΣΕ, λαμβάνοντας υπόψη:

- Τις ειδικές απαιτήσεις που θέτει η νομοθεσία .
- Τα αποτελέσματα ελέγχων και προβλήματα που έχουν αναδειχθεί κατά τα προηγούμενα έτη.
- Την αξιολόγηση διατροφικών κινδύνων και επιδημιολογικών δεδομένων ως και τα αποτελέσματα που προκύπτουν από την διαχείριση του RASFF.
- Τη διασύνδεση με συναφείς προτεραιότητες στον τομέα της υγείας των ζώων και ζωοτροφών.
- Συστάσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής μετά από επιθεωρήσεις του FVO στον τομέα.
- Το βαθμό συμμόρφωσης των επιχειρήσεων.

Βασικοί άξονες είναι:

- Η υποστήριξη του επίσημου ελέγχου για την προάσπιση της ασφάλειας των τροφίμων ζωικής προέλευσης, μέσα από α) την σταθερή επιτήρηση των μικροβιολογικών παραγόντων κινδύνου βάσει του Ενωσιακού Κανονισμού περί μικροβιολογικών κριτηρίων, καθώς και β) την εφαρμογή προγραμμάτων αντιμετώπισης χημικών κινδύνων ανάλογα με τις ιδιαιτερότητες των τροφίμων του τομέα.
- Η καταπολέμηση φαινομένων απάτης και παραπλάνησης του καταναλωτή (πχ ελληνοποιήσεις στον τομέα του κρέατος, μέλι κλπ).
- Βελτίωση της αποτελεσματικότητας του επίσημου ελέγχου και ομοιόμορφη άσκηση αυτού.

Οι προτεραιότητες ελέγχου για την πενταετία 2015-2019 για τα τρόφιμα ζωικής προέλευσης είναι οι εξής:

1. Βελτίωση και εξορθολογισμός των επισήμων ελέγχων στις σφαγιοτεχνικές εγκαταστάσεις της χώρας ώστε να πληρούν τις γενικές και ειδικές απαιτήσεις των Καν(ΕΚ) 852/04, 853/04, 854/04.

Η βελτίωση των επισήμων ελέγχων αφορά κυρίως τον εργαστηριακό έλεγχο στα πλαίσια του επίσημου ελέγχου στις σφαγιοτεχνικές εγκαταστάσεις καθώς και τη διαχείριση των παραγόμενων ζωικών υποπροϊόντων, μέσω της πιστοποιημένης εκπαίδευσης των επισήμων κτηνιάτρων. Ο εξορθολογισμός αναφέρεται στον

επαναπροσδιορισμό της συχνότητας των επισήμων ελέγχων στις σφαγιοτεχνικές εγκαταστάσεις με βάση την ανάλυση κινδύνου.

2. Βελτίωση του συστήματος επισήμων ελέγχων του νωπού γάλακτος

Η βελτίωση των επισήμων ελέγχων του νωπού γάλακτος συνίσταται στον εξορθολογισμό των επισήμων ελέγχων στην πρωτογενή παραγωγή με βάση την ανάλυση κινδύνου καθώς και η διασφάλιση της συμμόρφωσης με τα κριτήρια του νωπού γάλακτος.

3. Δράσεις συνδεδεμένες με την συμμόρφωση των ζώντων διθύρων μαλακίων με τις υγειονομικές απαιτήσεις της Νομοθεσίας

Η ασφαλής διάθεσή των ζώντων διθύρων μαλακίων στην αγορά της Ευρωπαϊκής Ένωσης και η διαμόρφωση καταναλωτικής συνείδησης διασφαλίζεται με την εφαρμογή ενός ολοκληρωμένου συστήματος ελέγχου και επιτήρησης, το οποίο αξιολογείται σε ετήσια βάση.

B3. ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΣΧΕΔΙΑΖΟΜΕΝΩΝ ΡΥΘΜΙΣΕΩΝ

Οι ΑΑ για τον επίσημο έλεγχο των τροφίμων ζωικής προέλευσης (Περιφερειακές Δ/νσεις του ΕΦΕΤ, ΔΚΠ και ΔΑΟΚ) αποστέλλουν σε μηνιαία βάση με έντυπα προκαθορισμένης μορφής τα στοιχεία με τα αποτελέσματα των ελέγχων τους στις ΚΑΑ για επεξεργασία, αξιολόγηση, λήψη συμπληρωματικών δράσεων και αποστολή στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, όπου και όταν απαιτείται.

Για την επαλήθευση της εφαρμογής των σχεδιαζόμενων δράσεων στη συνέχεια οι ΚΑΑ προβαίνουν ανά εξάμηνο στην αξιολόγηση των στοιχείων, εντοπισμό ενδεχόμενων αδυναμιών και προβλημάτων, εξετάζουν την σκοπιμότητα αναπροσαρμογής ή τροποποίησης επιμέρους δράσεων, έχουν ευθύνη για την έγκαιρη λήψη συμπληρωματικών μέτρων, όπου απαιτείται.

B4. ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΟΡΙΖΟΝΤΙΑΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ

Για την εφαρμογή της οριζόντιας νομοθεσίας εκδόθηκε η ΚΥΑ 15523/2006 και το ΠΔ 79/2007 σχετικά με τη θέσπιση των αναγκαίων συμπληρωματικών μέτρων εφαρμογής των Καν 178/03, Καν. 882/04, Καν.852/04, Καν. 853/04 & 854/04.

Επίσης εφαρμόζονται σειρά Υπουργικών αποφάσεων, ενημερωτικών ή διευκρινιστικών εγκυκλίων. Εκδίδονται και επικαιροποιούνται έντυπα ελέγχου ενώ στις ιστοσελίδες του ΥΠΑΑΤ και του ΕΦΕΤ υπάρχει έγκυρη και συνεχής ενημέρωση σε θέματα νομοθεσίας.

B5. ΕΙΔΙΚΑ ΣΧΕΔΙΑ / ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΕΛΕΓΧΟΥ

Τα ειδικά σχέδια ή προγράμματα ελέγχου που απαιτούνται από την ενωσιακή νομοθεσία και ενσωματώνονται στο σύστημα ελέγχου είναι :

- **Εθνικό Πρόγραμμα Ελέγχου Καταλοίπων** (γίνεται εκτενής αναφορά στην ενότητα 4.1.1.1)
- **Πρόγραμμα για την παρακολούθηση και την υποβολή εκθέσεων σχετικά με την αντοχή των ζωνοσογόνων και συμβιωτικών βακτηρίων στις αντιμικροβιακές ουσίες**
- **Εθνικό Πρόγραμμα Ελέγχου για την παρακολούθηση των βασικών επιπέδων διοξινών, παρόμοιων και μη παρόμοιων με τις διοξίνες PCBs στα τρόφιμα ζωικής προέλευσης.**

Το πρόγραμμα αυτό ξεκίνησε να εφαρμόζεται στη χώρα από το 2002 και περιλαμβάνει την παρακολούθηση των βασικών επιπέδων διοξινών και των παρόμοιων και μη παρόμοιων με τις διοξίνες PCBs στα τρόφιμα ζωικής προέλευσης. Η ανάγκη υλοποίησης του προγράμματος προκύπτει και από την υποχρέωση συμμόρφωσης με τις Συστάσεις της Επιτροπής για τη μείωση της παρουσίας διοξινών, φουρανίων και πολυχλωριωμένων διφαινυλίων στις ζωοτροφές και στα τρόφιμα (Συστάσεις Σύσταση της Επιτροπής 2006/88/ΕΚ, 2011/516/ΕΕ, 2013/711/ΕΕ και 2014/663/ΕΕ).

Την ευθύνη κατάρτισης, συντονισμού, αξιολόγησης των αποτελεσμάτων και διορθωτικών ενεργειών, έχει ο ΕΦΕΤ.

Την ευθύνη για την υλοποίηση του προγράμματος και την εφαρμογή των διορθωτικών ενεργειών έχουν οι Περιφερειακές Διευθύνσεις του ΕΦΕΤ σε συνεργασία με τις Δ/νσεις Αγροτικής Οικονομίας & Κτηνιατρικής των Περιφερειακών Ενοτήτων.

- **Συντονισμένο Πρόγραμμα Ελέγχου της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την παρακολούθηση των υπολειμμάτων φυτοπροστατευτικών ουσιών σε τρόφιμα ζωικής προέλευσης.**

Η ανάγκη υλοποίησης του προγράμματος προκύπτει από την υποχρέωση συμμόρφωσης με τον Εκτελεστικό Κανονισμό (ΕΕ) 595/2015.

Το πρόγραμμα στο πλαίσιο αρμοδιότητας του ΕΦΕΤ θα εφαρμοστεί στα τρόφιμα που ορίζει ο ανωτέρω κανονισμός καθώς και οι κανονισμοί που θα τον αντικαταστήσουν και εντάσσεται στο γενικότερο εθνικό πρόγραμμα ελέγχου υπολειμμάτων φυτοπροστατευτικών ουσιών.

Το είδος των τροφίμων που ελέγχονται κάθε έτος καθορίζεται από τον ανωτέρω κανονισμό καθώς και τις μεταγενέστερες εκδόσεις αυτού.

Την ευθύνη συντονισμού έχει ο ΕΦΕΤ. Την ευθύνη για την υλοποίηση του προγράμματος και την εφαρμογή των διορθωτικών ενεργειών έχουν οι Περιφερειακές Δ/νσεις του ΕΦΕΤ σε συνεργασία με τις Δ/νσεις Αγροτικής Οικονομίας & Κτηνιατρικής των Περιφερειακών Ενοτήτων.

Β6. ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ/ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ ΕΝΤΟΣ & ΜΕΤΑΞΥ ΑΡΜΟΔΙΩΝ ΑΡΧΩΝ

Η οριζόντια επικοινωνία μεταξύ των αρχών διασφαλίζεται μέσα από την οργάνωση συσκέψεων, τη λειτουργία επιτροπών για συγκεκριμένα θέματα, τη διεξαγωγή αλληλογραφίας, τη συνεργασία υπηρεσιακών παραγόντων για την αντιμετώπιση τρεχουσών υποθέσεων, τη σύναψη και υποστήριξη πρωτοκόλλων συνεργασίας.

Κάθετη επικοινωνία υφίσταται ανάμεσα στις υπηρεσίες του ΥΠΑΑΤ και του ΕΦΕΤ με τις υπηρεσίες που έχουν μεταβιβάσει αρμοδιότητες επίσημου ελέγχου ήτοι τις Περιφερειακές Δ/νσεις του ΕΦΕΤ, τις ΔΚΤΠ και τις ΔΑΟΚ. Οι Περιφερειακές Δ/νσεις του ΕΦΕΤ συντονίζονται, καθοδηγούνται και εποπτεύονται από την Κεντρική Υπηρεσία του ΕΦΕΤ η οποία ασκεί διοικητικό έλεγχο αυτών.

Οι ΔΚΤΠ (επίπεδο Περιφέρειας) και οι ΔΑΟΚ (επίπεδο Περιφερειακής Ενότητας) ανήκουν διοικητικά στις Περιφέρειες. Η αποτελεσματική καθοδήγηση, ο συντονισμός, η εποπτεία και η αξιολόγηση των ελέγχων, που διενεργούν οι ΔΚΤΠ και οι ΔΑΟΚ, αποτελεί βασική ευθύνη των υπηρεσιών του ΥΠΑΑΤ και του ΕΦΕΤ, ώστε να διασφαλιστούν οι απαιτήσεις και υποχρεώσεις που υφίστανται μέσα από την μεταβίβαση αρμοδιοτήτων βάσει της ΚΥΑ 15523/06 και του ΠΔ 79/2007. Στα πλαίσια αυτά υπάρχει επικοινωνία για την κατάρτιση και υλοποίηση προγραμμάτων που αφορούν τον επίσημο έλεγχο.

Η συνεργασία και ο συντονισμός μεταξύ Περιφερειακών Δ/νσεων του ΕΦΕΤ, των ΔΚΤΠ και των ΔΑΟΚ επιτυγχάνονται με αλληλοενημέρωση, συσκέψεις για την διαχείριση προβλημάτων που ανακύπτουν στην από κοινού άσκηση ελέγχου και σύναψη ειδικών πρωτοκόλλων για τον επιμερισμό των ελέγχων.

Γ. ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Υποστηρικτικές δομές για την εκπαίδευση του προσωπικού των Αρμοδίων Αρχών είναι:

- Το Ινστιτούτο Επιμόρφωσης του Εθνικού Κέντρου Δημόσιας Διοίκησης που υποστηρίζει πιστοποιημένα εκπαιδευτικά προγράμματα.
- Τα σεμινάρια στο πλαίσιο του προγράμματος Better Training for Safer Food (BTSF) της Ευρωπαϊκής Επιτροπής

Οι Σχολές Επαγγελματιών Κρέατος υποστηρίζουν ειδικά εκπαιδευτικά προγράμματα για την εκπαίδευση εκδοροσφαγέων και κρεοπωλών.

Στα πλαίσια απόκτησης βασικής γνώσης σε θέματα Δημόσιας Διοίκησης, Διαχείρισης Ανθρώπινων Πόρων, Ενωσιακών και Οικονομικών Θεμάτων πραγματοποιείται εισαγωγική εκπαίδευση όλων των νεοδιοριζόμενων υπαλλήλων διαφορετικών κλάδων/ειδικοτήτων μέσω υλοποίησης ειδικών επιμορφωτικών προγραμμάτων υποχρεωτικής παρακολούθησης, που πραγματοποιούνται από το Ινστιτούτο Επιμόρφωσης του Εθνικού Κέντρου Δημόσιας Διοίκησης, με σκοπό την εξοικείωση των υπαλλήλων στις λειτουργίες και αρχές του σύγχρονου διοικητικού περιβάλλοντος.

Η κάλυψη των εκπαιδευτικών αναγκών και η διαμόρφωση των προγραμμάτων εκπαίδευσης γίνεται με ευθύνη των ΚΑΑ και συγκεκριμένα της Δ/νσης Εκπαίδευσης, Ενημέρωσης και Πληροφορικής του ΕΦΕΤ και της Δ/νσης Εκπαίδευσης του ΥΠΑΑΤ, λαμβάνοντας υπόψη τις εισηγήσεις των Δ/νσεων που εμπλέκονται στον επίσημο έλεγχο ως και τις γενικότερες απαιτήσεις της νομοθεσίας, επικυρώνεται δε από το Δ.Σ του ΕΦΕΤ και τον Γενικό Γραμματέα του ΥΠΑΑΤ.

Τα προγράμματα κατάρτισης των επιθεωρητών της χώρας αποσκοπούν στην ανάπτυξη, καθιέρωση και εξασφάλιση μιας εναρμονισμένης προσέγγισης όσον αφορά στους επισήμους ελέγχους των επιχειρήσεων από όλες τις αρμόδιες υπηρεσίες ελέγχου τροφίμων μέσω εφαρμογής ενεργειών και διαδικασιών οι οποίες αφορούν:

- Στην ανίχνευση των εκπαιδευτικών αναγκών του προσωπικού των Αρμοδίων Αρχών, τον καθορισμό του θεματολογίου και την ανάπτυξη του κατάλληλου εκπαιδευτικού υλικού
- Στα κριτήρια και τις προϋποθέσεις συμμετοχής των εκπαιδευομένων
- Στην αξιοποίηση των αποτελεσμάτων της αξιολόγησης των προγραμμάτων από τους εκπαιδευόμενους και από τους εισηγητές
- Στη χρήση διαδικτυακών και στατιστικών εργαλείων για την καταχώρηση και επεξεργασία αιτήσεων υποψηφίων εκπαιδευομένων, για την επεξεργασία στοιχείων εκπαιδευομένων και εκπαιδευτών, αξιολόγηση των προγραμμάτων, για την τήρηση Μητρώου εκπαιδευτών και βάσης δεδομένων εκπαιδευτικού υλικού

Ειδικότερα, τα προγράμματα αυτά αφορούν κατά μέσο όρο σε ετήσια βάση σε 30 διήμερα και τριήμερα εκπαιδευτικά προγράμματα βασικού και εξειδικευμένου επιπέδου και αφορούν στην κάλυψη θεματικών τομέων όπως:

- Επίσημος έλεγχος στον τομέα τροφίμων ζωικής προέλευσης(κρέας και προϊόντα).
- Επίσημος έλεγχος στον τομέα του γάλακτος και των γαλακτοκομικών προϊόντων .

- Επίσημος έλεγχος στους τομείς των αλιευμάτων, αυγών και μελιού.
- Επίσημος έλεγχος στον τομέα των υλικών σε επαφή.
- Επίσημος έλεγχος στον τομέα των προσθέτων τροφίμων.
- Επίσημος έλεγχος και απαιτήσεις στον τομέα της επισήμανσης, παρουσίασης και διαφήμισης των τροφίμων .
- Επιθεώρηση συστημάτων αυτοελέγχου (HACCP auditing).
- Επίσημος έλεγχος στον τομέα των ουσιών που επιμολύνουν τρόφιμα (food contaminants).
- Risk assessment (ανάλυση επικινδυνότητας).

Η κατάρτιση απαρτίζεται από θεωρητικό αλλά και πρακτικό μέρος με ασκήσεις, επισκέψεις σε εγκαταστάσεις ενδιαφέροντος, εξειδικευμένες μελέτες περιπτώσεων.

Οι υπάλληλοι του ΥΠΑΑΤ, ΕΦΕΤ και των αρμοδίων ΔΑΟΚ συμμετέχουν συστηματικά στα προγράμματα εκπαίδευσης που διεξάγονται στα πλαίσια του BTSF και καλύπτουν όλο το εύρος των θεμάτων που αφορούν στα τρόφιμα. Ανάλογες εκπαιδεύσεις διεξάγονται σε τοπικό ή περιφερειακό επίπεδο από τους συμμετέχοντες στα σεμινάρια αυτά.

4.1.1.1 Κατάλοιπα Κτηνιατρικών Φαρμάκων και άλλων ουσιών - Εθνικό Πρόγραμμα Ελέγχου Καταλοίπων (ΕΠΕΚ)

A. ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΔΟΜΗ (αρμόδιες αρχές, διάρθρωση, αρμοδιότητες)

A1. ΚΕΝΤΡΙΚΕΣ ΑΡΜΟΔΙΕΣ ΑΡΧΕΣ

Η Δ/νση Προστασίας των Ζώων, Φαρμάκων και Κτηνιατρικών Εφαρμογών -Τμήμα Κτηνιατρικών Φαρμάκων, Καταλοίπων & Κτηνιατρικών Εφοδίων της Γενικής Διεύθυνσης Βιώσιμης Ζωικής Παραγωγής και Κτηνιατρικής του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων είναι η Κεντρική Αρμόδια Αρχή (ΚΑΑ) για το Εθνικό Πρόγραμμα Ελέγχου Καταλοίπων.

ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ

Η ΚΑΑ είναι αρμόδια για :

α) την εκπόνηση του σχεδίου του (ΕΠΕΚ) προκειμένου οι αρμόδιες Υπηρεσίες να διεξάγουν τις απαιτούμενες έρευνες,

β) το συντονισμό των δραστηριοτήτων των κεντρικών και των περιφερειακών Υπηρεσιών που επιτηρούν τα διάφορα κατάλοιπα. Ο συντονισμός αυτός επεκτείνεται

σε όλες τις Υπηρεσίες που συμμετέχουν στην καταπολέμηση της παράνομης χρησιμοποίησης ουσιών ή προϊόντων σε κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις,

γ) τη συγκέντρωση όλων των αναγκαίων πληροφοριών/ αποτελεσμάτων για την αξιολόγηση της εφαρμογής του ΕΠΕΚ,

δ) τη διαβίβαση κάθε χρόνο στην Επιτροπή, το αργότερο στις 31 Μαρτίου, των πληροφοριών / αποτελεσμάτων που αναφέρονται στο ανωτέρω στοιχείο γ), συμπεριλαμβανομένων των αποτελεσμάτων των ερευνών που έχουν αναληφθεί.

A2. ΑΡΜΟΔΙΕΣ ΑΡΧΕΣ

Οι Διευθύνσεις Κτηνιατρικής των Περιφερειών και τα Τμήματα Κτηνιατρικής των Περιφερειακών Ενοτήτων, τα οποία εμπίπτουν στην αρμοδιότητα του Υπουργείου Εσωτερικών & Διοικητικής Ανασυγκρότησης, είναι οι αρμόδιες αρχές (ΑΑ) για την εφαρμογή του Προγράμματος.

ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ

Οι ΑΑ είναι υπεύθυνες για :

α) τη διενέργεια των δειγματοληψιών σε ζώντα ζώα και τα προϊόντα τους σε επίπεδο κτηνοτροφικών εκμεταλλεύσεων/ ιχθυοτροφείων, σφαγείων, γαλακτοβιομηχανιών (πριν από την εκφόρτωση του βυτιοφόρου που μεταφέρει το γάλα χύμα), εγκαταστάσεων μεταποίησης ψαριών, κέντρων συλλογής και συσκευασίας αυγών και συσκευαστήρια μελιού

β) την αποστολή των δειγμάτων στα εργαστήρια προκειμένου να αναλυθούν

γ) τη διενέργεια έρευνας στην εκμετάλλευση καταγωγής ή προέλευσης, ανάλογα με την περίπτωση, με σκοπό τον καθορισμό των λόγων της παρουσίας καταλοίπων

δ) τη λήψη όλων των απαιτούμενων ενεργειών σε περίπτωση ανεύρεσης μη συμμορφούμενου αποτελέσματος (π.χ. έλεγχος Μητρώου Φαρμακευτικής Αγωγής, επιτήρηση ή απομόνωση της εκμετάλλευσης, μη διάθεση στην κατανάλωση των επιβαρυσμένων προϊόντων, λήψη ύποπτων δειγμάτων κλπ)

ε) την επιβολή διοικητικών ή και ποινικών κυρώσεων, σε περίπτωση επανειλημμένων υπερβάσεων των ανωτάτων ορίων καταλοίπων

στ) την αποστολή πληροφοριών προς την ΚΑΑ σχετικά με την εφαρμογή του ΕΠΕΚ (τριμηνιαία έντυπα ροής δειγματοληψιών, ενημέρωση επί των ενεργειών τους σε περιπτώσεις μη συμμορφούμενων αποτελεσμάτων)

A3. ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ

Τα Εθνικά Κτηνιατρικά Εργαστήρια Αναφοράς και επισήμου ελέγχου είναι υπεύθυνα για την εργαστηριακή ανάλυση των δειγμάτων, καθώς και άλλα συνεργαζόμενα εργαστήρια ανάλογα με τις εκάστοτε ανάγκες (π.χ. Γενικό Χημείο του Κράτους, Μπενάκειο Φυτοπαθολογικό Ινστιτούτο).

Όλα τα εργαστήρια που εμπλέκονται στο ΕΠΕΚ είναι διαπιστευμένα από τον Εθνικό Φορέα Διαπίστευσης, τον ΕΣΥΔ, σύμφωνα με το πρότυπο EN ISO 17025.

ΕΘΝΙΚΑ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ ΑΝΑΦΟΡΑΣ

ΕΕΑ	ΟΜΑΔΑ ΚΑΤΑΛΟΙΠΩΝ
<p>Δ/ση Κτηνιατρικού Κέντρου Αθηνών Τμήμα Τοξικολογίας, Καταλοίπων και Περιβαλλοντικών Ρυπαντών Νεαπόλεως 25, 15310, Αγία Παρασκευή, Αττικής</p>	<p>ΕΕΑ για: Α2, Α5, Α6 (χλωροπρομαζίνη και νιτροϊμιδαζόλια), Β1 (εκτός από το μέλι), Β2α, Β2β, Β2δ, Β2ε (ΜΣΑΦ)*, Β3β, Β3c, Β3d, Β3ε</p> <p><i>* Οι αναλύσεις για την ανίχνευση ΜΣΑΦ στο πλαίσιο του Εθνικού Προγράμματος Ελέγχου Καταλοίπων (ΕΠΕΚ) για την περίοδο 2014-2015, για τεχνικούς λόγους, διενεργούνται από το Εργαστήριο της Χ.Υ. Μετρολογίας του Γενικού Χημείου του Κράτους με επικυρωμένη μέθοδο. Η ανάθεση των αναλύσεων αυτών έχει γίνει από το ΥΠΑΑΤ με πρωτόκολλο συνεργασίας για τα έτη 2014-2015.</i></p>
<p>Δ/ση Κτηνιατρικού Κέντρου Αθηνών Τμήμα: Κτηνιατρικό Εργαστήριο Χανίων Μ. Μπότσαρη 66, ΤΚ 73136, Χανιά</p>	<p>ΕΕΑ για Β1 σε μέλι</p>
<p>Δ/ση Κτηνιατρικού Κέντρου Θεσσαλονίκης Τμήμα: Κτηνιατρικό Εργαστήριο Σερρών Τέρμα Ομονοίας, 621 10 Σέρρες</p>	<p>ΕΕΑ για Α1, Α3, Α4, Α6(δαψόνη), Β2f (κορτικοστεροειδή, carbadox, olaquinox), Β3α</p>
<p>Δ/ση Κτηνιατρικού Κέντρου Αθηνών Τμήμα: Κτηνιατρικό Εργαστήριο Τρίπολης Πέλαγος Αρκαδίας 221 00 Τρίπολη</p>	<p>ΕΕΑ για Α6 (χλωραμφενικόλη και νιτροφουράνια), Β2c*</p> <p><i>* Οι αναλύσεις για την ανίχνευση καρβαμιδικών και πυρεθροειδών ενώσεων σε δείγματα ζωικού λίπους στο πλαίσιο του Εθνικού Προγράμματος Ελέγχου Καταλοίπων (ΕΠΕΚ) για την περίοδο 2013-2015, για τεχνικούς λόγους, διενεργούνται από το Εργαστήριο Υπολειμμάτων Γεωργικών Φαρμάκων του Μπενάκειου Φυτοπαθολογικού Ινστιτούτου με επικυρωμένη μέθοδο. Η ανάθεση των αναλύσεων αυτών έχει γίνει από το ΥΠΑΑΤ με σύμβαση έργου.</i></p>

ΕΘΝΙΚΑ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ ΕΠΙΣΗΜΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΕΠΙΣΗΜΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ	ΟΜΑΔΑ ΚΑΤΑΛΟΙΠΩΝ (Screening)
Διεύθυνση Κτηνιατρικού Κέντρου Θεσσαλονίκης Τμήμα Μικροβιολογίας Τροφίμων, Βιοχημικού και Φυσικοχημικού Ελέγχου Τροφίμων, Καταλοίπων, Ελέγχου Ζωοτροφών και Ειδικών Παθογόνων Μικροβίων <i>Λήμνου 3α, 54627 Θεσσαλονίκη</i>	Screening και επιβεβαιωτικές μεθόδοι για ουσίες της ομάδας Β3c (Βαρέα Μέταλλα)
Διεύθυνση Κτηνιατρικού Κέντρου Θεσσαλονίκης Τμήμα: Κτηνιατρικό Εργαστήριο Ιωαννίνων <i>Χρ. Κατσάρη 2, 454 44, Ιωάννινα</i>	B1
Διεύθυνση Κτηνιατρικού Κέντρου Αθηνών Τμήμα: Κτηνιατρικό Εργαστήριο Πάτρας <i>Νοταρά 15, 264 42</i>	A6 (Χλωραμφενικόλη)
Διεύθυνση Κτηνιατρικού Κέντρου Αθηνών Τμήμα: Κτηνιατρικό Εργαστήριο Χαλκίδας <i>ΠΕΙ ΔΟΚΟΥ 341 00 Χαλκίδα Τ.Θ. 19241</i>	B1
Διεύθυνση Κτηνιατρικού Κέντρου Θεσσαλονίκης Τμήμα: Κτηνιατρικό Εργαστήριο Καβάλας <i>Σταυρός Αμυγδαλεώνα, 640 12, Καβάλα</i>	B1
Διεύθυνση Κτηνιατρικού Κέντρου Αθηνών Τμήμα: Κτηνιατρικό Εργαστήριο Ρόδου <i>4ο χλμ. Λεωφόρου Καλλιθέας, 85100, Ρόδος</i>	B1

Β. ΣΥΣΤΗΜΑ ΕΠΙΣΗΜΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

Β1. ΜΕΘΟΔΟΙ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΕΛΕΓΧΟΥ

Το Εθνικό Πρόγραμμα Ελέγχου Καταλοίπων (ΕΠΕΚ) για ορισμένες ουσίες και τα κατάλοιπά τους σε ζώντα ζώα και στα προϊόντα τους καθορίζεται από τις διατάξεις του Π.Δ. 259/98 (ΦΕΚ 191 Α') σε συμμόρφωση προς τις Οδηγίες 96/22/ΕΚ και 96/23/ΕΚ του Συμβουλίου, του Καν. 470/2009/ΕΚ και Καν. 37/2010/ΕΕ, όπως τροποποιήθηκαν και ισχύουν, και η εφαρμογή του είναι υποχρεωτική.

Το ετήσιο σχέδιο ελέγχου, που καταρτίζεται κάθε χρόνο από την ΚΑΑ και αποστέλλεται στις ΑΑ και στα Εργαστήρια, καθορίζει :

- τον αριθμό των δειγμάτων ανά είδος ζώου ή προϊόντος και ανά ουσία που πρέπει να λαμβάνονται σε σχέση με την παραγωγή της χώρας (στοχοθετημένα δείγματα),

- το είδος του υποστρώματος που απαιτείται για κάθε ουσία,

- την ποσότητα του κάθε δείγματος και

- τα εργαστήρια στα οποία θα αποστέλλονται τα δείγματα, ανάλογα με την προς ανίχνευση ουσία.

Επιπλέον των στοχοθετημένων δειγματοληψιών, οι ΑΑ μπορούν να προβαίνουν και σε ύποπτες δειγματοληψίες, μετά από θετικό αποτέλεσμα που διαπιστώθηκε σε στοχοθετημένο δείγμα ή μετά από καταγγελία, υποψία ή ένδειξη παράνομης αγωγής ή μη-συμμόρφωσης, καθώς και σε άλλες δειγματοληψίες που κρίνουν αναγκαίες κατά περίπτωση.

Οι ΑΑ και τα αρμόδια εργαστήρια αποστέλλουν στην ΚΑΑ σε τριμηνιαία βάση τα έντυπα ροής δειγματοληψιών και έντυπα ροής των αποτελεσμάτων αναλύσεων, αντίστοιχα.

Σε περίπτωση μη συμμορφούμενων αποτελεσμάτων, τα αρμόδια εργαστήρια κοινοποιούν τα αποτελέσματα στην ΚΑΑ και στις αντίστοιχες ΑΑ, για τις δικές τους ενέργειες. Η ΚΑΑ αποστέλλει οδηγίες στις ΑΑ για τη διαχείριση των περιπτώσεων αυτών. Οι ΑΑ προβαίνουν στις απαραίτητες ενέργειες όπως έρευνα στην εκμετάλλευση καταγωγής ή προέλευσης, ανάλογα με την περίπτωση, έλεγχο Μητρώου Φαρμακευτικής Αγωγής, λήψη ύποπτων δειγμάτων, με σκοπό τον καθορισμό των λόγων της παρουσίας καταλοίπων και λαμβάνουν όλα τα απαιτούμενα μέτρα (π.χ. επιτήρηση ή απομόνωση της εκμετάλλευσης, μη διάθεση στην κατανάλωση των επιβαρυσμένων προϊόντων, κλπ), με την επιφύλαξη τυχόν διοικητικών ή και ποινικών κυρώσεων. Οι ΑΑ ενημερώνουν τακτικά την ΚΑΑ για όλες τις ενέργειες που έχουν λάβει στις περιπτώσεις αυτές.

Η ΚΑΑ διαβιβάζει κάθε χρόνο στην Επιτροπή, το αργότερο μέχρι τις 31 Μαρτίου, τις πληροφορίες /αποτελέσματα της εφαρμογής του Προγράμματος (ΕΠΕΚ) που έχει συλλέξει από όλες τις αρμόδιες Υπηρεσίες, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία.

B2. ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ ΕΛΕΓΧΟΥ

Οι προτεραιότητες ελέγχου, στο πλαίσιο υλοποίησης των στρατηγικών στόχων του ΠΟΕΣΕ, έχουν ιδίως ως αντικείμενο την ανίχνευση απαγορευμένων ουσιών που συνιστούν παράνομη αγωγή και τη λήψη όλων των απαιτούμενων μέτρων προστασίας της Δημόσιας Υγείας.

B3. ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΕΣ - ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ ΜΕΤΑΞΥ ΤΩΝ ΑΡΜΟΔΙΩΝ ΑΡΧΩΝ

Η συνεργασία με τις ΑΑ και τα Εργαστήρια επιτυγχάνεται με:

- την αποστολή εφαρμοστικών εγκυκλίων
- τηλεφωνική επικοινωνία και αλληλογραφία μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου

- την πραγματοποίηση συσκέψεων
- σύναψη πρωτοκόλλων συνεργασίας και συμβάσεων ανάθεσης εργασιών ανάλυσης δειγμάτων.

Συνεργασία υπάρχει ανάμεσα στην ΚΑΑ και άλλες Υπηρεσίες ή Οργανισμούς, στο πλαίσιο κατάρτισης του Εθνικού Σχεδίου αλλά και στο πλαίσιο διαχείρισης των μη συμμορφώσεων. Η συνεργασία αυτή επιτυγχάνεται με:

- τηλεφωνική επικοινωνία και αλληλογραφία μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου
- την πραγματοποίηση συσκέψεων

Για την κατάρτιση του Εθνικού Σχεδίου, η ΚΑΑ, εκτός από τις ΑΑ και τα Εργαστήρια, συνεργάζεται επίσης και με:

1. τον ΕΟΦ, που αποστέλλει λίστα με τα συχνότερα χρησιμοποιούμενα κτηνιατρικά φάρμακα,

2. τη Διεύθυνση Πληροφορικής και τη Δ/ση Στρατηγικού Σχεδιασμού Αγροτικής Ανάπτυξης, Αξιολόγησης & Τεκμηρίωσης του ΥΠΑΑΤ, για τη συλλογή των απαιτούμενων στοιχείων της εθνικής παραγωγής σε σφάγια, μέλι, γάλα, αυγά και

3. τη Γενική Διεύθυνση Αλιείας του ΥΠΑΑΤ, για τη συλλογή των απαιτούμενων στοιχείων της εθνικής παραγωγής ιχθύων σε θαλάσσιες υδατοκαλλιέργειες και καλλιέργειες εσωτερικών υδάτων.

Για τη διαχείριση των μη συμμορφώσεων, η ΚΑΑ, εκτός από τις ΑΑ και τα Εργαστήρια, συνεργάζεται επίσης και με:

1. τον ΕΟΦ, σε περίπτωση ανίχνευσης απαγορευμένων ουσιών και

2. τη Διεύθυνση Διατροφής Ζώων, Ζωοτροφών και Βοσκοτόπων, σε περίπτωση ανίχνευσης επιμολυντών που προέρχονται ή αναπτύσσονται στις ζωοτροφές.

Επίσης, η ΚΑΑ κοινοποιεί τα μη συμμορφούμενα αποτελέσματα στον ΟΠΕΚΕΤΠΕ, στο πλαίσιο εφαρμογής του καθεστώτος της πολλαπλής συμμόρφωσης, όπως καθορίζεται στις διατάξεις της ΚΥΑ 262385/2010 (ΦΕΚ 209 Β').

Γ. ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Η ΚΑΑ μεριμνά για την εκπαίδευση των επίσημων κτηνιάτρων των ΑΑ και των εργαστηρίων, που ασχολούνται με το ΕΠΕΚ, με συμμετοχή σε :

- εκπαιδευτικά σεμινάρια κατάρτισης, στο πλαίσιο του προγράμματος BTSF (Better Training for Safer Food) της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στον έλεγχο των καταλοίπων κτηνιατρικών φαρμάκων σε τρόφιμα ζωικής προέλευσης και

- ημερίδες και σεμινάρια που οργανώνονται είτε από τη Δ/ση Προστασίας των Ζώων, Φαρμάκων και Κτηνιατρικών Εφαρμογών - Τμήμα Κτηνιατρικών Φαρμάκων, Καταλοίπων και Κτηνιατρικών Εφοδίων του ΥΠΑΑΤ, είτε από τις Περιφέρειες της χώρας σε συνεργασία με την ΚΑΑ.

4.1.1.2 Κανόνες εμπορίας Τροφίμων Ζωικής Προέλευσης

A. ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΔΟΜΗ (αρμόδιες αρχές, διάρθρωση, αρμοδιότητες)

A1. ΚΕΝΤΡΙΚΕΣ ΑΡΜΟΔΙΕΣ ΑΡΧΕΣ

Κεντρική Αρμόδια Αρχή για τους σκοπούς εφαρμογής

α) της νομοθεσίας που αφορά την επισήμανση βοείου κρέατος και προϊόντων με βάση το βόειο κρέας (Καν (ΕΚ) 1760/2000),

β) ορισμένων διατάξεων του Καν.(ΕΕ) 1308/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη θέσπιση κοινής οργάνωσης των αγορών γεωργικών προϊόντων και ειδικότερα τους κανόνες εμπορίας για το κρέας πουλερικών και για τα αυγά και

γ) θεμάτων που σχετίζονται με ελέγχους για την εφαρμογή του Καν(ΕΚ) 882/04 (άρθρο 1 Παρ.1β),

είναι το ΥΠΑΑΤ δια της Γενικής Δ/σης Βιώσιμης Ζωικής Παραγωγής και Κτηνιατρικής.

A2. ΑΡΜΟΔΙΕΣ ΑΡΧΕΣ

Οι Διευθύνσεις Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής των Περιφερειακών Ενοτήτων έχουν αρμοδιότητα για τον έλεγχο της τοποθέτησης ετικέτας στα σφάγια βοοειδών στις σφαγιοτεχνικές εγκαταστάσεις της χώρας στα πλαίσια της υποχρεωτικής και προαιρετικής επισήμανσης του βοείου κρέατος.

Οι Διευθύνσεις Ανάπτυξης (Τμήματα Εμπορίου) των ΠΕ έχουν αρμοδιότητα για τους ελέγχους σε όλα τα στάδια εμπορίας βοείου κρέατος και προϊόντων με βάση το βόειο κρέας, στα πλαίσια της υποχρεωτικής και προαιρετικής επισήμανσης βοείου κρέατος. Το έργο τους μπορούν να συνδράμουν οι Διευθύνσεις Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής των ΠΕ & η ΓΔΒΖΠ&Κ του ΥΠΑΑΤ συμμετέχοντας στις Επιτροπές ελέγχων.

Ο Ελληνικός Γεωργικός Οργανισμός «ΔΗΜΗΤΡΑ» έχει αρμοδιότητα για τους ελέγχους στις εκμεταλλεύσεις/επιχειρήσεις σχετικά με την προαιρετική επισήμανση του βοείου κρέατος και ορισμένους κανόνες παραγωγής και εμπορίας για το κρέας πουλερικών (άρθρο 11 Καν (ΕΚ) αριθ. 543/2008 της Επιτροπής) και τα αυγά (άρθρα 14 και 15 Καν(ΕΚ) αριθ. 589/2008 της Επιτροπής).

Ο Ελληνικός Γεωργικός Οργανισμός "ΔΗΜΗΤΡΑ" έχει αρμοδιότητα για τη διενέργεια ελέγχων που σχετίζονται με την εφαρμογή του άρθρου 1 παρ.1β του Καν.(ΕΚ) 882/04 στους τομείς κρέατος και γάλακτος.

ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ

Όπως αναφέρεται στην γενική παρουσίαση της ΓΔΒΖΠ&Κ και του ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ.

A3. ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ

Το Κτηνιατρικό εργαστήριο Λάρισας, υποστηρίζει τους εργαστηριακούς ελέγχους για το εξωγενές νερό (Καν(ΕΚ) 543/08).

B. ΣΥΣΤΗΜΑ ΕΠΙΣΗΜΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

B1. ΜΕΘΟΔΟΙ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΕΛΕΓΧΟΥ

1. Εφαρμογή επισήμανσης βοείου κρέατος & προϊόντων με βάση το βόειο κρέας σε όλα τα στάδια εμπορίας

α. Υποχρεωτικό σύστημα επισήμανσης βοείου κρέατος

Οι Διευθύνσεις Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής των ΠΕ δια των επίσημων κτηνιάτρων των σφαγείων, ελέγχουν την τοποθέτηση ετικέτας στα σφάγια και αναφέρουν τυχόν παρατυπίες ή άρνηση τοποθέτησης ετικέτας στις Διευθύνσεις Ανάπτυξης (Τμήματα Εμπορίου) των ΠΕ.

Οι Διευθύνσεις Ανάπτυξης των ΠΕ διεξάγουν ελέγχους σε όλα τα στάδια εμπορίας. Οι επίσημοι έλεγχοι είναι τακτικοί και έκτακτοι. Οι τακτικοί γίνονται μία τουλάχιστον φορά το χρόνο σε κάθε σφαγείο ή φορέα εμπορίας και οι έκτακτοι κάθε φορά που αυτό κρίνεται σκόπιμο.

Οι Διευθύνσεις Ανάπτυξης των ΠΕ μετά τη διεξαγωγή των ελέγχων, συντάσσουν πρακτικό ελέγχου, το οποίο συνοπογράφεται από τον ενδιαφερόμενο και αποστέλλεται στη Διεύθυνση Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής. Η τελευταία συντάσσει στο τέλος του χρόνου έκθεση και την αποστέλλει στη ΓΔΒΖΠ&Κ.

Στις περιπτώσεις που επιχειρηματίες ή οργανώσεις (όπως αυτές ορίζονται στο άρθρο 12 του Καν. 1760/2000) διακινούν ή διαθέτουν βόειο κρέας χωρίς να έχει τηρηθεί το υποχρεωτικό σύστημα επισήμανσης, κατά την πρώτη παράβαση επιβάλλεται απομάκρυνση του κρέατος έως ότου επισημανθεί ή μεταποιηθεί σύμφωνα με τους Καν. 1760/2000 και 1825/2000 και την αριθμ. 412013/29-12-2000 ΚΥΑ.

Σε περίπτωση υποτροπής επιβάλλονται διοικητικές κυρώσεις.

Έλεγχοι για την εφαρμογή της επισήμανσης του βόειου κρέατος γίνονται και από ειδικά κλιμάκια βάσει της αρ. 412/8932/23-1-2012 ΚΥΑ, ευρήματα των οποίων κοινοποιούνται στη ΓΔΒΖΠ&Κ.

β. Προαιρετική επισήμανση βοείου κρέατος

Στο πλαίσιο εφαρμογής της προαιρετικής επισήμανσης του βόειου κρέατος αρμόδιες αρχές για τη διενέργεια των ελέγχων, σε εφαρμογή του Καν.(ΕΚ) 1760/2000 όπως τροποποιήθηκε με τον Καν.(ΕΕ) 653/2014, της ΚΥΑ 2260/155064 (ΦΕΚ 3383/Β'/17.12.14) της ΥΑ 393/33759 (ΦΕΚ498/Β'/01.04.15) και της ΚΥΑ 412/8932/23.01.12 είναι οι Δ/νσεις Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής (ΔΑΟΚ) των Περιφερειακών Ενοτήτων που έχουν έδρα οι επιχειρήσεις και ο ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ.

2. Έλεγχος κανόνων εμπορίας για το κρέας πουλερικών & ορισμένων προδιαγραφών εμπορίας για τα αυγά

Η ΓΔΒΖΠ&Κ ως ΚΑΑ ασκεί την εποπτεία του συστήματος ελέγχου αναφορικά με ορισμένους κανόνες παραγωγής και εμπορίας και προβαίνει σε κοινοποίηση στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή και στα άλλα Κράτη Μέλη των αντίστοιχων στοιχείων που προβλέπονται από τους Καν.(ΕΕ) 1308/2013, 589/2008 και 543/2008.

Ο ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ ως Αρμόδια Αρχή εισηγείται στην αρμόδια Δ/νση της ΓΔΒΖΠ&Κ την έκδοση σχετικής αδείας εισαγωγής από Τρίτες χώρες και διάθεσης στην αγορά κρέατος πουλερικών με ενδείξεις του άρθρου 10 της αριθμ. 313875/7-12-04 ΚΥΑ.

Ο ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ διενεργεί τακτικούς και έκτακτους ελέγχους στις εκμεταλλεύσεις / επιχειρήσεις που έχουν ενταχθεί στο σύστημα ελέγχου ή και πιστοποίησης και σε κάθε χώρο χονδρικής ή λιανικής πώλησης προϊόντων ειδικών πτηνοτροφικών εκτροφών (ΕΠΕ) και ειδικότερα όσον αφορά :

- α) το κρέας πουλερικών που φέρει ενδείξεις του άρθρου 11 του Καν.(ΕΚ) 543/08, πραγματοποιεί τακτικές επιθεωρήσεις στους χώρους εκτροφής πουλερικών, τα σφαγεία, τεμαχιστήρια, συσκευαστήρια, μεταποιητικές μονάδες, εκκολαπτήρια και μονάδες παραγωγής ζωοτροφών, και έκτακτες οποτεδήποτε κριθεί απαραίτητο.
- β) τα αυγά ορνίθων που φέρουν ενδείξεις σχετικές με την ημερομηνία ωοτοκίας, ή και την διατροφή των ωοτόκων ορνίθων που αναφέρονται στα άρθρα 14 και 15 του Καν.(ΕΚ) 589/08, πραγματοποιεί τακτικές επιθεωρήσεις σύμφωνα με το άρθρο 24 του Καν.(ΕΚ) 589/08 και έκτακτες οποτεδήποτε κριθεί απαραίτητο.

Μετά τον έλεγχο συμπληρώνεται πρακτικό ελέγχου εις διπλούν (το ένα παραμένει στην επιχείρηση) και υποβάλλεται στην αρμόδια Δ/νση του ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ για περαιτέρω εξέταση. Τα έντυπα αυτά είναι συγκεκριμένα για κάθε αντικείμενο και έχουν συνταχθεί ώστε να καλύπτουν τις ανάγκες των προδιαγραφών που ορίζει η νομοθεσία για κάθε αντικείμενο.

Σε περίπτωση που υπάρχουν παρατυπίες ζητούνται από τον επιχειρηματία διορθωτικές ενέργειες με χρονοδιάγραμμα εφαρμογής. Σε περίπτωση μη υλοποίησης

των διορθωτικών ενεργειών η υπόθεση παραπέμπεται στις Επιτροπές Εξέτασης Παρατυπιών & Παραβάσεων του ΥΠΑΑΤ.

3. Έλεγχοι σχετικά με την εφαρμογή της παραγράφου β του άρθρου 1 του Κανονισμού 882/2004 στους τομείς κρέατος και γάλακτος

Η Γενική Διεύθυνση Διασφάλισης Ποιότητας Αγροτικών Προϊόντων του ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ διενεργεί διοικητικούς, επιτόπιους ή/και εργαστηριακούς ελέγχους, που σχετίζονται με την εφαρμογή θεμιτών πρακτικών στην εμπορία προϊόντων και την προστασία των συμφερόντων των καταναλωτών, για τη διασφάλιση της εύρυθμης λειτουργίας της αγοράς στους τομείς κρέατος και γάλακτος, για την εξάλειψη της φαινομένου απάτης και κερδοσκοπίας σε βάρος των καταναλωτών. Στο πλαίσιο αυτό οι έλεγχοι αφορούν στην εφαρμογή της ιχνηλασιμότητας, τη συμμόρφωση με τους κανόνες εμπορίας και τη νομιμότητα παρασκευής και διακίνησης των προϊόντων κρέατος και γάλακτος.

Ο ΕΛΓΟ ΔΗΜΗΤΡΑ καταρτίζει ετήσια σχέδια ελέγχου βάσει ανάλυσης κινδύνου, τα οποία υποβάλλει προς έγκριση στη ΓΔΒΖΠ&Κ του ΥΠΑΑΤ. Για την εν λόγω ανάλυση κινδύνου λαμβάνονται υπόψη τυχόν ιστορικότητα παραβάσεων, το μέγεθος της επιχείρησης, τυχόν καταγγελίες κτλ.

Με βάση τα ετήσια σχέδια ελέγχου, συντάσσονται δίμηνα προγράμματα ελέγχου τα οποία κοινοποιούνται στη ΓΔΒΖΠ&Κ.

Η ΓΔΒΖΠ&Κ μπορεί να διενεργεί, στο πλαίσιο εποπτείας του συστήματος ελέγχου, κάθε είδους επιθεώρηση που αποσκοπεί στη συνεχή βελτίωση του συστήματος ελέγχου με διορθωτικές ενέργειες.

B2. ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ ΕΛΕΓΧΟΥ

Οι προτεραιότητες ελέγχου στον τομέα των κανόνων εμπορίας στο πλαίσιο υλοποίησης των στρατηγικών στόχων του ΠΟΕΣΕ εξειδικεύονται ως εξής :

Βελτίωση της εφαρμογής των συστημάτων ιχνηλασιμότητας στα στάδια παραγωγής και εμπορίας ζωικών προϊόντων με στόχο την προστασία των συμφερόντων του καταναλωτή.

B3. ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΣΧΕΔΙΑΖΟΜΕΝΩΝ ΡΥΘΜΙΣΕΩΝ

Σύνταξη έκθεσης εφαρμογής της επισήμανσης βοείου κρέατος & προϊόντων με βάση το βόειο κρέας από τις Διευθύνση Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής των ΠΕ, στο τέλος του χρόνου και αποστολή της στη ΓΔΒΖΠ&Κ.

B4. ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΕΣ - ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ ΕΝΤΟΣ & ΜΕΤΑΞΥ ΑΡΜΟΔΙΩΝ ΑΡΧΩΝ

Η Κεντρική Αρμόδια αρχή διαβιβάζει στις αρμόδιες αρχές τις σχετικές ενωσιακές και εθνικές διατάξεις.

Ανταλλαγή απόψεων σε τεχνικά θέματα και θέματα εφαρμογής του νομοθετικού πλαισίου μεταξύ της Κεντρικής Αρμόδιας αρχής και των Αρμόδιων Αρχών.

Γ. ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

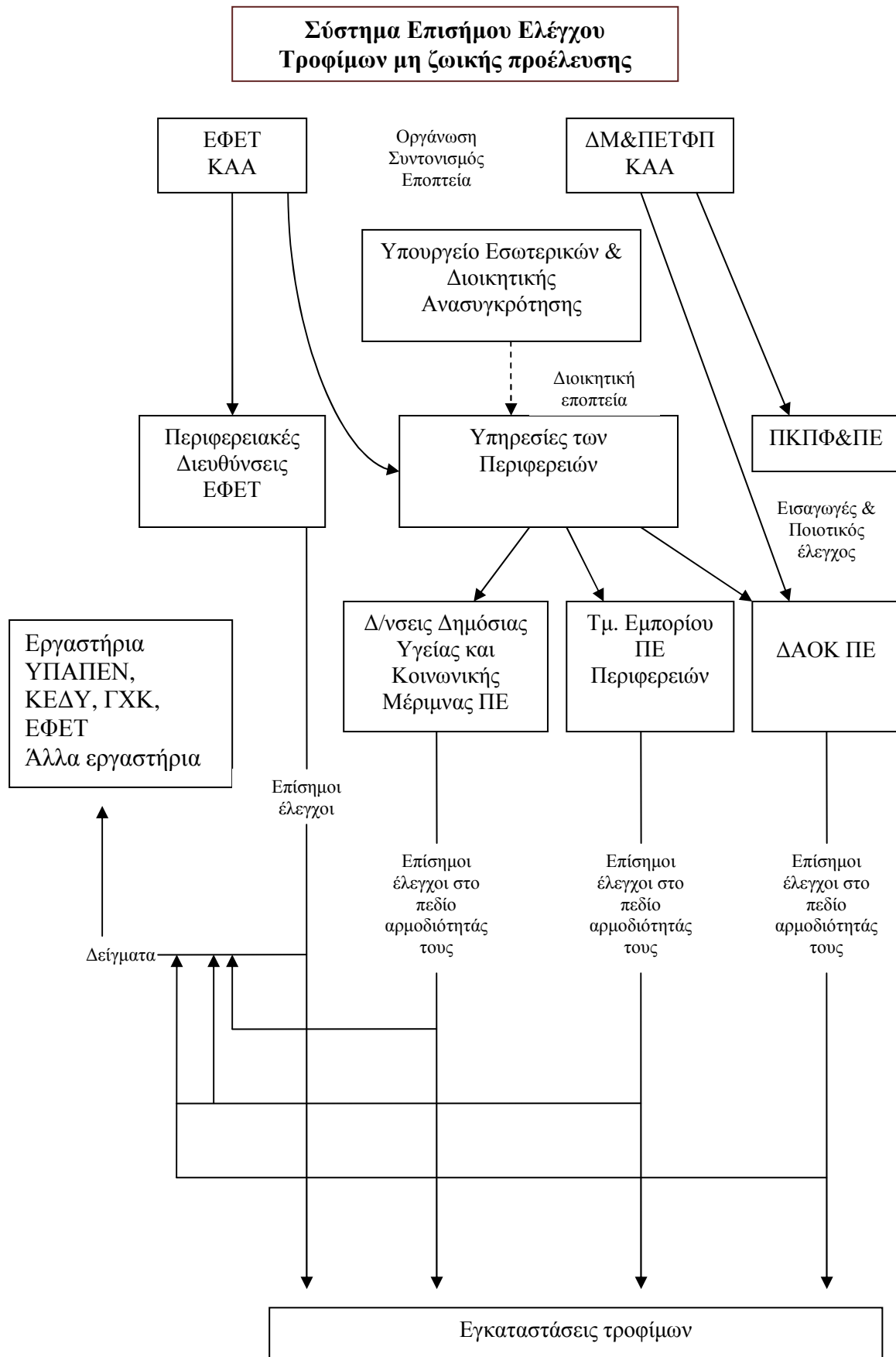
Εφαρμόζονται προγράμματα εκπαίδευσης των υπαλλήλων των ΠΕ σχετικά με την εφαρμογή του συστήματος επισήμανσης και ιχνηλασιμότητας βοείου κρέατος και προϊόντων με βάση το βόειο κρέας από την ΚΑΑ σε συνδυασμό με την εκπαίδευση για την ταξινόμηση σφάγιων ενήλικων βοοειδών.

Ο ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ πραγματοποιεί εκπαιδευτικά προγράμματα για την ενημέρωση των ελεγκτών του μέσω :

- Εσωτερικών εκπαιδεύσεων με εισηγητές στελέχη του οργανισμού.
- Πρόσκλησης εξωτερικών εμπειρογνομόνων, στελεχών του ΥΠΑΑΤ, στελεχών άλλων οργανισμών (π.χ. ΕΦΕΤ, Γ.Χ.Κ. κλπ.) για την ανάπτυξη ειδικών θεμάτων.
- Παρακολούθησης εξωτερικών σεμιναρίων σε ειδικά θέματα.
- Συμμετοχής των ελεγκτών σε ημερίδες, συνέδρια, κλπ.

Η συμμετοχή των ελεγκτών στα εκπαιδευτικά προγράμματα καταγράφεται σε ειδικά δελτία και αξιολογείται από την αρμόδια Δ/νση.

4.1.2 Τρόφιμα μη ζωικής προέλευσης

A. ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΔΟΜΗ (αρμόδιες αρχές, διάρθρωση, αρμοδιότητες)

A1. ΚΕΝΤΡΙΚΕΣ ΑΡΜΟΔΙΕΣ ΑΡΧΕΣ

Για τον επίσημο έλεγχο των τροφίμων μη ζωικής προέλευσης Κεντρική Αρμόδια Αρχή (ΚΑΑ) είναι το ΥΠΑΑΤ δια του **Ενιαίου Φορέα Ελέγχου Τροφίμων (ΕΦΕΤ)** και της **Δ/νσης Μεταποίησης και Ποιοτικού Ελέγχου Τροφίμων Φυτικής Παραγωγής (ΔΜ&ΠΕΤΦΠ)** βάσει της ΚΥΑ 088/06 και της ΚΥΑ Β3-32/03. Πιο συγκεκριμένα,

- Ο ΕΦΕΤ έχει την αρμοδιότητα για την οργάνωση του επίσημου ελέγχου στον τομέα των τροφίμων μη ζωικής προέλευσης από την παραγωγή τους μέχρι την τελική διάθεση αυτών. Ειδικά για τα τρόφιμα φυτικής προέλευσης η αρμοδιότητά του οριοθετείται από το στάδιο μετά την πρώτη μεταποίηση μέχρι την τελική διάθεση. Επιπλέον, έχει την αρμοδιότητα στον τομέα των υλικών σε επαφή με τρόφιμα.
- Η Δ/νση Μεταποίησης και Ποιοτικού Ελέγχου Τροφίμων Φυτικής Παραγωγής (Μ&ΠΕΤΦΠ) έχει την αρμοδιότητα για την οργάνωση του συστήματος επίσημου ελέγχου τροφίμων στο στάδιο από την πρωτογενή παραγωγή έως και την πρώτη μεταποίηση φυτικών προϊόντων καθώς και στο στάδιο της εισαγωγής τροφίμων (πρωτογενούς παραγωγής, πρώτης μεταποίησης & μεταποιημένα) φυτικής προέλευσης.

Οι ανωτέρω αρχές έχουν αρμοδιότητες, όπως αναφέρονται στο Κεφάλαιο 3.

A2. ΑΡΜΟΔΙΕΣ ΑΡΧΕΣ

▪ Γενικό Χημείο του Κράτους (ΓΧΚ)

Το Γενικό Χημείο του Κράτους εκτός από την εργαστηριακή υποστήριξη η οποία αφορά τη διενέργεια χημικών αναλύσεων σε τρόφιμα, έχει αρμοδιότητα για :

- α) την εφαρμογή των διατάξεων της ΚΥΑ 15523/06 που το αφορούν.
- β) τον καθορισμό των όρων που πρέπει να πληρούν τα αλκοολούχα ποτά για τη διάθεσή τους στην κατανάλωση.

▪ Γενική Διεύθυνση Δημόσιας Υγείας και Υπηρεσιών Υγείας του Υπουργείου Υγείας

Η Γενική Διεύθυνση Δημόσιας Υγείας και Υπηρεσιών Υγείας μέσω της Διεύθυνσης Δημόσιας Υγείας έχει αρμοδιότητα για τον έλεγχο της ποιότητας του νερού ανθρώπινης κατανάλωσης σε εφαρμογή της ΚΥΑ Υ2/2600/01 και ΥΑ ΔΥΓ2/Γ.Π.οικ38295/26-4-2007 και του ΠΔ 433/83, όπως ισχύει.

- **Εθνικός Οργανισμός Φαρμάκων (ΕΟΦ)**

Ο Εθνικός Οργανισμός Φαρμάκων (ΕΟΦ) είναι Αρμόδια Αρχή ελέγχου για τα τρόφιμα ειδικής διατροφής και συμπληρωμάτων διατροφής σύμφωνα με τον ιδρυτικό του νόμο Ν. 1316/83.

Ο ΕΟΦ στον τομέα αρμοδιότητας του, είναι υπεύθυνος για την εφαρμογή της νομοθεσίας, την οργάνωση του επίσημου ελέγχου στα τρόφιμα ειδικής διατροφής, τον εργαστηριακό έλεγχο αυτών καθώς και την ενημέρωση και επικοινωνία με τις αρμόδιες αρχές και το κοινό. Επιπλέον, στον ΕΟΦ κατατίθενται οι γνωστοποιήσεις για την κυκλοφορία των προϊόντων ειδικής διατροφής.

Σε περιφερειακό επίπεδο (Περιφέρεια), Αρμόδιες Αρχές είναι :

- **Περιφερειακά Κέντρα Προστασίας Φυτών & Ποιοτικού Ελέγχου (ΠΚΠΦ&ΠΕ) των Διευθύνσεων Αποκεντρωμένων Υπηρεσιών**

Τα οκτώ ΠΚΠΦ&ΠΕ (Πειραιά, Θεσσαλονίκης, Αχαΐας, Ηρακλείου, Βόλου, Ιωαννίνων, Ναυπλίου, Καβάλας) έχουν αρμοδιότητα για την διενέργεια του επίσημου ελέγχου στον τομέα αρμοδιότητάς τους σύμφωνα με το υπ' αριθμ. 107 Π.Δ. «Οργανισμός Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης» (ΦΕΚ 174/Α'/28.08.2014) και όπως κάθε φορά ορίζεται από σχετικές εγκυκλίους, μεταξύ των οποίων :

α) η εποπτεία, η παρακολούθηση, η επίβλεψη, ο συντονισμός των ΔΑΟΚ / ΔΑΟ της Περιφερειακής Ενότητας δικαιοδοσίας τους ως προς τους ελέγχους με σκοπό την ορθή και ενιαία εφαρμογή τους

β) οι έλεγχοι καταλληλότητας, ασφάλειας και υγιεινής των εισαγόμενων αγροτικών προϊόντων από τα λιμάνια Πειραιά και Θεσσαλονίκης και από τα αεροδρόμια και «Ελευθέριος Βενιζέλος» και «Μακεδονία» που εμπίπτουν στους εκτελεστικούς κανονισμούς της ΕΕ

γ) η αποστολή των αποτελεσμάτων ελέγχων

- **Περιφερειακές Δ/νσεις του ΕΦΕΤ**

Οι εννέα Περιφερειακές Δ/νσεις του ΕΦΕΤ (με έδρα στην Αθήνα, Θεσσαλονίκη, Πάτρα, Ηράκλειο, Λάρισα, Ιωάννινα, Κομοτηνή, Μυτιλήνη, Τρίπολη) έχουν αρμοδιότητα για:

α) Τη διενέργεια του επίσημου ελέγχου στον τομέα αρμοδιότητας του ΕΦΕΤ και ειδικότερα της υλοποίησης των προγραμμάτων που εκπονούνται στα πλαίσια του πολυετούς εθνικού σχεδίου ελέγχου.

β) Τον συντονισμό των ελέγχων από τις υπηρεσίες τοπικού επιπέδου.

- **Γενικές Δ/νσεις Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής των Περιφερειών**

Οι Γενικές Δ/νσεις Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής των Περιφερειών είναι Αρμόδιες Αρχές για την άσκηση του επίσημου ελέγχου τροφίμων φυτικής

προέλευσης και την αδειοδότηση επιχειρήσεων σε επίπεδο Περιφέρειας. Ο ακριβής καθορισμός των αρμοδιοτήτων των Γενικών Δ/σεων από περιφέρεια σε περιφέρεια ενδέχεται να διαφέρει.

- **Γενικές Δ/σεις Ανάπτυξης και Δ/σεις Δημόσιας Υγείας των Περιφερειών**

Σε τοπικό επίπεδο (Περιφερειακή Ενότητα), Αρμόδιες Αρχές είναι :

- **Δ/σεις Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής (ΔΑΟΚ) / Δ/σεις Αγροτικής Οικονομίας (ΔΑΟ)**

Λειτουργούν 57 Δ/σεις Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής των Περιφερειακών Ενοτήτων και 3 Δ/σεις Αγροτικής Οικονομίας στις οποίες περιλαμβάνονται τα τμήματα:

Α. Τμήμα Κτηνιατρικής: Με αρμοδιότητα στην άσκηση του επίσημου ελέγχου τροφίμων ζωικής προέλευσης στα στάδια από την παραγωγή έως και τη διάθεση αυτών.

Β. Τμήμα Ποιοτικού και Φυτοϋγειονομικού Ελέγχου: Με αρμοδιότητες

α) την άσκηση του επίσημου ελέγχου στον τομέα των τροφίμων φυτικής προέλευσης σε όλα τα στάδια της τροφικής αλυσίδας.

β) Τη χορήγηση βεβαίωσης καταλληλότητας κατά τη διαδικασία έναρξης λειτουργίας εγκαταστάσεων μεταποίησης τροφίμων φυτικής προέλευσης

Γ. Τμήμα Φυτικής και Ζωικής Παραγωγής. Με αρμοδιότητες ανάλογες του Τμήματος Ποιοτικού και Φυτοϋγειονομικού Ελέγχου στην περίπτωση απουσίας Τμήματος Ποιοτικού και Φυτοϋγειονομικού Ελέγχου.

- **Δ/σεις Υγειονομικού Ελέγχου & Περιβαλλοντικής Υγιεινής**

Λειτουργούν 67 Δ/σεις Υγείας - Υγιεινής Περιφερειακών Ενοτήτων. Έχουν αρμοδιότητα εκτός των άλλων καθηκόντων τους, στον Τομέα της υγιεινής :

α) τον επίσημο έλεγχο των επιχειρήσεων λιανικού εμπορίου, παροχής υπηρεσιών, παρασκευαστών που πωλούν λιανικώς, αποθηκών και αγορών χονδρικής πώλησης, σε εφαρμογή των απαιτήσεων του Καν 852/04

β) τη γνωμοδότηση κατά τη διαδικασία έναρξης λειτουργίας των ως άνω επιχειρήσεων

γ) τον έλεγχο της ποιότητας του νερού ανθρώπινης κατανάλωσης.

- **Δ/σεις Ανάπτυξης δια των Τμημάτων Εμπορίου**

Τα Τμήματα Εμπορίου των Δ/σεων Ανάπτυξης λειτουργούν στις 57 Περιφερειακές Ενοότητες της χώρας.

Εκτός των άλλων καθηκόντων τους έχουν αρμοδιότητα διενέργειας επισήμων ελέγχων που αφορούν την σύνθεση, νοθεία και επισήμανση των τροφίμων.

A3. ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΙΚΕΣ ΔΟΜΕΣ ΓΙΑ ΔΙΕΞΑΓΩΓΗ ΕΠΙΣΗΜΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

Υποστηρικτικές δομές για τη διεξαγωγή του επίσημου ελέγχου είναι :

- Το Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα του ΕΦΕΤ το οποίο περιλαμβάνει:
  - Υποστήριξη του Μητρώου Επιχειρήσεων Τροφίμων, στο οποίο καταχωρούνται σύμφωνα με νομική απαίτηση όλες οι επιχειρήσεις τροφίμων.
  - Καταχώριση στοιχείων ελέγχου και τη στατιστική επεξεργασία αυτών.
- Το Μητρώο Εμπόρων Νωπών Οπωροκηπευτικών (ΜΕΝΟ) το οποίο καταρτίζεται και διαχειρίζεται από τη ΔΜ&ΠΕΤΦΠ του ΥΠΑΑΤ. Το ΜΕΝΟ είναι μία ηλεκτρονική βάση δεδομένων στην οποία υποχρεούνται να εγγράφονται οι συναλλασσόμενοι στον τομέα των νωπών οπωροκηπευτικών. Επιπλέον το ΜΕΝΟ, αποτελεί χρήσιμο εργαλείο για τη διεξαγωγή των ελέγχων στον τομέα των νωπών οπωροκηπευτικών. Συγκεκριμένα, ο έλεγχος διεξάγεται βάσει συστήματος ανάλυσης επικινδυνότητας με αυτόματη κατηγοριοποίηση του κινδύνου, καθορισμό του επιπέδου ελέγχου και της απόφασης διενέργειας ελέγχου ή μη.
- Η ψηφιακή αναγγελία στο ΜΕΝΟ μέσω της εφαρμογής των Ψηφιακών Υπηρεσιών του ΥΠΑΑΤ
- Σύστημα Έγκαιρης Προειδοποίησης για τα Τρόφιμα και τις Ζωοτροφές (RASFF)
- Σύστημα Διοικητικής Συνδρομής και Συνεργασίας στον Τομέα των Τροφίμων και των Ζωοτροφών (AAC)
- Το Κέντρο Λήψης Αναφορών του ΕΦΕΤ. Έχει την ευθύνη παραλαβής αναφορών/καταγγελιών μέσω των προβλεπομένων στη διοικητική διαδικασία επίσημων μορφών επικοινωνίας και μέσω της τηλεφωνικής σύνδεσης με αριθμό 11717 . Μέσα από μια προσδιορισμένη διαδικασία παραλαμβάνει όλα τα σχετικά στοιχεία, τα διαβιβάζει σε μια επιτροπή αξιολόγησης και υποστηρίζει γραμματειακά όλη τη διαδικασία διερεύνησής της έως και την ενημέρωση των ενδιαφερομένων που υπέβαλαν την αναφορά.

Τέλος, οι ΚΑΑ μεριμνούν για τη διάθεση εξοπλισμού για τον έλεγχο και τη διενέργεια δειγματοληψιών, ηλεκτρονική υποστήριξη και κάθε άλλο πρόσφορο μέσο για την άσκηση των καθηκόντων των επιθεωρητών.

A4. ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ ΕΠΙΣΗΜΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

Ο επίσημος έλεγχος στον τομέα των τροφίμων μη ζωικής προέλευσης, συμπεριλαμβανομένων των τροφίμων ειδικής διατροφής και των υλικών και αντικειμένων σε επαφή με τρόφιμα υποστηρίζεται σε επίπεδο εργαστηριακών αναλύσεων από τα δημόσια εργαστήρια Παραρτήματος 2. Τα ως άνω εργαστήρια

είναι διαπιστευμένα σύμφωνα με το πρότυπο EN ISO 17025 από το Εθνικό Σύστημα Διαπίστευσης (ΕΣΥΔ), σύμφωνα με τα ευρωπαϊκά πρότυπα όπως αυτά καθορίζονται στον κανονισμό (ΕΚ) 882/2004.

Πλέον των εργαστηρίων του Παραρτήματος 2, εργαστηριακές αναλύσεις στο πλαίσιο του επίσημου ελέγχου διενεργούνται από:

Α) Για τα προϊόντα ειδικής διατροφής το Χημικό και το Μικροβιολογικό Εργαστήριο της Διεύθυνσης Εργαστηρίων του Ε.Ο.Φ., διαπιστευμένα σύμφωνα με το πρότυπο EN ISO 17025 από το Εθνικό Σύστημα Διαπίστευσης (ΕΣΥΔ), σύμφωνα με τα ευρωπαϊκά πρότυπα όπως αυτά καθορίζονται στον κανονισμό (ΕΚ) 882/2004.

Β) Για γενετικά τροποποιημένους οργανισμούς σε τρόφιμα μη ζωικής προέλευσης, τα εξής:

1. Food Allergens Laboratory, Αναλυτικό Εργαστήριο Τροφίμων α. Υποκατάστημα Αθηνών, Ζερβού 1, 14121 Ν.ΗΡΑΚΛΕΙΟ β. Υποκατάστημα Κρήτης, Μπιζανίου 5, 74100, Ρέθυμνο
2. Μεσογειακό Αγρονομικό Ινστιτούτο Χανίων (ΜΑΙΧ), Εργαστήριο Βιοτεχνολογίας Φυτών και Ελέγχου Γενετικά Τροποποιημένων Οργανισμών, Μακεδονίας 1, Αλσύλλιο Αγροκηπίου, Τ.Θ. 85, 73 100, Χανιά

B. ΣΥΣΤΗΜΑ ΕΠΙΣΗΜΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

B1. ΜΕΘΟΔΟΙ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΕΛΕΓΧΟΥ

Ο επίσημος έλεγχος εφαρμόζεται σε όλα τα στάδια παραγωγής, μεταποίησης, αποθήκευσης και διανομής τροφίμων, καθώς και στο στάδιο της εισαγωγής και έχει ως στόχο τη διασφάλιση της υγιεινής και της ασφάλειας αυτών.

Συγκεκριμένα ο επίσημος έλεγχος αφορά:

- τον έλεγχο των επιχειρήσεων πρωτογενούς παραγωγής και τις συναφείς εργασίες προς αυτή, σύμφωνα με τις απαιτήσεις του παραρτήματος Ι του Καν. 852/04,
- τον έλεγχο των επιχειρήσεων παραγωγής τροφίμων του τομέα των λοιπών τροφίμων και συγκεκριμένα:
  - Τροφίμων φυτικής προέλευσης (μετά την πρώτη μεταποίηση)
  - Σύνθετων τροφίμων
  - Εμφιάλωσης νερού
  - Παραγωγής υλικών και αντικειμένων που προορίζονται να έλθουν σε επαφή με τρόφιμα
  - Τροφίμων ειδικής διατροφής
  - Παρασκευής προσθέτων υλών,

σύμφωνα με τις απαιτήσεις του παραρτήματος ΙΙ του Καν. 852/04 και ειδικότερες κατά περίπτωση διατάξεις.

- τον έλεγχο επιχειρήσεων αποθήκευσης & διανομής των ως άνω τροφίμων, των επιχειρήσεων λιανικού εμπορίου, μαζικής εστίασης και παρασκευαστών που πωλούν λιανικώς σύμφωνα με τις απαιτήσεις του παραρτήματος ΙΙ του Καν. 852/04.

Ο επίσημος έλεγχος προβλέπει την εξακρίβωση της συμμόρφωσης με την ενωσιακή νομοθεσία περί:

- της υγιεινής των τροφίμων
- της βιολογικής και χημικής ασφάλειας των τροφίμων
- των Γενετικά Τροποποιημένων Οργανισμών (ΓΤΟ)
- της επισήμανσης των τροφίμων
- των δόλιων πρακτικών

Η επιθεώρηση των επιχειρήσεων περιλαμβάνει τον έλεγχο για :

- την τήρηση κανόνων ιχνηλασιμότητας των τροφίμων
- την εφαρμογή κανόνων ορθής υγιεινής, βιομηχανικής και παρασκευαστικής πρακτικής σε επίπεδο εγκαταστάσεων με ιδιαίτερη έμφαση στην επάρκεια, καταλληλότητα και υγιεινή των υποδομών και εξοπλισμού, στην διατήρηση της ψυκτικής αλυσίδας, στην ποιότητα του νερού, στην υγεία, προσωπική υγιεινή και εκπαίδευση του προσωπικού.
- την εφαρμογή συστημάτων και διαδικασιών που βασίζονται στις αρχές του HACCP, με την απαιτούμενη ευελιξία σύμφωνα με την εγκύκλιο που επικυρώθηκε με την υπ. αρ. 23/23-01-2014 απόφαση Δ.Σ. ΕΦΕΤ
- τη συμμόρφωση με τη νομοθεσία περί επισήμανσης
- τη συμμόρφωση με τη νομοθεσία περί προσθέτων υλών και ρυπαντών
- τη συμμόρφωση με τη νομοθεσία για τα υλικά και αντικείμενα που προορίζονται να έλθουν σε επαφή με τρόφιμα
- των αθέμιτων πρακτικών (π.χ. ψευδής ή παραπλανητική επισήμανση, νοθεία).

Ο έλεγχος επιδιώκεται να είναι αναλογικός και αντιπροσωπευτικός.

Τον έλεγχο διενεργούν βάσει της μεταβίβασης αρμοδιοτήτων οι ΑΑ στο πεδίο αρμοδιότητας των. Επειδή η οργάνωση των ελέγχων αποτελεί την συνισταμένη δράσης περισσότερων της μιας υπηρεσιών ο συντονισμός και η συνεργασία μεταξύ των υπηρεσιών αποκτά ιδιαίτερη σημασία.

Για την χάραξη των επιμέρους δράσεων και προτεραιοτήτων καθοριστικό ρόλο παίζει η ανάλυση επικινδυνότητας ως απαραίτητο εργαλείο το οποίο καθορίζει την ιεράρχηση των ελέγχων ανάλογα με το είδος και τα χαρακτηριστικά του τροφίμου αλλά και της επιχείρησης.

Επιπλέον, για την διεξαγωγή των επιθεωρήσεων λαμβάνεται υπόψη η ένταξη των επιχειρήσεων σε κατηγορίες ανάλογα με την επικινδυνότητα και τη δραστηριότητά τους, το ατομικό τους προφίλ, τα οποία συνιστούν κριτήρια για τον προσδιορισμό συχνότητας, το είδος και το αντικείμενο των ελέγχων. Στην κατεύθυνση αυτή αξιοποιούνται οδηγοί και εγκύκλιοι για την διενέργεια επίσημου ελέγχου στις ως άνω επιχειρήσεις και τα έντυπα ελέγχου με στόχο την πληρότητα αυτού.

Σε ότι αφορά τα κριτήρια αξιολόγησης της επικινδυνότητας όλων των επιχειρήσεων τροφίμων, υπάρχει μελέτη βασισμένη στο είδος του τροφίμου/ προοριζόμενη χρήση από τον καταναλωτή, τις δραστηριότητες της επιχείρησης, τις μεθόδους επεξεργασίας/εφαρμοζόμενη τεχνολογία και το μέγεθος της επιχείρησης. Οι επιχειρήσεις ανάλογα με τη βαθμολογία στους παραπάνω άξονες κατατάσσονται σε υψηλής, μέσης και χαμηλής επικινδυνότητας.

Οι έλεγχοι μπορεί να είναι σχεδιασμένοι στο πλαίσιο του υπηρεσιακού προγραμματισμού, ή έκτακτοι μετά από κάποια συγκεκριμένη αναφορά ή κατάσταση έκτακτης ανάγκης ή έκτακτα επιχειρησιακά σχέδια. Αφορούν πλήρη έλεγχο των επιχειρήσεων ή μπορεί να στοχεύουν σε συγκεκριμένο τομέα του επίσημου ελέγχου. Οι αναφορές που λαμβάνονται στο κέντρο λήψης αναφορών του ΕΦΕΤ διερευνώνται κατόπιν αξιολόγησής τους από επιτροπή, σύμφωνα με προκαθορισμένη διαδικασία.

Με βάση τα ευρήματα του ελέγχου ακολουθεί σύνταξη έκθεσης με αναφορά σε επισήμανση προβλημάτων και διορθωτικών ενεργειών, προσδιορισμό τυχόν επανελέγχου ή λήψη άμεσων μέτρων και κοινοποίηση της έκθεσης στον ελεγχόμενο.

Σε περίπτωση διαπίστωσης μη συμμορφώσεων, ως προς την ενωσιακή και εθνική νομοθεσία και ανάλογα με το είδος τους εφαρμόζονται τα προβλεπόμενα μέτρα, διαδικασίες και κυρώσεις (διοικητικές ή/και ποινικές), βάσει του Ν. 4235/2014.

Όλα τα νομικά ή φυσικά πρόσωπα που υπόκεινται στον έλεγχο έχουν σύμφωνα με την νομοθεσία το δικαίωμα:

- Να αιτηθούν κατ' έφεση εξέταση των προϊόντων τους, στην περίπτωση που το τρόφιμο έχει δειγματοσιστεί και υποβληθεί σε εξετάσεις (άρθρο 16 & 19 του ΚΤΠ).
- Να υποβάλουν ένσταση στην περίπτωση δεσμευθέντων ή κατασχεθέντων τροφίμων με στόχο την επανεξέταση μέσω συγκρότησης επιτροπών (άρθρο 6,7 του Ν. 4235/2014).
- Να υποβάλουν ένσταση στην περίπτωση επιβολής προστίμων (άρθρο 24 του Ν. 4235/2014).

Σημειώνεται ότι κάθε Αρμόδια Αρχή, Περιφερειακή ή Τοπική, συγκεντρώνει τα στοιχεία των ελέγχων που διεξάγει και τα γνωστοποιεί στις ΚΑΑ σε μηνιαία βάση προκειμένου να αξιολογηθούν στην κατεύθυνση επαλήθευσης των στόχων και λήψης διορθωτικών μέτρων.

ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΜΗ ΖΩΙΚΗΣ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ

Στη χώρα μας λειτουργούν 103 σημεία εισαγωγής. Οι ελεγκτές των ΔΑΟΚ/ΔΑΟ των ΠΕ και των ΠΚΠΦ&ΠΕ είναι υπεύθυνοι για τον επίσημο έλεγχο στα φορτία τροφίμων μη ζωικής προέλευσης στο στάδιο της εισαγωγής. Ο επίσημος έλεγχος κατά την εισαγωγή διενεργείται ως ακολούθως:

α) τρόφιμα που δεν εμπίπτουν σε ειδική ενωσιακή νομοθεσία

Σε όλα τα προς εισαγωγή φορτία διεξάγεται έλεγχος εγγράφων από τον ελεγκτή της αρμόδιας αρχής ελέγχου. Το επίπεδο του ελέγχου ταυτότητας και του φυσικού ελέγχου καθορίζεται κεντρικά και σε επίπεδο χώρας ύστερα από ετήσια ανάλυση επικινδυνότητας και λαμβάνοντας υπόψη τις προτεραιότητες που έχει θέσει η χώρα μας στο στάδιο της εισαγωγής. Για το σκοπό αυτό καταρτίζεται ετήσιο πρόγραμμα ελέγχου από τη ΔΜ&ΠΕΤΦΠ υπό μορφή πίνακα, το οποίο περιλαμβάνει τον κίνδυνο, το τρόφιμο στο οποίο γίνεται ο έλεγχος, καθώς και τη συχνότητα του ελέγχου, η οποία εφαρμόζεται από την αρμόδια αρχή ελέγχου.

Στην περίπτωση μη συμμόρφωσης του φορτίου με τις απαιτήσεις ή τις διαδικασίες της ενωσιακής και εθνικής νομοθεσίας, ανεξάρτητα εάν έχει διενεργηθεί ή όχι δειγματοληψία και εργαστηριακή ανάλυση, το φορτίο τίθεται υπό επίσημη κράτηση, με απόφαση της αρμόδιας αρχής ελέγχου, ύστερα από αιτιολογημένη έκθεση των ελεγκτών της και ενημερώνεται η επιχείρηση.

Αφού ληφθούν υπόψη τα αιτήματα των επιχειρήσεων τροφίμων, επιβάλλονται, κατά περίπτωση και στο βαθμό που απαιτείται, μέτρα συμμόρφωσης/κυρώσεις σύμφωνα με το ν.4235/2014.

β) τρόφιμα που εμπίπτουν σε ειδική ενωσιακή νομοθεσία (π.χ. Καν (ΕΚ) αριθ. 669/2009, Καν. (ΕΕ) αριθ. 884/2014 κ.ά.)

Στις περιπτώσεις που ο επίσημος έλεγχος προβλέπεται από ειδική ενωσιακή νομοθεσία, ο έλεγχος γίνεται στο σημείο εισόδου στην ΕΕ ή το Καθορισμένο Σημείο Εισόδου (ΚΣΕ). Στην ελληνική επικράτεια έχουν ορισθεί έξι (6) ΚΣΕ, τα οποία δίνονται στον ακόλουθο πίνακα μαζί με τις αρμόδιες αρχές ελέγχου:

α/α	ΚΑΘΟΡΙΣΜΕΝΟ ΣΗΜΕΙΟ ΕΙΣΟΔΟΥ (ΚΣΕ)	ΑΡΜΟΔΙΑ ΑΡΧΗ ΕΛΕΓΧΟΥ
1	Λιμάνι Πειραιά	ΠΚΠΦΠΕ Πειραιά
2	Διεθνές Αεροδρόμιο Αθηνών «Ελευθέριος Βενιζέλος»	ΠΚΠΦΠΕ Πειραιά
3	Λιμάνι Θεσσαλονίκης	ΠΚΠΦΠΕ Θεσσαλονίκης
4	Διεθνές Αεροδρόμιο Θεσσαλονίκης «Μακεδονία»	ΠΚΠΦΠΕ Θεσσαλονίκης
5	Λιμάνι Αστακού	ΔΑΟΚ ΠΕ Αιτωλοακαρνανίας
6	Κήποι Έβρου	ΔΑΟΚ ΠΕ Έβρου

Για τα τρόφιμα που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του ειδικού ενωσιακού νομοθετικού πλαισίου, ο έλεγχος εγγράφων είναι καθολικός ενώ ο έλεγχος ταυτότητας και φυσικός έλεγχος με δειγματοληψία καθορίζονται σε συγκεκριμένα ποσοστά.

Στην περίπτωση διενέργειας φυσικού ελέγχου, ο οποίος περιλαμβάνει δειγματοληψία και εργαστηριακή ανάλυση, το φορτίο παραμένει υπό τελωνειακό έλεγχο μέχρι την έκδοση των αποτελεσμάτων των εργαστηριακών αναλύσεων. Μετά την έκδοση των αποτελεσμάτων, η αρμόδια αρχή αποφασίζει για την εισαγωγή ή μη του φορτίου. Στην περίπτωση συμμορφούμενου φορτίου, τα συνοδευτικά έγγραφα του φορτίου συμπληρώνονται κατάλληλα από την αρμόδια αρχή ελέγχου, προκειμένου αυτό να τεθεί σε ελεύθερη κυκλοφορία. Σε διαφορετική περίπτωση, ακολουθείται η διαδικασία που προβλέπεται στα άρθρα 19, 20 και 21 του Καν (ΕΚ) αριθ. 882/2004, του άρθρου 12 του Ν. 4235/2014 που περιγράφεται παραπάνω, με την επιφύλαξη τυχόν περιορισμών από τις διατάξεις της ειδικής ενωσιακής νομοθεσίας.

Επιπλέον, ειδικότερα για τα προς εισαγωγή φορτία νωπών οπωροκηπευτικών, ο ενδιαφερόμενος υποβάλλει υποχρεωτικά ψηφιακή αναγγελία στο ΜΕΝΟ, μέσω της εφαρμογής των «Ψηφιακών Υπηρεσιών» στην ιστοσελίδα του ΥΠΑΑΤ. Τα στοιχεία της αναγγελίας επεξεργάζονται από το ΜΕΝΟ, το οποίο πραγματοποιεί αυτόματα ανάλυση επικινδυνότητας και προβαίνει στην λήψη απόφασης διενέργειας ή μη ελέγχου συμμόρφωσης ως προς τις ποιοτικές προδιαγραφές εμπορίας.

Στην περίπτωση διενέργειας ελέγχου συμμόρφωσης, εκδίδεται από την αρμόδια αρχή Πιστοποιητικό Συμμόρφωσης, το οποίο προβλέπεται στο παράρτημα ΙΙ του Καν (ΕΕ) αριθ. 543/2011. Σε περίπτωση μη διενέργειας ελέγχου συμμόρφωσης, εκδίδεται Βεβαίωση Απαλλαγής Ελέγχου (ΒΑΕ). Το Πιστοποιητικό Συμμόρφωσης ή η Βεβαίωση Απαλλαγής Ελέγχου αποτελεί απαραίτητο συνοδευτικό έγγραφο για τον εκτελωνισμό του φορτίου. Στις περιπτώσεις μη συμμορφούμενου φορτίου, ακολουθείται η διαδικασία που περιγράφεται ανωτέρω.

B2. ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ ΕΛΕΓΧΟΥ

Οι προτεραιότητες ελέγχου στην υγιεινή των τροφίμων προσαρμόζονται στην υποστήριξη των στρατηγικών στόχων των ΠΟΕΣΕ λαμβάνοντας υπόψη:

- Τις ειδικές απαιτήσεις που θέτει η νομοθεσία.
- Προβλήματα που έχουν αναδειχθεί από ελέγχους προηγούμενων ετών
- Κίνδυνοι που έχουν αναδειχθεί μέσα από την διαχείριση του RASFF.
- Αναδυόμενοι κίνδυνοι
- Διατροφικές κρίσεις
- Επιστημονικά και τεχνολογικά δεδομένα
- Διατροφικές συνήθειες πληθυσμού
- Την διασύνδεση με συναφείς προτεραιότητες στον τομέα της υγείας των ζώων.
- Συστάσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής μετά από επιθεωρήσεις του FVO
- Το βαθμό συμμόρφωσης των επιχειρήσεων.
- Την ανάλυση επικινδυνότητας σε επίπεδο τροφίμου και επιχείρησης ως απαραίτητο εργαλείο για τη χάραξη δράσεων

Ομοιομορφία των επίσημων ελέγχων.

Επισημαίνεται ότι στόχο αποτελεί η υλοποίηση των δράσεων με παράλληλη βελτίωση της ποιότητας των επίσημων ελέγχων. Ζητούμενα παραμένουν η ομοιομορφία κατά το δυνατόν άσκηση του ελέγχου από τις Αρμόδιες Αρχές στον τομέα, κυρίως σε ότι αφορά τις μεθόδους και τις τεχνικές ελέγχου, αλλά και η εμπέδωση της εφαρμογής της ευελιξίας στα συστήματα αυτοελέγχου. Ειδικά για την ευελιξία, με δεδομένα την εμπειρία η οποία έχει αποκτηθεί από την εφαρμογή του Καν. 852/2004, τον εντοπισμό προβλημάτων κατά την εφαρμογή του HACCP, και έχοντας υπόψη τη φύση των διεργασιών και το μέγεθος των επιχειρήσεων τροφίμων, είναι αναγκαίος ο έλεγχος των επιχειρήσεων με άξονα την ευέλικτη εφαρμογή των συστημάτων αυτοελέγχου.

Εκτιμώντας τα ανωτέρω, διαμορφώνονται οι προτεραιότητες ελέγχου για την προσεχή πενταετία σύμφωνα με τους παρακάτω άξονες. :

- **Υγιεινή και ασφάλεια**

Με επιδιωκόμενο στόχο την υγιεινή και ασφάλεια των παραγόμενων, διακινούμενων και προσφερόμενων τροφίμων στους καταναλωτές και στοχεύοντας την εφαρμογή της νομοθεσίας με τρόπο ομοιόμορφο αναδεικνύονται τα εξής ζητήματα:

i) Εμπέδωση της ευελιξίας στην εφαρμογή συστημάτων αυτοελέγχου.

Με δεδομένα την εμπειρία η οποία έχει αποκτηθεί από την εφαρμογή του Καν. 852/2004, τον εντοπισμό προβλημάτων κατά την εφαρμογή του HACCP, και

έχοντας υπόψη τη φύση των διεργασιών και το μέγεθος των επιχειρήσεων τροφίμων, είναι αναγκαίος ο έλεγχος των επιχειρήσεων για την ευέλικτη εφαρμογή των συστημάτων αυτοελέγχου. Ζητούμενο είναι ο εξορθολογισμός των απαιτούμενων από τις αρμόδιες αρχές για την τήρηση αρχείων από τις επιχειρήσεις με στόχο τη ρεαλιστική, αναλογική και ορθολογική εφαρμογή των συστημάτων αυτοελέγχου.

ii) Περιορισμός και αντιμετώπιση χημικών κινδύνων

Ο περιορισμός και η αντιμετώπιση των χημικών κινδύνων παραμένουν προτεραιότητα στον έλεγχο του τομέα. Άλλωστε για την πλειονότητα των τροφίμων της κατηγορίας αυτής οι περισσότεροι συχνά απαντώμενοι παράγοντες σε βάρος της ασφάλειας, εντάσσονται στην κατηγορία των χημικών κινδύνων. Πρόκειται κυρίως για κινδύνους οι οποίοι προέρχονται από:

- τη χρήση των προσθέτων υλών
- την παρουσία ουσιών που επιμολύνουν τα τρόφιμα
- τη χρήση των υλικών σε επαφή με τρόφιμα

Στόχος είναι η ολοκληρωμένη προσέγγιση του επισήμου ελέγχου σε όλες τις κατηγορίες επιχειρήσεων για τη συμμόρφωση με τα προβλεπόμενα της νομοθεσίας σχετικά με τους ως άνω κινδύνους.

Ειδικότερα κατά το στάδιο της εισαγωγής, το ετήσιο πρόγραμμα ελέγχου της ΔΜ&ΠΤ&Π προβλέπει ελέγχους στα τρόφιμα φυτικής προέλευσης για μολυντές που περιλαμβάνονται στην ενωσιακή νομοθεσία, πιο συγκεκριμένα στο Παράρτημα του Καν. (ΕΚ) αριθ. 1881/2006, με ιδιαίτερη βαρύτητα στην παρουσία νιτρικών σε φυλλώδη λαχανικά, των μυκοτοξινών, των βαρέων μετάλλων και της μελαμίνης, ιδιαίτερα δε μετά την πρόσφατη κατάργηση της ειδικής ενωσιακής νομοθεσίας Καν(ΕΚ) αριθ. 1135/2009. Επιπλέον, δύνανται να περιλαμβάνονται έλεγχοι για:

- Μορφολίνη, διαιθανολαμίνη και τριαιθανολαμίνη σε νωπά φρούτα που έχουν υποστεί κέρωμα
- Σορβικό οξύ, σορβικά άλατα (Sa), βενζοϊκό οξύ, βενζοϊκά άλατα (Ba), διοξείδιο του θείου, θειώδη άλατα (SO₂) σε λαχανικά σε ξύδι, άλμη ή /και σε λάδι (εκτός από ελιές)
- Διοξείδιο του θείου σε αποξηραμένα φρούτα
- Θειώδη άλατα (SO₂) σε αποξηραμένα μανιτάρια
- Διοξείδιο του θείου, θειώδη άλατα (SO₂) στον οίνο
- Χρωστικές ουσίες Sudan σε τσίλι, προϊόντα τσίλι, κούρκουμα, κόκκινο φοινικέλαιο, κόκκινες σάλτσες

iii) Περιορισμός και αντιμετώπιση μικροβιολογικών κινδύνων

Τα τελευταία χρόνια εμφανίζονται ολοένα και περισσότερα κρούσματα διατροφικών κρίσεων με μικροβιολογικά αίτια, όπως λόγω παρουσίας *Salmonella* spp., *E.coli*, Ηπατίτιδας Α / νοροϊού, σε τρόφιμα φυτικής προέλευσης (νωπά, κατεψυγμένα,

αποξηραμένα). Ως εκ τούτου οι μικροβιολογικοί κίνδυνοι αποτελούν πλέον ένα σημαντικό κομμάτι του επίσημου ελέγχου κατά το στάδιο της εισαγωγής, καθώς εμπίπτει στο πλαίσιο των στρατηγικών στόχων του ΠΟΕΣΕ.

Η ΔΜ&ΠΕΤΦΠ εντάσσει στο ετήσιο πρόγραμμα ελέγχου της τους ανωτέρω κινδύνους, κατά περίπτωση, σε προϊόντα όπως νωπά φρούτα/λαχανικά, ξηρούς καρπούς, αποξηραμένα φρούτα/λαχανικά, κατεψυγμένα φρούτα και καρυκεύματα.

iv) Πληροφόρηση των καταναλωτών σχετικά με τα αλλεργιογόνα

Τα αλλεργιογόνα συνιστούν αναμφίβολα ζήτημα ασφάλειας για μερίδα καταναλωτών. Με το δεδομένο ότι παρατηρείται παραβατικότητα στον τομέα αυτό και έχοντας υπόψη τις νέες απαιτήσεις της νομοθεσίας που έχουν πρόσφατα τεθεί σε εφαρμογή κρίνεται αναγκαίο να παραμείνει ως προτεραιότητα των επισήμων ελέγχων. Η απαίτηση αυτή σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία δεν περιορίζεται μόνο στα προσυσκευασμένα αλλά και στα μη προσυσκευασμένα προς διάθεση τρόφιμα.

• **Προστασία των συμφερόντων του καταναλωτή**

Τα συμφέροντα του καταναλωτή απειλούνται από:

- α) από ανεπαρκή ή ανακριβή ενημέρωση μέσω της επισήμανσης των τροφίμων
- β) από φαινόμενα παραπλάνησης

Ως προτεραιότητα των επισήμων ελέγχων στον τομέα λαμβάνονται εξειδικευμένες δράσεις, με κύριους άξονες:

- I. τον έλεγχο για την εφαρμογή της νομοθεσίας για την παροχή πληροφοριών στους καταναλωτές και
- II. τον έλεγχο προκειμένου να αντιμετωπιστούν φαινόμενα παραπλάνησης των καταναλωτών, όπως είναι η νοθεία και οι δόλιες πρακτικές, τα οποία έχουν ως στόχο είτε την παραπλάνηση των καταναλωτών ως προς την προέλευση (ελληνοποιήσεις) και την ποιότητα, είτε τη μεταβολή της σύστασης των τροφίμων με σκοπό το οικονομικό όφελος. Σημειώνεται ότι προϊόντα εθνικής σημασίας όπως το ελαιόλαδο και άλλα συμπεριλαμβάνονται για την παρακολούθηση του φαινομένου αυτού.

Τέλος, σημειώνεται ότι ιδιαίτερα για το στάδιο της εισαγωγής, ο έλεγχος για την παρουσία γενετικά τροποποιημένων οργανισμών (ΓΤΟ) σε τρόφιμα μη ζωικής προέλευσης παραμένει προτεραιότητα σε ότι αφορά: α) την ιχνηλασιμότητα και επισήμανση εγκεκριμένων γενετικά τροποποιημένων οργανισμών σε τρόφιμα φυτικής προέλευσης και β) τη διακίνηση μη εγκεκριμένων γενετικά τροποποιημένων τροφίμων φυτικής προέλευσης.

B3. ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΣΧΕΔΙΑΖΟΜΕΝΩΝ ΡΥΘΜΙΣΕΩΝ

Οι Αρμόδιες Αρχές για τον επίσημο έλεγχο υγιεινής τροφίμων αποστέλλουν τα αποτελέσματα των ελέγχων σε μηνιαία ή τριμηνιαία βάση μέσω τυποποιημένων πινάκων στις ΚΑΑ.

Για την επαλήθευση της εφαρμογής των σχεδιαζόμενων δράσεων στη συνέχεια οι υπηρεσίες του ΥΠΑΑΤ και του ΕΦΕΤ προβαίνουν ανά εξάμηνο στην αξιολόγηση των στοιχείων, στον εντοπισμό ενδεχόμενων αδυναμιών και προβλημάτων, εξετάζουν την σκοπιμότητα αναπροσαρμογής ή τροποποίησης επιμέρους δράσεων και έχουν ευθύνη για την έγκαιρη λήψη συμπληρωματικών μέτρων όπου απαιτείται.

B4. ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΟΡΙΖΟΝΤΙΑΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ

Εθνική ρύθμιση για την εφαρμογή της οριζόντιας νομοθεσίας στον τομέα των τροφίμων αποτελούν η ΚΥΑ. 15523/30-08- 2006 και ο Ν. 4235/2014 τα οποία συμβάλλουν στην εφαρμογή των γενικών απαιτήσεων των Καν 178/02, Καν. 882/04 και Καν.852/04 για την υγιεινή των τροφίμων και ειδικότερων διατάξεων.

Βάσει των ανωτέρω, εκδίδονται Υπουργικές Αποφάσεις, ενημερωτικές ή διευκρινιστικές εγκύκλιο προς τις Αρμόδιες Αρχές. Επιπλέον, αποστέλλονται προς χρήση έντυπα ελέγχου τα οποία αναθεωρημένα ενσωματώνουν τις νέες απαιτήσεις της νομοθεσίας. Έγκυρη και συνεχής ενημέρωση σε θέματα νομοθεσίας γίνεται και μέσα από τις ιστοσελίδες του ΥΠΑΑΤ και του ΕΦΕΤ.

B5. ΕΙΔΙΚΑ ΣΧΕΔΙΑ / ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΕΛΕΓΧΟΥ

- **Εθνικό Πρόγραμμα Ελέγχου για την παρακολούθηση των βασικών επιπέδων διοξινών, παρόμοιων και μη παρόμοιων με τις διοξίνες PCBs στα τρόφιμα.**

Το πρόγραμμα αυτό ξεκίνησε να εφαρμόζεται στη χώρα από το 2002 και περιλαμβάνει την παρακολούθηση των βασικών επιπέδων διοξινών και των παρόμοιων και μη παρόμοιων με τις διοξίνες PCBs στα τρόφιμα ζωικής προέλευσης. Η ανάγκη υλοποίησης του προγράμματος προκύπτει και από την υποχρέωση συμμόρφωσης με τις Συστάσεις της Επιτροπής για τη μείωση της παρουσίας διοξινών, φουρανίων και πολυχλωριωμένων διφαινυλίων στις ζωοτροφές και στα τρόφιμα (Συστάσεις Σύσταση της Επιτροπής 2006/88/ΕΚ, 2011/516/ΕΕ, 2013/711/ΕΕ και 2014/663/ΕΕ).

Την ευθύνη κατάρτισης, συντονισμού, αξιολόγησης των αποτελεσμάτων και διορθωτικών ενεργειών, έχει ο ΕΦΕΤ.

Την ευθύνη για την υλοποίηση του προγράμματος και την εφαρμογή των διορθωτικών ενεργειών έχουν οι Περιφερειακές Διευθύνσεις του ΕΦΕΤ σε συνεργασία με τις Δ/νσεις Αγροτικής Οικονομίας & Κτηνιατρικής των Περιφερειακών Ενοτήτων.

- **Συντονισμένο Πολυετές Πρόγραμμα Ελέγχου της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την παρακολούθηση των υπολειμμάτων φυτοπροστατευτικών ουσιών στα τρόφιμα.**

Η ανάγκη υλοποίησης του προγράμματος προκύπτει από την υποχρέωση συμμόρφωσης με τον Εκτελεστικό Κανονισμό (ΕΕ) 595/2015.

Το πρόγραμμα στο πλαίσιο της αρμοδιότητας του ΕΦΕΤ εφαρμόζεται στα τρόφιμα που ορίζει ο ανωτέρω κανονισμός καθώς και οι κανονισμοί που θα τον αντικαταστήσουν και εντάσσεται στο γενικότερο εθνικό πρόγραμμα ελέγχου υπολειμμάτων φυτοπροστατευτικών ουσιών.

Το είδος των τροφίμων που ελέγχονται κάθε έτος καθορίζεται από τον ανωτέρω κανονισμό καθώς και τις μεταγενέστερες εκδόσεις αυτού.

Την ευθύνη συντονισμού έχει ο ΕΦΕΤ. Την ευθύνη για την υλοποίηση του προγράμματος και την εφαρμογή των διορθωτικών ενεργειών έχουν οι Περιφερειακές Δ/νσεις του ΕΦΕΤ σε συνεργασία με τις Δ/νσεις Αγροτικής Οικονομίας & Κτηνιατρικής των Περιφερειακών Ενοτήτων.

- **Πρόγραμμα Παρακολούθησης Επιπέδων Ακρυλαμιδίου στα τρόφιμα.**

Η ανάγκη υλοποίησης του προγράμματος προκύπτει από την υποχρέωση συμμόρφωσης με τις συστάσεις της Επιτροπής για τις έρευνες σχετικά με τα επίπεδα ακρυλαμιδίου στα τρόφιμα (Συστάσεις της Επιτροπής 2007/331/ΕΚ, 2010/307/ΕΕ και 2013/647/ΕΕ).

Την ευθύνη συντονισμού έχει ο ΕΦΕΤ. Την ευθύνη για την υλοποίηση του προγράμματος και την εφαρμογή των διορθωτικών ενεργειών έχουν οι Περιφερειακές Δ/νσεις του ΕΦΕΤ.

- **Ειδικά Προγράμματα για τον έλεγχο της νοθείας στα τρόφιμα συντονισμένα από την Ευρωπαϊκή Ένωση.**

Σε συνέχεια του διατροφικού επεισοδίου με την παρουσία κρέατος ιπποειδών (αλόγου) σε προϊόντα/παρασκευάσματα βόειου κρέατος του 2013, η Ευρωπαϊκή Ένωση επικεντρώθηκε στην αντιμετώπιση του φαινομένου νοθείας στο χώρο των τροφίμων. Για τους σκοπούς αυτούς ήδη έχουν υλοποιηθεί τέσσερα συντονισμένα προγράμματα ελέγχου δόλιων πρακτικών στα τρόφιμα στην Ευρωπαϊκή Ένωση, (για τον έλεγχο παρουσίας κρέατος αλόγου (2013-2014), τον έλεγχο υποκατάστασης είδους ιχθυηρών (2015) και τον έλεγχο νοθείας μελιού (2015)). Στο πλαίσιο αυτό, η Ευρωπαϊκή Ένωση δίνει ιδιαίτερη βαρύτητα στην καταπολέμηση αυτών των πρακτικών και σχεδιάζει αντίστοιχα προγράμματα για τον έλεγχο της νοθείας σε διάφορα τρόφιμα για την επόμενη πενταετία.

Την ευθύνη συντονισμού των προγραμμάτων αυτών έχει ο ΕΦΕΤ. Την ευθύνη για την υλοποίηση των προγραμμάτων και την εφαρμογή των διορθωτικών ενεργειών έχουν οι Περιφερειακές Δ/νσεις του ΕΦΕΤ σε συνεργασία με τις Δ/νσεις Αγροτικής Οικονομίας & Κτηνιατρικής και τα Τμήματα Εμπορίου των Περιφερειακών Ενοτήτων.

Β6. ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ ΕΝΤΟΣ ΚΑΙ ΜΕΤΑΞΥ ΤΩΝ ΑΡΜΟΔΙΩΝ ΑΡΧΩΝ

Οι υπηρεσίες του ΥΠΑΑΤ και ο ΕΦΕΤ σύμφωνα με τις ΚΥΑ Β3-32/2003, 088/2006 και 15523/2006 υποχρεούνται να εξασφαλίζουν τακτική και αμοιβαία ενημέρωση για τα ζητήματα του πεδίου αρμοδιότητάς τους, διασφαλίζοντας την ισοδυναμία των συστημάτων επίσημου ελέγχου που διαχειρίζονται, με στόχο τη διαμόρφωση ενιαίας άποψης και δράσης στο χειρισμό θεμάτων που προκύπτουν.

Η οριζόντια επικοινωνία μεταξύ των, τόσο σε ειδικότερα θέματα όσο και γενικότερα ζητήματα πολιτικής για την ασφάλεια των τροφίμων, διασφαλίζεται μέσα από την οργάνωση συσκέψεων, την λειτουργία επιτροπών για συγκεκριμένα θέματα, τη διεξαγωγή αλληλογραφίας, τη συνεργασία υπηρεσιακών παραγόντων για την αντιμετώπιση τρεχουσών υποθέσεων.

Κάθετη επικοινωνία υφίσταται ανάμεσα στις υπηρεσίες του ΥΠΑΑΤ και του ΕΦΕΤ και τις υπηρεσίες που έχουν μεταβιβάσει αρμοδιότητες επίσημου ελέγχου ήτοι τις Περιφερειακές Δ/νσεις του ΕΦΕΤ, τα ΠΚΠΦ&ΠΕ και τις Διευθύνσεις Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής, Υγείας και Ανάπτυξης των Περιφερειακών Ενοτήτων καθώς και τις αρμόδιες αρχές που έχουν επιφορτιστεί ειδικότερα καθήκοντα στην υγιεινή τροφίμων (ΓΧΚ, ΓΔΔΥ).

Η επικοινωνία μεταξύ ΕΦΕΤ και Υπουργείου Υγείας για την ποιότητα του νερού ανθρώπινης κατανάλωσης καθώς και μεταξύ ΕΦΕΤ και ΕΟΦ για την ασφάλεια των τροφίμων ειδικής διατροφής διασφαλίζονται μέσα από την οργάνωση συσκέψεων, κοινοποίηση αλληλογραφίας, συνεργασία υπηρεσιακών παραγόντων για την αντιμετώπιση τρεχουσών υποθέσεων.

Οι Περιφερειακές Δ/νσεις του ΕΦΕΤ συντονίζονται, καθοδηγούνται και εποπτεύονται από την Κεντρική Υπηρεσία του ΕΦΕΤ η οποία σύμφωνα με τον Ν. 2741/99 και το Π.Δ 223/2000 ασκεί διοικητικό έλεγχο αυτών στα πλαίσια του οποίου περιλαμβάνονται η οργάνωση συσκέψεων για την ενιαία εφαρμογή των αποφάσεων της διοίκησης, την επίλυση διοικητικών και άλλων προβλημάτων και οι τακτικές επισκέψεις της Κεντρικής Διοίκησης στις Περιφερειακές Διευθύνσεις για τον έλεγχο και την εποπτεία της λειτουργίας τους.

Η σχέση μεταξύ της Κεντρικής Υπηρεσίας του ΕΦΕΤ και των υπηρεσιών των Περιφερειακών Ενοτήτων στις οποίες έχουν μεταβιβαστεί αρμοδιότητες καθορίζεται από την ΚΥΑ 15523/06.

Σε επίπεδο Περιφερειακών Ενοτήτων ο συντονισμός και η συνεργασία επιτυγχάνεται από την:

- άσκηση του συντονιστικού ρόλου των Περιφερειακών Δ/σεων του ΕΦΕΤ με αλληλοενημέρωση, συσκέψεις για την διαχείριση προβλημάτων που ανακύπτουν στην από κοινού άσκηση ελέγχου και σύναψη ειδικών πρωτόκολλων για τον επιμερισμό των ελέγχων.

- σύγκλιση και λειτουργία των Συντονιστικών Επιτροπών των Περιφερειακών Ενοτήτων.

Η ΔΜ&ΠΕΤΦΠ του ΥΠΑΑΤ οργανώνει, συντονίζει και εποπτεύει το έργο των ΠΚΠΦ&ΠΕ και των ΔΑΟΚ/ΔΑΟ των ΠΕ. Βρίσκεται σε συνεχή επικοινωνία με σκοπό την επίλυση προβλημάτων που προκύπτουν και την ενιαία εφαρμογή της νομοθεσίας. Στο πλαίσιο αυτό αποστέλλει διευκρινιστικές εγκυκλίους και διοργανώνει συσκέψεις σε κεντρικό και περιφερειακό επίπεδο.

Μεταξύ των Δ/σεων Υγείας των Περιφερειών και των Δ/σεων Υγείας των Περιφερειακών Ενοτήτων, η συνεργασία και ο συντονισμός επιτυγχάνεται με αλληλοενημέρωση και συσκέψεις.

Γ. ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Υποστηρικτικές δομές για την εκπαίδευση του προσωπικού των Αρμοδίων Αρχών είναι:

- Το Ινστιτούτο Επιμόρφωσης του Εθνικού Κέντρου Δημόσιας Διοίκησης που υποστηρίζει πιστοποιημένα εκπαιδευτικά προγράμματα.
- Τα σεμινάρια στο πλαίσιο του προγράμματος Better Training for Safer Food (BTSF) της Ευρωπαϊκής Επιτροπής

Στα πλαίσια απόκτησης βασικής γνώσης σε θέματα Δημόσιας Διοίκησης, Διαχείρισης Ανθρώπινων Πόρων, Ενωσιακών και Οικονομικών θεμάτων πραγματοποιείται εισαγωγική εκπαίδευση όλων των νεοδιοριζόμενων υπαλλήλων διαφορετικών κλάδων/ειδικοτήτων μέσω υλοποίησης ειδικών επιμορφωτικών προγραμμάτων υποχρεωτικής παρακολούθησης, που πραγματοποιούνται από το Ινστιτούτο Επιμόρφωσης του Εθνικού Κέντρου Δημόσιας Διοίκησης, με σκοπό την εξοικείωση των υπαλλήλων στις λειτουργίες και αρχές του σύγχρονου διοικητικού περιβάλλοντος.

Η κάλυψη των εκπαιδευτικών αναγκών και η διαμόρφωση των προγραμμάτων εκπαίδευσης γίνεται με ευθύνη των ΚΑΑ και συγκεκριμένα της Δ/σης Εκπαίδευσης,

Ενημέρωσης και Πληροφορικής του ΕΦΕΤ και της Δ/σης Εκπαίδευσης του ΥΠΑΑΤ, λαμβάνοντας υπόψη τις εισηγήσεις των Δ/σεων που εμπλέκονται στον επίσημο έλεγχο ως και τις γενικότερες απαιτήσεις της νομοθεσίας, επικυρώνεται δε από το Δ.Σ του ΕΦΕΤ και τον Γενικό Γραμματέα του ΥΠΑΑΤ.

Τα προγράμματα κατάρτισης των επιθεωρητών της χώρας αποσκοπούν στην ανάπτυξη, καθιέρωση και εξασφάλιση μιας εναρμονισμένης προσέγγισης όσον αφορά στους επισήμους ελέγχους των επιχειρήσεων από όλες τις αρμόδιες υπηρεσίες ελέγχου τροφίμων μέσω εφαρμογής ενεργειών και διαδικασιών οι οποίες αφορούν:

- Στην ανίχνευση των εκπαιδευτικών αναγκών του προσωπικού των Αρμοδίων Αρχών, τον καθορισμό του θεματολογίου και την ανάπτυξη του κατάλληλου εκπαιδευτικού υλικού
- Στα κριτήρια και τις προϋποθέσεις συμμετοχής των εκπαιδευομένων
- Στην αξιοποίηση των αποτελεσμάτων της αξιολόγησης των προγραμμάτων από τους εκπαιδευόμενους και από τους εισηγητές
- Στη χρήση διαδικτυακών και στατιστικών εργαλείων για την καταχώρηση και επεξεργασία αιτήσεων υποψηφίων εκπαιδευομένων, για την επεξεργασία στοιχείων εκπαιδευομένων και εκπαιδευτών, αξιολόγηση των προγραμμάτων, για την τήρηση Μητρώου εκπαιδευτών και βάσης δεδομένων εκπαιδευτικού υλικού

Ειδικότερα, τα προγράμματα αυτά αφορούν κατά μέσο όρο σε ετήσια βάση σε 30 διήμερα και τριήμερα εκπαιδευτικά προγράμματα βασικού και εξειδικευμένου επιπέδου και αφορούν στην κάλυψη θεματικών τομέων όπως:

1. Επιθεώρηση συστημάτων αυτοελέγχου (HACCP Auditing),
2. Επίσημος έλεγχος και απαιτήσεις στο τομέα της επισήμανσης, παρουσίασης και διαφήμισης των τροφίμων,
3. Risk Assessment (Ανάλυση Επικινδυνότητας),
4. Επίσημος έλεγχος στον τομέα των τροφίμων φυτικής προέλευσης,
5. Επίσημος έλεγχος στον τομέα των συνθέτων τροφίμων
6. Επίσημος έλεγχος των υλικών σε επαφή με τα τρόφιμα,
7. Επίσημος έλεγχος στον τομέα των ουσιών που επιμολύνουν τα τρόφιμα (Food Contaminants) και των προσθέτων τροφίμων
8. Νομοθετικές απαιτήσεις άσκησης επισήμου ελέγχου - Προανακριτική διαδικασία - Κυρωτικό σύστημα

Η κατάρτιση απαρτίζεται από θεωρητικό αλλά και πρακτικό μέρος με ασκήσεις, επισκέψεις σε εγκαταστάσεις ενδιαφέροντος, εξειδικευμένες μελέτες περιπτώσεων.

Σε ότι αφορά στην εκπαίδευση των υπαλλήλων της ΔΜ&ΠΕΤΦΠ καθώς και των υπαλλήλων των ΠΚΠΦ&ΠΕ και των ΔΑΟΚ/ΔΑΟ των ΠΕ αυτή γίνεται επί τόπου στο χώρο εργασίας.

Επιπρόσθετα εξειδικευμένη εκπαίδευση ανάλογα με τον τομέα απασχόλησης γίνεται με συμμετοχή των υπαλλήλων της ΔΜ&ΠΕΤΦΠ, των ΠΚΠΦ&ΠΕ και των ΔΑΟΚ/ΔΑΟ σε σεμινάρια στο πλαίσιο του προγράμματος BTSF (Better Training for Safer Food) της ΕΕ, στα σεμινάρια του ΙΝΕΤΠ, σε συνέδρια, καθώς και με έντυπο ενημερωτικό υλικό.

4.1.3 Προϊόντα βιολογικής γεωργίας

A. ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΔΟΜΗ (αρμόδιες αρχές, διάρθρωση, αρμοδιότητες)

A1. ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΑΡΜΟΔΙΑ ΑΡΧΗ

Κεντρική Αρμόδια Αρχή για την εποπτεία και οργάνωση των επισήμων ελέγχων στα προϊόντα Βιολογικής Γεωργίας σε εφαρμογή του Καν.(ΕΚ) 834/07, Καν.(ΕΚ) 889/08, Καν.(ΕΚ) 1235/08 και της ΚΥΑ αριθ. 245090/31-01-2006 (ΦΕΚ Β' 157) με την επιφύλαξη άλλων κοινοτικών ή εθνικών διατάξεων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των ανωτέρω Κανονισμών είναι το ΥΠΑΑΤ δια της Δ/νσης Συστημάτων Ποιότητας, Βιολογικής Παραγωγής και Γεωγραφικών Ενδείξεων, σύμφωνα με την απόφαση της Επιτροπής 2007/363/ΕΚ παράρτημα, παράγραφος 2.1δ.

Οι αρμοδιότητες είναι :

- Ασκεί την εποπτεία του Συστήματος Ελέγχου, πραγματοποιώντας εποπτικούς ελέγχους σε όλα τα στάδια του συστήματος ελέγχου και πιστοποίησης, για την διαπίστωση της αποτελεσματικής, αντικειμενικής και αξιόπιστης λειτουργίας του.
- Είναι διαχειριστής του συστήματος χορήγησης αδειών χρήσης μη βιολογικού πολλαπλασιαστικού υλικού που δεν έχει παραχθεί με βιολογικό τρόπο σε εφαρμογή του Καν.(ΕΚ)889/08 και τηρεί το αντίστοιχο μητρώο.
- Εγκρίνει αιτήματα επιχειρηματιών για μείωση ή επιμήκυνση της περιόδου μετατροπής, ύστερα από αιτιολογημένη γνώμη του υπεύθυνου για τον έλεγχο των επιχειρηματιών, Οργανισμού Ελέγχου και Πιστοποίησης προϊόντων βιολογικής γεωργίας σε εφαρμογή του άρθρου 36 του Καν.(ΕΚ) 889/08 της Επιτροπής.
- Εισηγείται στον Υπουργό του ΥΠΑΑΤ τους κανόνες παραγωγής, παρασκευής, σήμανσης, ελέγχου, πιστοποίησης, αποθήκευσης, συντήρησης και εμπορίας, για τα προϊόντα που δεν καλύπτονται με κανόνες παραγωγής από τον Καν. 889/08 Επίσης, δύναται να εισηγείται στον Υπουργό ΥΠΑΑΤ τα της αναγνώρισεως και αποδοχής των ιδιωτικών προτύπων στα εν λόγω προϊόντα.

- Η εισήγηση στον Υπουργό του ΥΠΑΑΤ για την έκδοση απόφασης έγκρισης ιδιωτικών Οργανισμών Ελέγχου και Πιστοποίησης (ΟΕ&Π) Προϊόντων Βιολογικής Γεωργίας .
- Τηρεί μητρώο των εγκεκριμένων Οργανισμών Ελέγχου και Πιστοποίησης (ΟΕ&Π) προϊόντων βιολογικής γεωργίας και χορηγεί έναν κωδικό αριθμό σε κάθε ένα εξ αυτών, σύμφωνα με την παρ. 10, του άρθρου 27, του Καν.(ΕΚ) 834/07, και ενημερώνει τα άλλα κράτη μέλη και την Επιτροπή.
- Συμμετέχει με εκπρόσωπό της στην Πρωτοβάθμια και Δευτεροβάθμια Επιτροπή εξέτασης Παρατυπιών & Παραβάσεων του άρθρου 10 της ΚΥΑ 245090/06. Συγκαλεί τις επιτροπές αυτές και γνωστοποιεί τα αποτελέσματα των εν λόγω Επιτροπών στους ενδιαφερόμενους.
- Η αποστολή στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή για τη βιολογική γεωργία ετήσιας έκθεσης εποπτείας του συστήματος ελέγχου που εφαρμόζει και στατιστικά στοιχεία καλλιεργούμενων εκτάσεων και εκτρεφόμενου ζωικού κεφαλαίου σύμφωνα με τη βιολογική μέθοδο παραγωγής.

A2. ΑΡΧΗ ΕΛΕΓΧΟΥ

- **ΕΛΓΟ ΔΗΜΗΤΡΑ (Αρχή Ελέγχου για την επίβλεψη του συστήματος ελέγχου)**

Οι αρμοδιότητες είναι :

α) Συντάσσει και υποβάλλει στον Υπουργό αιτιολογημένη γνώμη για την έγκριση, ή ανάκληση της έγκρισης των ΟΕ&Π, μετά από αξιολόγηση τους.

β) Διενεργεί τακτικούς και αιφνιδιαστικούς ελέγχους:

- Στους εγκεκριμένους Οργανισμούς Ελέγχου και Πιστοποίησης προϊόντων βιολογικής γεωργίας, και συγκεκριμένα: 1) Διοικητικούς ελέγχους στην έδρα των ΟΕ&Π, 2) Έλεγχο επαλήθευσης σε επιχειρηματίες προκειμένου ν' αξιολογηθεί ο έλεγχος που πραγματοποιεί ο φορέας, και 3) Αυτοψίες, που αφορούν στην παρακολούθηση της επιθεώρησης που πραγματοποιούν οι ΟΕ&Π
- Στους χώρους εμπορίας των προϊόντων βιολογικής γεωργίας, σε κάθε σημείο λιανικής ή χονδρικής πώλησης. Οι έλεγχοι αφορούν στη σωστή χρήση των ενδείξεων, των σημάτων, των όρων ή και λογοτύπων καθώς και στη λήψη δειγμάτων για την ανίχνευση μη επιτρεπόμενων ουσιών.
- Σε εγκαταστάσεις επιχειρηματιών που δεν έχουν ενταχθεί στο παρόν σύστημα ελέγχου και πιστοποίησης, όταν κατά τους ελέγχους στα σημεία χονδρικής και λιανικής πώλησης ή σε εγκαταστάσεις συντήρησης ή αποθήκευσης, διαπιστωθεί χρήση όρων, ενδείξεων, σημάτων ή λογοτύπων της βιολογικής γεωργίας

- γ) Όταν κατά τους διενεργούμενους ελέγχους στοιχειοθετείται ευθύνη για παρατυπίες ή παραβάσεις, ο ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ αποστέλλει την υπόθεση στις Επιτροπές εξέτασης Παρατυπιών και Παραβάσεων για την επιβολή κυρώσεων
- δ) Τηρεί μητρώο επιχειρηματιών και διαβιβάζει στην Κεντρική Αρμόδια Αρχή κάθε σχετική έκθεση με την επίβλεψη που ασκήθηκε στους ΟΕ&Π, στους επιχειρηματίες και στα σημεία πώλησης.

A3. ΛΟΙΠΕΣ ΑΡΧΕΣ

▪ Δ/νσεις Αγροτικής Οικονομίας & Κτηνιατρικής των ΠΕ

Οι αρμοδιότητες είναι :

- α) Παραλαμβάνουν τις γνωστοποιήσεις από τους επιχειρηματίες οι οποίοι εντάσσονται στο σύστημα ελέγχου και να αποστέλλουν επίσημα αντίγραφα των γνωστοποιήσεων στον **ΕΛΓΟ ΔΗΜΗΤΡΑ**.
- β) Χορηγούν στους παραγωγούς τις άδειες χρήσης μη βιολογικού σπόρου σποράς.

▪ ΠΚΠΦ&ΠΕ

Οι αρμοδιότητες είναι :

Έλεγχος των προϊόντων και των συνοδευτικών εγγράφων που πιστοποιούν το βιολογικό τρόπο παραγωγής και συνοδεύουν το προϊόν.

A4. ΦΟΡΕΙΣ ΕΛΕΓΧΟΥ

Εγκεκριμένοι Οργανισμοί Ελέγχου και Πιστοποίησης (ΟΕ&Π) Προϊόντων Βιολογικής Γεωργίας

Για να εγκριθεί ένας ΟΕ&Π Προϊόντων Βιολογικής Γεωργίας, προϋπόθεση είναι να είναι διαπιστευμένος από το ΕΣΥΔ, σύμφωνα με τις απαιτήσεις του προτύπου ΕΛΟΤ EN ISO/IEC 17065:2012 και να πληρεί τις απαιτήσεις των Καν.(ΕΚ) 834/07 και (ΕΚ)889/08 καθώς και της ΚΥΑ αριθ. 245090/31-01-2006 (ΦΕΚ Β' 157).

Οι αρμοδιότητες είναι :

- α) Πραγματοποιούν ελέγχους οι οποίοι ομαδοποιούνται ως ακολούθως:
- Αρχικός έλεγχος, διενεργείται το αργότερο 60 ημέρες από τη υπογραφή της σύμβασης του επιχειρηματία με τον ΟΕ&Π
  - Πλήρης ετήσιος έλεγχος: φυσικός έλεγχος που γίνεται τουλάχιστον μια φορά το χρόνο
  - Δειγματοληψίες για εργαστηριακή ανάλυση: Γίνονται με βάση το καταρτισθέν από τους ΟΕ&Π πρόγραμμα δειγματοληψιών για την εργαστηριακή ανάλυση και ανίχνευση μη επιτρεπόμενων ουσιών, σε ποσοστό τουλάχιστον 5% των ελεγχόμενων επιχειρηματιών. Τα κριτήρια

βάση των οποίων καταρτίζεται το πρόγραμμα δειγματοληψιών είναι η επικινδυνότητα, το μέγεθος και η τοποθεσία της μονάδας, το είδος, το ιστορικό και τα κρίσιμα στάδια της παραγωγικής διαδικασίας, καθώς και οι καταγγελίες των καταναλωτών

- Πρόσθετοι έλεγχοι: πραγματοποιούνται σε τυχαία βάση, επιπροσθέτως του πλήρους ελέγχου σε ποσοστό 10% επί των συμβεβλημένων επιχειρήσεων κάθε ΟΕ&Π, δίνοντας έμφαση σε ελέγχους επιχειρηματιών που παρουσίασαν κατά το προηγούμενο έτος σοβαρές παρεκκλίσεις, παρατυπίες ή και παραβάσεις της κείμενης νομοθεσίας βάσει ανάλυσης κινδύνου.
- Αιφνιδιαστικοί έλεγχοι: το 10% των ετήσιων και των πρόσθετων ελέγχων πραγματοποιείται σε αιφνιδιαστική βάση.

β) Λοιπές υποχρεώσεις του ΟΕ&Π:

- Εκδίδουν το επίσημο έγγραφο πιστοποίησης (πιστοποιητικό προϊόντος), εφόσον διαπιστώνεται, κατά τους ελέγχους που πραγματοποιούνται, ότι οι επιχειρηματίες τηρούν τις απαιτήσεις του Καν. (ΕΚ) 834/07 του Συμβουλίου
- Εκδίδουν βεβαίωση με τα αποδεικτικά στοιχεία, με την οποία βεβαιώνεται ότι η επιχείρηση είναι ενταγμένη στο σύστημα ελέγχου και τηρεί τις απαιτήσεις του Καν.(ΕΚ) 834/07 του Συμβουλίου
- Τηρούν ατομικούς φακέλους ανά ελεγχόμενο επιχειρηματία, οι οποίοι είναι διαθέσιμοι στις αρμόδιες αρχές
- Διαβιβάζουν στον ΕΛΓΟ «ΔΗΜΗΤΡΑ» κάθε έτος στοιχεία με τους επιχειρηματίες που έχουν υπαχθεί στο σύστημα ελέγχου, τη συνολική έκθεση για τους διενεργηθέντες ελέγχους, την κατάσταση των πιστοποιημένων προϊόντων καθώς και κάθε άλλο στοιχείο που ζητηθεί από τις αρμόδιες αρχές.
- Οι ΟΕ&Π προϊόντων βιολογικής γεωργίας υποχρεούνται να συνεργάζονται ανταλλάσσοντας τις απαραίτητες πληροφορίες
- Οι εγκεκριμένοι ΟΕ&Π προϊόντων βιολογικής γεωργίας προβαίνουν σε καταγγελία της σύμβασης εφόσον τεκμηριώνεται η άρνηση εκπλήρωσης των οικονομικών υποχρεώσεων των ελεγχόμενων επιχειρηματιών.

ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ

Όπως περιγράφεται στο κεφάλαιο Κεντρικές Αρμόδιες Αρχές/ΕΛΓΟ ΔΗΜΗΤΡΑ.

A5. ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ

Για την εξυπηρέτηση των ελέγχων του, ο ΕΛΓΟ «ΔΗΜΗΤΡΑ» συνεργάζεται με διαπιστευμένα εργαστήρια αναλύσεων.

Οι εγκεκριμένοι ΟΕ&Π προϊόντων βιολογικής γεωργίας διαθέτουν ή συνεργάζονται με ιδιωτικά διαπιστευμένα εργαστήρια αναλύσεων.

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΥ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΩΝ

Οι απαιτήσεις των συνεργαζόμενων εργαστηρίων καθορίζονται στο άρθρο 6 της ΚΥΑ 245090/06.

Στα διαπιστευμένα εργαστήρια περιλαμβάνονται εργαστήρια της ημεδαπής ή αλλοδαπής τα οποία θα πρέπει να καλύπτουν την δυνατότητα εκτέλεσης των προβλεπόμενων αναλύσεων ώστε να διασφαλίζεται η συμμόρφωση των προϊόντων με τις απαιτήσεις του Καν.(ΕΚ) 834/2007 και της κείμενης Ενωσιακής και Εθνικής νομοθεσίας.

Β. ΣΥΣΤΗΜΑ ΕΠΙΣΗΜΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

Β1. ΜΕΘΟΔΟΙ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΕΛΕΓΧΟΥ

Η Δ/ση Συστημάτων Ποιότητας Βιολογικής Παραγωγής και Γεωγραφικών Ενδείξεων του ΥΠΑΑΤ ασκεί την εποπτεία του συστήματος ελέγχου. Έχει τη δυνατότητα να πραγματοποιήσει εποπτικούς ελέγχους στους επιχειρηματίες που είναι ενταγμένοι στο σύστημα ελέγχου και στους ΟΕ&Π προϊόντων Βιολογικής Γεωργίας, για τη διαπίστωση της αποτελεσματικής, αντικειμενικής και αξιόπιστης λειτουργίας του. Επίσης στα πλαίσια της εποπτείας:

- Εγκρίνει την επιμήκυνση του σταδίου μετατροπής μετά από εισήγηση της αρχής ελέγχου
- Παραλαμβάνει από τον ΕΛΓΟ «ΔΗΜΗΤΡΑ» ετήσια έκθεση ελέγχου για το σύστημα ελέγχου και πιστοποίησης που εφαρμόστηκε και καταχωρεί τα στοιχεία των ελέγχων στο ετήσιο πρόγραμμα ελέγχων του ΠΟΕΣΕ

Ο ΕΛΓΟ «ΔΗΜΗΤΡΑ», ως αρμόδια αρχή επίβλεψης του συστήματος για την τήρηση της σχετικής Εθνικής και Κοινοτικής νομοθεσίας, διενεργεί τακτικούς ή/και αιφνιδιαστικούς ελέγχους υποχρεωτικά σε όλους τους εγκεκριμένους οργανισμούς ελέγχου και πιστοποίησης βιολογικών προϊόντων (ΟΕ&Π), στους ενταγμένους επιχειρηματίες, στους χώρους εμπορίας και σε κάθε σημείο λιανικής ή χονδρικής πώλησης. Οι έλεγχοι αυτοί πραγματοποιούνται με βάση τον Καν. (ΕΚ) 889/08 καθώς και τον Κανονισμό Αξιολόγησης Οργανισμών Ελέγχου Π.Β.Γ. του πρώην ΟΠΕΓΕΠ (ΒΓΟΕ-R-01.3).

Οι ΟΕ&Π Προϊόντων Βιολογικής Γεωργίας πραγματοποιούν τακτικούς ετήσιους ελέγχους σε όλους τους συμβεβλημένους επιχειρηματίες βάσει των διαδικασιών ελέγχου που εφαρμόζουν και οι οποίες έχουν αξιολογηθεί από τις Αρμόδιες Αρχές κατά τη διαδικασία έγκρισής τους. Επίσης, πραγματοποιούν αιφνιδιαστικούς ελέγχους

σε ποσοστό τουλάχιστον 10% και δειγματοληψίες σε ποσοστό τουλάχιστον 5% βάσει του βαθμού επικινδυνότητας, στις συμβαλλόμενες μονάδες παραγωγής, εμπορίας, παρασκευής, αποθήκευσης ή/και εισαγωγής βιολογικών προϊόντων.

Όταν ο ΟΕ&Π, κατά τη διενέργεια των ελέγχων που πραγματοποιεί στους συμβαλλόμενους επιχειρηματίες, διαπιστώνει μη συμμορφώσεις με τις απαιτήσεις του βιολογικού τρόπου παραγωγής, δεν χορηγεί πιστοποίηση και δεν εκδίδει καμιά βεβαίωση για την τήρηση της κείμενης Εθνικής και Κοινοτικής νομοθεσίας για τη βιολογική γεωργία, ενώ εισηγείται στον ΕΛΓΟ ΔΗΜΗΤΡΑ τον υποβιβασμό του σταδίου πιστοποίησης της εκμετάλλευσής.

Κυρώσεις

Σε περίπτωση μη συμμόρφωσης με την ενωσιακή και εθνική νομοθεσία για τη βιολογική γεωργία ενός ενταγμένου επιχειρηματία, προβλέπεται σύστημα κυρώσεων. Κατά των παραβατών της προαναφερθείσας νομοθεσίας για τα βιολογικά προϊόντα, στο άρθρο 11 της αριθ. 245090/06 ΚΥΑ, προβλέπονται κυρώσεις ανάλογα με την περίπτωση της μη συμμόρφωσης. Οι ΟΕ&Π στην περίπτωση που κατά την πραγματοποίηση των ελέγχων διαπιστώσουν παρατυπίες ή παραβάσεις της κείμενης ενωσιακής και εθνικής νομοθεσίας, όπως αυτές ορίζονται στο μέρος Α παρ. 1 του προαναφερόμενου άρθρου, αποστέλλουν το πρακτικό ελέγχου στην αρχή επίβλεψης, δηλαδή τον ΕΛΓΟ «ΔΗΜΗΤΡΑ», ο οποίος με τη σειρά του μεριμνά για την αποστολή του εν λόγω πρακτικού στην Α'βάθμια Επιτροπή Εξέτασης Παρατυπιών και Παραβάσεων του άρθρου 10 της ως άνω Απόφασης για τυχόν επιβολή κυρώσεων. Επιπλέον, ο ΕΛΓΟ «ΔΗΜΗΤΡΑ», όπως προβλέπεται στην παράγραφο 3 του άρθρου 5 της ΚΥΑ 245090/06, εάν κατά τους ελέγχους που πραγματοποιεί διαπιστώσει στους επιχειρηματίες παρατυπίες ή παραβάσεις, υποβάλλει πρακτικό ελέγχου, συνοδευόμενο από τεκμηριωμένη έκθεσή του στην ως άνω αναφερόμενη Πρωτοβάθμια Επιτροπή Εξέτασης Παρατυπιών και Παραβάσεων.

Η Α'βάθμια Επιτροπή Εξέτασης Παρατυπιών και Παραβάσεων (ΕΠ&Π) συγκαλείται από τον Πρόεδρο της και έχει αρμοδιότητα να κρίνει και να επιβάλλει τις κυρώσεις του άρθρου 11 της ΚΥΑ 245090/06, (ΦΕΚ 157, Β'). Ο ενδιαφερόμενος επιχειρηματίας μπορεί να ασκήσει ένσταση κατά της απόφασης της Α'βάθμιας Επιτροπής σύμφωνα με την παρ. 1 σημ. 5 του άρθρου 10 της ως άνω Απόφασης και η υπόθεση να παραπεμφθεί στη Β'βάθμια Επιτροπή Εξέτασης Παρατυπιών και Παραβάσεων. Οι κυρώσεις των εν λόγω επιτροπών επικυρώνονται με απόφαση του Υπουργού ΥΠΑΑΤ σύμφωνα με την παρ. 2 σημ. 4 του ως άνω άρθρου.

Σε περίπτωση μη συμμόρφωσης με την ενωσιακή και εθνική νομοθεσία για τη βιολογική γεωργία ενός εγκεκριμένου ΟΕ&Π, προβλέπεται σύστημα κυρώσεων. Οι κυρώσεις αυτές κλιμακώνονται κατά περίπτωση σε έγγραφες επιπλήξεις και επιβολή

κατάλληλων διορθωτικών ενεργειών ή /και επιβολή διοικητικών προστίμων, ενώ σε περιπτώσεις που διαπιστωθεί ότι δεν πληρούνται πλέον οι προϋποθέσεις και όροι έγκρισης του συγκεκριμένου Οργανισμού Ελέγχου, ανακαλείται οριστικά η απόφαση έγκρισης δραστηριότητας του μετά από αιτιολογημένη εισήγηση του Διοικητικού Συμβουλίου του ΕΛΓΟ «Δήμητρα».

B2. ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ ΕΛΕΓΧΟΥ

Η προτεραιότητα ελέγχου στον τομέα των βιολογικών προϊόντων στο πλαίσιο υλοποίησης των στρατηγικών στόχων του ΠΟΕΣΕ εξειδικεύεται ως εξής :

Διασφάλιση της αξιοπιστίας των βιολογικών προϊόντων και προστασία των συμφερόντων των καταναλωτών από μη θεμιτές πρακτικές.

B3. ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΣΧΕΔΙΑΖΟΜΕΝΩΝ ΡΥΘΜΙΣΕΩΝ

Η Δ/ση Συστημάτων Ποιότητας Βιολογικής Παραγωγής και Γεωγραφικών Ενδείξεων του ΥΠΑΑΤ ασκεί την εποπτεία του Συστήματος Ελέγχου (Κεντρική Αρμόδια Αρχή), πραγματοποιώντας εποπτικούς ελέγχους σε όλα τα στάδια του συστήματος ελέγχου και πιστοποίησης για τη διαπίστωση της αποτελεσματικής, αντικειμενικής και αξιόπιστης λειτουργίας του.

Ο ΕΛΓΟ «ΔΗΜΗΤΡΑ» αξιολογεί τους φορείς ελέγχου και πραγματοποιεί επίβλεψη (Αρχή Ελέγχου), ελέγχοντας την αντικειμενικότητα και την αποτελεσματικότητα των ιδιωτικών ΟΕ&Π Προϊόντων Βιολογικής Γεωργίας στην πραγματοποίηση των ελέγχων τους και διενεργώντας παράλληλα ελέγχους στα σημεία εμπορίας. Ο ΕΛΓΟ «ΔΗΜΗΤΡΑ» συντάσσει ετήσια έκθεση επίβλεψης την οποία διαβιβάζει στην Κεντρική Αρμόδια Αρχή.

Όταν οι εγκεκριμένοι ΟΕ&Π διαπιστώσουν και καταγράψουν παρατυπίες ή παραβάσεις της εθνικής ή /και κοινοτικής νομοθεσίας κατά τη διενέργεια ελέγχων, οφείλουν να αποστείλουν άμεσα το πρακτικό ελέγχου στην Κεντρική Αρμόδια Αρχή (ΚΥΑ αριθμ. 245090/31-01-2006 (ΦΕΚ Β'157).

B4. ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΟΡΙΖΟΝΤΙΑΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ

Η νομοθεσία για τη βιολογική γεωργία, εφαρμόζεται, με την επιφύλαξη της τήρησης άλλων κοινοτικών ή εθνικών διατάξεων, σύμφωνα με το κοινοτικό δίκαιο, που αφορούν διατάξεις περί παραγωγής, παρασκευής, εμπορίας, επισήμανσης και επιθεώρησης, συμπεριλαμβανόμενης της νομοθεσίας περί τροφίμων, όπως ορίζεται στην παράγραφο 4 του άρθρου 1 του Καν.(ΕΚ) 834/07.

B5. ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΕΣ - ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ ΕΝΤΟΣ & ΜΕΤΑΞΥ ΑΡΜΟΔΙΩΝ ΑΡΧΩΝ

Υπάρχει κάθετη και οριζόντια επικοινωνία κατά περίπτωση μεταξύ των Αρμόδιων Αρχών σε Εθνικό επίπεδο. Για τον συντονισμό των δραστηριοτήτων πραγματοποιούνται συσκέψεις και οργανώνονται ομάδες εργασίας.

Γ. ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Γ1. ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Οι εγκεκριμένοι ΟΕ&Π πραγματοποιούν εκπαιδευτικά προγράμματα για τους ελεγκτές που απασχολούν.

Το προσωπικό της Δ/νσης Συστημάτων Ποιότητας Βιολογικής Παραγωγής και Γεωγραφικών Ενδείξεων, του ΕΛΓΟ «ΔΗΜΗΤΡΑ» καθώς και των ΟΕ&Π παρακολουθούν σεμινάρια που διοργανώνει η Ε.Ε. για τη βιολογική παραγωγή και το σύστημα ελέγχου (BTSF).

Γ2. ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

Η συμμετοχή των ελεγκτών στα εκπαιδευτικά προγράμματα του ΕΛΓΟ «ΔΗΜΗΤΡΑ» καταγράφεται σε ειδικά δελτία και η αξιολόγηση γίνεται από την αρμόδια Δ/νση.

Η αξιολόγηση του προγράμματος εκπαίδευσης των εγκεκριμένων ΟΕ&Π γίνεται από το ΕΣΥΔ στο πλαίσιο της επιτήρησης του προτύπου ΕΛΟΤ EN ISO/ IEC 17065:2012.

4.1.4 Προϊόντα Προστατευόμενης Ονομασίας Προέλευσης (ΠΟΠ) - Προστατευόμενης Γεωγραφικής Ένδειξης (ΠΓΕ) - Εγγυημένα Παραδοσιακά Ιδιότυπα Προϊόντα (ΕΠΙΠ)

A. ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΔΟΜΗ (αρμόδιες αρχές, διάρθρωση, αρμοδιότητες)

A1. ΚΕΝΤΡΙΚΕΣ ΑΡΜΟΔΙΕΣ ΑΡΧΕΣ

Για την εφαρμογή του Καν.(ΕΚ) 882/04 και της Εθνικής Νομοθεσίας. Κεντρικές Αρμόδιες Αρχές σε ότι αφορά τον επίσημο έλεγχο και των προϊόντων ΠΟΠ, ΠΓΕ και ΕΠΙΠ και στα πλαίσια του επίσημου ελέγχου των τροφίμων γενικότερα, είναι το ΥΠΑΑΤ και ο ΕΦΕΤ και τα συστήματα ελέγχου αναλυτικά αναφέρονται στα σχετικά κεφάλαια του παρόντος.

Για την εφαρμογή του Καν.(ΕΕ) 1151/2012 και της 261611/7-3-07 ΚΥΑ όπως τροποποιήθηκαν και ισχύουν. Αρμόδια Αρχή για την παρακολούθηση της εφαρμογής του ειδικού καθεστώτος που ισχύει στον τομέα των Προστατευόμενων Ονομασιών Προέλευσης (ΠΟΠ), Προστατευόμενων Γεωγραφικών Ενδείξεων (ΠΓΕ) και Εγγυημένων Παραδοσιακών Ιδιότυπων Προϊόντων (ΕΠΙΠ), είναι η Διεύθυνση Συστημάτων Ποιότητας, Βιολογικής Παραγωγής και Γεωγραφικών Ενδείξεων του ΥΠΑΑΤ και ειδικότερα το Τμήμα ΠΟΠ, ΠΓΕ, ΕΠΙΠ και άλλων Συστημάτων Ποιότητας αυτής.

Τα προϊόντα αυτά υπάγονται σε ειδικό σύστημα ελέγχου, όπως περιγράφεται στον Καν.(ΕΕ) 1151/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και την αριθμ. 261611/7-3-07 ΚΥΑ (ΦΕΚ Β'/406/22-3-07), το οποίο αποσκοπεί στην τήρηση των προδιαγραφών παραγωγής ΠΟΠ, ΠΓΕ και ΕΠΙΠ και στη διασφάλιση της ορθής χρήσης των προστατευόμενων ονομασιών, των εθνικών και Ενωσιακών σημάτων και ενδείξεων.

A2. ΑΡΜΟΔΙΕΣ ΑΡΧΕΣ

Αρμόδια αρχή ελέγχου για την εξακρίβωση της συμμόρφωσης προς τις προδιαγραφές των προϊόντων ΠΟΠ, ΠΓΕ και ΕΠΙΠ είναι ο ΕΛΓΟ-«ΔΗΜΗΤΡΑ», ο οποίος έχει τις παρακάτω αρμοδιότητες σύμφωνα με την ΚΥΑ 282303/12-01-04 όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει:

- ♦ ελέγχει και διασφαλίζει ότι τα γεωργικά προϊόντα και τα τρόφιμα που τίθενται στην αγορά και φέρουν τις καταχωρημένες ονομασίες ΠΟΠ και ΠΓΕ, συμμορφώνονται προς τις απαιτήσεις της κείμενης Ενωσιακής και εθνικής νομοθεσίας,
- ♦ πιστοποιεί τα εν λόγω προϊόντα και χορηγεί την άδεια χρήσης των ενδείξεων, του ενωσιακού συμβόλου και της σήμανσης πιστοποίησης του ΕΛΓΟ-«ΔΗΜΗΤΡΑ».
- ♦ ελέγχει στα σημεία χονδρικής και λιανικής πώλησης ή και διάθεσης, την ορθή χρήση των ενδείξεων «ΠΟΠ» και «ΠΓΕ», του ενωσιακού συμβόλου καθώς και της σήμανσης πιστοποίησης.
- ♦ ενημερώνει το ΥΠΑΑΤ για τα αποτελέσματα των ελέγχων του καθώς και τα μέτρα που έλαβε κατά τη διενέργεια αυτών.

Το έργο του ΕΛΓΟ-«ΔΗΜΗΤΡΑ» ως αρμόδια αρχή διενέργειας επίσημων ελέγχων επικουρείται από τις Διευθύνσεις Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής των Περιφερειακών Ενοτήτων της χώρας.

ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ

Όπως περιγράφεται στο Κεφάλαιο 3.1.2 «Λοιπές Υπηρεσίες του ΥΠΑΑΤ», Ενότητα 3 "ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ".

A3. ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΙΚΕΣ ΔΟΜΕΣ ΓΙΑ ΔΙΕΞΑΓΩΓΗ ΕΠΙΣΗΜΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

Όπως περιγράφεται στο κεφάλαιο «Προϊόντα Βιολογικής Γεωργίας».

A4. ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ

Για την εξυπηρέτηση των ελέγχων του ο ΕΛΓΟ-«ΔΗΜΗΤΡΑ» χρησιμοποιεί εργαστήρια διαπιστευμένα ή ενταγμένα στο μητρώο εργαστηρίων που τηρεί σύμφωνα με την Υπουργική απόφαση 36030/20.1.2000(Β' 92) όπως τροποποιείται και ισχύει.

B. ΣΥΣΤΗΜΑ ΕΠΙΣΗΜΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

B1. ΜΕΘΟΔΟΙ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΕΛΕΓΧΟΥ

Ο ΕΛΓΟ-«ΔΗΜΗΤΡΑ» στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του διενεργεί τακτικούς ή και έκτακτους ελέγχους,

Οι τακτικοί έλεγχοι διενεργούνται με βάση τα αποτελέσματα των ελέγχων των προηγούμενων ετών, την περίπτωση υποτροπής της επιχείρησης, το μέγεθος και το τζίρο της επιχείρησης, την περίπτωση παραγωγής και υπολοίπων προϊόντων πέραν των ΠΟΠ και ΠΓΕ κτλ.

Οι έκτακτοι έλεγχοι διενεργούνται είτε κατόπιν καταγγελιών ή με βάση τα αποτελέσματα επισήμων ελέγχων άλλων αρχών ελέγχου στα πλαίσια των αρμοδιοτήτων τους.

Οι έλεγχοι πραγματοποιούνται από ομάδα τουλάχιστον δύο (2) ελεγκτών η οποία συνίσταται από έναν υπάλληλο του ΕΛΓΟ-«ΔΗΜΗΤΡΑ» και έναν υπάλληλο της Διεύθυνσης Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής της οικείας Περιφερειακής Ενότητας, σε επιχειρήσεις παραγωγής, μεταποίησης, παρασκευής ή/και συσκευασίας προϊόντων ΠΟΠ/ΠΓΕ.

Μετά τον έλεγχο συμπληρώνεται πρακτικό ελέγχου σε διπλούν (το ένα παραμένει στην επιχείρηση) και υποβάλλεται στην Δ/νση Πιστοποίησης του ΕΛΓΟ-«ΔΗΜΗΤΡΑ» για περαιτέρω εξέταση. Τα έντυπα αυτά είναι συγκεκριμένα για κάθε αντικείμενο και έχουν συνταχθεί ώστε να καλύπτουν τις ανάγκες των προδιαγραφών που ορίζει η νομοθεσία για κάθε αντικείμενο.

Σε περίπτωση που υπάρχουν παρατυπίες ζητούνται από τον επιχειρηματία διορθωτικές ενέργειες σε ορισμένο χρόνο ή παραπέμπεται στις Επιτροπές Εξέτασης Παρατυπιών & Παραβάσεων του ΥΠΑΑΤ για περαιτέρω διερεύνηση και επιβολή τυχόν κυρώσεων.

Οι έλεγχοι διενεργούνται με σεβασμό προς τα δικαιώματα των ελεγχόμενων αφού τα κλιμάκια ελέγχου τους ενημερώνουν για τους σκοπούς του ελέγχου.

B2. ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ ΕΛΕΓΧΟΥ

Οι έλεγχοι πραγματοποιούνται σε όλες τις επιχειρήσεις που παράγουν, μεταποιούν, παρασκευάζουν, συσκευάζουν και τοποθετούν στην αγορά προϊόντα ΠΟΠ/ΠΓΕ/ΕΠΙΠ.

B3. ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΟΡΙΖΟΝΤΙΑΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ

Η νομοθεσία για τα προϊόντα ΠΟΠ, ΠΓΕ και ΕΠΙΠ εφαρμόζεται, με την επιφύλαξη της ενωσιακής και εθνικής νομοθεσίας περί τροφίμων.

B4. ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΕΣ - ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ ΜΕΤΑΞΥ ΤΩΝ ΑΡΜΟΔΙΩΝ ΑΡΧΩΝ

Υπάρχει κάθετη και οριζόντια επικοινωνία μεταξύ των υπηρεσιών, τόσο σε εθνικό όσο και σε περιφερειακό και νομαρχιακό επίπεδο. Για το συντονισμό των δραστηριοτήτων γίνεται ανταλλαγή πληροφοριών και δεδομένων με όλα τα σχετικά μέσα. Επιπλέον, η Δ/νση Συστημάτων Ποιότητας, Βιολογικής Παραγωγής και Γεωγραφικών Ενδείξεων εκδίδει γραπτές οδηγίες και εγκυκλίους αναφορικά με τις νέες εξελίξεις της Κοινοτικής νομοθεσίας, τις διαδικασίες ελέγχου, τη συλλογή στοιχείων, τυχόν καταγγελίες κ.τ.λ.

Γ. ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Υλοποιείται 15ήμερη υποχρεωτική εκπαίδευση στο Ινστιτούτο Διαρκούς Εκπαίδευσης και Επιμόρφωσης του ΥΠΕΣΔΑ κατά τη διάρκεια της δοκιμαστικής περιόδου της υπηρεσίας των υπαλλήλων (2 έτη από την ημερομηνία ανάληψης καθηκόντων), σε θέματα Δημόσιας Διοίκησης και διοικητικών διαδικασιών.

Το προσωπικό της Δ/νσης Συστημάτων Ποιότητας Βιολογικής Παραγωγής και Γεωγραφικών Ενδείξεων, παρακολουθούν σεμινάρια που διοργανώνει η Ε.Ε για τα προϊόντα ΠΟΠ/ΠΓΕ/ΕΠΙΠ και το σύστημα ελέγχου (BTSF).

4.1.5 Ζωικά Υποπροϊόντα

A. ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΔΟΜΗ (αρμόδιες αρχές, διάρθρωση, αρμοδιότητες)

A1. ΚΕΝΤΡΙΚΕΣ ΑΡΜΟΔΙΕΣ ΑΡΧΕΣ

Σύμφωνα με το νομοθετικό πλαίσιο για τα Ζωικά Υποπροϊόντα (ΠΔ211/2006, Α211) και το νέο Οργανισμό του Υπουργείου (ΠΔ107/2014, Α174), ΚΑΑ υπεύθυνη για τη νομοθεσία, το σχεδιασμό, το συντονισμό, την εποπτεία εφαρμογής και την αξιολόγηση του συστήματος επίσημου ελέγχου σε όλη την αλυσίδα διαχείρισης των ζωικών υποπροϊόντων (ΖΥΠ), από την παραγωγή έως την τελική διάθεση είναι :

Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων

Γενική Διεύθυνση Βιώσιμης Ζωικής Παραγωγής και Κτηνιατρικής

Διεύθυνση Υγιεινής και Ασφάλειας Τροφίμων Ζωικής Προέλευσης

Τμήμα Ζωικών Υποπροϊόντων

A2. ΑΡΜΟΔΙΕΣ ΑΡΧΕΣ

Οι Κτηνιατρικές Υπηρεσίες των Περιφερειών (Διευθύνσεις Κτηνιατρικής/ΔΑΟΚ) είναι αρμόδιες για την εφαρμογή της ενωσιακής και εθνικής νομοθεσίας, ιδίως δε για τον έλεγχο των παραγωγών και των μεταφορέων ζωικών υποπροϊόντων, των μονάδων διαχείρισης και χρηστών ζωικών υποπροϊόντων, για τη διαχείριση των ζωικών υποπροϊόντων και των παραγόμενων προϊόντων που προέρχονται από αυτά, καθώς και για τη λήψη κάθε αναγκαίου μέτρου για την τήρηση των σχετικών κτηνιατρικών υγειονομικών απαιτήσεων. Επίσης οι Κτηνιατρικές Υπηρεσίες των Περιφερειών είναι αρμόδιες για τον έλεγχο των αποστολών ζωικών υποπροϊόντων και παράγωγων προϊόντων ενδοκοινοτικού εμπορίου και εξαγωγών.

Ο ΕΦΕΤ και οι Περιφερειακές του Υπηρεσίες είναι αρμόδιες για τον έλεγχο των επιχειρήσεων τροφίμων μετά την πρώτη μεταποίηση και των καταστημάτων λιανικής ως προς την παραγωγή και διαχείριση των ζωικών υποπροϊόντων που παράγουν.

Οι ΣΥΚΕ είναι αρμόδιοι για τον επίσημο έλεγχο κατά την εισαγωγή/διαμετακόμιση ζωικών υποπροϊόντων και παράγωγων προϊόντων.

ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ

Το προσωπικό της Διεύθυνσης Υγιεινής και Ασφάλειας Τροφίμων Ζωικής Προέλευσης και των ΣΥΚΕ αναφέρεται στο Κεφάλαιο Αρμόδιες Αρχές.

A3. ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ

Τα διαπιστευμένα εργαστήρια για τον επίσημο έλεγχο των ζωικών υποπροϊόντων και παράγωγων προϊόντων τους αναφέρονται στο Παράρτημα 2.

B. ΣΥΣΤΗΜΑ ΕΠΙΣΗΜΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

B1. ΜΕΘΟΔΟΙ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΕΛΕΓΧΟΥ

Ο επίσημος έλεγχος στις εγκεκριμένες επιχειρήσεις τροφίμων/εκμεταλλεύσεις παραγωγής ζωικών υποπροϊόντων διενεργείται σύμφωνα με την ανάλυση κινδύνου στα πλαίσια του επισήμου ελέγχου των επιχειρήσεων αυτών.

Ο επίσημος έλεγχος των εγκεκριμένων οχημάτων μεταφοράς ζωικών υποπροϊόντων ή/και παράγωγων προϊόντων διενεργείται τουλάχιστον κάθε τρία χρόνια, στα πλαίσια της έγκρισης καταλληλότητας των οχημάτων αυτών.

Ο επίσημος έλεγχος στις εγκεκριμένες και καταχωρημένες μονάδες διαχείρισης και χρήστες ζωικών υποπροϊόντων και παράγωγων προϊόντων διενεργείται με βάση την ανάλυση κινδύνου.

Υπάρχει συσχετισμός μεταξύ της συχνότητας των επισήμων ελέγχων και της επικινδυνότητας των ζωικών υποπροϊόντων, όπως η διαχείριση των υλικών ειδικού κινδύνου που ελέγχεται κάθε φορά που παράγονται στο σφαγείο. Η συχνότητα των ελέγχων επίσης εξαρτάται από διάφορους παράγοντες όπως το ιστορικό ελέγχων καθώς επίσης και ο αριθμός των υποτροπών που έχουν υποπέσει.

Για κάθε μονάδα διαχείρισης έχουν εκδοθεί έντυπα ελέγχου ώστε να υπάρχει ομοιομορφία των ελέγχων και διευκόλυνση των επιθεωρητών-κτηνιατρών για τη διενέργεια του ελέγχου. Τα έντυπα ελέγχου συμπληρώνονται κατά τη διενέργεια των ελέγχων και στη συνέχεια συντάσσεται η έκθεση ελέγχου.

Σε περίπτωση διαπίστωσης μη συμμορφώσεων επιβάλλονται διοικητικές και ποινικές κυρώσεις σύμφωνα με το Ν.4235/2014.

B2. ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ ΕΛΕΓΧΟΥ

Οι προτεραιότητες ελέγχου στον τομέα των ζωικών υποπροϊόντων στο πλαίσιο υλοποίησης των στρατηγικών στόχων του ΠΟΕΣΕ εξειδικεύονται ως εξής :

- α) Βελτίωση της αποτελεσματικότητας των επισήμων ελέγχων στις μονάδες παραγωγής ζωικών υποπροϊόντων (σφαγεία, τυροκομεία, εκτροφές).
- β) Βελτίωση της αποτελεσματικότητας των επισήμων ελέγχων στις μονάδες διαχείρισης ζωικών υποπροϊόντων (μονάδες αποτέφρωσης, μονάδες μεταποίησης).
- γ) Βελτίωση της αποτελεσματικότητας των επισήμων ελέγχων στα οχήματα μεταφοράς ζωικών υποπροϊόντων (υλικά κατηγορίας 3 για ζωοτροφή).

B3. ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΣΧΕΔΙΑΖΟΜΕΝΩΝ ΡΥΘΜΙΣΕΩΝ

Με την εποπτεία των επισήμων ελέγχων είναι επιφορτισμένο το Τμήμα Ζωικών Υποπροϊόντων. Η διαδικασία εποπτείας περιλαμβάνει επιτόπιους εποπτικούς ελέγχους στις Περιφερειακές Κτηνιατρικές Υπηρεσίες και τις επιχειρήσεις του τομέα αρμοδιότητάς τους για την ορθή εφαρμογή της ενωσιακής και εθνικής νομοθεσίας των ΖΥΠ καθώς και παρακολούθηση και αξιολόγηση των στοιχείων που αφορούν στους επισήμους ελέγχους για τα ζωικά υποπροϊόντα. Οι Περιφερειακές

Κτηνιατρικές Υπηρεσίες και ο ΕΦΕΤ αποστέλλουν στο ως άνω Τμήμα, τις εκθέσεις ελέγχου των μη συμμορφούμενων επιχειρήσεων καθώς και τις ποσότητες παραγόμενων και διαχειριζόμενων ζωικών υποπροϊόντων και παράγωγων προϊόντων.

B4. ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΕΣ - ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ ΕΝΤΟΣ & ΜΕΤΑΞΥ ΑΡΜΟΔΙΩΝ ΑΡΧΩΝ

Ο συντονισμός πραγματοποιείται με συσκέψεις σε τακτά χρονικά διαστήματα και αποστολή εγκυκλίων.

Γ. ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Υποστηρικτικές δομές για την εκπαίδευση του προσωπικού των Αρμοδίων Αρχών είναι:

- Το Ινστιτούτο Επιμόρφωσης του Εθνικού Κέντρου Δημόσιας Διοίκησης που υποστηρίζει πιστοποιημένα εκπαιδευτικά προγράμματα.
- Τα σεμινάρια στο πλαίσιο του προγράμματος Better Training for Safer Food (BTSF) της Ευρωπαϊκής Επιτροπής

Η ενωσιακή νομοθεσία για τη διαχείριση των ζωικών υποπροϊόντων είναι ιδιαίτερα πολύπλοκη. Επομένως εκ των πραγμάτων προκύπτει η ανάγκη για την εκπαίδευση των υπαλλήλων που ασχολούνται με τον επίσημο έλεγχο των ζωικών υποπροϊόντων, με στόχο να υπάρχει σε κάθε Κτηνιατρική Υπηρεσία τουλάχιστον ένας υπάλληλος εξειδικευμένος στη διαχείριση των ζωικών υποπροϊόντων.

Σε ετήσια βάση γίνεται προγραμματισμός για υλοποίηση προγραμμάτων εκπαίδευσης υπαλλήλων που ασχολούνται με τον έλεγχο των ζωικών υποπροϊόντων, ανάλογα με τις ανάγκες που προκύπτουν από την νομοθεσία και τα νέα δεδομένα εφαρμογής της.

Τα κύρια σημεία στα οποία επικεντρώνεται η εκπαίδευση είναι:

- α) ανάλυση της ταξινόμησης και ορθής διαχείρισης των παραγόμενων υποπροϊόντων
- β) υποχρεώσεις των παραγωγών και διαχειριστών ζωικών υποπροϊόντων
- γ) έγκριση / καταχώρηση εγκαταστάσεων και χρηστών
- δ) επίσημος έλεγχος
- ε) ιχνηλασιμότητα - εμπορικό έγγραφο
- στ) τήρηση αρχείων και μητρώων

Επιπλέον υλοποιείται 15ήμερη υποχρεωτική εκπαίδευση στο Ινστιτούτο Εκπαίδευσης και Επιμόρφωσης κατά τη διάρκεια της δοκιμαστικής περιόδου της υπηρεσίας των υπαλλήλων (2 έτη από την ημερομηνία ανάληψης καθηκόντων), σε θέματα Δημόσιας Διοίκησης και διοικητικών διαδικασιών.

4.2 ΤΟΜΕΑΣ ΖΩΟΤΡΟΦΩΝ

A. ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΔΟΜΗ (αρμόδιες αρχές, διάρθρωση, αρμοδιότητες)

A1. ΚΕΝΤΡΙΚΕΣ ΑΡΜΟΔΙΕΣ ΑΡΧΕΣ

Το ΥΠΑΑΤ δια της Γενικής Διεύθυνσης Βιώσιμης Ζωικής Παραγωγής και Κτηνιατρικής - Διεύθυνση Διατροφής Ζώων, Ζωοτροφών και Βοσκοτόπων (ΔΔΖΖ&Β) - τμήματα α) Ελέγχου Κυκλοφορίας Ζωοτροφών και Υγιεινής Επιχειρήσεων Ζωοτροφών και β) Προσθέτων Υλών Ζωοτροφών είναι η ΚΑΑ για τους ελέγχους των ζωοτροφών.

ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ

Οι αρμοδιότητες των τμημάτων α) Ελέγχου Κυκλοφορίας Ζωοτροφών και Υγιεινής Επιχειρήσεων Ζωοτροφών και β) Προσθέτων Υλών Ζωοτροφών είναι:

- ο η κατάρτιση του Εθνικού Προγράμματος Ελέγχου Ζωοτροφών,
- ο η υποβολή της ετήσιας έκθεσης για τα αποτελέσματα των ελέγχων,
- ο ο συντονισμός των ελέγχων στον τομέα των ζωοτροφών,
- ο η λήψη περιοριστικών μέτρων για ζωοτροφές που δεν πληρούν ή υπάρχουν υπόνοιες ότι δε πληρούν τις απαιτήσεις της νομοθεσίας για την ασφάλεια των ζωοτροφών,
- ο η ενσωμάτωση της σχετικής Κοινοτικής Νομοθεσίας στην Εθνική Νομοθεσία,
- ο η έγκριση των επιχειρήσεων ζωοτροφών σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) 183/2005,
- ο η εισήγηση στον προϊστάμενο της Γενικής Διεύθυνσης Βιώσιμης Ζωικής Παραγωγής και Κτηνιατρικής για επιβολή προστίμων σε περιπτώσεις παράβασης της νομοθεσίας ζωοτροφών,
- ο ο συντονισμός των ενεργειών που απαιτούνται μετά από κοινοποιήσεις του συστήματος έγκαιρης προειδοποίησης (RASFF) που αφορούν την Ελλάδα, ως σημείο επαφής για τις ζωοτροφές,
- ο η εκπροσώπηση στην Ε.Ε. για θέματα που αφορούν τον τομέα των ζωοτροφών,
- ο η τήρηση του εθνικού Μητρώου επιχειρήσεων ζωοτροφών (παρασκευαστήρια, κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις, εμπορικές επιχειρήσεις, μεταφορικές εταιρείες) που ανάλογα με τη δραστηριότητά τους έχουν εγκριθεί ή εγγραφεί,
- ο ο έλεγχος και η κυκλοφορία των γενετικά τροποποιημένων οργανισμών στις ζωοτροφές.

Στο Τμήμα Ελέγχου Κυκλοφορίας Ζωοτροφών και Υγιεινής Επιχειρήσεων Ζωοτροφών της ΔΔΖΖ&Β του ΥΠΑΑΤ υπηρετούν 3 γεωπόνοι και 1 διοικητικός.

Στο Τμήμα Προσθέτων Υλών Ζωοτροφών της ΔΔΖΖ&Β του ΥΠΑΑΤ υπηρετούν 3 γεωπόνοι.

A2. ΑΡΜΟΔΙΕΣ ΑΡΧΕΣ

Οι Διευθύνσεις Αγροτικής Οικονομίας & Κτηνιατρικής (Δ.Α.Ο.Κ.) των Περιφερειακών Ενοτήτων (μέσω των εποπτών κυκλοφορίας ζωοτροφών) και τα Εργαστήρια Ελέγχου Κυκλοφορίας Ζωοτροφών (Ε.Ε.ΚΥ.Ζ.) Αθήνας, Θεσσαλονίκης και Λάρισας (μέσω των εποπτών κυκλοφορίας ζωοτροφών) είναι αρμόδιες περιφερειακές αρχές ελέγχου για τις ζωοτροφές.

Δ.Α.Ο.Κ. Περιφερειακών Ενοτήτων

Οι αρμοδιότητες των Δ.Α.Ο.Κ. των Π.Ε. είναι :

- η πραγματοποίηση τακτικών ή έκτακτων ελέγχων σε επιχειρήσεις ζωοτροφών για τη διαπίστωση της τήρησης ή όχι της νομοθεσίας των ζωοτροφών (εργοστάσιο, παρασκευαστήριο, κτηνοτροφική μονάδα, αποθηκευτικό χώρο, κατάστημα πώλησης ζωοτροφών, τελωνειακώς επιτηρούμενο χώρο διατήρησης παντός είδους ζωοτροφών καθώς και σε μεταφορικές εταιρείες και μεταφορικά μέσα ζωοτροφών),
- η διεξαγωγή δειγματοληψιών ζωοτροφών και αποστολή των λαμβανομένων δειγμάτων στα αρμόδια Ε.Ε.ΚΥ.Ζ. για τη διενέργεια της ανάλυσης που απαιτείται κατά περίπτωση,
- η συγκέντρωση των στοιχείων και η παραπομπή των περιπτώσεων διαπίστωσης παράβασης στη ΔΔΖΖ&Β προκειμένου να επιβληθούν οι διοικητικές κυρώσεις από τον προϊστάμενο της Γενικής Διεύθυνσης Βιώσιμης Ζωικής Παραγωγής και Κτηνιατρικής και στη δικαιοσύνη για τις ποινικές κυρώσεις (Ν. 4235/2014, τ. Α΄, 32),
- η χορήγηση των εγκρίσεων χρησιμοποίησης μεταποιημένων ζωικών πρωτεϊνών από τις εγκαταστάσεις παραγωγής ζωοτροφών και
- η εγγραφή των επιχειρήσεων ζωοτροφών, καθώς και ο έλεγχος για την χορήγηση έγκρισης σύμφωνα με τον Καν. (ΕΚ) 183/2005.

Σε κάθε Δ.Α.Ο.Κ. υπηρετεί 1 γεωπόνος (επόπτης κυκλοφορίας ζωοτροφών) υπεύθυνος για τον έλεγχο των ζωοτροφών με έναν τουλάχιστον αναπληρωτή του.

A3. ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ

Το ΥΠΑΑΤ διαθέτει τρία διαπιστευμένα εργαστήρια για τον έλεγχο ζωοτροφών και συγκεκριμένα τα:

- I) Εργαστήριο Ελέγχου Κυκλοφορίας Ζωοτροφών Αθήνας
- II) Εργαστήριο Ελέγχου Κυκλοφορίας Ζωοτροφών Λάρισας
- III) Εργαστήριο Ελέγχου Κυκλοφορίας Ζωοτροφών Θεσσαλονίκης.

Τα Εργαστήρια Ελέγχου Κυκλοφορίας Ζωοτροφών (Ε.Ε.ΚΥ.Ζ.) του ΥΠΑΑΤ είναι υπεύθυνα:

- ο για την υλοποίηση του Εθνικού Προγράμματος Ελέγχου Ζωοτροφών, όσον αφορά στη διενέργεια αναλύσεων δειγμάτων που αποστέλλονται από τους επόπτες κυκλοφορίας ζωοτροφών των Π.Ε. ή λαμβάνονται από τους επόπτες των ίδιων των Ε.Ε.ΚΥ.Ζ.,
- ο την πραγματοποίηση τακτικών ή έκτακτων ελέγχων σε επιχειρήσεις ζωοτροφών για τη διαπίστωση της τήρησης ή όχι της νομοθεσίας των ζωοτροφών, με ή χωρίς τη διεξαγωγή δειγματοληψιών σε ζωοτροφές,
- ο την αποστολή δειγμάτων σε διαπιστευμένα εργαστήρια του εσωτερικού ή του εξωτερικού που έχουν επιλεγεί για διεξαγωγή αναλύσεων για τις οποίες δεν υπάρχει η δυνατότητα να πραγματοποιηθούν στα ίδια,
- ο την συγκέντρωση των στοιχείων και την παραπομπή των περιπτώσεων διαπίστωσης παράβασης στη ΔΔΖΖ&Β προκειμένου να επιβληθούν οι διοικητικές κυρώσεις από τον προϊστάμενο της Γενικής Διεύθυνσης Βιώσιμης Ζωικής Παραγωγής και Παραγωγής και στη δικαιοσύνη για τις ποινικές κυρώσεις (Ν. 4235/2014, τ. Α΄, 32)

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΥ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΩΝ

Τα τρία κρατικά Ε.ΕΚΥ.Ζ. έχουν ορισθεί με νομοθετικές πράξεις και συγκεκριμένα το Ε.Ε.ΚΥ.Ζ. Αθήνας με το Ν.Δ. 185/1973, το Ε.Ε.ΚΥ.Ζ. Λάρισας με το Π.Δ. 915/1981 και το Ε.Ε.ΚΥ.Ζ. Θεσ/νίκης με το Π.Δ. 214/2003.

Επίσης, για αναλύσεις που δεν έχουν ακόμη διαπιστευτεί τα Ε.Ε.ΚΥ.Ζ., ορίζονται άλλα διαπιστευμένα, κρατικά ή ιδιωτικά εργαστήρια για την εκτέλεση αυτών των αναλύσεων, με τις κατά περίπτωση απαιτούμενες διαδικασίες.

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ

Για να διασφαλιστεί η εφαρμογή των απαιτήσεων από τα επίσημα εργαστήρια, η ΚΑΑ θέτει ως προϋποθέσεις και εξετάζει τη συμμόρφωση ως προς τα ακόλουθα:

- ο Να είναι διαπιστευμένα σύμφωνα με τα ευρωπαϊκά πρότυπα όπως αυτά καθορίζονται στον κανονισμό (ΕΚ) 882/2004, για το πεδίο δοκιμών όπου δραστηριοποιούνται ως επίσημα εργαστήρια, ή να είναι υπό διαπίστευση.
- ο Να λειτουργούν σύμφωνα με τις αρχές της Ορθής Εργαστηριακής Πρακτικής.

B. ΣΥΣΤΗΜΑ ΕΠΙΣΗΜΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

B1. ΜΕΘΟΔΟΙ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΕΛΕΓΧΟΥ

Οι επίσημοι έλεγχοι μπορεί να είναι τακτικοί ή έκτακτοι και πραγματοποιούνται σε όλα τα στάδια κυκλοφορίας των ζωοτροφών, συμπεριλαμβανόμενης της εισαγωγής. Ο ελάχιστος αριθμός επιθεωρήσεων σε επιχειρήσεις ζωοτροφών και δειγματοληψιών καθορίζεται στο εθνικό πρόγραμμα ζωοτροφών που εφαρμόζεται ετησίως. Οι δειγματοληψίες γίνονται κατά τη διάρκεια επιθεωρήσεως ή και ανεξάρτητα από

αυτές και τα όργανα που τις πραγματοποιούν είναι οι επόπτες κυκλοφορίας ζωοτροφών σύμφωνα με την ΚΥΑ 323306/07 (Β'1881), ενώ η λήψη δειγμάτων γίνεται σύμφωνα με τον Καν. (ΕΚ) 152/2009, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.

Η συχνότητα των πραγματοποιούμενων ελέγχων στον τομέα των ζωοτροφών καθορίζεται με βάση τα παρακάτω κριτήρια:

- 1) Το είδος της επιχείρησης ζωοτροφών (παραγωγή ζωοτροφών για πώληση, εμπορία, ιδιοκατανάλωση)
- 2) Το ιστορικό μη συμμόρφωσης της επιχείρησης
- 3) Το ύψος παραγωγής των επιχειρήσεων
- 4) Ο αριθμός γραμμών παραγωγής
- 5) Το είδος και οι ιδιαιτερότητες του προϊόντος
- 6) Το είδος και οι ιδιαιτερότητες των ζώων για τα οποία προορίζεται η ζωοτροφή.

Τα αποτελέσματα των εργαστηριακών αναλύσεων γνωστοποιούνται άμεσα στη ΔΑΟΚ που πραγματοποίησε τη δειγματοληψία και σε περίπτωση μη συμμόρφωσης στη ΔΔΖΖ&Β για τη λήψη, αν χρειαστεί, εκτάκτων μέτρων και για την ενημέρωση του συστήματος ταχείας πληροφόρησης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. (R.A.S.F.F.).

B2. ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ ΕΛΕΓΧΟΥ

Οι προτεραιότητες ελέγχου στον τομέα των ζωοτροφών καθορίζονται λαμβάνοντας υπόψη τα αποτελέσματα των ελέγχων προηγούμενων ετών, τις συστάσεις της Κοινότητας, και τις απαιτήσεις της νέας νομοθεσίας. Πρωταρχικός στόχος είναι η πραγματοποίηση ελέγχων που σχετίζονται με την ασφάλεια των ζωοτροφών και την εφαρμογή σχετικών συστάσεων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Οι προτεραιότητες ελέγχου στον τομέα των ζωοτροφών στο πλαίσιο υλοποίησης των στρατηγικών στόχων του ΠΟΕΣΕ εξειδικεύονται ως εξής:

- Έλεγχοι για την ανίχνευση αφλατοξίνης Β1 στις ζωοτροφές και ιδιαίτερα αυτές που προορίζονται για γαλακτοπαραγωγά ζώα και λαμβάνοντας ιδιαίτερως υπόψη τις περιπτώσεις ανίχνευσης αφλατοξίνης στο γάλα, τις συνθήκες αποθήκευσης των ζωοτροφών και τις κλιματολογικές συνθήκες της περιοχής.
- Έλεγχοι σε πρόσθετες ύλες ζωοτροφών και προμείγματα ζωοτροφών, κύρια προέλευσης Κίνας, για τα επίπεδα βαρέων μετάλλων.
- Έλεγχοι προκειμένου να διαπιστωθεί η τήρηση των απαιτήσεων της νομοθεσίας (επισημάνση, ιχνηλασιμότητα) σχετικά με την κυκλοφορία και τη χρήση γενετικά τροποποιημένων ζωοτροφών σε όλα τα στάδια διάθεσής τους στη αγορά, λαμβάνοντας υπόψη και την ευαισθητοποίηση της κοινής γνώμης για τους γενετικά τροποποιημένους οργανισμούς.

- Έλεγχοι για την παρουσία μη επιτρεπόμενων μεταποιημένων ζωικών πρωτεϊνών σε ζωοτροφές, και μεταξύ άλλων, για την παρουσία DNA μηρυκαστικών σε ιχθυοτροφές.
- Έλεγχοι σε πρώτες ύλες ζωοτροφών, πρόσθετες ύλες ζωοτροφών, προμίγματα ζωοτροφών και σύνθετες ζωοτροφές για την παρουσία διοξινών.

B3. ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΣΧΕΔΙΑΖΟΜΕΝΩΝ ΡΥΘΜΙΣΕΩΝ

Για την επαλήθευση της αποτελεσματικότητας του επίσημου ελέγχου στον τομέα των ζωοτροφών πραγματοποιείται από την ΚΑΑ συλλογή, επεξεργασία και αξιολόγηση των αποτελεσμάτων ελέγχου των αρμοδίων αρχών.

Η ΚΑΑ και τα ΕΕΚΥΖ παρεμβαίνουν στην περίπτωση που διαπιστώσουν την ελλιπή εφαρμογή του προγράμματος ελέγχου ζωοτροφών είτε με επιτόπιους ελέγχους είτε με έγγραφες συστάσεις προς τις αρμόδιες περιφερειακές αρχές.

B4. ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΟΡΙΖΟΝΤΙΑΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ

Έχει εκδοθεί

- ο η ΚΥΑ 323306/07 (Β' 1881) με τα αναγκαία συμπληρωματικά μέτρα εφαρμογής για τον τομέα των ζωοτροφών των Καν. (ΕΚ) 178/2002 και Καν (ΕΚ) 882/2004 καθώς και εγχειρίδιο επιθεώρησης για τους επόπτες κυκλοφορίας ζωοτροφών,
- ο η ΚΥΑ 340668/2008 (Β' 2422) με τα αναγκαία συμπληρωματικά μέτρα εφαρμογής μέτρα Κανονισμών (ΕΚ) υπ' αριθμ. 183/2005 και 141/2007 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου περί καθορισμού των απαιτήσεων για την υγιεινή των ζωοτροφών,
- ο η ΚΥΑ 278787/2005 (Β' 998) με τα αναγκαία συμπληρωματικά μέτρα εφαρμογής των Καν.(ΕΚ) 1829/2003 και Καν.(ΕΚ) 1830/2003 για τους γενετικά τροποποιημένους οργανισμούς,
- ο η ΚΥΑ 326385/2009 (Β' 2103) με τα αναγκαία συμπληρωματικά μέτρα εφαρμογής του Καν.(ΕΚ) 1831/2003 για τις πρόσθετες ύλες ζωοτροφών,
- ο η Κ.Υ.Α. 155344/2011 (Β' 985) με τα αναγκαία συμπληρωματικά μέτρα εφαρμογής του Καν.(ΕΚ) 767/2009 για τη διάθεση στην αγορά και τη χρήση ζωοτροφών,
- ο ο Νόμος υπ' αριθ. 4235/2014 (ΦΕΚ Β' 32) με τα «Διοικητικά μέτρα, διαδικασίες και κυρώσεις στην εφαρμογή της ενωσιακής και εθνικής νομοθεσίας στους τομείς των τροφίμων, των ζωοτροφών και της υγείας και προστασίας των ζώων και άλλες διατάξεις αρμοδιότητας του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων»,
- ο η υπ' αριθ. 2158/121168/2014 ΥΑ (ΦΕΚ Β' 2463) με τον καθορισμό των συντελεστών των κριτηρίων επιμέτρησης που εφαρμόζονται για την επιβολή των διοικητικών κυρώσεων του άρθρου 23 του ν. 4235/2014 (Α' 32) στον τομέα των ζωοτροφών.

Τέλος έχει εκδοθεί σειρά έγγραφων οδηγιών για την εφαρμογή της ισχύουσας νομοθεσίας στον τομέα των ζωοτροφών.

B5. ΕΙΔΙΚΑ ΣΧΕΔΙΑ / ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΕΛΕΓΧΟΥ

Οι παρακάτω συστάσεις της Επιτροπής για συντονισμένα προγράμματα ελέγχου ενσωματώνονται στο ΠΟΕΣΕ:

- ◆ Σύσταση της Επιτροπής 2005/925/ΕΚ για την ορθή χρήση των μεταποιημένων ζωικών πρωτεϊνών και προσθέτων υλών στις ζωοτροφές
- ◆ Σύσταση της Επιτροπής 2006/576/ΕΚ σχετικά με την παρουσία δεσοξυνιβαλενόλης, ζεαραλενόνης, ωχρατοξίνης Α, Τ-2 και ΗΤ-2 και φουμονισινών σε προϊόντα που προορίζονται για ζωοτροφές

B6. ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΕΣ - ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ ΕΝΤΟΣ & ΜΕΤΑΞΥ ΑΡΜΟΔΙΩΝ ΑΡΧΩΝ

Η ΔΔΖΖ&Β είναι υπεύθυνη για το συντονισμό των ελέγχων στον τομέα των ζωοτροφών. Αυτή διαβιβάζει τη σχετική με τις ζωοτροφές νομοθεσία (εθνική και κοινοτική) καθώς και τις ερμηνευτικές εγκυκλίους με σκοπό την άμεση εφαρμογή τους από τους επόπτες κυκλοφορίας ζωοτροφών. Επίσης, τηρεί τακτική επικοινωνία με τις ΔΑΟΚ, τα ΕΕΚΥΖ, με άλλες Δ/νσεις της Γενικής Διεύθυνσης Βιώσιμης Ζωικής Παραγωγής & Κτηνιατρικής, καθώς και άλλες συναρμόδιες Γενικές Διευθύνσεις του ΥΠΑΑΤ. Επιπρόσθετα, συνεργάζεται με τον Ε.Φ.Ε.Τ, το Γενικό Χημείο του Κράτους και τον Εθνικό Οργανισμό Φαρμάκων, όπου απαιτείται.

Γ. ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Η επιμόρφωση των υπαλλήλων της ΔΔΖΖ&Β και των Εποπτών Κυκλοφορίας Ζωοτροφών των ΠΕ, καθώς και των Ε.Ε.ΚΥ.Ζ. γίνεται με τη συμμετοχή τους σε σεμινάρια που διοργανώνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή (Better Training for Safer Food) και αφορά σε διάφορα πεδία, όπως στη Νομοθεσία των Ζωοτροφών και στους Ελέγχους σχετικά με την υγιεινή των ζωοτροφών, την Ανάλυση Επικινδυνότητας και τα Κρίσιμα Σημεία Ελέγχου, τους Γενετικά Τροποποιημένους Οργανισμούς, τις Ανεπιθύμητες Ουσίες, το RASFF και τις Μεταποιημένες Ζωικές Πρωτεΐνες.

4.3 ΤΟΜΕΑΣ ΥΓΕΙΑΣ ΖΩΩΝ

4.3.1 Ασθένειες ζώων και ζωνοόσοι - Διακίνηση ζώων

A. ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΔΟΜΗ (αρμόδιες αρχές, διάρθρωση, αρμοδιότητες)

A1. ΚΕΝΤΡΙΚΕΣ ΑΡΜΟΔΙΕΣ ΑΡΧΕΣ

Το ΥΠΑΑΤ δια της Διεύθυνσης Υγείας των Ζώων (ΔΥΖ) της Γενικής Διεύθυνσης Βιώσιμης Ζωικής Παραγωγής και Κτηνιατρικής είναι η ΚΑΑ για το σύστημα έλεγχου της υγείας των ζώων και ασκεί σύμφωνα με νομοθετικά καθορισμένες αρμοδιότητες (Π.Δ. 107/2014) εποπτικό και συντονιστικό ρόλο στην εφαρμογή του συστήματος ελέγχου.

Συγκροτείται από τρία τμήματα με τις ακόλουθες κύριες αρμοδιότητες :

Τμήμα Εισαγωγών, Εξαγωγών & Ενδοενωσιακού Εμπορίου Ζώντων Ζώων & Τροφίμων

- ο καθορισμός προδιαγραφών κατασκευής και κανόνων λειτουργίας των ΣΥΚΕ και η μέριμνα για την οργάνωσή τους σε συνεργασία με άλλες αρμόδιες υπηρεσίες,
- ο καθορισμός των υγειονομικών απαιτήσεων για τον έλεγχο των εισαγομένων, εξαγομένων και διακινούμενων ζώων, προϊόντων ζωικής προέλευσης και ζωικών υποπροϊόντων,
- η αντιμετώπιση θεμάτων αρμοδιότητας του Τμήματος στα πλαίσια της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- ο συντονισμός της δράσης των Συνοριακών Σταθμών Κτηνιατρικού Ελέγχου όσον αφορά τους ελέγχους που διεξάγονται κατά τις εισαγωγές.
- η εποπτεία των Συνοριακών Σταθμών Κτηνιατρικού Ελέγχου με σκοπό την εναρμόνιση των ελέγχων που διεξάγονται κατά την είσοδο ή την έξοδο ζώων, ζωικών τροφίμων και προϊόντων ζωικής προέλευσης προερχόμενων ή διερχόμενων από και προς τρίτες χώρες.
- η παρακολούθηση, ο συντονισμός και η εποπτεία της εφαρμογής του ηλεκτρονικού συστήματος TRACES (σημείο επαφής, έγκριση χρηστών, help desk εκπαίδευση χρηστών, έλεγχος ορθής χρήσης, διαχείριση λειτουργικών προβλημάτων του δικτύου στη χώρα, η εναρμόνιση και επικαιροποίηση του νομικού πλαισίου, η έκδοση σχετικών εγκυκλίων, οδηγιών εφαρμογής και εγχειριδίων, η συλλογή, καταγραφή και αξιολόγηση των στοιχείων που αφορούν τις εισαγωγές και το ενδοκοινοτικό εμπόριο ζώντων ζώων, ζωικών προϊόντων και ζωικών υποπροϊόντων, εκπαίδευση του προσωπικού που

υπηρετεί στους ΣΥΚΕ, Περιφέρειες και Περιφερειακές Ενότητες, στα εγκεκριμένα σημεία εισόδου κ.λ.π

- η εκπαίδευση του προσωπικού των συνοριακών σταθμών κτηνιατρικού ελέγχου, καθώς και άλλων συναρμόδιων αρχών.

Τμήμα Λοιμωδών & Παρασιτικών Νοσημάτων

- ο καθορισμός και η θεσμοθέτηση των αναγκαίων μέτρων για την πρόληψη, διάγνωση και καταπολέμηση των λοιμωδών νοσημάτων των ζώων εκτός των ζωοανθρωπονόσων
- ο καθορισμός και η θεσμοθέτηση των αναγκαίων μέτρων για την πρόληψη, διάγνωση και καταπολέμηση των παρασιτικών νοσημάτων των ζώων
- η εκπόνηση και παρακολούθηση της πορείας εφαρμογής ειδικών προγραμμάτων για την πρόληψη, επιτήρηση και καταπολέμηση των λοιμωδών και παρασιτικών νοσημάτων των ζώων και η μέριμνα για την εξασφάλιση των αναγκαίων μέσων εφαρμογής
- η προετοιμασία για την αντιμετώπιση κρίσεων στα λοιμώδη νοσήματα των ζώων στα πλαίσια των σχεδίων εκτάκτου ανάγκης
- η θεσμοθέτηση και η επικαιροποίηση των υγειονομικών όρων για την ίδρυση και λειτουργία ζωικών εκμεταλλεύσεων, όπου αυτό απαιτείται
- η μέριμνα για την εξασφάλιση των αναγκαίων πιστώσεων στα πλαίσια των οικονομικών ενισχύσεων για την αύξηση της κτηνοτροφικής παραγωγής με την εξυγίανση του κτηνοτροφικού κεφαλαίου της χώρας
- η αντιμετώπιση των θεμάτων αρμοδιότητας του Τμήματος στα πλαίσια της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των Διεθνών Οργανισμών

Τμήμα Ζωοανθρωπονόσων

- η μελέτη των υγειονομικών και οικονομικών προβλημάτων που προκαλούνται από τις ζωοανθρωπονόσους στην αγροτική οικονομία και τη δημόσια υγεία και η λήψη μέτρων αντιμετώπισής τους καθώς και ο προσδιορισμός της μεθοδολογίας, μελέτης και ελέγχου των επιδημιολογικών παραγόντων εμφάνισης και εξάπλωσης των παραπάνω νοσημάτων στα παραγωγικά και άγρια ζώα καθώς και η μέριμνα εφαρμογής τους
- η εκπόνηση προγραμμάτων καταπολέμησης ζωοανθρωπονόσων και ο συντονισμός της δράσης των περιφερειακών υπηρεσιών για την εφαρμογή τους καθώς και η μέριμνα συγκέντρωσης και επεξεργασίας των πάσης φύσεως στατιστικών στοιχείων που αφορούν τις ζωοανθρωπονόσους και
- η αντιμετώπιση θεμάτων αρμοδιότητας του Τμήματος στα πλαίσια της Ευρωπαϊκής Ένωσης

A2. ΑΡΜΟΔΙΕΣ ΑΡΧΕΣ

Αρμόδιες αρχές σε Περιφερειακό επίπεδο είναι οι Διευθύνσεις Κτηνιατρικής των Περιφερειών και οι Διευθύνσεις Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής των Περιφερειακών Ενοτήτων.

Στη διάρθρωση των Διευθύνσεων Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής των Περιφερειακών Ενοτήτων περιλαμβάνεται Τμήμα Κτηνιατρικής, το οποίο μεριμνά, σε συνεργασία με τα τοπικά αγροτικά κτηνιατρεία για την εφαρμογή των αντικειμένων και την άσκηση αρμοδιοτήτων που ανατίθενται από τα Τμήματα Λοιμωδών & Παρασιτικών Νοσημάτων και Ζωνοθρονονόσων της ΔΥΖ.

Αρμόδιες αρχές για τις εισαγωγές ζώντων ζώων είναι οι ΣΥΚΕ και οι Διευθύνσεις Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής των Περιφερειακών Ενοτήτων.

ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ

Οι Διευθύνσεις Κτηνιατρικής των Περιφερειών και οι Διευθύνσεις Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής των Περιφερειακών Ενοτήτων έχουν εφαρμοστικό και εκτελεστικό ρόλο για κάθε δράση ή πρόγραμμα που καταρτίζεται, εκπονείται και τίθεται σε εφαρμογή από την κεντρική αρμόδια αρχή (ΔΥΖ).

Οι Διευθύνσεις Κτηνιατρικής των Περιφερειών και οι Διευθύνσεις Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής των Περιφερειακών Ενοτήτων πραγματοποιούν το σύνολο των επίσημων κτηνιατρικών ελέγχων στις κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις στο πλαίσιο εφαρμογής των εθνικών και κοινοτικών προγραμμάτων για τη διερεύνηση, την επιτήρηση, τον έλεγχο και την εξάλειψη νοσημάτων των ζώων συμπεριλαμβανόμενων και των ζωνοδόσων.

Οι ΣΥΚΕ διενεργούν επίσημο κτηνιατρικό έλεγχο κατά τις εισαγωγές ζώντων ζώων. Οι Διευθύνσεις Κτηνιατρικής των Περιφερειών και οι Διευθύνσεις Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής των Περιφερειακών Ενοτήτων διενεργούν επίσημο έλεγχο κατά την άφιξη των εισαγόμενων και ενδοενωσιακών ζώντων ζώων στον τόπο προορισμού.

ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ

Το προσωπικό της ΔΥΖ συμπεριλαμβάνεται στο προσωπικό της Γενικής Διεύθυνσης Βιώσιμης Ζωικής Παραγωγής & Κτηνιατρικής. Ο συνολικός αριθμός των κτηνιάτρων που στελεχώνουν τις Διευθύνσεις Κτηνιατρικής των Περιφερειών και τις Διευθύνσεις Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής των Περιφερειακών Ενοτήτων καθώς και το προσωπικό των ΣΥΚΕ αναφέρεται στο κεφάλαιο Αρμόδιες Αρχές.

A3. ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΙΚΕΣ ΔΟΜΕΣ ΓΙΑ ΔΙΕΞΑΓΩΓΗ ΕΠΙΣΗΜΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

- Το σύστημα σήμανσης και καταγραφής του ζωικού κεφαλαίου στο οποίο καταγράφονται πληροφορίες για τις εκτροφές και τα ζώα.
- Το σύστημα TRACES στο οποίο καταγράφονται το σύνολο των εισαγωγών και του ενδοενωσιακού εμπορίου ζώντων ζώων.

- Το μητρώο εμπόρων ζώντων ζώων.

A4. ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ

Τα Κτηνιατρικά Κέντρα Αθηνών & Θεσσαλονίκης μαζί με τα Κτηνιατρικά Εργαστήρια πραγματοποιούν σε καθημερινή βάση εργαστηριακές εξετάσεις και αναλύσεις για τη διάγνωση λοιμωδών, παρασιτικών, μεταβολικών, αναπαραγωγικών και λοιπών νοσημάτων καθώς και των παθολογικών καταστάσεων των ζώων, πτηνών, μελισσών και ιχθύων. Τα επίσημα κτηνιατρικά εργαστήρια που συμμετέχουν στην υλοποίηση των προγραμμάτων της ΔΥΖ αναφέρονται στο Παράρτημα 2.

Εκτός από τα επίσημα κτηνιατρικά εργαστήρια, η ΔΥΖ έχει τη δυνατότητα, σε περίπτωση ανάγκης, να χρησιμοποιήσει τα κτηνιατρικά εργαστήρια των Πανεπιστημίων, να αναθέτει την εκτέλεση δοκιμών σε άλλα διαπιστευμένα κτηνιατρικά εργαστήρια.

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΥ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΩΝ

Η διάρθρωση, οι τομείς εργαστηριακής ενασχόλησης και η λεπτομερής περιγραφή των αρμοδιοτήτων των επίσημων Κτηνιατρικών Εργαστηρίων καθορίζονται και θεσπίζονται νομοθετικά στον Οργανισμό του ΥΠΑΑΤ (Π.Δ 107/2014, Α' 174). Τα επίσημα Κτηνιατρικά Εργαστήρια (2 Κτηνιατρικά Κέντρα και 15 εργαστήρια) υποστηρίζουν τον επίσημο έλεγχο και ο καταμερισμός των υποχρεώσεών τους προσδιορίζεται σε κάθε επιμέρους πρόγραμμα.

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ

Τα επίσημα κτηνιατρικά εργαστήρια :

- εφαρμόζουν σύστημα ορθής εργαστηριακής πρακτικής (GLP),
- είναι διαπιστευμένα κατά EN ISO/IEC 17025,
- συμμετέχουν σε διεργαστηριακές δοκιμές.

B. ΣΥΣΤΗΜΑ ΕΠΙΣΗΜΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

B1. ΜΕΘΟΔΟΙ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΕΛΕΓΧΟΥ

Οι επίσημοι έλεγχοι είναι τακτικοί ή έκτακτοι και διενεργούνται στο σύνολό τους από τον επίσημο κτηνίατρο.

Οι επίσημοι έλεγχοι σχετικά με την υγεία των ζώων κατηγοριοποιούνται ως ακολούθως :

ΕΛΕΓΧΟΣ ΔΙΑΚΙΝΗΣΗΣ ΖΩΩΝ

Στο ενδοενωσιακό εμπόριο εφαρμόζεται το σύστημα TRACES. Οι παραλήπτες ζώων ενημερώνουν την αρμόδια τοπική κτηνιατρική αρχή για την επικείμενη άφιξη των ζώων, τα οποία διαθέτουν επίσημη υγειονομική πιστοποίηση.

Ο έλεγχος και η πιστοποίηση των βοοειδών, των χοίρων, των αιγοπροβάτων και των πουλερικών που διακινούνται στο εσωτερικό της χώρας διενεργείται εντός 24 ωρών πριν την αναχώρησή τους από την εκμετάλλευση, από τον επίσημο κτηνίατρο της αρμόδιας τοπικής Κτηνιατρικής Αρχής.

Έλεγχος διενεργείται και από την αντίστοιχη τοπική Κτηνιατρική Αρχή του τόπου προορισμού.

Στις εισαγωγές, ο έλεγχος υγείας των ζώων περιλαμβάνει :

- τον έλεγχο στους ΣΥΚΕ
- τον έλεγχο στον τόπο προορισμού και
- τη διασταύρωση πληροφοριών μέσω του συστήματος TRACES

ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΕΛΕΓΧΟΥ

- έλεγχος εγγράφων,
- έλεγχος ταυτοποίησης,
- φυσικοί- κλινικοί έλεγχοι και
- εργαστηριακοί έλεγχοι.

ΕΛΕΓΧΟΣ ΑΣΘΕΝΕΙΩΝ ΤΩΝ ΖΩΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΖΩΟΝΟΣΩΝ

Οι μέθοδοι και οι τεχνικές ελέγχου των ασθενειών των ζώων και των ζωνόσων καθορίζονται στις επιμέρους ειδικές διατάξεις για κάθε ασθένεια, ζωνόσο και ζωνοσογόνο παράγοντα.

Η ΔΥΖ έχει την ευθύνη της υλοποίησης των εθνικών και κοινοτικών προγραμμάτων για τις ασθένειες των ζώων, των ζωνόσων και των ζωνοσογόνων παραγόντων.

Το σύνολο των ελέγχων που απαιτούνται στα πλαίσια της εφαρμογής των παραπάνω προγραμμάτων διενεργούνται από τους επίσημους κτηνιάτρους των Διευθύνσεων Αγροτικής Οικονομίας & Κτηνιατρικής των Περιφερειακών Ενοτήτων, σύμφωνα με τις μεθόδους και τις τεχνικές που καθορίζονται στα επιμέρους προγράμματα.

Σχετικά με τις ζωνόσους, οι επίσημοι έλεγχοι στις κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις διενεργούνται κατά προτεραιότητα και με βάση τον βαθμό επικινδυνότητας σε εκτροφές με ζώα θετικά (μολυσμένες εκτροφές με εργαστηριακή επιβεβαίωση), εκτροφές με άγνωστο υγειονομικό προφίλ προκειμένου να χαρακτηριστούν υγειονομικά σύμφωνα με την κατηγοριοποίηση των προγραμμάτων και σε εκτροφές οι οποίες έχουν παραμείνει για μεγάλο χρονικό διάστημα σε καθεστώς υγειονομικής αναστολής.

Σε κάθε περίπτωση και ανάλογα με τις λεπτομέρειες εφαρμογής του κάθε προγράμματος ελέγχου, οι εκτροφές προκειμένου να διατηρήσουν το υγειονομικό

καθεστώς του επίσημα απαλλαγμένου από ζωνοδότες (π.χ. φυματίωση ή βρουκέλλωση) ελέγχονται υποχρεωτικά μία φορά τον χρόνο στο σύνολό τους.

Ειδικότερα οι έλεγχοι για τις ζωνοδότες γίνονται κατά προτεραιότητα:

- α) σε απαλλαγμένες εκτροφές για τη διατήρηση του καθεστώτος απαλλαγμένων εκτροφών,
- β) στις θετικές εκτροφές,
- γ) σε αδιερεύνητες εκτροφές.

B2. ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ ΕΛΕΓΧΟΥ

Οι προτεραιότητες ελέγχου και ανά δράση σχετικά με την υγεία των ζώων στο πλαίσιο υλοποίησης των στρατηγικών στόχων του ΠΟΕΣΕ εξειδικεύονται ως εξής :

- **Η ταχεία αναγνώριση και η αποτελεσματική αντιμετώπιση των εστιών των ασθενειών υποχρεωτικής δήλωσης σύμφωνα με την ενωσιακή νομοθεσία και τους όρους του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας των Ζώων με έμφαση στα νοσήματα που απαιτείται άμεση κοινοποίηση, για το ζωικό κεφάλαιο τόσο σε διεθνές όσο και σε ενωσιακό επίπεδο.**

Για την υλοποίηση της ως άνω προτεραιότητας, έχουν θεσπιστεί αφενός η υποχρέωση δήλωσης των αντίστοιχων ασθενειών στην αρμόδια Διεύθυνση Κτηνιατρικής/ΔΑΟΚ Περιφέρειας και αφετέρου τα ελάχιστα μέτρα που επιβάλλονται για την πρόληψη και καταπολέμηση των ασθενειών αυτών. Έχουν καταρτιστεί από τα αρμόδια Τμήματα της ΔΥΖ τα απαιτούμενα σχέδια επείγουσας επέμβασης (καθορισμός της εθνικής στρατηγικής, εξασφάλιση προσωπικού και πόρων που απαιτούνται για την υλοποίηση του σχεδίου, κατάρτιση σχεδίων προληπτικού και επείγοντος εμβολιασμού κλπ). Επίσης για τις περισσότερες από τις εν λόγω ασθένειες (π.χ. γρίπη των πτηνών, κλασσική πανώλη των χοίρων, καταρροϊκός πυρετός του προβάτου κλπ), εφαρμόζονται προγράμματα επιδημιολογικής επιτήρησης σε ετήσια βάση.

- **Η διασφάλιση απρόσκοπτης και ολοκληρωμένης εφαρμογής των προγραμμάτων ελέγχου και εκρίζωσης ζωνοδότες και ζωνοσογόνων παραγόντων με ιδιαίτερη έμφαση στον έλεγχο και στην καταπολέμηση της Βρουκέλλωσης (*Brucella melitensis*) και της Σαλμονέλλωσης των πουλερικών σε επίπεδο πρωτογενούς παραγωγής (εκμετάλλευση).**

Για την αποτελεσματική αντιμετώπιση των «εξωτικών» νοσημάτων και την καταπολέμηση των ζωνοδότες και ζωνοσογόνων παραγόντων του ζωικού κεφαλαίου της χώρας, με Κοινή Απόφαση του ΥΠΑΑΤ και Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών που εκδίδεται κάθε χρόνο, κατανέμονται πόροι από τον τακτικό προϋπολογισμό και προβλέπεται η διαδικασία για την αποζημίωση του ζωικού

κεφαλαίου που καταστρέφεται στα πλαίσια επειγουσών παρεμβάσεων ή εξυγίανσης. Την εφαρμογή της εν λόγω ΚΥΑ παρακολουθεί η ΔΥΖ.

B3. ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΣΧΕΔΙΑΖΟΜΕΝΩΝ ΡΥΘΜΙΣΕΩΝ

Η εποπτεία και η εξακρίβωση εφαρμογής των ρυθμίσεων σχετικά με τον έλεγχο της διακίνησης των ζώων, ασκείται από το Τμήμα Εισαγωγών, Εξαγωγών & Ενδοενωσιακού Εμπορίου Ζώντων Ζώων & Τροφίμων της ΔΥΖ σε συνεργασία με τη Διεύθυνση Προστασίας των Ζώων, Φαρμάκων και Κτηνιατρικών Εφαρμογών με τη βοήθεια του συστήματος TRACES και των στοιχείων διακίνησης που καταχωρούνται στη βάση δεδομένων σήμανσης και καταγραφής ζωικού κεφαλαίου.

Η εποπτεία και η εξακρίβωση εφαρμογής των ρυθμίσεων σχετικά με τις ασθένειες του καταλόγου I του ΟΙΕ (Διεθνής Οργανισμός Επιζωοτιών), ασκείται από το Τμήμα Λοιμωδών και Παρασιτικών Νοσημάτων και το Τμήμα Ζωοανθρωποσών της ΔΥΖ, τα οποία είναι υπεύθυνα για το συντονισμό και την εποπτεία των Τοπικών Κέντρων Ελέγχου Νοσημάτων των Διευθύνσεων Κτηνιατρικής/ΔΑΟΚ Περιφερειών, σε περίπτωση εκδήλωσης επιζωοτίας (Αφθώδης Πυρετός, Καταρροϊκός Πυρετός, Γρίπη και νόσος του Newcastle των πτηνών κλπ.). Είναι ο σύνδεσμος μεταξύ των κτηνιατρικών εργαστηρίων τα οποία είναι επιφορτισμένα με τη διάγνωση των ασθενειών των ζώων και την ανίχνευση των παθογόνων παραγόντων καθώς και ο σύνδεσμος με την Επιτροπή της Ευρωπαϊκής Ένωσης και με τους Διεθνείς Οργανισμούς.

Η ΔΥΖ είναι επίσης αρμόδια για την εποπτεία και την εξακρίβωση της εφαρμογής των σχεδιασθέντων προγραμμάτων και δράσεων για την καταπολέμηση ασθενειών των ζώων που δεν περιλαμβάνονται στον κατάλογο I του ΟΙΕ. Οι παραπάνω αρμοδιότητες ασκούνται με την παρακολούθηση και επεξεργασία :

- των εκθέσεων εκτάκτου επισήμου ελέγχου
- των τακτικών μηνιαίων επιδημιολογικών δελτίων της Διεύθυνσης Κτηνιατρικής/ΔΑΟΚ Περιφέρειας
- των δελτίων επιδημιολογικής διερεύνησης για τις ασθένειες της λίστας I
- των μηνιαίων, τριμηνιαίων και εξαμηνιαίων στοιχείων που αποστέλλονται από τις Διευθύνσεις Κτηνιατρικής/ΔΑΟΚ Περιφέρειας στα αρμόδια τμήματα στα πλαίσια εφαρμογής των επιμέρους προγραμμάτων

Όλα τα παραπάνω διατηρούνται στο αρχείο της Κεντρικής Αρμόδιας Αρχής και συμβάλλουν στην τεκμηρίωση των δράσεων της ΔΥΖ.

Σχετικά με τις Μεταδοτικές Σπογγώδεις Εγκεφαλοπάθειες (ΜΣΕ), το Τμήμα Λοιμωδών & Παρασιτικών Νοσημάτων της ΔΥΖ μεριμνά για το συντονισμό και τη διαχείριση του Προγράμματος Επιτήρησης, Ελέγχου/Εκρίζωσης ΜΣΕ στα βοοειδή και αιγοπρόβατα σε ολόκληρη τη χώρα τόσο κατά τις επιμέρους διατάξεις του όσο και στο σύνολο του. Σε συνεργασία με τις Διευθύνσεις Κτηνιατρικής/ΔΑΟΚ των Περιφερειών, επεξεργάζεται τα συλλεχθέντα επιδημιολογικά στοιχεία που αφορούν

τόσο τις εργαστηριακές εξετάσεις σε υποπληθυσμούς στόχους όσο και τα στοιχεία που προκύπτουν από την επιδημιολογική διερεύνηση θετικών κρουσμάτων. Τα στοιχεία συλλέγονται με τη μορφή δελτίων, τα οποία σχεδιάζονται από την Κεντρική Αρμόδια Αρχή και οι διευκρινιστικές οδηγίες για τη συμπλήρωσή τους περιέχονται σε ειδικά κατά περίπτωση Εγχειρίδια Οδηγιών Χρήσης. Τα στοιχεία που αφορούν αριθμό εξεταζομένων ζώων ανά είδος και υποπληθυσμό-στόχο, καθώς και τα αποτελέσματα των ταχέων επιβεβαιωτικών δοκιμών και του γονοτυπικού ελέγχου στην περίπτωση της Τρομώδους Νόσου, συγκεντρώνονται και αναλύονται ενώ για τα αποτελέσματα ενημερώνεται με μηνιαίες αναφορές η αρμόδια αρχή της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Στο πλαίσιο της τεκμηρίωσης, του ελέγχου και της εποπτείας για την πρόοδο εφαρμογής των προγραμμάτων ελέγχου και εκρίζωσης ζωνοόσων, το Τμήμα Ζωοανθρωπονόσων της ΔΥΖ συλλέγει, επεξεργάζεται και αναλύει επιδημιολογικές πληροφορίες και δεδομένα, τα οποία αποστέλλονται από τις Διευθύνσεις Κτηνιατρικής/ΔΑΟΚ των Περιφερειών με τη μορφή ειδικών δελτίων και πινάκων, τα οποία συμπληρώνονται βάσει συγκεκριμένων κατευθυντηρίων γραμμών και εναρμονισμένων προτύπων, όπως αυτά αναφέρονται στις διευκρινιστικές και εφαρμοστικές εγκυκλίους των προγραμμάτων και στα εγχειρίδια οδηγιών εφαρμογής των επισήμων ελέγχων. Με την αποδελτίωση και την ερμηνεία των αποτελεσμάτων της ορολογικής και επιδημιολογικής επιτήρησης των ζωνοόσων (μηνιαία δελτία και δελτία επιδημιολογικής διερεύνησης μολυσμένων εκτροφών), εκτιμώνται τα διαθέσιμα δεδομένα και τεκμηριώνεται η πρόοδος και ο βαθμός επίτευξης των προκαθορισμένων στόχων των προγραμμάτων.

Η εποπτεία και η εξακρίβωση των σχεδιαζόμενων ρυθμίσεων για όλες τις δράσεις της Υγείας των Ζώων, εκτός των προαναφερθέντων, ασκείται και με έκτακτους επιτόπιους ελέγχους σε περιπτώσεις που απαιτείται.

B4. ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΟΡΙΖΟΝΤΙΑΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ

Εκδόθηκε το Προεδρικού Διατάγματος 79/07 με τα αναγκαία συμπληρωματικά μέτρα για την εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΚ) 882/2004.

B5. ΕΙΔΙΚΑ ΣΧΕΔΙΑ / ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΕΛΕΓΧΟΥ

Τα παρακάτω προγράμματα ελέγχου ενσωματώνονται στο ΠΟΕΣΕ:

- Πρόγραμμα επιτήρησης ελέγχου και εξάλειψης ΜΣΕ: α) στα βοοειδή και β) στα μικρά μηρυκαστικά
- Πρόγραμμα εξάλειψης της λεύκωσης των βοοειδών
- Πρόγραμμα επιτήρησης της κλασικής πανώλης των χοίρων (CSF), και της φουσαλιδώδους νόσου των χοίρων (SVD)
- Πρόγραμμα επιτήρησης του καταρροϊκού πυρετού (B.T)
- Πρόγραμμα διερεύνησης των νοσημάτων στα ιπποειδή
- Πρόγραμμα επιζωοτιολογικής διερεύνησης της γρίπης των πτηνών

- Πρόγραμμα καταπολέμησης της σαλμονέλας στα σμήνη ορνίθων αναπαραγωγής, ωοπαραγωγής και κρεατοπαραγωγής.
- Πρόγραμμα καταπολέμησης της σαλμονέλας στις ινδόρνιθες αναπαραγωγής και πάχυνσης.
- Πρόγραμμα εκρίζωσης της φυματίωσης των βοοειδών
- Πρόγραμμα εκρίζωσης της βρουκέλλωσης των βοοειδών
- Πρόγραμμα εκρίζωσης της *Brucella melitensis* στη νησιωτική Ελλάδα
- Πρόγραμμα ελέγχου της *Brucella melitensis* στη ηπειρωτική Ελλάδα
- Πρόγραμμα αναπαραγωγής ανθεκτικών προβάτων στις ΜΣΕ
- Πρόγραμμα Επιτήρησης και Καταπολέμησης της Λύσσας

B6. ΚΟΙΝΟΤΙΚΑ ΚΑΙ ΔΙΕΘΝΗ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ, ΣΥΛΛΟΓΗΣ ΚΑΙ ΑΝΤΑΛΛΑΓΗΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ

Ενωσιακά και Διεθνή συστήματα πληροφόρησης, συλλογής και ανταλλαγής δεδομένων που χρησιμοποιούνται από την ΚΑΑ είναι τα παρακάτω :

- **ΣΥΣΤΗΜΑ TRACES.**
Πληροφορίες στο διαδικτυακό τόπο της DG HEALTH AND CONSUMER PROTECTION της Ε.Ε http://ec.europa.eu/food/animal/index_en.htm
- **ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΗΣ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΤΩΝ ΖΩΟΝΟΣΩΝ ΤΗΝ ΣΥΛΛΟΓΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΔΙΑΒΙΒΑΣΗ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΣΤΗΝ Ε.Ε ΜΕ ΤΗΝ ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΤΗΣ EFSA.**
Πληροφορίες στο διαδικτυακό τόπο της EFSA www.efsa.europa.eu.
- **ΣΥΣΤΗΜΑ ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΑΣΘΕΝΕΙΩΝ ΤΩΝ ΖΩΩΝ (ADNS).**
Πληροφορίες στο διαδικτυακό τόπο της Ε.Ε. http://ec.europa.eu/food/animal/diseases/adns/index_en.htm
- **ΣΥΣΤΗΜΑ ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗΣ ΑΣΘΕΝΕΙΩΝ ΤΩΝ ΖΩΩΝ ΣΤΟΝ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΓΕΙΑ ΤΩΝ ΖΩΩΝ (ΟΙΕ) - ΣΥΣΤΗΜΑ WAHIS.**
Πληροφορίες στο διαδικτυακό τόπο της Ε.Ε. και του ΟΙΕ <https://www.oie.int/wahid-prod>

B7. ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΕΣ - ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ ΕΝΤΟΣ & ΜΕΤΑΞΥ ΑΡΜΟΔΙΩΝ ΑΡΧΩΝ

Ο νόμος 3852/2010 (Α' 87) «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης - Πρόγραμμα Καλλικράτης» και τα ΠΔ των Οργανισμών

των Περιφερειών, προβλέπουν τη συνεργασία μεταξύ της ΔΥΖ του ΥΠΑΑΤ με τις Διευθύνσεις Κτηνιατρικής των Περιφερειών και αναθέτουν κτηνιατρικές αρμοδιότητες στις Διευθύνσεις Κτηνιατρικής/ΔΑΟΚ των Περιφερειών.

Ο οργανισμός του ΥΠΑΑΤ (Π.Δ. 107/2014) προβλέπει την οριζόντια συνεργασία μεταξύ των Υπηρεσιών του ΥΠΑΑΤ.

Το ΠΔ 41/2006 (Α' 44) προβλέπει τη συνεργασία του ΥΠΑΑΤ με το Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και τον ΕΦΕΤ σχετικά με τις ζωνόσους και τους ζωνοσογόνους παράγοντες.

Με ειδικές διατάξεις που θεσπίζονται στα επιμέρους διατάγματα για τον έλεγχο της διακίνησης των ζώων, για τις ασθένειες των ζώων και τις ζωνόσους προβλέπεται τόσο η οριζόντια συνεργασία μεταξύ Διευθύνσεων της ΓΔΒΖΠ&Κ όσο και η κάθετη μεταξύ ΔΥΖ και Διευθύνσεων Κτηνιατρικής/ΔΑΟΚ των Περιφερειών.

Η Κεντρική Αρμόδια Αρχή (ΔΥΖ) διαβιβάζει απευθείας (με κοινό ή ηλεκτρονικό ταχυδρομείο) τους Νόμους, τα Προεδρικά Διατάγματα, τις Κοινές Υπουργικές Αποφάσεις, τις Υπουργικές Αποφάσεις, τις διευκρινιστικές και ερμηνευτικές εγκυκλίους καθώς και τις τεχνικές συμβουλές που απαιτούνται σχετικά με τα προγράμματα και τις δράσεις της υγείας των ζώων, στις αντίστοιχες Διευθύνσεις Κτηνιατρικής/ΔΑΟΚ των Περιφερειών, με σκοπό την άμεση εφαρμογή τους. Με καθημερινή τηλεφωνική επικοινωνία και επιτόπιες επισκέψεις επιβεβαιώνεται ή λήψη των σχετικών κανονιστικών, διοικητικών και ρυθμιστικών νομοθετικών πράξεων από τους αποδέκτες για ενέργεια και επιτυγχάνεται ο συντονισμός μεταξύ της ΔΥΖ και Διευθύνσεων Κτηνιατρικής/ΔΑΟΚ των Περιφερειών.

Ο συντονισμός για την εφαρμογή των προγραμμάτων ελέγχου της υγείας των ζώων και των ζωνόσων, βασίζεται επίσης στην διοργάνωση συναντήσεων, συσκέψεων και ημερίδων σε κεντρικό και τοπικό επίπεδο.

Γ. ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Γ1. ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΑΝΑΓΚΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Σε ετήσια βάση και εκτάκτως, όπου απαιτείται (π.χ. εφαρμογή νέου προγράμματος) προσδιορίζονται και καταγράφονται σε κεντρικό και περιφερειακό επίπεδο οι ανάγκες εκπαίδευσης (θεωρητικής και πρακτικής) για την ορθή εκτέλεση των προγραμμάτων της υγείας των ζώων και των ζωνόσων καθώς και οι ανάγκες που προκύπτουν στο τομέα εκπαίδευσης των κτηνιατρικών εργαστηρίων με νέες μεθόδους και ειδικές τεχνικές.

Η ομάδα ανίχνευσης εκπαιδευτικών αναγκών του ΥΠΑΑΤ σε συνεργασία με τη ΔΥΖ και το ΕΚΔΔΑ προγραμματίζει την εκπαίδευση των υπαλλήλων των κτηνιατρικών αρχών της χώρας, σε όλους τους τομείς κτηνιατρικού ενδιαφέροντος. Η ΔΥΖ μεριμνά για τη διοργάνωση ειδικών σεμιναρίων και προγραμμάτων εκπαίδευσης.

Γ2. ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

- **ΕΛΕΓΧΟΣ ΔΙΑΚΙΝΗΣΗΣ ΖΩΩΝ**

Τουλάχιστον μία φορά το έτος, οργανώνεται πιστοποιημένο σεμινάριο πενθήμερης εκπαίδευσης σε τρεις κύκλους των 20 ατόμων, για την εκπαίδευση στο σύστημα TRACES.

- **ΕΛΕΓΧΟΣ ΑΣΘΕΝΕΙΩΝ ΤΩΝ ΖΩΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΖΩΟΝΟΣΩΝ**

Επιμορφωτικοί κύκλοι σεμιναρίων και επιμέρους εκπαιδεύσεις στους τομείς εφαρμογής, παρακολούθησης, συλλογής και επεξεργασίας δεδομένων για τα προγράμματα της υγείας των ζώων και των ζωνοόσων διενεργούνται εκτάκτως και σε ετήσια βάση.

Η εκπαίδευση των κτηνιάτρων που απασχολούνται στη ΔΥΖ και στις Διευθύνσεις Κτηνιατρικής/ΔΑΟΚ των Περιφερειών στον τομέα της υγείας των ζώων συνίσταται:

- σε 15ήμερη υποχρεωτική εκπαίδευση στο Ινστιτούτο Διαρκούς Εκπαίδευσης και Επιμόρφωσης κατά τη διάρκεια της δοκιμαστικής περιόδου της υπηρεσίας τους (2 έτη από την ημερομηνία ανάληψης καθηκόντων)
- σε θέματα Δημόσιας Διοίκησης και διοικητικών διαδικασιών
- στην τοποθέτησή τους σε Τμήματα υπό την άμεση επίβλεψη ενός τουλάχιστον έμπειρου κτηνιάτρου
- στην παρακολούθηση ημερίδων και σεμιναρίων

4.3.2 Τεχνητή Σπερματέγχυση & Συγχρονισμός Οίστρου

A. ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΔΟΜΗ (αρμόδιες αρχές, διάρθρωση, αρμοδιότητες)

A1. ΚΕΝΤΡΙΚΕΣ ΑΡΜΟΔΙΕΣ ΑΡΧΕΣ

Κεντρική Αρμόδια Αρχή για τον έλεγχο, το συντονισμό και την εποπτεία των δραστηριοτήτων του προγράμματος Τεχνητής Σπερματέγχυσης και Συγχρονισμού του Οίστρου είναι το ΥΠΑΑΤ δια της Διεύθυνσης Προστασίας των Ζώων, Φαρμάκων και Κτηνιατρικών Εφαρμογών της ΓΔΒΖΠ&Κ.

A2. ΑΡΜΟΔΙΕΣ ΑΡΧΕΣ

Αρμόδιες Αρχές για την εφαρμογή των δράσεων και τη διεξαγωγή των ελέγχων σε επίπεδο Περιφερειακής Ενότητας είναι οι αρμόδιες περιφερειακές κτηνιατρικές υπηρεσίες των Δ/νσεων Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής των Περιφερειακών Ενοτήτων.

ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ

Τρεις (3) κτηνίατροι στο Τμήμα Καταγραφής και Επιτήρησης του Ζωικού Κεφαλαίου, Τεχνητής Σπερματέγχυσης και Κτηνιατρικών Ιδρυμάτων (ΚΕΖΚ,ΤΑ&ΚΙ).

Σε κάθε μία περιφερειακή κτηνιατρική υπηρεσία από τις 57 Περιφερειακές Ενότητες (ΠΕ) έχει οριστεί ένας κτηνίατρος υπεύθυνος για την παρακολούθηση του προγράμματος τεχνητής σπερματέγχυσης. Στις περισσότερες ΠΕ πρόκειται για τον ίδιο υπεύθυνο που είναι επιφορτισμένος και με το πρόγραμμα σήμανσης & καταγραφής των ζώων.

A3. ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ

Από το 2008 μετά την κατάργηση και το κλείσιμο του Ινστιτούτου Αναπαραγωγής και Τεχνητής Σπερματέγχυσης Αθηνών υπάρχει ένα (1) επίσημο Ινστιτούτο Αναπαραγωγής & Τεχνητής Σπερματέγχυσης που από την 1^η Ιανουαρίου 2015 με την εφαρμογή του ΠΔ 107/2014 μετεξελίχθηκε σε Τμήμα Αναπαραγωγής & Τεχνητής Σπερματέγχυσης στο Διοικητικό πλαίσιο της Διεύθυνσης Κτηνιατρικού Κέντρου Θεσσαλονίκης:

- Τμήμα Αναπαραγωγής και Τεχνητής Σπερματέγχυσης (Τμήμα Α&ΤΣ) Θεσσαλονίκης (αποθήκευση και διανομή σπέρματος)

Το Τμήμα Α&ΤΣ Θεσσαλονίκης έχει αναπτύξει τις εξής δραστηριότητες:

- Συλλογή και αποθήκευση σπέρματος
- Εργαστηριακός έλεγχος σπέρματος
- Διανομή σπέρματος στις περιφερειακές κτηνιατρικές υπηρεσίες των Δ/σεων Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής των ΠΕ
- Εκπαίδευση κτηνοτρόφων σπερματεγχυτών

Το Τμήμα Α&ΤΣ είναι το μοναδικό οργανωμένο και εγκεκριμένο κέντρο παραγωγής σπέρματος μηρυκαστικών στη χώρα και δεν υπάρχουν άλλα κρατικά ή ιδιωτικά εργαστήρια στον τομέα της Τεχνητής Σπερματέγχυσης.

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΥ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΩΝ

Η οργάνωση, η λειτουργία και οι αρμοδιότητες των 2 επίσημων Ινστιτούτων Αναπαραγωγής & Τεχνητής Σπερματέγχυσης έχουν καθοριστεί σε εθνικό επίπεδο από το Προεδρικό Διάταγμα 107/2014.

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ

Το Τμήμα Αναπαραγωγής και Τεχνητής Σπερματέγχυσης της Δ/σης Κτηνιατρικού Κέντρου Θεσσαλονίκης ως Κέντρο Συλλογής και Αποθήκευσης Σπέρματος έχει αξιολογηθεί σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο Προεδρικό Διάταγμα 130/2006 με το οποίο ενσωματώθηκαν στο Εθνικό Δίκαιο οι Οδηγίες 88/407/ΕΟΚ και 2003/43/ΕΚ.

B. ΣΥΣΤΗΜΑ ΕΠΙΣΗΜΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

B1. ΜΕΘΟΔΟΙ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΕΛΕΓΧΟΥ

Σύμφωνα με την Υπουργική απόφαση 304382/29-11-2004 και το ΠΔ 130/2006, οι αρμόδιες κτηνιατρικές υπηρεσίες των ΠΕ είναι επιφορτισμένες να διενεργούν διοικητικούς & επιτόπιους ελέγχους για να διαπιστώσουν αν οι διακινητές σπέρματος ή οι εφαρμοστές της τεχνητής σπερματέγχυσης εφαρμόζουν τα προβλεπόμενα από την κοινοτική & εθνική νομοθεσία. Οι έλεγχοι πρέπει υποχρεωτικά να καλύπτουν τουλάχιστον το 5% των διακινητών και των διακινουμένων παρτίδων σπέρματος.

- 1) Οι διοικητικοί έλεγχοι αναφέρονται στην ορθή τήρηση αρχείων-βιβλίων αποθήκης, στην ύπαρξη δελτίων αποστολής σπέρματος, στον έλεγχο προέλευσης του σπέρματος, στην ύπαρξη των προβλεπομένων Υγειονομικών Πιστοποιητικών και στην τακτική ανά εξάμηνο ενημέρωση των κτηνιατρικών υπηρεσιών.
- 2) Οι επιτόπιοι έλεγχοι αναφέρονται στην τήρηση των υγειονομικών όρων που προβλέπει η σχετική νομοθεσία σχετικά με την διακίνηση & αποθήκευση του σπέρματος.

Σε περίπτωση παράβασης και υποτροπής, ανακαλούνται οι σχετικές άδειες και επιβάλλονται κυρώσεις σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία. Προβλέπονται διαδικασίες ενστάσεων και επανελέγχων από τριμελείς Επιτροπές.

B2. ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ ΕΛΕΓΧΟΥ

Οι προτεραιότητες ελέγχου στο πλαίσιο υλοποίησης των στρατηγικών στόχων του ΠΟΕΣΕ εξειδικεύονται ως εξής :

- Προστασία της υγείας των ζώων με τη χρήση υγειονομικά ελεγμένου σπέρματος και βελτίωση του ζωικού κεφαλαίου, αύξηση της παραγωγής, ενίσχυση του εισοδήματος των κτηνοτρόφων με την εφαρμογή της τεχνητής σπερματέγχυσης και του συγχρονισμού του οίστρου στα βοοειδή, χοιρινά και αιγοπρόβατα. Ο στόχος προβλέπεται να επιτευχθεί με την άσκηση από την ΚΑΑ εποπτείας στις σχετικές δραστηριότητες των αρμοδίων περιφερειακών κτηνιατρικών υπηρεσιών των ΠΕ και με τη διενέργεια των προβλεπόμενων ελέγχων στους ιδιώτες στον τομέα της Τεχνητής Σπερματέγχυσης (ΥΑ 304382/29-11-2004). Για την επίτευξη των επιδιωκόμενων αποτελεσμάτων προβλέπεται να χρησιμοποιηθεί ως πρόσθετο εργαλείο η παρακολούθηση και καταγραφή των εισαγωγών σπέρματος μέσω του συστήματος TRACES.
- Συνεχής εκπαίδευση επαγγελματιών σπερματεγχυτών (απόφοιτοι ανώτερης τεχνολογικής εκπαίδευσης) και κτηνοτρόφων σπερματεγχυτών.

B3. ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΣΧΕΔΙΑΣΘΕΙΣΩΝ ΡΥΘΜΙΣΕΩΝ

Σύμφωνα με την ισχύουσα 304382/29-11-2004 Υπουργική Απόφαση, οι κτηνιατρικές υπηρεσίες των ΠΕ έχουν υποχρέωση να αποστέλλουν κάθε εξάμηνο στην αρμόδια Δ/νση Προστασίας των (ΚΑΑ) έκθεση με τα αποτελέσματα των ελέγχων που πραγματοποιήθηκαν και τις τυχόν κυρώσεις που επιβλήθηκαν.

B4. ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΕΣ - ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ ΕΝΤΟΣ & ΜΕΤΑΞΥ ΑΡΜΟΔΙΩΝ ΑΡΧΩΝ

Οι δράσεις στον τομέα της Τεχνητής Σπερματέγχυσης είναι υποχρεωτικά συνδεδεμένες και εντάσσονται στο συνολικό σχεδιασμό για την ανάπτυξη και τη βελτίωση του ζωικού κεφαλαίου.

Από τις αρμοδιότητες της Δ/νσης Προστασίας των Ζώων, Φαρμάκων και Κτηνιατρικών Εφαρμογών (ΠΔ 107/2014) προβλέπεται και εφαρμόζεται συνεχής συνεργασία της με τη Δ/νση Διαχείρισης Ζωικών Γενετικών Πόρων και Συστημάτων Εκτροφής Ζώων του ΥΠΑΑΤ που είναι αρμόδια για τον σχεδιασμό και την εφαρμογή των προγραμμάτων Γενετικής Βελτίωσης.

Η Κεντρική Αρμόδια Αρχή σύμφωνα με το Προεδρικό Διάταγμα 107/2014 και την Υπουργική Απόφαση 304382/29-11-2004 συντονίζει και εποπτεύει τις κτηνιατρικές υπηρεσίες των ΠΕ που εφαρμόζουν τις δράσεις της Τεχνητής Σπερματέγχυσης και του Συγχρονισμού του Οίστρου στα παραγωγικά ζώα.

Γ. ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Γ1. ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΑΝΑΓΚΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

1η προτεραιότητα: Είναι απολύτως απαραίτητη η εκπαίδευση κάθε έτος 10 πτυχιούχων Ανώτερης Τεχνολογικής Εκπαίδευσης σε δράσεις Τεχνητής Σπερματέγχυσης και Συγχρονισμού του Οίστρου, κάτω υπό υψηλές συνθήκες τεχνικής και υγειονομικής ασφάλειας.

2η προτεραιότητα : Η εκπαίδευση κτηνοτρόφων (κυρίως αυτών που είναι ενταγμένοι σε προγράμματα γενετικής βελτίωσης) ώστε να διενεργούν οι ίδιοι σπερματέγχυση στα ζώα της δικής τους εκμετάλλευσης.

Γ2. ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Οι εκπαιδεύσεις (όπως αναλυτικά περιγράφονται παραπάνω), προβλέπονται από την Υπουργική Απόφαση 304382/29-11-2004, έχουν ήδη ξεκινήσει σε συστηματική βάση από το 2005-2006 και προβλέπεται να συνεχιστούν και κατά τα επόμενα έτη.

Ειδικότερα :

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΠΤΥΧΙΟΥΧΩΝ Ανώτερης Τεχνολογικής Εκπαίδευσης /Τομέας Ζωικής Παραγωγής: Περιλαμβάνει θεωρητική και πρακτική εκπαίδευση διάρκειας

τουλάχιστον 90 ωρών. Η εκπαίδευση περιλαμβάνει θέματα τεχνικής & υγιεινής σχετικά με την Τεχνητή Σπερματέγχυση, και τον Συγχρονισμό του Οίστρου σε όλα τα είδη των παραγωγικών ζώων (βοοειδή, χοιρινά, αιγοπρόβατα). Φορέας διεξαγωγής της εκπαίδευσης, είναι το Ινστιτούτο Κτηνιατρικών Ερευνών Θεσσαλονίκης του Οργανισμού ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ. Μετά το πέρας της εκπαίδευσης, οι υποψήφιοι υποβάλλονται σε προφορικές και πρακτικές εξετάσεις και αφού επιτύχουν σε αυτές, χορηγείται σε αυτούς Πιστοποιητικό Εφαρμογής της Τεχνητής Σπερματέγχυσης στα Παραγωγικά Ζώα.

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΩΝ (ιδιοκτήτες εκμεταλλεύσεων βοοειδών): Περιλαμβάνει κυρίως τεχνική/πρακτική εξάσκηση και ενημέρωση σε θέματα υγιεινής ώστε οι κτηνοτρόφοι να είναι σε θέση να διενεργούν τεχνητή σπερματέγχυση στα ζώα της δικής τους εκμετάλλευσης. Φορέας διεξαγωγής της εκπαίδευσης είναι το Τμήμα Αναπαραγωγής & Τεχνητής Σπερματέγχυσης της Δ/σης Κτηνιατρικού Κέντρου Θεσσαλονίκης.

Γ3. ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

Αρμόδια Αρχή (ΑΑ) για την τήρηση αρχείου και την αξιολόγηση της εκπαίδευσης είναι η Διεύθυνση Προστασίας των Ζώων, Φαρμάκων και Κτηνιατρικών Εφαρμογών. Πριν από την διεξαγωγή του κάθε εκπαιδευτικού κύκλου, οι φορείς διεξαγωγής των εκπαιδεύσεων αποστέλλουν στη Διεύθυνση Προστασίας των Ζώων, Φαρμάκων και Κτηνιατρικών Εφαρμογών το σχετικό πρόγραμμα. Μετά την ολοκλήρωση των εκπαιδεύσεων, η ΚΑΑ ενημερώνεται εγγράφως για το αποτέλεσμα τους, τα στοιχεία των επιτυχόντων και για τυχόν παρατηρήσεις και προτάσεις βελτίωσης του συστήματος.

4.3.3 Σήμανση & Καταγραφή ζώων

A. ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΔΟΜΗ (αρμόδιες αρχές, διάρθρωση, αρμοδιότητες)

A1. ΚΕΝΤΡΙΚΕΣ ΑΡΜΟΔΙΕΣ ΑΡΧΕΣ

Κεντρική αρμόδια αρχή για τον σχεδιασμό, τον συντονισμό των ενεργειών και την εποπτεία εφαρμογής του συστήματος σήμανσης και καταγραφής ζωικού κεφαλαίου είναι το ΥΠΑΑΤ δια της Διεύθυνσης Προστασίας των Ζώων, Φαρμάκων και Κτηνιατρικών Εφαρμογών της ΓΔΒΖΠ & Κ.

Για την τεχνική υποστήριξη και την αναβάθμιση της Κτηνιατρικής Βάσης Δεδομένων του ΟΠΣ-Κτηνιατρικής που αποτελεί συστατικό στοιχείο του συστήματος σήμανσης και καταγραφής ζωικού κεφαλαίου, η κεντρική αρμοδιότητα επιμερίζεται στις

Διευθύνσεις (α) Προστασίας των Ζώων, Φαρμάκων και Κτηνιατρικών Εφαρμογών και (β) Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης του ΥΠΑΑΤ.

A2. ΑΡΜΟΔΙΕΣ ΑΡΧΕΣ

Αρμόδιες αρχές για την ενημέρωση της Κτηνιατρικής Βάσης Δεδομένων του ΟΠΣ-Κ με την καθημερινή καταχώρηση δεδομένων και την διενέργεια των επίσημων ελέγχων είναι οι κατά τόπους αρμόδιες περιφερειακές κτηνιατρικές υπηρεσίες των Δ/νσεων Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής των Περιφερειακών Ενοτήτων (ΠΕ).

Η οργάνωση του συστήματος σήμανσης και καταγραφής ζωικού κεφαλαίου ακολουθεί τα προβλεπόμενα από τις διατάξεις της κοινοτικής (Κανονισμοί 1760/2000, 911/2004, 21/2004, Οδηγίες 64/432, 92/102, 2000/15, 2008/71, Αποφάσεις 2000/678, 2006/6522) και της εθνικής νομοθεσίας (Π.Δ. 84/95, Π.Δ. 308/2000, Π.Δ. 170/2002, ΚΥΑ 297286/2005, ΚΥΑ263493/2004).

ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ

Στη Δ/ση Προστασίας των Ζώων, Φαρμάκων και Κτηνιατρικών Εφαρμογών για τις ανάγκες του συστήματος σήμανσης και καταγραφής των ζώων απασχολούνται τρεις (3) κτηνίατροι. Το σύστημα υποστηρίζεται τεχνικά από δύο (2) υπαλλήλους της Δ/σης Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης του ΥΠΑΑΤ.

Στο επίπεδο των κατά τόπους αρμόδιων περιφερειακών κτηνιατρικών υπηρεσιών των Δ/σεων Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής των ΠΕ έχει τεκμηριωμένα υπολογιστεί ότι απαιτείται η κατ' αποκλειστικότητα απασχόληση 78 κτηνιάτρων και 79 υπαλλήλων λοιπών κλάδων για τη διοικητική υποστήριξη, σύνολα υπαλλήλων που δραματικά υπολείπονται από το υφιστάμενο σήμερα προσωπικό που, μεταξύ άλλων αντικειμένων, απασχολείται και με το σύστημα σήμανσης και καταγραφής των ζώων.

A3. ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΙΚΕΣ ΔΟΜΕΣ ΓΙΑ ΔΙΕΞΑΓΩΓΗ ΕΠΙΣΗΜΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

Η Κτηνιατρική Βάση Δεδομένων του ΟΠΣ-Κ αποτελείται από πληροφορίες που αφορούν κτηνοτρόφους, εκμεταλλεύσεις, ζωικό πληθυσμό, εταιρίες διάθεσης εγκεκριμένων μέσων σήμανσης κ.ά. Η Κτηνιατρική Βάση Δεδομένων του ΟΠΣ-Κ ενημερώνεται σε συνεχή βάση για τις μεταβολές που προκύπτουν.

Η εφαρμογή αυτή υποστηρίζεται κεντρικά με δύο server (application & data base), οι οποίοι βρίσκονται στην Δ/ση Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης του ΥΠΑΑΤ. Η ενημέρωση της Βάσης Δεδομένων γίνεται από τα τερματικά (σταθμοί εργασίας) του δικτύου που βρίσκονται στις υποδεικνυόμενες από τις κατά τόπους αρμόδιες περιφερειακές κτηνιατρικές υπηρεσίες των Δ/σεων Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής των ΠΕ θέσεις (σήμερα λειτουργούν περισσότεροι από 250 σταθμοί εργασίας σε όλη τη χώρα).

Πρόκειται για μια δικτυακή (web) εφαρμογή η οποία λειτουργεί on line όλο το 24ωρο. Οι σταθμοί εργασίας συνδέονται με τους κεντρικούς servers είτε μέσω του δικτύου του ΥΠΑΑΤ, είτε μέσω γραμμών ISDN, είτε μέσω του SYZEFXIS και με τον τρόπο αυτό σχηματίζεται το intranet του «ΔΙΚΕΖωΚ» (Δίκτυο Καταγραφής και Επιτήρησης Ζωικού Κεφαλαίου) στο οποίο έχουν πρόσβαση εξουσιοδοτημένοι από την Δ/νση Προστασίας των Ζώων, Φαρμάκων και Κτηνιατρικών Εφαρμογών χρήστες.

B. ΣΥΣΤΗΜΑ ΕΠΙΣΗΜΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

B1. ΜΕΘΟΔΟΙ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΕΛΕΓΧΟΥ

Για την ορθή λειτουργία του συστήματος μεριμνά η ΚΑΑ (Δ/νση Προστασίας των Ζώων, Φαρμάκων και Κτηνιατρικών Εφαρμογών) αποστέλλοντας λεπτομερείς εγκυκλίους και διοργανώνοντας εκπαιδευτικά σεμινάρια. Παράλληλα η Δ/νση Προστασίας των Ζώων, Φαρμάκων και Κτηνιατρικών Εφαρμογών είναι αρμόδια για την αδιάλειπτη βελτίωση της Κτηνιατρικής Βάσης Δεδομένων του ΟΠΣ-Κ προκειμένου να ελαχιστοποιηθούν οι καταχωρήσεις λανθασμένων πληροφοριών (λογικοί έλεγχοι στην καταχώρηση δεδομένων), να εμπλουτισθεί με το σχεδιασμό νέων λογισμικών και να εξάγονται πιο λεπτομερή στατιστικά στοιχεία.

Επιπλέον η Δ/νση Προστασίας των Ζώων, Φαρμάκων και Κτηνιατρικών Εφαρμογών μεριμνά για την κατανομή επιχορηγήσεων για την κάλυψη των λειτουργικών δαπανών εφαρμογής του συστήματος, μέσω σχετικών εισηγήσεων προς το Υπουργείο Εσωτερικών.

Σε ετήσια βάση αποστέλλονται συγκεντρωτικά στατιστικά στοιχεία στο αρμόδιο κοινοτικό όργανο.

ΒΟΟΕΙΔΗ

Γίνονται ετησίως έλεγχοι με βάση ανάλυση κινδύνου (ύψος ζωικού κεφαλαίου, όγκος μεταβολών, παραβάσεις σε προηγούμενους ελέγχους κτλ). Οι προτεινόμενες για έλεγχο εκμεταλλεύσεις εξάγονται, στην αρχή κάθε έτους, από το λογισμικό της Κτηνιατρικής Βάσης Δεδομένων του ΟΠΣ-Κ.

Οι έλεγχοι διενεργούνται από τις κατά τόπους αρμόδιες περιφερειακές κτηνιατρικές υπηρεσίες των Δ/νσεων Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής των ΠΕ και καλύπτουν τουλάχιστον το 10% των εκμεταλλεύσεων.

ΑΙΓΟΠΡΟΒΑΤΑ

Οργανώνεται ανάλογο σύστημα με αυτό που περιγράφεται στα βοοειδή και το οποίο καλύπτει το 5% των εκμεταλλεύσεων.

ΧΟΙΡΙΝΑ

Στόχος είναι να λειτουργήσει ανάλογο σύστημα μέσα στα προσεχή πέντε έτη.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΕΛΕΓΧΩΝ

Γίνεται προεκτύπωση του εντύπου επιτόπιων ελέγχων από την Κτηνιατρική Βάση Δεδομένων του ΟΠΣ-Κ, το οποίο περιλαμβάνει τους ελεγκτές, την ημερομηνία ελέγχου, γενικά στοιχεία της εκμετάλλευσης, εκτύπωση του μητρώου της εκμετάλλευσης που αντιστοιχεί στην ημερομηνία ελέγχου και έντυπο για τυχόν ζώα εκτός εκτύπωσης (βοοειδή που βρίσκονται κατά τον επιτόπιο έλεγχο στην εκμετάλλευση και δεν έχουν δηλωθεί εγκαίρως στις κτηνιατρικές υπηρεσίες).

Οι έλεγχοι γίνονται χωρίς προειδοποίηση ή όταν αυτό κρίνεται απαραίτητο η προειδοποίηση γίνεται το πολύ 48 ώρες πριν τον έλεγχο.

Τα στοιχεία των επιτόπιων ελέγχων καταχωρούνται από τις τοπικές κτηνιατρικές υπηρεσίες στην Κτηνιατρική Βάση Δεδομένων του ΟΠΣ-Κ, από την οποία εξάγονται και τα στατιστικά στοιχεία, που αποστέλλει η Δ/ση Προστασίας των Ζώων, Φαρμάκων και Κτηνιατρικών Εφαρμογών στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή κάθε έτος.

B2. ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ ΕΛΕΓΧΟΥ

Στα πλαίσια της εφαρμογής της κοινοτικής και εθνικής νομοθεσίας και με γνώμονα το γεγονός ότι το σύστημα σήμανσης και καταγραφής αποτελεί κομβικό σημείο για:

- α) την πρόληψη και παρακολούθηση των επιζωοτιών και ζωοανθρωπονόσων
- β) την διασφάλιση της δημόσιας υγείας (ιχνηλασιμότητα τροφίμων ζωικής προέλευσης)

έχουν τεθεί προς υλοποίηση οι κάτωθι προτεραιότητες στο πλαίσιο υλοποίησης των στρατηγικών στόχων του ΠΟΕΣΕ:

- 1) Αναβάθμιση εφαρμογής Κτηνιατρικής Βάσης Δεδομένων, ενίσχυση ενιαίας εφαρμογής συστήματος σήμανσης και καταγραφής ζωικού κεφαλαίου,
- 2) συστηματοποίηση ελέγχων, ενίσχυση εποπτείας εφαρμογής του συστήματος

Η Δ/ση Προστασίας των Ζώων, Φαρμάκων και Κτηνιατρικών Εφαρμογών εισηγείται την κατανομή πόρων στις κατά τόπους αρμόδιες περιφερειακές κτηνιατρικές υπηρεσίες των Δ/σεων Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής των ΠΕ, μέσω του Ταμείου Κεντρικών Αυτοτελών Πόρων των Περιφερειών που διαχειρίζεται το Υπουργείο Εσωτερικών:

- Για τη διενέργεια των επιτόπιων ελέγχων
- Για την συντήρηση και αγορά εξοπλισμού και αναλώσιμων υλικών.

B3. ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΣΧΕΔΙΑΖΟΜΕΝΩΝ ΡΥΘΜΙΣΕΩΝ

Η εποπτεία του συστήματος σήμανσης και καταγραφής γίνεται ηλεκτρονικά μέσω της Κτηνιατρικής Βάσης Δεδομένων του ΟΠΣ-Κ. Με τον τρόπο αυτό παρακολουθείται καθημερινά η πορεία των επιτόπιων ελέγχων που διενεργούν οι αρμόδιες κατά

τόπους αρμόδιες περιφερειακές κτηνιατρικές υπηρεσίες των Δ/νσεων Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής των ΠΕ (προς το παρόν αυτό ισχύει για τις εκμεταλλεύσεις βοοειδών και αιγοπροβάτων, αλλά ήδη προγραμματίζεται ο σχεδιασμός ανάλογου λογισμικού για τα χοιροειδή), καθώς και ενημέρωση των μεταβολών που λαμβάνουν χώρα στο ζωικό κεφάλαιο των εκμεταλλεύσεων.

B4. ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΕΣ - ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ ΕΝΤΟΣ & ΜΕΤΑΞΥ ΑΡΜΟΔΙΩΝ ΑΡΧΩΝ

Συνεργασία με τις κατά τόπους αρμόδιες περιφερειακές κτηνιατρικές υπηρεσίες των Δ/νσεων Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής των ΠΕ επιτυγχάνεται με:

- Αποστολή εφαρμοστικών και διευκρινιστικών εγκυκλίων
- Διενέργεια σεμιναρίων - σύνταξη εγχειριδίων
- Τεχνική υποστήριξη μέσω τηλεφωνικής επικοινωνίας και ηλεκτρονικού ταχυδρομείου.

Συνεργασία με άλλες Δ/σεις και Οργανισμούς επιτυγχάνεται με:

- τη Δ/ση Υγείας των Ζώων για την υποστήριξη, την εποπτεία και τον έλεγχο των προγραμμάτων εκρίζωσης και ελέγχου των νοσημάτων των ζώων,
- τις Δ/σεις: α) Διαχείρισης Ζωικών Γενετικών Πόρων και Συστημάτων Εκτροφής Ζώων και β) Κτηνοτροφικών Υποδομών και Μεταποίησης Ζωικών Προϊόντων, και τον Οργανισμό Πληρωμών & Ελέγχου Κοινοτικών Ενισχύσεων, Προσανατολισμού και Εγγυήσεων (Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε.). Για τις Δ/σεις αυτές και τον Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε. καθώς και για τις υπηρεσίες Αγροτικής Οικονομίας των ΠΕ έχει σχεδιαστεί ειδικό λογισμικό πρόσβασης στην Κτηνιατρική Βάση Δεδομένων. Στο λογισμικό αυτό μπορούν να έχουν πρόσβαση όλες οι υπηρεσίες που είναι συνδεδεμένες στο δίκτυο του ΥΠ.Α.Α.Τ και εμπλέκονται στην παρακολούθηση των μεταβολών του ζωικού κεφαλαίου των εκμεταλλεύσεων.

Γ. ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Γ1. ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΑΝΑΓΚΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Η διενέργεια σεμιναρίων από την Δ/ση Προστασίας των Ζώων, Φαρμάκων και Κτηνιατρικών Εφαρμογών είναι αναγκαία και αφορά:

- Την ενημέρωση - εκπαίδευση των υπαλλήλων (κτηνίατροι, χειριστές) των κατά τόπους αρμόδιων περιφερειακών κτηνιατρικών υπηρεσιών των Δ/νσεων Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής των ΠΕ στις βελτιώσεις - αναβαθμίσεις του λογισμικού της Κτηνιατρικής Βάσης Δεδομένων.
- Την διαπίστωση της «φιλικότητας προς τον χρήστη» των νέων λογισμικών μέσα από ερωτήσεις και παρατηρήσεις από την περιφέρεια (feedback).

- Την ενημέρωση για τις εξελίξεις στην κοινοτική και εθνική νομοθεσία.

Γ2. ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Η εκπαίδευση πραγματοποιείται με την διενέργεια σεμιναρίων και μέσω ηλεκτρονικών εγχειριδίων χρήσης που ενσωματώνονται στο λογισμικό της Κτηνιατρικής Βάσης Δεδομένων του ΟΠΣ-Κ.

Γ3. ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

Η αξιολόγηση γίνεται μέσω της παρακολούθησης από την Δ/ση Προστασίας των Ζώων, Φαρμάκων και Κτηνιατρικών Εφαρμογών της πορείας καταχώρησης από τις κατά τόπους αρμόδιες περιφερειακές κτηνιατρικές υπηρεσίες των Δ/σεων Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής των ΠΕ στοιχείων (επιτόπιοι έλεγχοι, κυρώσεις, εκμεταλλεύσεις, ενημέρωση μεταβολών ζωικού κεφαλαίου, απογραφές ζωικού κεφαλαίου, μεταφορές, κτλ) στην Κτηνιατρική Βάση Δεδομένων του ΟΠΣ-Κ καθώς και με επισκέψεις των υπαλλήλων της Δ/νης Προστασίας των Ζώων, Φαρμάκων και Κτηνιατρικών Εφαρμογών στις προαναφερθείσες υπηρεσίες. Επιπλέον, η Δ/ση Προστασίας των Ζώων, Φαρμάκων και Κτηνιατρικών Εφαρμογών έχει αναπτύξει εσωτερική διαδικασία συστήματος εποπτείας εφαρμογής του συστήματος, τα αποτελέσματα της οποίας κοινοποιούνται στις περιφερειακές υπηρεσίες για την κατά περίπτωση αξιολόγησης της πορείας εφαρμογής και την ανάληψη διορθωτικών ενεργειών.

4.3.4 Κτηνιατρικά φάρμακα

A. ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΔΟΜΗ (αρμόδιες αρχές, διάρθρωση, αρμοδιότητες)

A1. ΚΕΝΤΡΙΚΕΣ ΑΡΜΟΔΙΕΣ ΑΡΧΕΣ

Οι Κεντρικές Αρμόδιες Αρχές (ΚΑΑ) για την κυκλοφορία και τη χρήση των κτηνιατρικών φαρμακευτικών προϊόντων είναι :

- Η Δ/ση Προστασίας των Ζώων, Φαρμάκων & Κτηνιατρικών Εφαρμογών-Τμήμα Κτηνιατρικών Φαρμάκων, Καταλοίπων & Κτηνιατρικών Εφοδίων, της Γενικής Διεύθυνσης Βιώσιμης Ζωικής Παραγωγής και Κτηνιατρικής του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων (ΥΠΑΑΤ), και
- Ο Εθνικός Οργανισμός Φαρμάκων (ΕΟΦ) του Υπουργείου Υγείας,

Αναφορικά με τις πρόσθετες ύλες στις ζωοτροφές, σύμφωνα με τον Ν. 3698/2008 (ΦΕΚ 198 Α'), Κεντρική Αρμόδια Αρχή είναι η Διεύθυνση Διατροφής Ζώων, Ζωοτροφών & Βοσκοτόπων -Τμήμα Πρόσθετων Υλών Ζωοτροφών του ΥΠΑΑΤ.

ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ

Οι ΚΑΑ είναι αρμόδιες για τον καθορισμό των νομίμων προϋποθέσεων και προδιαγραφών για την εισαγωγή, την παρασκευή, και την εν γένει κυκλοφορία των κτηνιατρικών φαρμακευτικών προϊόντων.

Ειδικότερα,

Ο ΕΟΦ είναι υπεύθυνος για :

- α) την έγκριση των παρασκευαστών κτηνιατρικών φαρμακευτικών προϊόντων (συμπεριλαμβανομένων των φαρμακούχων προμειγμάτων) και φαρμακούχων ζωοτροφών,
- β) την έγκριση κυκλοφορίας των κτηνιατρικών φαρμακευτικών προϊόντων,
- γ) την καταχώρηση των κτηνιατρικών φαρμακευτικών προϊόντων,
- δ) την ανανέωση, τροποποίηση, αναστολή ή και ανάκληση των αδειών κυκλοφορίας αυτών,
- δ) τον έλεγχο κυκλοφορίας των κτηνιατρικών φαρμακευτικών προϊόντων και φαρμακούχων ζωοτροφών και
- ε) την εισήγηση για την επιβολή κυρώσεων.

Η Δ/νση Προστασίας των Ζώων, Φαρμάκων & Κτηνιατρικών Εφαρμογών-Τμήμα Κτηνιατρικών Φαρμάκων, Καταλοίπων & Κτηνιατρικών Εφοδίων, είναι υπεύθυνη για :

- α) την εφαρμογή της νομοθεσίας σχετικά με την κυκλοφορία των κτηνιατρικών φαρμακευτικών προϊόντων όσον αφορά στην εμπορία, διάθεση και χρήση αυτών,
- β) το σχεδιασμό και την εποπτεία του συστήματος των επισήμων ελέγχων όσον αφορά στην εμπορία, διάθεση και χρήση των κτηνιατρικών φαρμακευτικών προϊόντων στα καταστήματα πώλησης (χονδρικής και λιανικής), στα κτηνιατρικά γραφεία παραγωγικών ζώων, στα κτηνιατρεία και στις εκτροφές παραγωγικών ζώων,
- γ) την καταχώρηση των καταστημάτων χονδρικής και λιανικής πώλησης κτηνιατρικών φαρμακευτικών προϊόντων, των ιδιωτών κτηνιάτρων (κτηνιατρικά γραφεία παραγωγικών ζώων, κτηνιατρεία)
- δ) την εισήγηση για την επιβολή κυρώσεων.

A2. ΑΡΜΟΔΙΕΣ ΑΡΧΕΣ

Η Διεύθυνση Ελέγχου Παραγωγής & Κυκλοφορίας του ΕΟΦ και οι Περιφερειακές Κτηνιατρικές Υπηρεσίες της χώρας (Διευθύνσεις Κτηνιατρικής των Περιφερειών και τα Τμήματα Κτηνιατρικής των Περιφερειακών Ενοτήτων) είναι οι Αρμόδιες Αρχές (ΑΑ) για τη διενέργεια των επισήμων ελέγχων στα κτηνιατρικά φάρμακα και τις φαρμακούχες ζωοτροφές.

ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ

- Οι Διευθύνσεις Κτηνιατρικής των Περιφερειών και τα Τμήματα Κτηνιατρικής των Περιφερειακών Ενοτήτων, τα οποία εμπίπτουν στην αρμοδιότητα του Υπουργείου Εσωτερικών & Διοικητικής Ανασυγκρότησης είναι υπεύθυνες για :
  - α) τη χορήγηση άδειας λειτουργίας στα καταστήματα χονδρικής και λιανικής πώλησης κτηνιατρικών φαρμακευτικών προϊόντων, στα κτηνιατρικά γραφεία παραγωγικών ζώων και στα κτηνιατρεία και την καταχώρηση αυτών.
  - β) τη διενέργεια των επισήμων ελέγχων
    - στα καταστήματα πώλησης (χονδρικής και λιανικής) κτηνιατρικών φαρμακευτικών προϊόντων,
    - στα κτηνιατρικά γραφεία παραγωγικών ζώων,
    - στα κτηνιατρεία και
    - στις εκτροφές παραγωγικών ζώων σχετικά με την ορθή χρήση των κτηνιατρικών φαρμάκων και την τήρηση του Μητρώου Φαρμακευτικής Αγωγής Εκτροφής (ΜΗΦΑΕ).
- Η Διεύθυνση Ελέγχου Παραγωγής & Κυκλοφορίας του ΕΟΦ είναι αρμόδια για τον έλεγχο των παρασκευαστών των κτηνιατρικών φαρμάκων και των φαρμακούχων ζωοτροφών.

ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ

- 1) Διεύθυνση Προστασίας των Ζώων, Φαρμάκων & Κτηνιατρικών Εφαρμογών-Τμήμα Κτηνιατρικών Φαρμάκων, Καταλοίπων & Κτηνιατρικών Εφοδίων (τομέας φαρμάκων) : 1 κτηνίατρος (Προϊστάμενος του Τμήματος)
- 2) ΕΟΦ : 1 κτηνίατρος (για τα κτηνιατρικά φάρμακα), 3 χημικοί και 2 φαρμακοποιοί (για όλα τα προϊόντα αρμοδιότητας του ΕΟΦ)
- 3) Περιφερειακές Κτηνιατρικές Υπηρεσίες : 59 κτηνίατροι (μεταξύ άλλων αρμοδιοτήτων και για τα κτηνιατρικά φάρμακα)

Α3. ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΙΚΕΣ ΔΟΜΕΣ ΓΙΑ ΔΙΕΞΑΓΩΓΗ ΕΠΙΣΗΜΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

Στην ιστοσελίδα του ΥΠΑΑΤ διατίθενται κατάλογοι με :

- τα καταστήματα χονδρικής πώλησης κτηνιατρικών φαρμακευτικών προϊόντων,
- τα καταστήματα λιανικής πώλησης κτηνιατρικών φαρμακευτικών προϊόντων
- τα κτηνιατρικά γραφεία παραγωγικών ζώων,
- τα κτηνιατρεία και
- στις εκτροφές παραγωγικών ζώων σχετικά καταστημάτων πώλησης κτηνιατρικών φαρμάκων

Στην ιστοσελίδα του ΕΟΦ διατίθεται η δυνατότητα εύρεσης όλων των εγκεκριμένων κτηνιατρικών φαρμακευτικών προϊόντων, πλην των ανοσολογικών προϊόντων.

Η βάση δεδομένων του ΕΟΦ με τα πλήρη στοιχεία όλων των εγκεκριμένων κτηνιατρικών φαρμακευτικών προϊόντων, πλην των ανοσολογικών προϊόντων.

Η Κτηνιατρική Βάση Δεδομένων, στο πλαίσιο του συστήματος Σήμανσης και Καταγραφής του Ζωικού Κεφαλαίου, περιλαμβάνει τα στοιχεία όλων των εκτροφών βοοειδών, αιγοπροβάτων και χοίρων της χώρας.

A4. ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ

Το εργαστήριο ελέγχου κτηνιατρικών φαρμάκων του ΕΟΦ, το οποίο είναι διαπιστευμένο ως προς τις δραστηριότητές του.

B. ΣΥΣΤΗΜΑ ΕΠΙΣΗΜΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

B1. ΜΕΘΟΔΟΙ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΕΛΕΓΧΟΥ

- Η κυκλοφορία (παρασκευή, εισαγωγή, εμπορία, διάθεση και χρήση) των κτηνιατρικών φαρμάκων διέπεται από τις διατάξεις :
  - της αριθ. 282371/2006 ΚΥΑ σε συμμόρφωση προς τις Οδηγίες 2001/82/ΕΚ και 2004/28/ΕΚ (ΦΕΚ 731 Β'),
  - του Ν. 2538/1997 (ΦΕΚ 242 Α'),
  - του Ν. 3698/2008 (ΦΕΚ 198 Α'),
  - του Ν. 3955/2011 (ΦΕΚ 89 Α')
  - του Ν. 4235/2014 (ΦΕΚ 32 Α')
  - της αριθ. 314738/2009 ΥΑ (ΦΕΚ 1835 Β')
  - της αριθ. 375/133799/2014 ΚΥΑ (ΦΕΚ 2921 Β')
  - του Ν.Δ. 96/73 (ΦΕΚ 172 Α')
  - του Ν. 1316/83 (ΦΕΚ 3 Α')
  - του Ν. 1965/1991 (ΦΕΚ 146 Α')
  - της αριθ. 310584/1998 ΚΥΑ «σε συμμόρφωση προς τις Οδηγίες 90/167/ΕΟΚ .... , 81/852/ΕΟΚ, 92/18/ΕΟΚ ..» (ΦΕΚ 456 Β')

Με τις ανωτέρω διατάξεις καθορίζονται τα ακόλουθα:

1. Οι όροι και οι προϋποθέσεις για τη χορήγηση άδειας χονδρικής και λιανικής πώλησης κτηνιατρικών φαρμακευτικών προϊόντων,
2. Οι όροι και οι προϋποθέσεις για τη λειτουργία των καταστημάτων χονδρικής και λιανικής πώλησης κτηνιατρικών φαρμακευτικών προϊόντων και των Κτηνιατρικών Γραφείων Παραγωγικών Ζώων,
3. Η διάρκεια ισχύος, ανανέωση, ανάκληση της σχετικής άδειας,

4. Οι όροι και οι προϋποθέσεις διάθεσης και χρήσης των κτηνιατρικών φαρμακευτικών προϊόντων.
5. Η συνταγογράφηση των κτηνιατρικών φαρμακευτικών προϊόντων,
6. Το Μητρώο Φαρμακευτικής Αγωγής Εκτροφής (ΜΗΦΑΕ),
7. Οι κυρώσεις για τους παραβάτες των ισχυουσών διατάξεων.
8. Τα όργανα ελέγχου εφαρμογής των σχετικών διατάξεων.

Η πώληση των κτηνιατρικών φαρμακευτικών προϊόντων γίνεται αποκλειστικά από τα καταστήματα χονδρικής και λιανικής πώλησης και τα ανθρώπινα φαρμακεία, τα οποία έχουν λάβει τη σχετική άδεια.

Κανένα κτηνιατρικό φάρμακο δεν δύναται να διατίθεται στην Ελληνική αγορά χωρίς τη σχετική άδεια κυκλοφορίας από τον ΕΟΦ, η οποία χορηγείται σύμφωνα με τις διατάξεις της ΚΥΑ 282371/2006 (ΦΕΚ 731 Β'), εκτός εάν έχει εκδοθεί κεντρική άδεια κυκλοφορίας, σύμφωνα με τον Καν. (ΕΚ) 726/2004.

Κανένα κτηνιατρικό φάρμακο ή φαρμακούχος ζωοτροφή που προορίζεται για παραγωγικά ζώα δεν δύναται να διατίθεται χωρίς τη σχετική κτηνιατρική συνταγή.

Τα καταστήματα χονδρικής πώλησης κτηνιατρικών φαρμάκων δεν έχουν δικαίωμα εκτέλεσης κτηνιατρικής συνταγής.

- Οι επίσημοι έλεγχοι στα καταστήματα χονδρικής και λιανικής πώλησης κτηνιατρικών φαρμακευτικών προϊόντων, στα κτηνιατρικά γραφεία παραγωγικών ζώων, στα κτηνιατρεία και στις εκτροφές παραγωγικών ζώων, διενεργούνται ετησίως από τις Περιφερειακές Κτηνιατρικές Υπηρεσίες, βάσει ανάλυσης κινδύνου. Η συχνότητα των ελέγχων καθορίζεται ανάλογα με την κατηγορία, υψηλού, μέσου και χαμηλού κινδύνου. Οι έλεγχοι δύναται να επεκταθούν και σε άλλου είδους επιχειρήσεις (π.χ. εργοστάσια παραγωγής φαρμακούχων ζωοτροφών, pet shop κλπ) στο πλαίσιο διερεύνησης καταγγελιών για παράνομη κυκλοφορία, διάθεση και χρήση κτηνιατρικών φαρμακευτικών προϊόντων.

Η διαδικασία των επισήμων ελέγχων καθορίζεται από τη Δ/νση Προστασίας των Ζώων, Φαρμάκων & Κτηνιατρικών Εφαρμογών-Τμήμα Κτηνιατρικών Φαρμάκων, Καταλοίπων & Κτηνιατρικών Εφοδίων και περιγράφεται αναλυτικά στο «εγχειρίδιο εμπορίας, διάθεσης και χρήσης κτηνιατρικών φαρμακευτικών προϊόντων» το οποίο διατίθεται στην ιστοσελίδα του ΥΠΑΑΤ και επικαιροποιείται τακτικά.

Στις αρχές κάθε έτους οι Περιφερειακές Κτηνιατρικές Υπηρεσίες καθορίζουν την επιλογή των επιχειρήσεων και τη συχνότητα των ελέγχων, ανά κατηγορία κινδύνου (υψηλού, μέσου και χαμηλού), που θα διενεργήσουν κατά τη διάρκεια του έτους.

Η κατάσταση επιλογής κοινοποιείται στη Δ/νση Προστασίας των Ζώων, Φαρμάκων και Κτηνιατρικών Εφαρμογών - Τμήμα Κτηνιατρικών Φαρμάκων, Καταλοίπων και Κτηνιατρικών Εφοδίων του ΥΠΑΑΤ.

Οι επίσημοι έλεγχοι διενεργούνται αιφνιδιαστικά εκτός από εξαιρετικές περιπτώσεις όπου απαιτείται προειδοποίηση του υπευθύνου των επιχειρήσεων.

Η διενέργεια των επισήμων ελέγχων τεκμηριώνεται με τη συμπλήρωση ειδικών εντύπων «Έκθεση ελέγχου κυκλοφορίας κτηνιατρικών φαρμακευτικών προϊόντων» και «Έκθεση ελέγχου Μητρώου Φαρμακευτικής Αγωγής Εκτροφής»

Οι επίσημοι έλεγχοι διενεργούνται παράλληλα με κάθε άλλο επίσημο έλεγχο που προβλέπεται από την ισχύουσα κτηνιατρική νομοθεσία.

Στις περιπτώσεις μη συμμορφώσεων σε εκτροφές παραγωγικών ζώων οι Περιφερειακές Κτηνιατρικές Υπηρεσίες επιβάλλουν κυρώσεις σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 23 του Ν. 4235/2014 (Α' 32) με κοινοποίηση στη Δ/νση Προστασίας των Ζώων, Φαρμάκων και Κτηνιατρικών Εφαρμογών - Τμήμα Κτηνιατρικών Φαρμάκων, Καταλοίπων και Κτηνιατρικών Εφοδίων του ΥΠΑΑΤ.

Στις υπόλοιπες περιπτώσεις μη συμμορφώσεων οι Περιφερειακές Κτηνιατρικές Υπηρεσίες κοινοποιούν άμεσα στη Δ/νση Προστασίας των Ζώων, Φαρμάκων και Κτηνιατρικών Εφαρμογών - Τμήμα Κτηνιατρικών Φαρμάκων, Καταλοίπων και Κτηνιατρικών Εφοδίων του ΥΠΑΑΤ τις σχετικές εκθέσεις ελέγχου, τα μέτρα συμμόρφωσης και τις εισηγήσεις για την επιβολή κυρώσεων. Σχετική ενημέρωση κοινοποιείται στον ΕΟΦ.

Οι Περιφερειακές Κτηνιατρικές Υπηρεσίες το πρώτο τρίμηνο κάθε έτους, αποστέλλουν στη Δ/νση Προστασίας των Ζώων, Φαρμάκων και Κτηνιατρικών Εφαρμογών - Τμήμα Κτηνιατρικών Φαρμάκων, Καταλοίπων και Κτηνιατρικών Εφοδίων του ΥΠΑΑΤ, στοιχεία με τα αποτελέσματα των επισήμων ελέγχων του προηγούμενου έτους :

- α) την «Ετήσια Έκθεση Ελέγχων τήρησης ΜΗΦΑΕ» με τα αποτελέσματα των επισήμων ελέγχων για τα ΜΗΦΑΕ
- β) την «Ετήσια Έκθεση Ελέγχων κυκλοφορίας κτηνιατρικών φαρμακευτικών προϊόντων» η οποία αφορά στα αποτελέσματα των επισήμων ελέγχων, τα διορθωτικά μέτρα, τις κυρώσεις και τις εισηγήσεις για την επιβολή προστίμου του προηγούμενου έτους.

Η Δ/νση Προστασίας των Ζώων, Φαρμάκων και Κτηνιατρικών Εφαρμογών - Τμήμα Κτηνιατρικών Φαρμάκων, Καταλοίπων και Κτηνιατρικών Εφοδίων του ΥΠΑΑΤ εξετάζει και αξιολογεί τα παραπάνω και προβαίνει στις απαιτούμενες κατά περίπτωση ενέργειες και εισηγείται στον Γενικό Γραμματέα του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων την επιβολή κυρώσεων.

Κατά τη διενέργεια των επισήμων ελέγχων, μεταξύ άλλων, πραγματοποιείται συστηματική αντιπαραβολή των κτηνιατρικών συνταγών με τα τηρούμενα μητρώα στα καταστήματα πώλησης κτηνιατρικών φαρμάκων (πράξεις εισόδου και εξόδου των κτηνιατρικών φαρμάκων).

Οι έλεγχοι στις εκτροφές παραγωγικών ζώων εστιάζονται στην ορθή τήρηση των ΜΗΦΑΕ, των κτηνιατρικών συνταγών και την τήρηση του χρόνου αναμονής αναφορικά με την χορηγηθείσα φαρμακευτική ουσία.

- Η Διεύθυνση Ελέγχου Παραγωγής & Κυκλοφορίας του ΕΟΦ διενεργεί τους επισήμους ελέγχους στους παρασκευαστές κτηνιατρικών φαρμάκων και στις μονάδες παραγωγής φαρμακούχων ζωοτροφών 1 φορά κάθε 3 χρόνια σύμφωνα με τυποποιημένες διαδικασίες. Οι εν λόγω διαδικασίες καλύπτουν την προετοιμασία (ΔΕΠ-220) και την εκτέλεση (ΔΕΠ-230) των ελέγχων.

Η Διεύθυνση Ελέγχου Παραγωγής & Κυκλοφορίας του ΕΟΦ είναι πιστοποιημένη με ISO 17020 από το Εθνικό Συμβούλιο Διαπίστευσης.

Επιπλέον, η διερεύνηση των καταγγελιών για παράνομη κυκλοφορία κτηνιατρικών φαρμάκων γίνεται σύμφωνα με τις διαδικασίες για την εξέταση των καταγγελιών (ΔΕΠ. 270) και Ερευνών (ΔΕΠ.250) που περιλαμβάνεται στο Σύστημα Ποιότητας.

B2. ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ ΕΛΕΓΧΟΥ

Οι προτεραιότητες ελέγχου, στο πλαίσιο υλοποίησης των στρατηγικών στόχων του ΠΟΕΣΕ, εξειδικεύονται ως εξής:

Στην επίτευξη του στόχου της διενέργειας ελέγχων 1 φορά ετησίως στα καταστήματα χονδρικής και λιανικής πώλησης κτηνιατρικών φαρμακευτικών προϊόντων με έμφαση στην συστηματική αντιπαραβολή των κτηνιατρικών συνταγών με τα τηρούμενα μητρώα (πράξεις εισόδου και εξόδου των κτηνιατρικών φαρμάκων). Στον αποτελεσματικότερο έλεγχο των εκτροφών παραγωγικών ζώων ως προς την ορθή τήρηση των ΜΗΦΑΕ, των κτηνιατρικών συνταγών και την τήρηση του χρόνου αναμονής αναφορικά με την χορηγηθείσα φαρμακευτική ουσία, με σκοπό, αφενός την προστασία της υγείας των ζώων και αφετέρου την προστασία της δημόσιας υγείας, έτσι ώστε να διασφαλίζεται η συνετή χρήση των αντιμικροβιακών ουσιών, η υποχρεωτική τήρηση του χρόνου αναμονής και απουσία καταλοίπων των εν γένει φαρμακευτικών ουσιών στα τρόφιμα ζωικής προέλευσης, για την πρόληψη μετάδοσης ανθεκτικών στα αντιβιοτικά μικροοργανισμών στον άνθρωπο και τον περιορισμό της αύξησης της μικροβιακής αντοχής.

B3. ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΕΣ - ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ

Η συνεργασία και ο συντονισμός με τις αρμόδιες Περιφερειακές Κτηνιατρικές Υπηρεσίες και τον ΕΟΦ επιτυγχάνεται με:

- Αποστολή εφαρμοστικών εγκυκλίων με διευκρινήσεις, οδηγίες και εγχειρίδιων για την ορθή εφαρμογή της νομοθεσίας
- Διενέργεια συσκέψεων / ημερίδων
- Παροχή πληροφοριών, διευκρινήσεων και οδηγιών μέσω τηλεφωνικής επικοινωνίας και ηλεκτρονικού ταχυδρομείου

Γ. ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Η ΚΑΑ μεριμνά για την εκπαίδευση των αρμόδιων υπαλλήλων των Περιφερειακών Κτηνιατρικών Υπηρεσιών που διενεργούν τους επισήμους ελέγχους στα κτηνιατρικά φάρμακα με τη συμμετοχή σε προγράμματα ΒΤSF για τα κτηνιατρικά φάρμακα και κατάλοιπα και σε ημερίδες και σεμινάρια που οργανώνονται είτε από τη Δ/ση Προστασίας των Ζώων, Φαρμάκων και Κτηνιατρικών Εφαρμογών - Τμήμα Κτηνιατρικών Φαρμάκων, Καταλοίπων και Κτηνιατρικών Εφοδίων του ΥΠΑΑΤ, είτε από τις Περιφέρειες της χώρας σε συνεργασία με την ΚΑΑ.

4.4 ΤΟΜΕΑΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΖΩΩΝ

A. ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΔΟΜΗ (αρμόδιες αρχές, διάρθρωση, αρμοδιότητες)

A1. ΚΕΝΤΡΙΚΕΣ ΑΡΜΟΔΙΕΣ ΑΡΧΕΣ

Για τον Τομέα της Προστασίας των ζώων η Κεντρική Αρμόδια Αρχή είναι το ΥΠΑΑΤ δια της Διεύθυνσης Προστασίας των Ζώων, Φαρμάκων και Κτηνιατρικών Εφαρμογών (ΔΠΖΦΚΕ), Τμήμα Προστασίας των Ζώων (ΤΠΖ), το οποίο είναι αρμόδιο για την εφαρμογή του συστήματος επισήμων ελέγχων στον τομέα αυτό, ασκώντας εποπτικό, συντονιστικό ρόλο στο έργο των Διευθύνσεων Κτηνιατρικής των Περιφερειών και των Διευθύνσεων Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής των Περιφερειακών Ενοτήτων.

ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ

Ειδικότερα η ΔΠΖΦΚΕ έχει τις κάτωθι αρμοδιότητες :

- την εναρμόνιση του κοινοτικού δικαίου και την λήψη, όπου απαιτείται συμπληρωματικών μέτρων για την εφαρμογή του,
- τη σύνταξη εφαρμοστικών εγκυκλίων με οδηγίες για την εφαρμογή των επιμέρους συστημάτων και διαδικασιών που προβλέπονται από την νομοθεσία για την προστασία των ζώων και τον συντονισμό των Διευθύνσεων Κτηνιατρικής των Περιφερειών και των Διευθύνσεων Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής των Περιφερειακών Ενοτήτων, καθώς και λεπτομερείς τεχνικές πληροφορίες για την υποστήριξη των διενεργουμένων ελέγχων,
- την κατάρτιση ηλεκτρονικών βάσεων για την καταγραφή δεδομένων που απαιτούνται από την νομοθεσία, με σκοπό τον εντοπισμό εμπλεκόμενων επαγγελματιών, τον περιορισμό των παράνομων μετακινήσεων ζώων, την καταγραφή πληροφοριών που είναι απαραίτητες για την οργάνωση , την εφαρμογή και αξιολόγηση του συστήματος των επισήμων ελέγχων που αφορούν τον τομέα της προστασίας των ζώων
- την επίβλεψη εφαρμογής του συστήματος επισήμων ελέγχων από τις αρμόδιες υπηρεσίες, την επίβλεψη του συστήματος εποπτείας των Περιφερειακών Κτηνιατρικών Υπηρεσιών για τους επίσημους ελέγχους που εφαρμόζονται από τα τμήματα Κτηνιατρικής των Περιφερειακών Ενοτήτων και των ΣΥΚΕ καθώς και τη θέσπιση διαδικασιών για την επαλήθευση της αποτελεσματικότητας των επισήμων ελέγχων και διασφάλισης των διορθωτικών μέτρων όταν απαιτείται, στον τομέα της προστασίας των ζώων,
- την αξιολόγηση του βαθμού συμμόρφωσης των εν λόγω Αρχών και την λήψη διορθωτικών μέτρων για την ενιαία εφαρμογή της νομοθεσίας,
- τη μέριμνα για την εκπαίδευση των επισήμων κτηνιάτρων στον τομέα της προστασίας των ζώων,

- ο την ενημέρωση ή εκπαίδευση των εμπλεκομένων επαγγελματιών ή των εχόντων έννομο συμφέρον για τις απαιτήσεις της νομοθεσίας για την προστασία των ζώων και τους στόχους των διενεργουμένων επισήμων ελέγχων,
- ο την άσκηση των διαδικασιών της αμοιβαίας, μεταξύ των κρατών-μελών, συνδρομής,
- ο τη συγκέντρωση και αποστολή στην Επιτροπή των αποτελεσμάτων των διενεργουμένων επισήμων ελέγχων, όποτε απαιτείται από την νομοθεσία.

A2. ΑΡΜΟΔΙΕΣ ΑΡΧΕΣ

Αρμόδιες Αρχές είναι οι Διευθύνσεις Κτηνιατρικής των Περιφερειών, οι Διευθύνσεις Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής των Περιφερειακών Ενοτήτων και τα Τμήματα Κτηνιατρικής των Διευθύνσεων Αποκεντρωμένων Υπηρεσιών.

Οι Διευθύνσεις Κτηνιατρικής των Περιφερειών :

- ο εποπτεύουν, αξιολογούν τις ενέργειες των Τμημάτων Κτηνιατρικής των οικείων Περιφερειακών Ενοτήτων τους για την εφαρμογή του συστήματος ελέγχου στον τομέα της μεταφοράς, της σφαγής ή της θανάτωσης και των εκτροφών ζώων καθώς και επαληθεύουν την αποτελεσματικότητα των ελέγχων αυτών,
- ο καταρτίζουν εκθέσεις αξιολόγησης των ενεργειών των Τμημάτων Κτηνιατρικής των οικείων Περιφερειακών Ενοτήτων,
- ο αποστέλλουν στη Διεύθυνση Προστασίας των Ζώων, Φαρμάκων και Κτηνιατρικών Εφαρμογών τον ετήσιο προγραμματισμό ελέγχων που πρόκειται να διενεργήσουν τα τμήματα Κτηνιατρικής των οικείων Περιφερειακών Ενοτήτων, τις εκθέσεις αξιολόγησης των ενεργειών τους, τις ετήσιες εκπαιδευτικές ανάγκες τους, την επαλήθευση της αποτελεσματικότητας των επισήμων ελέγχων καθώς και τις ετήσιες εκθέσεις στατιστικών στοιχείων με τα αποτελέσματα των ελέγχων στον τομέα της προστασίας των ζώων.

Τα Τμήματα Κτηνιατρικής των Περιφερειακών Ενοτήτων :

- ο εκδίδουν βεβαίωση καταλληλότητας οχήματος για μεταφορές ζώων σε αποστάσεις μέχρι 50 ή 65 χλμ,
- ο εκδίδουν βεβαίωση καταλληλότητας οχήματος για μεταφορές ζώων από κτηνοτρόφους ή μεταφορείς σε αποστάσεις άνω των 65 χλμ και μέχρι 8 ώρες,
- ο εκδίδουν το πιστοποιητικό έγκρισης των οχημάτων, πραγματοποίησης μεταφοράς ζώων, διάρκειας μέχρι 12 ώρες ή άνω των 8 ωρών,
- ο εισηγούνται στον οικείο Περιφερειάρχη την έκδοση άδειας μεταφορέα,
- ο ενημερώνουν την κτηνιατρική βάση δεδομένων μεταφορέων και την ηλεκτρονική διαδικτυακή βάση καταγραφής των εκτροφών ωοπαραγωγών ορνίθων,

- εισηγούνται την έγκριση των εκτροφών ωοτόκων ορνίθων, ανάλογα με την μέθοδο εκτροφής των ορνίθων,
- χορηγούν τον διακριτικό αριθμό των εκτροφών ωοτόκων ορνίθων, ανάλογα με την μέθοδο εκτροφής των ορνίθων,
- διενεργούν επισήμους ελέγχους για την εφαρμογή της νομοθεσίας στον τομέα της προστασίας των ζώων κατά τη μεταφορά, τη σφαγή ή την θανάτωσή τους και στις εκτροφές,
- καταρτίζουν καταλόγους των επιλεγμένων, προς έλεγχο μεταφορέων ή εκτροφών, σε ετήσια βάση, βάσει κριτηρίων επικινδυνότητας,
- κοινοποιούν τους καταλόγους των επιλεγμένων, προς έλεγχο εκτροφών, στις Διευθύνσεις Κτηνιατρικής των οικείων Περιφερειών και στη Διεύθυνση Προστασίας των Ζώων, Φαρμάκων και Κτηνιατρικών Εφαρμογών,
- συμπληρώνουν το έντυπο επαλήθευσης της αποτελεσματικότητας των επισήμων ελέγχων, το οποίο αποστέλλουν στην αρμόδια Διεύθυνση Κτηνιατρικής της οικείας Περιφέρειας,
- εντοπίζουν τις εκπαιδευτικές ανάγκες των κτηνιάτρων που πραγματοποιούν τους επισήμους ελέγχους και ενημερώνουν τη αρμόδια Διεύθυνση Κτηνιατρικής της οικείας Περιφέρειας,
- αποστέλλουν στη Διεύθυνση Κτηνιατρικής της οικείας Περιφέρειας, στοιχεία που αφορούν τις επιθεωρήσεις που διενεργούν ανά τακτά χρονικά διαστήματα (ανά τρίμηνο και ετησίως),
- ενημερώνουν τους επαγγελματίες που υποχρεούνται να τηρούν τη νομοθεσία κατά περίπτωση, για τις απαιτήσεις της νομοθεσίας.

Οι ΣΥΚΕ :

- διενεργούν επισήμους ελέγχους για την εφαρμογή της νομοθεσίας της προστασίας των ζώων, όταν αυτά εισέρχονται στο κοινοτικό έδαφος ή εξέρχονται από αυτό,
- τηρούν αρχείο των ελέγχων αυτών και των αποτελεσμάτων τους,
- αποστέλλουν τα αποτελέσματα των ελέγχων αυτών στη Διεύθυνση Προστασίας των Ζώων, Φαρμάκων και Κτηνιατρικών Εφαρμογών

ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ

Στην Κεντρική Αρμόδια Αρχή : 3 κτηνίατροι (ΠΕ3 Κτηνιατρικού) και μία διοικητική υπάλληλος ΤΕ Διοικητικού-Λογιστικού.

Το προσωπικό των Περιφερειακών Κτηνιατρικών Υπηρεσιών αναφέρεται στο κεφάλαιο Αρμόδιες Αρχές.

A3. ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΙΚΑ ΜΕΣΑ ΕΠΙΣΗΜΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

- κτηνιατρική βάση δεδομένων καταγραφής μεταφορέων και εκτροφών,
- ηλεκτρονική διαδικτυακή βάση καταγραφής των εκτροφών ωοπαραγωγών ορνίθων,
- σύστημα TRACES

B. ΣΥΣΤΗΜΑ ΕΠΙΣΗΜΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

B1. ΜΕΘΟΔΟΙ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΕΛΕΓΧΟΥ

Κατά την διενέργεια των επισήμων ελέγχων, τηρούνται οι ακόλουθες διαδικασίες :

- χρησιμοποίηση πρωτοκόλλων επιθεωρήσεων τα οποία καταρτίζονται από την ΚΑΑ για την τεκμηρίωση των ελέγχων,
- επαλήθευση τήρησης όλων των απαιτήσεων της νομοθεσίας, ανάλογα με το είδος ή την κατηγορία των ζώων,
- καταγραφή των ευρημάτων των εν λόγω ελέγχων, σύνταξη έκθεσης με τα αποτελέσματα αυτά,
- έγγραφη γνωστοποίηση των ευρημάτων που εντοπίστηκαν, προς στον ελεγχόμενο και στην περίπτωση εντοπισμού ελλείψεων τίθεται χρονοδιάγραμμα για την συμμόρφωση του προς τις απαιτήσεις της νομοθεσίας,
- στην περίπτωση μη συμμόρφωσης και μετά την εκπνοή του χρονοδιαγράμματος, επιβάλλονται κυρώσεις,
- τα αρχεία με τα αποτελέσματα των επισήμων διενεργουμένων ελέγχων φυλάσσονται και από τον κατά περίπτωση ελεγχόμενο (μεταφορέα, υπεύθυνο σφαγείου και υπεύθυνο εκτροφής), τουλάχιστον για μία τριετία,
- τα αρχεία με τα αποτελέσματα των επισήμων διενεργουμένων ελέγχων φυλάσσονται από την αρμόδια αρχή, ώστε να διατίθενται στην περίπτωση εθνικού ή κοινοτικού ελέγχου, μέχρι 2 χρόνια από την διάλυση της επιχείρησης,
- εκθέσεις ελέγχων (ευρήματα, διορθωτικά μέτρα και κυρώσεις), διαβιβάζονται στην Κεντρική Αρμόδια Αρχή, ανά τρίμηνο, εξάμηνο και σε ετήσια βάση,
- τα Τμήματα Κτηνιατρικής των οικείων Περιφερειακών Ενοτήτων συμπληρώνουν το έντυπο επαλήθευσης της αποτελεσματικότητας των επισήμων ελέγχων που πραγματοποιούν και το αποστέλλουν στην αρμόδια Διεύθυνση Κτηνιατρικής της Περιφέρειας,
- οι Διευθύνσεις Κτηνιατρικής της οικείας Περιφέρειας καταρτίζουν τις εκθέσεις αξιολόγησης των ενεργειών των Περιφερειακών τους Ενοτήτων, για την εφαρμογή της νομοθεσίας, τις οποίες αποστέλλουν στη Διεύθυνση Προστασίας των Ζώων, Φαρμάκων και Κτηνιατρικών Εφαρμογών.

Η επιλογή των ελεγχόμενων πραγματοποιείται ανάλογα:

- οι παλαιότερες επιδόσεις τους, σε ότι αφορά τη μη συμμόρφωση τους με την νομοθεσία,
- η μη εφαρμογή των πρακτικών ορθής μεταχείρισης των ζώων και η μη λήψη των κατάλληλων μέτρων για τη συμμόρφωσή τους,
- ο αριθμός των ζώων που διαχειρίζονται οι εμπλεκόμενοι επιχειρηματίες,
- ο αριθμός των ζώων που διακινούν οι εμπλεκόμενοι επιχειρηματίες,
- η προέλευση των ζώων αυτών, όπως ενδοκοινοτικού ή εντός της χώρας εμπορίου ή από/προς τρίτες χώρες,
- η ύπαρξη καταγγελίας.

Οι διενεργούμενοι έλεγχοι λαμβάνουν χώρα αυτοτελώς ή στα πλαίσια διενέργειας άλλων επισήμων ελέγχων, όσον αφορά :

- στον τομέα της προστασίας των ζώων κατά την μεταφορά:
  - στην εκτροφή, στο σφαγείο, στους λιμένες της Χώρας, στο οδικό δίκτυο της Χώρας, στα σημεία στάσης (στην περίπτωση ίδρυσης και λειτουργίας τους), στα σημεία εισόδου ή εξόδου από την Χώρα, στα γραφεία του μεταφορέα,
- στον τομέα της προστασίας των ζώων κατά τη σφαγή ή τη θανάτωση του :
  - στο σφαγείο ή τον τόπο που επιλέγεται για τη διενέργεια της θανάτωσης του,
- στον τομέα των εκτροφών :
  - στην εκτροφή και κατά περίπτωση και στο σφαγείο.

B2. ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ ΕΛΕΓΧΟΥ

Οι προτεραιότητες ελέγχου στο πλαίσιο υλοποίησης των στρατηγικών στόχων του ΠΟΕΣΕ εξειδικεύονται ως εξής :

Διενέργεια και αύξηση της αποτελεσματικότητας των ελέγχων για την εφαρμογή των διατάξεων για την προστασία των ζώων

Για να επιτευχθεί ο προαναφερόμενος στόχος ελέγχονται οι πρακτικές μεταχείρισης των ζώων κατά τη μεταφορά, τη σφαγή ή τη θανάτωσή τους και στις εκτροφές, που είναι δυνατόν να προκαλέσουν πόνο, ταλαιπωρία στα ζώα, καθώς και οι πρακτικές εκείνες που δεν επιτρέπουν στο ζώο να εκφράσει τις ειδικές ανάγκες του είδους του.

α. Οι έλεγχοι εστιάζονται στα ακόλουθα :

- εφαρμογή των μεθόδων αναισθητοποίησης ζώων ερυθρού και λευκού κρέατος και στην αποτελεσματικότητά τους
- ολοκλήρωση της διαδικτυακής ηλεκτρονικής βάσης καταγραφής των πληροφοριών των εκτροφών ωοπαραγωγών ορνίθων, προκειμένου να

- διευκολυνθεί η εποπτεία της πλήρους συμμόρφωσης των εκτροφένων ωοπαραγωγών ορνίθων με την κατάργηση των συμβατικών κλωβών εκτροφής
- ολοκλήρωση της εφαρμογής κατάργησης της έγγραφης ετήσιας έκθεσης συλλογής των αποτελεσμάτων των ελέγχων κατά τη μεταφορά, με αντίστοιχη ηλεκτρονική, στα πλαίσια της κτηνιατρικής βάσης δεδομένων καταγραφής των μεταφορέων
  - βελτίωση του συστήματος επίβλεψης εφαρμογής της νομοθεσίας για την προστασία των χοίρων.

β. Βελτίωση του συστήματος εποπτείας των ενεργειών των Διευθύνσεων Κτηνιατρικής των Περιφερειών, από τη Διεύθυνση Προστασίας των Ζώων, Φαρμάκων και Κτηνιατρικών Εφαρμογών :

- μέσω των εκθέσεων αξιολόγησης των ενεργειών των κτηνιατρικών υπηρεσιών των οικείων Περιφερειακών Ενοτήτων, που συντάσσουν οι Περιφερειακές κτηνιατρικές υπηρεσίες, για την εφαρμογή του συστήματος ελέγχου, τις ενέργειες που λαμβάνουν για να αντιμετωπίσουν τυχόν ελλείψεις ενέργειες των κτηνιατρικών υπηρεσιών των οικείων Περιφερειακών τους Ενοτήτων καθώς και
- μέσω, των εκθέσεων καταγραφής των αποτελεσμάτων των ελέγχων στον τομέα της προστασίας των ζώων

γ. Βελτίωση του συστήματος εποπτείας των ενεργειών των Τμημάτων Κτηνιατρικής των Περιφερειακών Ενοτήτων από τις Διευθύνσεις Κτηνιατρικής των Περιφερειών, οι οποίες καταρτίζουν έκθεση αξιολόγησης ενεργειών των κτηνιατρικών υπηρεσιών των οικείων Περιφερειακών τους Ενοτήτων, πραγματοποιώντας δειγματοληπτικούς ελέγχους των φακέλων των ελεγχθέντων από κάθε Περιφερειακή Ενότητα ή και επιτόπιους ελέγχους για να επαληθευτεί η τήρηση του συστήματος ελέγχου κατά την πραγματοποίηση των επισήμων ελέγχων. Οι κτηνιατρικές υπηρεσίες των Περιφερειακών Ενοτήτων συμπληρώνουν και έντυπο για την επαλήθευση της αποτελεσματικότητας των επισήμων ελέγχων.

Μέριμνα για την ίδρυση σημείων ανάπαυσης των ζώων στους λιμένες της χώρας
Προκειμένου να τηρείται η ανώτατη διάρκεια ταξιδιού ανάλογα με το είδος και την ηλικία των μεταφερομένων ζώων και να εξασφαλίζεται η ευζωία των ζώων που μεταφέρονται σε οδικές μεταφορές άνω των 8 ωρών.

Εκπαίδευση των επισήμων κτηνιάτρων στα θέματα της προστασίας των ζώων
Για τη βελτίωση της ποιότητας των διενεργουμένων ελέγχων και την δυνατότητας καθοδήγησης των εμπλεκόμενων φορέων.

B3. ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΣΧΕΔΙΑΖΟΜΕΝΩΝ ΡΥΘΜΙΣΕΩΝ

Η επαλήθευση της εφαρμογής των ρυθμίσεων πραγματοποιείται από την Κεντρική Κτηνιατρική Αρχή με:

- διασταύρωση του αριθμού των ελέγχων και των αριθμών των συμπληρωμένων πρωτοκόλλων επιθεωρήσεως,
- εξέταση ως προς το περιεχόμενό τους, δηλαδή εάν ελέγχονται όλες οι απαιτήσεις της νομοθεσίας,
- αξιολόγηση ως προς την αποτελεσματικότητά τους, δηλαδή τον βαθμό συμμόρφωσης των συστημάτων και των διαδικασιών, προς τις απαιτήσεις της νομοθεσίας,
- αξιολόγηση ως προς την συνέχειά τους, την λήψη διορθωτικών ενεργειών και το χρονικό διάστημα συμμόρφωσης των ελεγχόμενων,
- αξιολόγηση ως προς την επιβολή κυρώσεων αναλογικών προς την σοβαρότητα της παραβάσεως και οι οποίες αποτρέπουν την επανάληψη των παραβάσεων.

B4. ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΕΣ - ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ ΕΝΤΟΣ & ΜΕΤΑΞΥ ΑΡΜΟΔΙΩΝ ΑΡΧΩΝ

Πραγματοποίηση συσκέψεων συντονισμού της ΚΑΑ με :

- τη Διεύθυνση Υγείας των ζώων για την εκπόνηση μέτρων με σκοπό την αντιμετώπιση των παράνομων διακινήσεων ζώων που θέτουν σε κίνδυνο και την ευζωία των ζώων,
- τη Διεύθυνση Υγιεινής και Ασφάλειας Τροφίμων Ζωικής Προέλευσης για την εκπόνηση μέτρων με σκοπό τη βελτίωση της μεταχείρισης των ζώων στα σφαγεία,
- το Τμήμα Κτηνιατρικών Ελέγχων της Διεύθυνσης Γεωργικών, Ζωικών, Κτηνιατρικών και Αλιευτικών Ελέγχων για την εκπόνηση μέτρων σχετικά με τις περιπτώσεις μη συμμόρφωσης με την νομοθεσία,
- τη Διεύθυνση Κτηνοτροφικών Υποδομών και Μεταποίησης Ζωικών Προϊόντων για την εκπόνηση μέτρων, στα πλαίσια της Απόφασης 339854/1993(Β, 260),
- τις Διευθύνσεις Κτηνιατρικής των Περιφερειών και τις Διευθύνσεις Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής των Περιφερειακών Ενοτήτων, για την εκπόνηση μέτρων με σκοπό τη βελτίωση του συστήματος επίβλεψης εφαρμογής της νομοθεσίας, στον τομέα της προστασίας των ζώων,
- το Υπουργείο Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων για την εκπόνηση μέτρων σχετικά με τις κατηγορίες των οχημάτων που διενεργούν μεταφορές ζώων.

ΜΕΤΡΑ ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΕΤΑΞΥ ΤΩΝ ΑΡΜΟΔΙΩΝ ΑΡΧΩΝ

- Καταγραφή των αποτελεσμάτων των εν λόγω συσκέψεων,
- Επισήμανση των ενεργειών ή μέτρων που συναποφασίζονται, νομοθετικά μέτρα που πρέπει να θεσπίζονται, όποτε κρίνεται απαραίτητο,
- Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης των μέτρων.

Γ. ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Γ1. ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΑΝΑΓΚΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Επιβεβλημένη κρίνεται η κατά προτεραιότητα εκπαίδευση των επισήμων κτηνιάτρων που διενεργούν τους ελέγχους στον τομέα της προστασίας των ζώων, κατόπιν ύπαρξης νέου νομοθετικού πλαισίου, ή κατόπιν διαπίστωσης ελλείψεων στην αποτελεσματική εφαρμογή του συστήματος επίβλεψης της νομοθεσίας στην προστασία των ζώων.

Γ2. ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Το αντικείμενο της εκπαίδευσης περιλαμβάνει ανάλυση της νομοθεσίας και των απαιτούμενων διαδικασιών για την εφαρμογή της, των τεχνικών και των στόχων των επισήμων ελέγχων, την παράθεση των πρακτικών αποδεκτής και μη αποδεκτής μεταχείρισης των ζώων καθώς και η δυνατότητα πρακτικής εφαρμογής των τεχνικών πληροφοριών που παρέχονται στα πλαίσια της εκπαίδευσης.

Η επιλογή των εκπαιδευομένων γίνεται με βάση τον προαναφερόμενο προσδιορισμό αναγκών και την λογική των γεωγραφικών διαμερισμάτων.

Εκπαιδευτές προέρχονται από την Κεντρική Κτηνιατρική Αρμόδια Αρχή, από εμπειρογνώμονες άλλων κρατών- μελών, και άλλους φορείς που διαθέτουν γνώση και εμπειρία στα θέματα της προστασίας των ζώων.

Η ανωτέρω εκπαίδευση πραγματοποιείται στο Ινστιτούτο Διαρκούς Επιμόρφωσης των Δημοσίων Υπαλλήλων ή σε άλλες εγκαταστάσεις Δημοσίων ή Ιδιωτικών Φορέων, κατά περίπτωση.

Επιπλέον υλοποιείται 15ήμερη υποχρεωτική εκπαίδευση στο Ινστιτούτο Διαρκούς Εκπαίδευσης και Επιμόρφωσης του ΥΠΕΣΔΑ κατά τη διάρκεια της δοκιμαστικής περιόδου της υπηρεσίας των υπαλλήλων (2 έτη από την ημερομηνία ανάληψης καθηκόντων), σε θέματα Δημόσιας Διοίκησης και διοικητικών διαδικασιών.

4.5 ΤΟΜΕΑΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΦΥΤΙΚΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ

4.5.1 Υπολείμματα Φυτοπροστατευτικών Προϊόντων σε προϊόντα φυτικής προέλευσης

A. ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΔΟΜΗ (αρμόδιες αρχές, διάρθρωση, αρμοδιότητες)

A1. ΚΕΝΤΡΙΚΕΣ ΑΡΜΟΔΙΕΣ ΑΡΧΕΣ

1. Το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, δια της Διεύθυνσης Προστασίας Φυτικής Παραγωγής είναι η Συντονιστική Εθνική Αρχή (ΣΕΑ) για τα φυτοπροστατευτικά προϊόντα (έγκριση, έλεγχος διάθεσης στην αγορά και χρήσης), σύμφωνα με το άρθρο 3 του ν.4036/2012 (ΦΕΚ Α' 8).

Η Συντονιστική Εθνική Αρχή (ΣΕΑ) είναι αρμόδια για την εφαρμογή των διατάξεων:

i) Του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1107/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 21ης Οκτωβρίου 2009, σχετικά με τη διάθεση φυτοπροστατευτικών προϊόντων στην αγορά και την κατάργηση των Οδηγιών 79/117/ΕΟΚ και 91/414/ΕΟΚ του Συμβουλίου.

ii) Του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 396/2005 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 23ης Φεβρουαρίου 2005, για τα ανώτατα όρια υπολειμμάτων φυτοπροστατευτικών προϊόντων μέσα ή πάνω στα τρόφιμα και τις ζωοτροφές φυτικής και ζωικής προέλευσης και για την τροποποίηση της Οδηγίας 91/414/ΕΟΚ του Συμβουλίου.

iii) Της Οδηγίας 2009/128/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 21ης Οκτωβρίου 2009, σχετικά με την κοινή θέση του Συμβουλίου για την ορθολογική χρήση των γεωργικών φαρμάκων.

Η ΣΕΑ είναι υπεύθυνη για το συντονισμό των αρμόδιων αρχών για την εφαρμογή του νόμου 4036/2012, τη συνεργασία με την Επιτροπή της Ευρωπαϊκής Ένωσης, την Ευρωπαϊκή Αρχή για την Ασφάλεια των Τροφίμων, τις Αρμόδιες Αρχές των άλλων κρατών - μελών, τους παρασκευαστές, τους παραγωγούς, τους επαγγελματίες χρήστες και διάφορους φορείς που εμπλέκονται σε θέματα γεωργικών φαρμάκων.

Η ΣΕΑ είναι αρμόδια για :

- το σχεδιασμό του επίσημου προγράμματος ελέγχου υπολειμμάτων φυτοφαρμάκων σε προϊόντα φυτικής προέλευσης (σε συνεργασία με τους υπόλοιπους εμπλεκόμενους φορείς και υπηρεσίες),
- το συντονισμό του,
- την παρακολούθηση και εποπτεία υλοποίησής του,
- τη συγκέντρωση των αποτελεσμάτων,
- την επεξεργασία και αποστολή τους στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή και την EFSA
- τον συντονισμό των αρμοδίων για τη διεξαγωγή των ελέγχων

- την εισήγηση στο Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων για την επιβολή διοικητικών κυρώσεων σε περίπτωση διαπίστωσης υπέρβασης των MRLs.

Περισσότερες πληροφορίες για τα θέματα που αφορούν τον έλεγχο της διάθεσης στην αγορά και της χρήσης των φυτοπροστατευτικών προϊόντων, όπως νομοθεσία, προγράμματα και αποτελέσματα ελέγχων, εγκύκλιες οδηγίες, έντυπα ελέγχου κ.α. είναι διαθέσιμα στην επίσημη ιστοσελίδα του Υπουργείου:

<http://www.minagric.gr/index.php/el/for-farmer-2/crop-production/fytoprostatiamenu/elenxoifitoprostatetytikonmenu>

2. Ο ΕΦΕΤ ως ΚΑΑ είναι αρμόδιος για:

- το σχεδιασμό, συντονισμό, παρακολούθηση και εποπτεία του επίσημου προγράμματος ελέγχου υπολειμμάτων φυτοφαρμάκων μετά το στάδιο της πρώτης μεταποίησης.
- την καταγραφή και αξιολόγηση των αποτελεσμάτων
- την επιβολή διοικητικών και ποινικών κυρώσεων σε περιπτώσεις παραβάσεων. Διοικητικές κυρώσεις επιβάλλονται σύμφωνα με την ΚΥΑ 15523/31-8-2006 (ΦΕΚ_1187/Β/31-8-2006) και την ΚΥΑ 10755/15-6-2006 (ΦΕΚ 727/Β/15-6-2006).

Περισσότερες πληροφορίες για τον ΕΦΕΤ καθώς και θέματα που αφορούν τη διενέργεια ελέγχων (ανακλήσεις προϊόντων, επιβολή προστίμων, αναφορά σε εθνική νομοθεσία κτλ.) είναι διαθέσιμα στην ιστοσελίδα του ΕΦΕΤ <http://www.efet.gr>.

A2. ΑΡΜΟΔΙΕΣ ΑΡΧΕΣ

- Τα Περιφερειακά Κέντρα Προστασίας Φυτών και Ποιοτικού Ελέγχου (ΠΚΠΦ & ΠΕ) του ΥΠΑΑΤ συμμετέχουν στο σχεδιασμό του επίσημου προγράμματος ελέγχου και είναι αρμόδια για τους ελέγχους που αφορούν στη δειγματοληψία και ανάλυση.
- Οι Περιφερειακές Διευθύνσεις του ΕΦΕΤ είναι αρμόδιες για τους ελέγχους που αφορούν στη δειγματοληψία και ανάλυση μετά την πρώτη μεταποίηση.
- Οι Διευθύνσεις Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής (ΔΑΟΚ) των ΠΕ και τα Π.Κ.Π.Φ. & Π.Ε είναι αρμόδια για τη διενέργεια ελέγχων που αφορούν στη δειγματοληψία και ανάλυση, για τη συγκέντρωση των προβλεπόμενων στοιχείων και για την παραπομπή των παραβάσεων στη ΣΕΑ με κοπό την εισήγηση στον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων για επιβολή διοικητικών κυρώσεων και παραπομπή στη δικαιοσύνη για τις ποινικές κυρώσεις (Ν. 4036/2012).

ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ

(με αντικείμενο τον έλεγχο υπολειμμάτων φυτοφαρμάκων σε φυτικά αγροτικά προϊόντα):

- Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (ΥΠΑΑΤ), Διεύθυνση Προστασίας Φυτικής Παραγωγής: 2 γεωπόνοι
- Περιφερειακά Κέντρα Προστασίας Φυτών και Ποιοτικού Ελέγχου: 34 υπάλληλοι (γεωπόνοι, χημικοί, τεχνολόγοι τροφίμων, βοηθοί εργαστηρίων).
- Διευθύνσεις Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής (ΔΑΟΚ) των Περιφερειακών Ενοτήτων: 100 γεωπόνοι (2-3 γεωπόνοι/υπηρεσία).
- Το προσωπικό της Κεντρικής Υπηρεσίας του ΕΦΕΤ και των Περιφερειακών Διευθύνσεών του αναφέρονται στα σχετικά κεφάλαια.

A3. ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΙΚΕΣ ΔΟΜΕΣ ΓΙΑ ΔΙΕΞΑΓΩΓΗ ΕΠΙΣΗΜΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

Για την εκτίμηση επικινδυνότητας και την αξιολόγηση των αποτελεσμάτων χρησιμοποιούνται στοιχεία από βάσεις δεδομένων για τα φυτοπροστατευτικά προϊόντα του ΥΠΑΑΤ και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και κατάλληλα διαμορφωμένα μαθηματικά μοντέλα εκτίμησης από την EFSA.

Για τις δειγματοληψίες χρησιμοποιούνται τα κατάλληλα υλικά συσκευασίας για τη σωστή μεταφορά των δειγμάτων με τα κατάλληλα μέσα μεταφοράς.

A4. ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ

Ο επίσημος έλεγχος των τροφίμων φυτικής προέλευσης ως προς την παρουσία υπολειμμάτων φυτοπροστατευτικών προϊόντων υποστηρίζεται σε επίπεδο εργαστηριακών αναλύσεων από τα:

- Εργαστήριο Υπολειμμάτων Γεωργικών Φαρμάκων, Μπενακείου Φυτοπαθολογικού Ινστιτούτου
- Εργαστήριο Υπολειμμάτων Περιφερειακού Κέντρου Προστασίας Φυτών και Ποιοτικού Ελέγχου Πειραιά, Διεύθυνσης Αποκεντρωμένων Υπηρεσιών Αττικής.
- Εργαστήριο Υπολειμμάτων Περιφερειακού Κέντρου Προστασίας Φυτών και Ποιοτικού Ελέγχου Θεσσαλονίκης, Διεύθυνσης Αποκεντρωμένων Υπηρεσιών Μακεδονίας - Θράκης.
- Εργαστήριο Υπολειμμάτων Περιφερειακού Κέντρου Προστασίας Φυτών και Ποιοτικού Ελέγχου Πάτρας, Διεύθυνσης Αποκεντρωμένων Υπηρεσιών Πελοποννήσου, Δυτικής Ελλάδος και Ιονίου.
- Εργαστήριο Υπολειμμάτων Περιφερειακού Κέντρου Προστασίας Φυτών και Ποιοτικού Ελέγχου Καβάλας, Διεύθυνσης Αποκεντρωμένων Υπηρεσιών Μακεδονίας - Θράκης.
- Εργαστήριο Υπολειμμάτων Περιφερειακού Κέντρου Προστασίας Φυτών και Ποιοτικού Ελέγχου Μαγνησίας, Διεύθυνσης Αποκεντρωμένων Υπηρεσιών Θεσσαλίας - Στερεάς Ελλάδας.

- Εργαστήριο Υπολειμμάτων Περιφερειακού Κέντρου Προστασίας Φυτών και Ποιοτικού Ελέγχου Ιωαννίνων, Διεύθυνσης Αποκεντρωμένων Υπηρεσιών Ηπείρου και Δυτικής Μακεδονίας.
- Εργαστήριο Υπολειμμάτων Περιφερειακού Κέντρου Προστασίας Φυτών και Ποιοτικού Ελέγχου Ηρακλείου, Διεύθυνσης Αποκεντρωμένων Υπηρεσιών Κρήτης.
- Εργαστήριο Υπολειμμάτων Περιφερειακού Κέντρου Προστασίας Φυτών και Ποιοτικού Ελέγχου Ναυπλίου (Αργολίδας), Διεύθυνσης Αποκεντρωμένων Υπηρεσιών Πελοποννήσου, Δυτικής Ελλάδος και Ιονίου.
- Εργαστήριο Υπολειμμάτων Γενικού Χημείου του Κράτους.

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΥ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΩΝ

Τα εργαστήρια που υποστηρίζουν τον επίσημο έλεγχο είναι κρατικά.

Οι αρμοδιότητες των εργαστηρίων υπολειμμάτων του ΜΦΙ, των ΠΚΠΦ & ΠΕ και του ΓΧΚ καθορίζονται με νομοθετικές πράξεις (Ν. 4036/2012 και η Υπουργική Απόφαση 11324/113170/1-11-2012 (ΦΕΚ Β' 3225 /4-12-2012), Π.Δ. 402/88, Ν. 2741/99).

Τα εργαστήρια ελέγχου συμμετέχουν σε Ευρωπαϊκές διεργαστηριακές δοκιμές (EU proficiency tests) και υποχρεούνται να εφαρμόζουν Διαδικασίες Ελέγχου Ποιότητας (Quality Control Procedures).

Το ΜΦΙ και τα εργαστήρια των ΠΚΠΦ & ΠΕ είναι διαπιστευμένα κατά ISO EN 17025 από το ΕΣΥΔ και το Εργαστήριο Υπολειμμάτων Γενικού Χημείου του Κράτους είναι διαπιστευμένο κατά ISO EN 17025 από το ΕΣΥΔ σε ευέλικτο πεδίο διαπίστευσης.

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ

Για να διασφαλιστεί η εφαρμογή των απαιτήσεων από τα επίσημα εργαστήρια οι ΚΑΑ θέτουν ως προϋποθέσεις και εξετάζουν τη συμμόρφωση ως προς τα ακόλουθα:

- Τήρηση των διαδικασιών που προβλέπονται από τη διαπίστευση.
- Εφαρμογή των Διαδικασιών Ελέγχου Ποιότητας (Quality Control Procedures) για τον έλεγχο υπολειμμάτων φυτοφαρμάκων.
- Συμμετοχή σε proficiency tests ring tests κ.τ.λ.

B. ΣΥΣΤΗΜΑ ΕΠΙΣΗΜΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

B1. ΜΕΘΟΔΟΙ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΕΛΕΓΧΟΥ

Η ΔΠΦΠ σε συνεργασία με τα ΠΚΠΦ & ΠΕ του ΥΠΑΠΕ, το ΜΦΙ, τις Δ.Α.Ο.Κ. των ΠΕ, τη ΔΕΖΠ (όσον αφορά τις ζωοτροφές), τον ΕΦΕΤ και το ΓΧΚ καταρτίζουν ετησίως το εθνικό πρόγραμμα ελέγχου υπολειμμάτων φυτοπροστατευτικών

προϊόντων σε προϊόντα φυτικής προέλευσης (τρόφιμα και ζωοτροφές) ως προς τη συμμόρφωσή τους με τα ισχύοντα Ανώτατα Όρια Υπολειμμάτων (MRLs).

Από τον έλεγχο υπολειμμάτων στα φυτικά αγροτικά προϊόντα ελέγχεται έμμεσα και η ορθή εφαρμογή των φυτοπροστατευτικών προϊόντων καθώς α) η ανίχνευση υπολειμμάτων ανώτερων των MRLs ενός φυτοπροστατευτικού προϊόντος υποδηλώνει μη τήρηση του τρόπου χρήσης που αναγράφεται επί της συσκευασίας του και β) η ανίχνευση υπολειμμάτων ενός μη εγκεκριμένου φυτοπροστατευτικού προϊόντος υποδηλώνει παράνομη εφαρμογή του.

Στο ετήσιο εθνικό πρόγραμμα ελέγχου ενσωματώνεται και το κοινοτικά συντονισμένο πρόγραμμα όπως καθορίζεται από την Ευρωπαϊκή Ένωση Το εθνικό πρόγραμμα ελέγχων γνωστοποιείται στις Αρμόδιες Υπηρεσίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και στην EFSA.

Η κατάρτιση του προγράμματος βασίζεται σε συγκεκριμένα κριτήρια και παράγοντες επικινδυνότητας:

- Αριθμός δειγμάτων/προϊόν
- Ύψος παραγωγής του προϊόντος
- Καλλιεργούμενη έκταση/καλλιέργεια
- Πιθανός όγκος εισαγωγών
- Αποτελέσματα των ελέγχων προηγούμενων ετών (περιπτώσεις υπερβάσεων των MRLs)
- Συμμετοχή του προϊόντος στη διατροφή
- Φυτοπροστατευτικά προϊόντα που χρησιμοποιούνται στην πράξη
- Δυνατότητες των εργαστηρίων ελέγχου
- Ανακοινώσεις στο RASFF

Η κατηγοριοποίηση των προτεραιοτήτων σχεδιασμού των ελέγχων ακολουθεί την παρακάτω κατηγοριοποίηση:

A. Σημεία Υψηλής Προτεραιότητας

Έλεγχος προϊόντων φυτικής προέλευσης που συμμετέχουν σημαντικά (ποσοτικά και ποιοτικά) στη Μεσογειακή διατροφή καθώς και προϊόντων που καλύπτουν σημαντικό μέρος της εθνικής παραγωγής με στόχο την διάθεση ασφαλών προϊόντων φυτικής προέλευσης, υψηλής ποιότητας και διατροφικής αξίας.

Έλεγχος προϊόντων φυτικής προέλευσης για την παρουσία υπολειμμάτων σε επίπεδα ανώτερα των MRLs στα οποία η λήψη τους μπορεί να υπερβαίνει την Οξεία Δόση Αναφοράς (ARfD) (φυτοπροστατευτικά προϊόντα με υψηλή οξεία τοξικότητα).

Έλεγχος οποιασδήποτε παρτίδας προϊόντων φυτικής προέλευσης θεωρηθεί ύποπτη για την παρουσία υπολειμμάτων φυτοπροστατευτικών προϊόντων.

Έλεγχος καταγγελιών.

Β. Σημεία Μέσης Προτεραιότητας

Έλεγχος προϊόντων φυτικής προέλευσης με μέση συμμετοχή στη Μεσογειακή διατροφή.

Έλεγχος προϊόντων φυτικής προέλευσης για τη διασφάλιση της παρουσίας των αναμενομένων υπολειμμάτων από την εφαρμογή των φυτοπροστατευτικών προϊόντων σύμφωνα με την ορθή γεωργική πρακτική με στόχο τη διασφάλιση της ορθής χρήσης των φυτοπροστατευτικών προϊόντων.

Γ. Σημεία Χαμηλής Προτεραιότητας

Έλεγχος προϊόντων φυτικής προέλευσης που η συμμετοχή τους στη διατροφή είναι ιδιαίτερα χαμηλή.

Έλεγχος προϊόντων στα οποία δεν αναμένεται από την γεωργική πρακτική και την παραγωγική διαδικασία η παρουσία υπολειμμάτων φυτοπροστατευτικών προϊόντων

Τα ετήσια προγράμματα ελέγχου υπολειμμάτων σε προϊόντα φυτικής προέλευσης δύναται να εμπλουτίζονται κατά περίπτωση για την άμεση κάλυψη πιθανών νέων δεδομένων και εκτάκτων αναγκών.

Το ετήσιο πρόγραμμα συντονίζεται από τη Διεύθυνση Προστασίας Φυτικής Παραγωγής από την οποία τα αποτελέσματά του γνωστοποιούνται στις Αρμόδιες Υπηρεσίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Για τη λήψη των δειγμάτων που καθορίζονται στο εθνικό πρόγραμμα ελέγχου σύμφωνα με την ΚΥΑ 91973/2003 (σε εναρμόνιση της Οδηγίας 2002/63/ΕΚ) ώστε να εξασφαλίζεται η ιχνηλασιμότητα για τα δειγματιζόμενα προϊόντα.

Για τη δειγματοληψία εφαρμόζεται η με αριθ. πρωτ. 6875/72447/3-6-2014 εγκύκλιος (ΑΔΑ: ΒΙΥ1Β-4Τ5).

Για τη διασύνδεση των επισήμων ελέγχων υπολειμμάτων γεωργικών φαρμάκων με τους αυτοελέγχους των επιχειρήσεων εφαρμόζεται η με αριθ. πρωτ. 3317/36487/28-3-2012 εγκύκλιος.

Για τη διασύνδεση των επισήμων ελέγχων υπολειμμάτων γεωργικών φαρμάκων με τους ελέγχους για την πολλαπλή συμμόρφωση εφαρμόζεται η με αριθ. πρωτ. 417/2-10-2012 εγκύκλιος.

Οι δειγματοληψίες γίνονται από δειγματολήπτες οι οποίοι είναι ορισμένοι και βρίσκονται στα ΠΚΠΦ & ΠΕ (Πειραιά, Πατρών, Ηρακλείου, Βόλου, Θεσσαλονίκης, Ιωαννίνων, Καβάλας και Ναυπλίου) και στις ΔΑΟΚ των ΠΕ όπως προβλέπεται από το άρθρο 8 του ν.4036/2012 (ΦΕΚ Α'8) και στην Υπουργική Απόφαση 11324/11317/01.11.12 (ΦΕΚ Β'3225). Λαμβάνονται δείγματα από εγχώρια και εισαγόμενα προϊόντα, στα σημεία διακίνησής τους (α) πύλες εισόδου όπως λιμάνια, τελωνεία, αεροδρόμια, β) σημεία συγκέντρωσης όπως συσκευαστήρια, κεντρικές αγορές κ.α. και γ) σημεία διάθεσής τους όπως καταστήματα λιανικής, λαϊκές αγορές κ.α.). Για τα προϊόντα μετά την πρώτη μεταποίηση οι έλεγχοι που αφορούν δειγματοληψία και ανάλυση γίνονται από τις Περιφερειακές Διευθύνσεις του ΕΦΕΤ σε συνεργασία με τις ΠΕ.

Για τις εργαστηριακές αναλύσεις των δειγμάτων, έχει οργανωθεί δίκτυο εργαστηρίων ανάλυσης υπολειμμάτων τα οποία βρίσκονται στο ΜΦΙ, στα ΠΚΠΦ & ΠΕ και στο ΓΧΚ. Το εργαστήριο ελέγχου υπολειμμάτων γεωργικών φαρμάκων του ΜΦΙ έχει οριστεί ως Εθνικό Εργαστήριο Αναφοράς για τα υπολείμματα φυτοπροστατευτικών προϊόντων σε α) φρούτα-λαχανικά, β) δημητριακά - ζωοτροφές, σε προϊόντα με υψηλή περιεκτικότητα σε λιπαρά και γ) μεθόδους ανάλυσης υπολειμμάτων μεμονωμένων γεωργικών φαρμάκων (Single Residue Methods - SRM), ενώ το Εργαστήριο Υπολειμμάτων του ΓΧΚ έχει οριστεί ως Εθνικό Εργαστήριο Αναφοράς για τα δημητριακά και τις μεθόδους ανάλυσης.

Τα αποτελέσματα των εργαστηριακών αναλύσεων γνωστοποιούνται άμεσα, μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και εντύπως, στη Διεύθυνση Προστασίας Φυτικής Παραγωγής. Στις περιπτώσεις που ανιχνεύονται υπολείμματα ανώτερα των MRLs, διενεργείται, από τη Διεύθυνση Προστασίας Φυτικής Παραγωγής, εκτίμηση της πιθανής οξείας έκθεσης του καταναλωτή στα ανιχνευθέντα υπολείμματα και α) λαμβάνονται, αν χρειαστεί, έκτακτα μέτρα και β) ενημερώνεται, αν είναι αναγκαίο, μέσω των εθνικών σημείων επαφής όσο αφορά στα τρόφιμα (ΕΦΕΤ) και τις ζωοτροφές (ΔΕΖΠ), το Σύστημα Έγκαιρης Πληροφόρησης για τα Τρόφιμα και τις Ζωοτροφές (R.A.S.F.F.).

Για τη διαδικασία επιβολής κυρώσεων στους παραβάτες, σύμφωνα με το Ν.4036/2012 αρμόδιες Υπηρεσίες, είναι οι κατά τόπους Διευθύνσεις Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής των Περιφερειακών Ενοτήτων.

Σε περίπτωση διαπίστωσης παραβάσεων σχετικά με τα υπολείμματα γεωργικών φαρμάκων, προβλέπονται διοικητικές και ποινικές κυρώσεις σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 13 και 14 του Ν.4036/2012 (ΦΕΚ Α'8). Οι κυρώσεις επιβάλλονται με απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων μετά από εισήγηση της Διεύθυνσης Προστασίας Φυτικής Παραγωγής του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων επί φακέλου που έχει αποσταλεί από την αρμόδια ελεγκτική υπηρεσία.

B2. ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ ΕΛΕΓΧΟΥ

Ο έλεγχος των προϊόντων φυτικής προέλευσης για την παρουσία υπολειμμάτων φυτοπροστατευτικών προϊόντων σχετίζεται με την ασφάλεια των τροφίμων και την ορθή εφαρμογή των φυτοπροστατευτικών προϊόντων (σύμφωνα με την ορθή γεωργική πρακτική).

Οι προτεραιότητες του ελέγχου αφορούν:

- Τον έλεγχο προϊόντων φυτικής προέλευσης της πρωτογενούς παραγωγής που συμμετέχουν σημαντικά (ποσοτικά και ποιοτικά) στη Μεσογειακή διατροφή καθώς και προϊόντων που καλύπτουν σημαντικό μέρος της εθνικής παραγωγής με στόχο την διάθεση ασφαλών προϊόντων φυτικής προέλευσης, υψηλής ποιότητας και διατροφικής αξίας.

- Τον έλεγχο προϊόντων φυτικής προέλευσης της πρωτογενούς παραγωγής για την παρουσία υπολειμμάτων σε επίπεδα ανώτερα των MRLs στα οποία η λήψη τους μπορεί να υπερβαίνει την Οξεία Δόση Αναφοράς (ARfD) (φυτοπροστατευτικά προϊόντα με υψηλή οξεία τοξικότητα).
- Τον έλεγχο οποιασδήποτε παρτίδας προϊόντων φυτικής προέλευσης θεωρηθεί ύποπτη για την παρουσία υπολειμμάτων φυτοπροστατευτικών προϊόντων.

B3. ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΣΧΕΔΙΑΖΟΜΕΝΩΝ ΡΥΘΜΙΣΕΩΝ

Η πορεία υλοποίησης του προγράμματος ελέγχου παρακολουθείται, στους τομείς αρμοδιότητάς τους, από τη Διεύθυνση Προστασίας Φυτικής Παραγωγής του ΥΠΑΑΤ και τον ΕΦΕΤ.

Στη Διεύθυνση Προστασίας Φυτικής Παραγωγής του ΥΠΑΑΤ συγκεντρώνονται και επεξεργάζονται όλα τα αποτελέσματα για να σταλούν στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Οι εκθέσεις αποτελεσμάτων αρμοδιότητας του ΕΦΕΤ αποστέλλονται στον ΕΦΕΤ.

Τα εργαστήρια υπολειμμάτων, καταρτίζουν χρονοδιάγραμμα των εργαστηριακών δοκιμών το οποίο αποστέλλεται στους διενεργούντες τους ελέγχους και κοινοποιείται ανάλογα στις ΚΑΑ.

B4. ΕΙΔΙΚΑ ΣΧΕΔΙΑ / ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΕΛΕΓΧΟΥ

Το κοινοτικά συντονισμένο πρόγραμμα ελέγχου υπολειμμάτων, που προβλέπεται από τη σχετική σύσταση της Επιτροπής, ενσωματώνεται στο ετήσιο εθνικό πρόγραμμα και υλοποιείται από τα εργαστήρια υπολειμμάτων των Γ.Χ.Κ. και Μ.Φ.Ι.

B5. ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΕΣ - ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ ΕΝΤΟΣ & ΜΕΤΑΞΥ ΑΡΜΟΔΙΩΝ ΑΡΧΩΝ

Η διασφάλιση της αποτελεσματικής συνεργασίας επιτυγχάνεται μέσα από τη τακτική επικοινωνία (προφορική και γραπτή) μεταξύ των εμπλεκόμενων αρχών στον έλεγχο υπολειμμάτων φυτοφαρμάκων σε προϊόντα φυτικής προέλευσης. Διοργανώνονται συσκέψεις σε τακτά χρονικά διαστήματα που αφορούν την κατάρτιση του προγράμματος, την πορεία υλοποίησής του και οποιοδήποτε άλλο σχετικό θέμα προκύψει. Συντάσσονται έγγραφα και αν χρειαστεί κατευθυντήριες οδηγίες προς τους εμπλεκόμενους.

Γ. ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Γ1. ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΑΝΑΓΚΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Η πραγματοποιούμενη εκπαίδευση αφορά, κατά κύριο λόγο, την εξοικείωση των εμπλεκόμενων με τον έλεγχο, με την περί υπολειμμάτων φυτοφαρμάκων νομοθεσία

και την ορθή εφαρμογή αυτής στην πράξη, ειδικά σε θέματα δειγματοληψίας και ανάλυσης καθώς και εφαρμογής του κυρωτικού συστήματος.

Ο προσδιορισμός των αναγκών κατάρτισης διενεργείται από ειδική Ομάδα Ανίχνευσης Εκπαιδευτικών Αναγκών που έχει συνταχθεί και απευθύνει εισηγήσεις στο Ινστιτούτο Επιμόρφωσης (ΙΝ.ΕΠ) του Εθνικού Κέντρου Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης (ΕΚΔΔ&Α).

Η ΣΕΑ θεσπίζει πρόγραμμα κατάρτισης σε θέματα ελέγχων των φυτοπροστατευτικών προϊόντων. Η κατάρτιση αυτή συνίσταται σε αρχική εκπαίδευση και διαρκή επιμόρφωση για την απόκτηση και την επικαιροποίηση των γνώσεων των υπαλλήλων των αρμόδιων οργάνων και υπηρεσιών που υλοποιούν τα σχετικά προγράμματα ελέγχων. Η κατάρτιση σχεδιάζεται και υλοποιείται κατά τις κείμενες εθνικές και κοινοτικές διατάξεις

Γ2. ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Από το Ινστιτούτο Επιμόρφωσης του Υπουργείου Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης με τη συνεργασία της Διεύθυνσης Προστασίας Φυτικής Παραγωγής και της Διεύθυνσης Εκπαίδευσης του ΥΠΑΠΕ πραγματοποιούνται εκπαιδευτικά σεμινάρια (θεωρία και πράξη) τα οποία παρακολουθούν οι εμπλεκόμενοι υπάλληλοι στον έλεγχο υπολειμμάτων φυτοπροστατευτικών προϊόντων σε προϊόντα φυτικής προέλευσης, σύμφωνα με το άρθρο 12, παρ. 2 του ν.4036/2012 (ΦΕΚ Α΄ 8). Ανάλογα προγράμματα οργανώνονται και από τη Διεύθυνση Εκπαίδευσης του ΕΦΕΤ, είτε αυτοδύναμα είτε σε συνεργασία με το Ινστιτούτο Επιμόρφωσης του Υπουργείου Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης.

Επιπλέον υλοποιείται 15ήμερη υποχρεωτική εκπαίδευση στο Ινστιτούτο Επιμόρφωσης (ΙΝΕΠ) του ΥΠΕΣΔΑ κατά τη διάρκεια της δοκιμαστικής περιόδου της υπηρεσίας των υπαλλήλων (2 έτη από την ημερομηνία ανάληψης καθηκόντων), σε θέματα Δημόσιας Διοίκησης και διοικητικών διαδικασιών.

4.5.2 Φυτοϋγειονομικός Έλεγχος

Α. ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΔΟΜΗ (αρμόδιες αρχές, διάρθρωση, αρμοδιότητες)

Α1. ΚΕΝΤΡΙΚΕΣ ΑΡΜΟΔΙΕΣ ΑΡΧΕΣ

Η Διεύθυνση Προστασίας Φυτικής Παραγωγής (ΔΠΦΠ) του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων είναι ΚΑΑ για τον φυτοϋγειονομικό έλεγχο.

ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ

Η ΔΠΦΠ είναι αρμόδια αρχή για τη φυτοϋγεία στη χώρα σύμφωνα με τον Ν. 3495/2006 (Α΄ 215) και το Π.Δ. 365/2002 (Α΄ 307), όπως ισχύουν.

Με το Π.Δ. 107/2014 (Α' 174), η ΔΠΦΠ (Τμήμα Φυτοϋγειονομικού Ελέγχου) προκύπτει ότι είναι αρμόδια για:

1) Την πραγματοποίηση-συντονισμό των αρμοδίων αρχών προκειμένου να γίνονται οι προβλεπόμενοι επίσημοι έλεγχοι και να εκδίδονται τα απαιτούμενα πιστοποιητικά για την εισαγωγή, εξαγωγή και διακίνηση φυτών, φυτικών προϊόντων και άλλων αντικειμένων.

2) Την επιτήρηση (surveillance) δηλαδή τις επίσημες διαδικασίες, σύμφωνα με τις οποίες συλλέγονται και καταγράφονται δεδομένα/στοιχεία ως προς την παρουσία ή απουσία ενός επιβλαβούς οργανισμού:

- σε αναπτυσσόμενα, σε αποθήκευση ή υπό μεταφορά φυτά, φυτικά προϊόντα όπου γνωστοποιείται (συμπεριλαμβανομένης της γνωστοποίησης στην Επιτροπή της ΕΕ, στα άλλα κράτη μέλη της ΕΕ και στις τρίτες χώρες) η εμφάνιση, το ξέσπασμα (outbreak), η διάδοση και ο έλεγχος των επιβλαβών οργανισμών.

-για την προστασία των υπό κίνδυνο περιοχών και τον καθορισμό, τη διατήρηση και την επιτήρηση (surveillance) περιοχών που είναι απαλλαγμένες από επιβλαβείς οργανισμούς (pest free areas) και περιοχών χαμηλής επικράτησης επιβλαβών οργανισμών (low pest prevalence).

3) Τη διενέργεια αναλύσεων κινδύνου επιβλαβών οργανισμών (pest risk analyses).

4) Την επιθεώρηση αποστολών φυτών και φυτικών προϊόντων που μετακινούνται στο διεθνές εμπόριο και, όπου ενδείκνυται, η επιθεώρηση άλλων ειδών που υπόκεινται σε καθεστώς επισήμου ελέγχου, ιδίως με σκοπό την πρόληψη της εισαγωγής και/ή διάδοσης επιβλαβών οργανισμών.

5) Την εκπαίδευση και επιμόρφωση των φυτοϋγειονομικών ελεγκτών.

6) Τη διανομή πληροφοριών εντός της χώρας σχετικά με τους επιβλαβείς οργανισμούς που υπόκεινται σε καθεστώς επισήμου ελέγχου και τα μέσα πρόληψης και ελέγχου αυτών.

7) Την έκδοση φυτοϋγειονομικών κανονιστικών πράξεων.

8) Την εκτέλεση λειτουργιών που απαιτούνται για την εφαρμογή του ν.3495/2006 «Κύρωση του νέου αναθεωρημένου κειμένου της Διεθνούς Σύμβασης Προστασίας Φυτών» (Α' 215), όπως εκάστοτε ισχύει.

9) Τον καθορισμό των φυτοϋγειονομικών απαιτήσεων της χώρας, η λήψη των σχετικών μέτρων και η μέριμνα υλοποίησής τους.

10) Τον καθορισμό των όρων και κανόνων των ελέγχων (έλεγχος εγγράφων, έλεγχος ταυτότητας και φυτοϋγειονομικός έλεγχος) των παραγόμενων, διακινούμενων, εισαγόμενων και εξαγόμενων φυτών, φυτικών προϊόντων και άλλων αντικειμένων και η μέριμνα για την υλοποίησή τους.

11) Τη λήψη εκτάκτων μέτρων για την εξάλειψη των πρωτοεμφανιζόμενων ή και αναδυόμενων επιβλαβών οργανισμών των φυτών, φυτικών προϊόντων και άλλων αντικειμένων για λόγους φυτοϋγειονομικούς.

12) Τη μέριμνα για την αντιμετώπιση θεμάτων μη έγκρισης διελεύσεως (διαμετακόμισης/transit) ή εισαγωγής στις χώρες προορισμού, φυτών, φυτικών προϊόντων και άλλων αντικειμένων, για λόγους φυτοϋγειονομικούς.

13) Το συντονισμό της δράσης των υπηρεσιών φυτοϋγειονομικού ελέγχου και των επισήμων εργαστηρίων, για την εφαρμογή της φυτοϋγειονομικής νομοθεσίας όπως εκάστοτε ισχύει και εφαρμόζεται, για τα φυτά, φυτικά προϊόντα και άλλα αντικείμενα.

14) Τη μέριμνα για τη διενέργεια των προβλεπόμενων ελέγχων, στα παραγόμενα στη χώρα, διακινούμενα στην εσωτερική αγορά, εισαγόμενα και εξαγόμενα φυτά, φυτικά προϊόντα και άλλα αντικείμενα, από τις υπηρεσίες φυτοϋγειονομικού ελέγχου.

15) Την εκπροσώπηση της χώρας στα όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στις τρίτες χώρες και στους διεθνείς οργανισμούς.

16) Όπου ενδείκνυται, τον καθορισμό των τεχνικών λεπτομερειών εφαρμογής στη χώρα, των Διεθνών Προτύπων Φυτοϋγειονομικών Μέτρων (ISPMs) της Διεθνούς Σύμβασης Προστασίας των Φυτών (IPPC/FAO).

ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ

Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, ΔΠΦΠ, Τμήμα Φυτοϋγειονομικού Ελέγχου: 6 γεωπόνοι

A2. ΑΡΜΟΔΙΕΣ ΑΡΧΕΣ

Οι υπηρεσίες φυτοϋγειονομικού ελέγχου, για την εφαρμογή του Π.Δ. 365/2002 (Α΄307), όπως ισχύει, και των σε εκτέλεση αυτού Υπουργικών Αποφάσεων που εκδίδονται καθώς και των Κανονισμών και των Αποφάσεων των οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ), ορίζονται σύμφωνα με το άρθρο 2, παράγραφος 1 περίπτωση ζ), υποπεριπ. ii) του Π.Δ. 365/2002 (Α΄307):

α) οι Διευθύνσεις Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής των Περιφερειακών Ενοτήτων. Ειδικώς για τις Περιφερειακές Ενότητες Λέσβου και Λήμνου της Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου, η Διεύθυνση Αγροτικής Οικονομίας της Περιφερειακής Ενότητας Λέσβου και για τις Περιφερειακές Ενότητες Ρόδου, Κω, Καλύμνου και Καρπάθου της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου, η Διεύθυνση Αγροτικής Οικονομίας της Περιφερειακής Ενότητας Ρόδου.

β) τα Περιφερειακά Κέντρα Προστασίας Φυτών και Ποιοτικού Ελέγχου (ΠΚΠΦ&ΠΕ) του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

γ) τα Τμήματα Αγροτικής Ανάπτυξης του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

δ) οι Δασικές υπηρεσίες των αποκεντρωμένων Διοικήσεων και

ε) άλλες υπηρεσίες του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ

Σύμφωνα με το άρθρο 2, παράγραφος 1 περίπτωση ζ), υποπεριπ. iv) του Π.Δ.

365/2002 (Α΄ 307), όπως ισχύει, με απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και κατά περίπτωση του συναρμόδιου Υπουργού κατανέμονται οι αρμοδιότητες μεταξύ των υπηρεσιών φυτοϋγειονομικού ελέγχου και ορίζονται οι φυτοϋγειονομικοί ελεγκτές των υπηρεσιών και τα καθήκοντά τους.

Με την ισχύουσα νομοθεσία, η κατανομή των αρμοδιοτήτων για τη διενέργεια των επίσημων ελέγχων έχει ως εξής :

- Περιφερειακά Κέντρα Προστασίας Φυτών & Ποιοτικού Ελέγχου (ΠΚΠΦ & ΠΕ) για τη διενέργεια επίσημων ελέγχων σε ορισμένα Σημεία Εισόδου και συντονισμό των υπηρεσιών φυτοϋγειονομικού ελέγχου.
- Δ/νσεις Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής ή Δ/νσεις Αγροτικής Οικονομίας των Περιφερειακών Ενοτήτων για τη διενέργεια επίσημων ελέγχων σε φυτά, φυτικά προϊόντα και άλλα αντικείμενα γεωργικής σημασίας καθώς και σε ορισμένα Σημεία Εισόδου.
- Δασαρχεία, Δ/νσεις Δασών της Αποκεντρωμένης Διοίκησης για τη διενέργεια επίσημων ελέγχων σε φυτά, φυτικά προϊόντα και άλλα αντικείμενα δασικής σημασίας.
- Τμήματα Αγροτικής Ανάπτυξης (πρώην ΚΕΠΠΥΕΛ) όσον αφορά τους ελέγχους πατατόσπορου, σπόρων μηδικής, σπόρων τομάτας, σπόρων ηλιάνθου και σπόρων φασολιού που προορίζονται για σπορά.

ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ

Περιφερειακά Κέντρα Προστασίας Φυτών και Ποιοτικού Ελέγχου: 78 φυτοϋγειονομικοί ελεγκτές

Δ/νσεις Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής ή Δ/νσεις Αγροτικής Οικονομίας των Περιφερειακών Ενοτήτων: 494 φυτοϋγειονομικοί ελεγκτές

Δ/νσεις Δασών και Δασαρχεία: 223 δασικοί φυτοϋγειονομικοί ελεγκτές

Α3. ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ

Σύμφωνα με το άρθρο 2, παράγραφος 1 περίπτωση ζ), υποπεριπ. iii) του Π.Δ. 365/2002 (Α΄ 307), όπως ισχύει, οι εργαστηριακές αναλύσεις των επισήμων δειγμάτων που λαμβάνονται από τις υπηρεσίες φυτοϋγειονομικού ελέγχου μπορούν να διενεργούνται από τα εργαστήρια :

α) του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

β) του Μπεννακείου Φυτοπαθολογικού Ινστιτούτου (ΜΦΙ).

γ) του Ελληνικού Γεωργικού Οργανισμού «ΔΗΜΗΤΡΑ» [πρώην Εθνικού Ιδρύματος Αγροτικής Έρευνας (ΕΘΙΑΓΕ)].

δ) ΝΠΔΔ. ή ΝΠΙΔ του ευρύτερου δημόσιου τομέα που δεν τελούν υπό την εποπτεία του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, όπως είναι τα εκπαιδευτικά ιδρύματα τρίτης βαθμίδας και τα ερευνητικά ιδρύματα, και

ε) ιδιωτικά εργαστήρια αναγνωρισμένα από το εθνικό δίκαιο.

B. ΣΥΣΤΗΜΑ ΕΠΙΣΗΜΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

B1. ΜΕΘΟΔΟΙ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΕΛΕΓΧΟΥ

Ο φυτοϋγειονομικός έλεγχος διενεργείται στα εισαγόμενα, παραγόμενα και διακινούμενα φυτά, φυτικά προϊόντα ή άλλα αντικείμενα σύμφωνα με το Π.Δ. 365/2002 (ΦΕΚ Α΄ 307), όπως ισχύει, για τη μείωση του κινδύνου εισαγωγής και διάδοσης επιβλαβών οργανισμών στη Χώρα και στην ΕΕ

Οι επίσημοι έλεγχοι διενεργούνται από τις αρμόδιες αρχές :

- στα σημεία εισόδου, όπου ελέγχεται το 100% των φυτών, φυτικών προϊόντων και άλλων αντικείμενων μη κοινοτικής καταγωγής που περιλαμβάνονται στο Παράρτημα V Μέρος Β, Κεφ. Ι και ΙΙ του Π.Δ. 365/2002 (Α΄ 307) όπως ισχύει.
- στην εσωτερική αγορά για την τήρηση των διατάξεων του Π.Δ. 365/2002 (Α΄ 307) και ιδίως του άρθρου 11 παράγραφος 2 καθώς και σε φυτά, φυτικά προϊόντα και άλλα αντικείμενα κοινοτικής καταγωγής που περιλαμβάνονται στο Παράρτημα V Μέρος Α, Κεφ. Ι και ΙΙ του Π.Δ. 365/2002 (Α΄ 307) όπως ισχύει, προκειμένου να εγκρίνεται το περιεχόμενο και ο τύπος ενός φυτοϋγειονομικού διαβατηρίου.

Για να διασφαλίζεται η τήρηση της ισχύουσας φυτοϋγειονομικής νομοθεσίας διενεργούνται:

- Τακτικοί Έλεγχοι (σε εγγεγραμμένες εγκαταστάσεις στο επίσημο φυτοϋγειονομικό μητρώο τουλάχιστον μια φορά ετησίως σε κατάλληλη χρονική περίοδο)
- Σποραδικοί έλεγχοι (τυχαίοι)
- Επιλεκτικοί (Κατευθυνόμενοι) Έλεγχοι (όταν δεν τηρούνται οι διατάξεις του Π.Δ. 365/2002 (ΦΕΚ Α΄ 307))
- στις εγκαταστάσεις ή στους τόπους παραγωγής των παραγωγών, εισαγωγέων, εξαγωγέων, συσκευαστών για τα παραγόμενα και διακινούμενα φυτά, φυτικά προϊόντα και άλλα αντικείμενα στη χώρα μας, τα οποία προορίζονται για εξαγωγή με σκοπό την έκδοση ενός Πιστοποιητικού Φυτοϋγείας ή Πιστοποιητικού Φυτοϋγείας Επανεξαγωγής.

Οι ανωτέρω έλεγχοι διενεργούνται τυχαία και χωρίς διακρίσεις όσον αφορά την καταγωγή των φυτών, των φυτικών προϊόντων ή άλλων αντικειμένων και συγκεκριμένα:

- σποραδικοί έλεγχοι σε τόπους όπου διακινούνται φυτά, φυτικά προϊόντα ή άλλα αντικείμενα,
- σποραδικοί έλεγχοι στις εγκαταστάσεις όπου φυτά, φυτικά προϊόντα ή άλλα αντικείμενα καλλιεργούνται, παράγονται, αποθηκεύονται ή διατίθενται προς πώληση,

- σποραδικοί έλεγχοι που διενεργούνται ταυτόχρονα με άλλο έλεγχο εγγράφων για μη φυτοϋγειονομικούς σκοπούς.
- στο πλαίσιο διενέργειας των Επισκοπήσεων (Surveys) για την αναγνώριση προστατευόμενων ζωνών από επιβλαβείς οργανισμούς καραντίνας όπου περιλαμβάνονται μακροσκοπικοί έλεγχοι, λήψη και αποστολή δειγμάτων στα επίσημα εργαστήρια για εργαστηριακή ανάλυση για να διαπιστώνεται στη Χώρα, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία στον τομέα της φυτοϋγείας:
  - α) η παρουσία ή μη των σχετικών επιβλαβών οργανισμών καραντίνας. Η διαπίστωση της τυχόν παρουσίας ενός επιβλαβούς οργανισμού καραντίνας στο αρχικό στάδιο της εμφάνισής του και η λήψη έκτακτων μέτρων επείγοντος χαρακτήρα στοχεύουν στην εξάλειψή του εν λόγω επιβλαβούς οργανισμού.
  - β) η διασπορά των επιβλαβών οργανισμών καραντίνας και η οριοθέτηση ζωνών για τη λήψη ειδικών μέτρων.

Για κάθε επιβλαβή οργανισμό συντάσσεται μεθοδολογία επισκόπησης η οποία περιλαμβάνει οδηγίες για: ι) μακροσκοπικό έλεγχο, ιι) δειγματοληψία, ιιι) συσκευασία, ιν) σήμανση και ν) αποστολή δειγμάτων από τις υπηρεσίες φυτοϋγειονομικού ελέγχου στα επίσημα εργαστήρια.

Τα αποτελέσματα των επισκοπήσεων υποβάλλονται από τη Διεύθυνση Προστασίας Φυτικής Παραγωγής στην Επιτροπή της ΕΕ και στα άλλα κράτη μέλη της ΕΕ προκειμένου η Χώρα να μπορεί να διατηρεί το καθεστώς της Προστατευόμενης Ζώνης ως απαλλαγμένη από ορισμένους επιβλαβείς οργανισμούς καραντίνας.

Σε κάθε περίπτωση διαπίστωσης παράβασης στη φυτοϋγειονομική νομοθεσία εφαρμόζονται οι κυρώσεις που προβλέπονται από τα άρθρα 34α (διοικητικές κυρώσεις) του Ν.2147/1952 (Α' 155), όπως προστέθηκε με τον Ν.2538/1997 (Α' 242), και το άρθρο 35 (ποινικές κυρώσεις) του Ν.2147/1952 (Α' 155), όπως αντικαταστάθηκε με τον Ν.2538/1997 (Α' 242) και τροποποιήθηκε με τον Ν. 2732/99 (Α' 154).

Τα πρόστιμα επιβάλλονται με απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, ύστερα από εισήγηση, προς τη ΔΠΦΠ, της αρμόδιας Περιφερειακής Υπηρεσίας στην οποία διαπιστώθηκε η παράβαση.

Όταν διαπιστώνεται η παρουσία ενός επιβλαβούς οργανισμού καραντίνας γίνεται άμεση ενημέρωση από τα εργαστήρια και τις περιφερειακές υπηρεσίες στη ΔΠΦΠ και λαμβάνονται επίσημα μέτρα επείγοντος χαρακτήρα από τις οικείες υπηρεσίες φυτοϋγειονομικού ελέγχου με σκοπό την εξάλειψη του επιβλαβούς οργανισμού και την αποφυγή της εξάπλωσής του.

B2. ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ ΕΛΕΓΧΟΥ

Η σπουδαιότητα και αναγκαιότητα του φυτοϋγειονομικού ελέγχου βασίζεται στο γεγονός ότι στοχεύει στη μείωση του κινδύνου εισαγωγής και εξάπλωσης επιβλαβών οργανισμών στη Χώρα και στην ΕΕ

Όλοι οι επίσημοι έλεγχοι που γίνονται και αφορούν τη διαπίστωση ή μη της παρουσίας ενός επιβλαβούς οργανισμού είναι υψηλής σπουδαιότητας λόγω της επικινδυνότητας των επιβλαβών οργανισμών καραντίνας για το φυτικό κεφάλαιο και για αυτό η ανοχή στην παρουσία τους είναι μηδενική.

Η αρμόδια αρχή αξιολογεί κάθε φορά και αποφασίζει για τις ενέργειες με βάση την ανάλυση φυτοϋγειονομικής επικινδυνότητας κάθε επιβλαβούς οργανισμού.

B3. ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΣΧΕΔΙΑΖΟΜΕΝΩΝ ΡΥΘΜΙΣΕΩΝ

Οι Αρμόδιες Αρχές διενέργειας των επισήμων ελέγχων κοινοποιούν άμεσα τα αποτελέσματα στην ΔΠΦΠ η οποία, όπου απαιτείται, τα κοινοποιεί στην Επιτροπή της ΕΕ.

B4. ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΕΣ - ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ ΕΝΤΟΣ & ΜΕΤΑΞΥ ΑΡΜΟΔΙΩΝ ΑΡΧΩΝ

Η διασφάλιση της αποτελεσματικής συνεργασίας επιτυγχάνεται μέσα από την τακτική επικοινωνία (προφορική και γραπτή) μεταξύ των εμπλεκόμενων αρχών στον φυτοϋγειονομικό έλεγχο. Διοργανώνονται συσκέψεις σε τακτά χρονικά διαστήματα που αφορούν την πορεία διενέργειας των ελέγχων και οποιοδήποτε άλλο σχετικό θέμα προκύψει. Συντάσσονται έγγραφα και αν χρειαστεί κατευθυντήριες οδηγίες προς τους εμπλεκόμενους.

Γ. ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Όσον αφορά την εκπαίδευση αναφέρονται τα εξής:

Γ1. ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΑΝΑΓΚΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Η φυτοϋγειονομική νομοθεσία σύμφωνα με την οποία διενεργούνται οι επίσημοι έλεγχοι σε φυτά, φυτικά προϊόντα και άλλα αντικείμενα βασίζεται σε Αποφάσεις, Κανονισμούς και Οδηγίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης καθώς και σε σχετική Εθνική Νομοθεσία.

Σύμφωνα με την ισχύουσα φυτοϋγειονομική νομοθεσία [σημείο 1θ, άρθρο 2, του Π.Δ 365/2002 (ΦΕΚ Α' 307)], η ΔΠΦΠ, καταρτίζει τόσο προγράμματα αρχικής εκπαίδευσης και όσο και προγράμματα διαρκούς επιμόρφωσης των φυτοϋγειονομικών ελεγκτών της Χώρας.

Η ανάγκη συνεχούς επιμόρφωσης των φυτοϋγειονομικών ελεγκτών επισημαίνεται από το Γραφείο Τροφίμων και Κτηνιατρικής (Food and Veterinary Office -FVO) της Επιτροπής της ΕΕ κατά τους ελέγχους που έχει πραγματοποιήσει στη Χώρα μας.

Η ανάγκη της πάγιας και της διαρκούς εκπαίδευσης, της συνεχούς επιμόρφωσης των φυτοϋγειονομικών ελεγκτών της χώρας σε ετήσια βάση καθώς και των ad-hoc εκπαιδευτικών συνεδριών/συσκέψεων (π.χ. λόγω αναδυόμενου κινδύνου, αντιμετώπισης εμφανιζόμενων προβλημάτων) είναι επιτακτική δεδομένου ότι:

1. Ο όγκος της φυτοϋγειονομικής νομοθεσίας είναι τεράστιος που υπόκειται σε συνεχείς τροποποιήσεις.
2. Απαιτείται η ορθή εφαρμογή της φυτοϋγειονομικής νομοθεσίας από τους φυτοϋγειονομικούς ελεγκτές
3. Με την κατάρτιση των φυτοϋγειονομικών ελεγκτών για την εφαρμογή των προβλεπόμενων διαδικασιών κατά τους επίσημους ελέγχους σε φυτά, φυτικά προϊόντα και άλλα αντικείμενα στα σημεία εισόδου της χώρας, στους επίσημους ελέγχους κατά την εξαγωγή φυτών, φυτικών προϊόντων και άλλων αντικειμένων στις τρίτες χώρες, στους επίσημους ελέγχους στην εσωτερική αγορά και στη λήψη επίσημων μέτρων:
  - α) μειώνεται ο κίνδυνος εισαγωγής και εξάπλωσης επιβλαβών οργανισμών καραντίνας στη χώρα και στα άλλα Κράτη Μέλη της ΕΕ,
  - β) διακινούνται φυτά, φυτικά προϊόντα σε άλλα Κράτη Μέλη της ΕΕ
  - γ) διασφαλίζεται η αξιοπιστία της χώρας σε Τρίτες Χώρες στις οποίες παρουσιάζεται εξαγωγικό ενδιαφέρον.
4. Η ενημέρωση των φυτοϋγειονομικών ελεγκτών επιβάλλεται να είναι συνεχής:
  - α) για τους αναδυόμενους επιβλαβείς οργανισμούς, τις τεχνικές και τις διαδικασίες που εφαρμόζονται κατά τους επίσημους ελέγχους για την αποφυγή της εξάπλωσης τους στο εσωτερικό της χώρας και της ΕΕ
  - β) για τη μεθοδολογία και τη διαδικασία πραγματοποίησης των επισκοπήσεων για τους επιβλαβείς οργανισμούς καραντίνας της ΕΕ ή και για επιβλαβείς οργανισμούς που είναι καραντίνας για Τρίτες Χώρες στις οποίες παρουσιάζεται εξαγωγικό ενδιαφέρον, καθόσον γίνεται γνωστό το φυτοϋγειονομικό καθεστώς των επιβλαβών οργανισμών στη χώρα και λαμβάνονται άμεσα μέτρα για την εξάλειψη και αποφυγή της εξάπλωσης επιβλαβών οργανισμών καραντίνας

Επιπρόσθετα, οι φυτοϋγειονομικοί ελεγκτές συμμετέχουν στο Πρόγραμμα «Καλύτερη εκπαίδευση για ασφαλέστερα τρόφιμα» που διοργανώνεται από τη Γενική Δ/νση Προστασίας της Υγείας και του Καταναλωτή της Επιτροπής της ΕΕ.

Γ2. ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Οι οριζόμενοι φυτοϋγειονομικοί ελεγκτές παρακολουθούν επιμορφωτικά προγράμματα για την ισχύουσα νομοθεσία, για τη διαδικασία εφαρμογής των επίσημων ελέγχων, για την αναγνώριση και ταυτοποίηση επιβλαβών οργανισμών για τα φυτά, τα φυτικά προϊόντα και άλλα αντικείμενα με μακροσκοπικό και εργαστηριακό έλεγχο.

Κατά την εφαρμογή των προγραμμάτων εκπαίδευσης διοργανώνονται σειρές σεμιναρίων κατά τις οποίες αναπτύσσονται οι ακόλουθες θεματικές ενότητες:

1. Διεθνής, Κοινοτική και Εθνική Φυτοϋγειονομική Νομοθεσία.
2. Διεθνή Πρότυπα Φυτοϋγειονομικών Μέτρων (ISPMs).
3. Έλεγχοι στο εσωτερικό της χώρας:
  - Έλεγχος στην εσωτερική αγορά
  - Διακίνηση φυτών, φυτικών προϊόντων και άλλων αντικειμένων που υπόκεινται σε καθεστώς φυτοϋγειονομικό ελέγχου
  - Επισκοπήσεις Surveys (θεσμοθετημένες υποχρεώσεις της Χώρας)/μεθοδολογία και σκοπός
  - Διαπίστωση της παρουσίας νεοφανούς επιβλαβούς οργανισμού ή εμφάνισης νέου κρούσματος επιβλαβούς οργανισμού καραντίνας στην χώρα. Γνωστοποίηση «Pest reporting».
  - Διαγνωστικές μέθοδοι επιβλαβών οργανισμών - στοιχεία βιολογίας των σημαντικότερων επιβλαβών οργανισμών.
4. Σήμανση πατάτας που δεν προορίζεται για σπορά, έλεγχοι πατάτας που δεν προορίζεται για σπορά, σήμανση και έλεγχος των συσκευαστηρίων (απόβλητα υποσυσκευασίας) σύμφωνα με σχετική απόφαση της Επιτροπής.
5. Λήψη έκτακτων μέτρων-Διαδικασία γνωστοποίησης μέτρων προς την ΕΕ.
6. Χορήγηση άδειας εγκατάστασης για μεταχείριση και σήμανση των ξύλινων μέσων συσκευασίας και της πιστής ξυλείας, σύμφωνα με το Διεθνές Πρότυπο Φυτοϋγειονομικών Μέτρων ISPM15 της IPPC/ FAO.
7. Εισαγωγές φυτών, φυτικών προϊόντων και άλλων αντικειμένων στη Χώρα και μέσω της Χώρας σε άλλα κράτη μέλη της ΕΕ
  - τακτικοί /έκτακτοι έλεγχοι αποστολών φυτών φυτικών προϊόντων ή άλλων αντικειμένων (έλεγχος ταυτότητας -έλεγχος εγγράφων -φυτοϋγειονομικός έλεγχος-μακροσκοπικός, λήψη δείγματος)
  - μεθοδολογία δειγματοληψίας
  - Λήψη επίσημων μέτρων -γνωστοποίηση απορρίψεων
  - Φυτοϋγειονομικές απαιτήσεις των ξύλινων μέσων συσκευασίας καταγωγής τρίτων χωρών που εισάγονται στη Χώρα.
8. Εξαγωγές φυτών, φυτικών προϊόντων και άλλων αντικειμένων από τη Χώρα σε τρίτες χώρες.
9. Φυτοϋγειονομικές μεταχειρίσεις (Phytosanitary treatments). Ανάλυση Φυτοϋγειονομικής Επικινδυνότητας.
10. Διαδικασία επιβολής κυρώσεων.
11. Εισαγωγή στην καινούρια νομοθεσία για τη φυτοϋγεία:
  - "New Plant Health Regime",
  - Ενιαίο Νομοθετικό πλαίσιο για τους ελέγχους
  - Βασικές αρχές
  - Ενιαίο πλαίσιο ελέγχων - η εφαρμογή Traces.

4.5.3 Γενετικά Τροποποιημένοι Σπόροι προς σπορά

A. ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΔΟΜΗ (αρμόδιες Αρχές, διάρθρωση, αρμοδιότητες)

A1. ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΑΡΜΟΔΙΑ ΑΡΧΗ

Το ΥΠΑΑΤ δια της Διεύθυνσης Φυτογενετικών Πόρων και Πολλαπλασιαστικού Υλικού Καλλιεργούμενων Φυτικών Ειδών (Δ/νση ΦΠ & ΠΥ) είναι η ΚΑΑ για τους ελέγχους στο πολλαπλασιαστικό υλικό.

A2. ΑΡΜΟΔΙΕΣ ΑΡΧΕΣ

Αρμόδια Αρχή για τη διενέργεια των επισήμων ελέγχων του πολλαπλασιαστικού υλικού είναι τα Τμήματα Αγροτικής Ανάπτυξης των Νομών (ΤΑΑ=πρώην ΚΕΠΠΥΕΛ).

ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ

Στο αρμόδιο Τμήμα Α3 «Φυτογενετικών Πόρων και Προϊόντων Βιοτεχνολογίας» της παραπάνω Δ/νσης απασχολούνται 3 μόνιμοι υπάλληλοι Γεωπόνοι και ένας διοικητικός.

Στα 50 Τμήματα Αγροτικής Ανάπτυξης (ΤΑΑ) της χώρας ελέγχουν τις διακινούμενες σπορομερίδες συμβατικού σπόρου προς σπορά, ώστε να συνοδεύονται από βεβαίωση μη-προσμίξεων με γενετικά τροποποιημένους σπόρους. Τα 20 ΤΑΑ (40 μόνιμοι υπάλληλοι) λειτουργούν ενεργά, με δειγματοληψίες συμβατικών σπόρων προς σπορά, προς εφαρμογή εργαστηριακών ελέγχων για προσμίξεις με γενετικά τροποποιημένους σπόρους.

B. ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΕΛΕΓΧΟΥ

B1. ΜΕΘΟΔΟΙ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΕΛΕΓΧΟΥ

Οι έλεγχοι πραγματοποιούνται με βάση την ΚΥΑ 332657/2001 (Β' 176), αφορούν την παρουσία προσμίξεων με γενετικά τροποποιημένους σπόρους σε σπορομερίδες αραβοσίτου, βαμβακιού, τεύτλων, ελαιοκράμβης, σόγιας και βιομηχανικής τομάτας. Πραγματοποιούνται κατά την εισαγωγή των σπορομερίδων από τρίτη χώρα, την είσοδο των σπορομερίδων στην χώρα μας από άλλο κράτος μέλος καθώς και κατά την εγχώρια σποροπαραγωγή σε όλα τα στάδια της συμπεριλαμβανομένων και των σπορομερίδων προς δοκιμαστική χρήση.

Στις εισαγωγές κατά την διάρκεια των τελωνειακών διαδικασιών πραγματοποιείται, από τους υπαλλήλους των ΤΑΑ, έλεγχος εγγράφων και κατόπιν δειγματοληψίες. Η δειγματοληψία είναι καθολική για τις σπορομερίδες που δεν συνοδεύονται από επίσημα πιστοποιητικά της Χώρας προέλευσης για τη μη παρουσία γενετικά τροποποιημένων σπόρων σε αυτές, και σε ποσοστό τουλάχιστον 10% ανά ποικιλία (αναλόγως του αριθμού σπορομερίδων της ίδιας ποικιλίας ανά φορτίο), για τις

σπορομερίδες που διαθέτουν τα ανωτέρω πιστοποιητικά. Στην πρώτη περίπτωση οι σπορομερίδες εμπορεύονται μόνο μετά την λήψη των αποτελεσμάτων των εργαστηριακών εξετάσεων ενώ στην δεύτερη μπορούν να εμπορευθούν μετά την πραγματοποίηση της δειγματοληψίας. Τα δείγματα αποστέλλονται κωδικοποιημένα σε διαπιστευμένα εργαστήρια τα οποία καθορίζονται μέσω προκήρυξης ή υπάγονται ή είναι υπό την επίβλεψη του Υπουργείου. Η αποκωδικοποίηση των δειγμάτων αυτών (ποιος κωδικός αντιστοιχεί σε ποια σπορομερίδα) αποστέλλεται από το ΤΑΑ που πραγματοποίησε τη δειγματοληψία στην ΔΦΤ&ΠΟΥ, η οποία λαμβάνει και τα αποτελέσματα των εργαστηριακών εξετάσεων από το εργαστήριο και γνωστοποιεί τα αποτελέσματα από τα δείγματα των σπορομερίδων που εξετάσθηκαν.

Κατά την πιστοποίηση των εγχώρια παραγόμενων σπορομερίδων, καθώς και κατά την διαδικασία σποροπαραγωγής σε όλα τα στάδια (βελτιωτής, προβασικός, βασικός κλπ) η δειγματοληψία για ανάλυση είναι καθολική. Στο τελικό στάδιο όπου ο σπόρος προορίζεται για κοινή καλλιέργεια, ο έλεγχος γίνεται τουλάχιστον στο 10% των σπορομερίδων, με την προϋπόθεση ότι κατά την προηγούμενη φάση, είχε ελεγχθεί το υλικό στο 100%.

Σε όλες τις παραπάνω περιπτώσεις υπάρχει το δικαίωμα δεύτερου ελέγχου (επανελέγχου) σε περίπτωση που σπορομερίδες δεν πληρούν τους όρους της ΚΥΑ 332657/16-02-2001. Ο δεύτερος έλεγχος πραγματοποιείται σε αντίδειγμα που έχει ληφθεί κατά την αρχική δειγματοληψία σε εργαστήριο διαφορετικό από το αρχικό και η δαπάνη βαρύνει τον αιτούντα. Τα αποτελέσματα αυτού του ελέγχου είναι τελεσίδικα. Το όριο ανοχής προσμίξεων είναι μηδενικό (στο όριο της εργαστηριακής ανίχνευσης).

Σπορομερίδες που τελεσίδικα δεν πληρούν τους όρους της ΚΥΑ 332657/16-02-2001 είτε καταστρέφονται είτε εξάγονται εκτός εθνικού χώρου.

Τέλος, σε εφαρμογή της κοινοτικής νομοθεσίας (Οδηγία 2001/18, Κανονισμοί **178/2002**, **882/2004** και **16/2011**), μπορεί να εφαρμοστούν επιπλέον έλεγχοι στα φυτικά είδη που προβλέπει η εθνική νομοθεσία ή και σε άλλα φυτικά είδη, εφ' όσον κρίνει η Υπηρεσία ότι υπάρχουν κίνδυνοι προσμίξεων ή ειδοποιηθεί σχετικά από άλλα Κ.Μ.

B2. ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ ΕΛΕΓΧΟΥ

Στο πλαίσιο της υλοποίησης των στόχων του ΠΟΕΣΕ, η προτεραιότητα των επισήμων ελέγχων για το πολλαπλασιαστικό υλικό εξειδικεύεται στον έλεγχο για την παρουσία **προσμίξεων**, εγκεκριμένων και μη, με γενετικά τροποποιημένους σπόρους σε συμβατικές σπορομερίδες αραβοσίτου, βαμβακιού, τεύτλων, ελαιοκράμβης, σόγιας και βιομηχανικής τομάτας. Τα παραπάνω φυτικά είδη έχουν επιλεγεί στην εθνική νομοθεσία για ελέγχους ΓΤΟ, καθ' ότι σε αυτά έχουν εφαρμοστεί γενετικές τροποποιήσεις και καλλιεργούνται διεθνώς, έστω και σε μικρές εκτάσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

Σχέδια έκτακτης ανάγκης και αμοιβαία συνδρομή

Στο παρών Κεφάλαιο αναφέρονται : α) τομείς / θέματα / πεδία όπου υφίστανται σχέδια επείγουσας επέμβασης, β) στόχοι κάθε σχεδίου, γ) υπεύθυνος φορέας υλοποίησης, ρυθμίσεις για μεταβίβαση πληροφοριών και δ) εκπαίδευση για αποτελεσματική εφαρμογή - ασκήσεις προσομοίωσης.

5.1 ΣΧΕΔΙΑ ΕΚΤΑΚΤΗΣ ΑΝΑΓΚΗΣ

5.1.1 Τομέας Τροφίμων

- **Σχέδιο έκτακτης ανάγκης στον τομέα των τροφίμων.**

Το σχέδιο καταστάσεων έκτακτης ανάγκης στο τομέα των τροφίμων περιλαμβάνει, την εφαρμογή στο συντομότερο χρονικό διάστημα όλων των μέτρων, που θα πρέπει να ληφθούν στις περιπτώσεις κατά τις οποίες διαπιστωθεί ή αναφερθεί έκτακτη ανάγκη αναφορικά με τα τρόφιμα. Ο στόχος του σχεδίου είναι ο περιορισμός και τελικά η εξάλειψη του κινδύνου για την ανθρώπινη υγεία που προέρχεται από τρόφιμα σε όλο το εύρος της αλυσίδας των τροφίμων. Το σχέδιο εφαρμόζεται σε όλη την επικράτεια της χώρας.

Αρμόδιες Αρχές για το συντονισμό των ενεργειών είναι οι ΚΑΑ.

5.1.2 Τομέας Ζωοτροφών

- **Σχέδιο έκτακτης ανάγκης στον τομέα των ζωοτροφών**

Το σχέδιο έκτακτης ανάγκης περιλαμβάνει την άμεση εφαρμογή όλων των μέτρων που πρέπει να ληφθούν στις περιπτώσεις κατά τις οποίες διαπιστωθεί πρόβλημα στον τομέα των ζωοτροφών. Ο στόχος του σχεδίου είναι ο όσο το δυνατόν συντομότερος προσδιορισμός της πηγής μόλυνσης, η άμεση εκτίμηση του μεγέθους κινδύνου και ο ταχύς αποκλεισμός του παράγοντα ρύπανσης από την τροφική αλυσίδα, ώστε να προλαμβάνονται ή να καταστέλλονται οι διατροφικές κρίσεις. Σκοπός του σχεδίου έκτακτης ανάγκης είναι να καλύψει τις περιπτώσεις, όπου διαπιστώνεται ρύπανση, μετά τους ελέγχους που πραγματοποιούνται σε όλα τα στάδια παραγωγής, κυκλοφορίας και χρήσης των ζωοτροφών, συμπεριλαμβανομένης και της εισαγωγής, καθώς και μετά από επείγουσες κοινοποιήσεις (alert) του συστήματος RASFF. Οι προαναφερθέντες έλεγχοι διεξάγονται:

- Κατά την εισαγωγή,
- Κατά την αποθήκευση,
- Κατά την μεταφορά,
- Σε επίπεδο παρασκευαστή πρώτων υλών, πρόσθετων υλών και προμιγμάτων αυτών καθώς και σύνθετων ζωοτροφών,
- Σε επίπεδο ενδιάμεσου ζωοτροφών (εμπορία),
- Σε επίπεδο τελικού χρήστη (κτηνοτρόφος),

Αρμόδια Αρχή για το συντονισμό των ενεργειών σύμφωνα με το επιχειρησιακό σχέδιο για τις ζωοτροφές είναι η ΔΔΖΖ&Β του ΥΠΑΑΤ.

5.1.3 Τομέας Υγείας Ζώων

- **Σχέδιο έκτακτης ανάγκης για τη γρίπη των πτηνών**

Έχει τεθεί σε εφαρμογή με την Απόφαση του ΥΠΑΑΤ με αριθμό 258754/08(Β'840) σε εφαρμογή του Προεδρικού Διατάγματος 33/2008 (Α59) σε συμμόρφωση με την οδηγία του Συμβουλίου 2005/94/ΕΚ. **Αντικείμενο:** Άμεση καταπολέμηση της γρίπης των πτηνών εφόσον εμφανιστεί εστία/εστίες σε πουλερικά.

Τομέας εφαρμογής: Εφαρμόζεται στον τομέα εκτροφής πουλερικών (πτηνοτροφικές επιχειρήσεις και οικόσιτα εκτρεφόμενα πουλερικά).

Περιοχές εφαρμογής του σχεδίου επείγουσας επέμβασης: Ολόκληρη η επικράτεια της χώρας.

Αρμόδιες αρχές:

- α) Διεύθυνση Υγείας των Ζώων της Γενικής Διεύθυνσης Βιώσιμης Ζωικής Παραγωγής και Κτηνιατρικής του ΥΠΑΑΤ,
- β) Διευθύνσεις Κτηνιατρικής / ΔΑΟΚ των Περιφερειών,
- γ) 2 Κτηνιατρικά Κέντρα Αθηνών και Θεσσαλονίκης

Σε συμμόρφωση με τις σχετικές απαιτήσεις της Κοινοτικής Νομοθεσίας, η ΔΥΖ έχει φροντίσει κατά την κατάρτιση του σχεδίου έκτακτης ανάγκης να συμβουλευτεί τις οργανώσεις των πτηνοτρόφων και το σχέδιο έχει τεθεί υπόψη τους για σχολιασμό, προτάσεις και βελτιώσεις κατά την κατάρτισή του. Τέλος έχει διαβιβαστεί στις δύο μεγάλες οργανώσεις των πτηνοτρόφων με την δέσμευση από την πλευρά τους ότι ενημερώνουν τα μέλη τους και με εγκύκλιο και λεπτομερείς οδηγίες με τη μορφή εγχειριδίου έχει διαβιβαστεί στις Διευθύνσεις Κτηνιατρικής / ΔΑΟΚ των Περιφερειών με την υποχρέωση να ενημερώσουν όλες τις τοπικές κτηνιατρικές υπηρεσίες (Αγροτικά Κτηνιατρεία) καθώς και τους φορείς σε επίπεδο νομού (οργανώσεις παραγωγών ή μεμονωμένους εκτροφείς και εκτροφείς οικοσίων πουλερικών μέσω δημοσιευμάτων στον τοπικό τύπο. Επιπλέον η ΔΥΖ οργανώνει τουλάχιστον μια ετήσια συνάντηση με έναν τουλάχιστον εκπρόσωπο από κάθε

Διεύθυνση Κτηνιατρικής / ΔΑΟΚ των Περιφερειών, στην οποία εξετάζονται ζητήματα που έχουν σχέση με την ετοιμότητα των υπηρεσιών με τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν, τη διαθεσιμότητα των πόρων και τις βελτιώσεις που χρειάζεται να γίνουν σε κεντρικό και τοπικό επίπεδο.

- **Σχέδιο επείγουσας επέμβασης για την ψευδοπανώλη των πτηνών (Newcastle Disease).**

Έχει τεθεί σε εφαρμογή με την Απόφαση του ΥΠΑΑΤ με αριθμό 279719/19.11.2004(B'1760) σε εφαρμογή του Προεδρικού Διατάγματος 141/1996(A'25) σε συμμόρφωση με την οδηγία του Συμβουλίου 92/66/ΕΟΚ.

Τομέας εφαρμογής: Εφαρμόζεται στον τομέα εκτροφής πουλερικών (πτηνοτροφικές επιχειρήσεις και οικόσιτα εκτρεφόμενα πουλερικά).

Αντικείμενο: Άμεση καταπολέμηση της νόσου του Newcastle των πτηνών εφόσον εμφανιστεί εστία ή εστίες σε πουλερικά.

Περιοχές εφαρμογής του σχεδίου επείγουσας επέμβασης: Ολόκληρη η επικράτεια της χώρας.

Αρμόδιες αρχές:

- α) Διεύθυνση Υγείας των Ζώων της Γενικής Διεύθυνσης Βιώσιμης Ζωικής Παραγωγής και Κτηνιατρικής του ΥΠΑΑΤ,
- β) Διευθύνσεις Κτηνιατρικής / ΔΑΟΚ των Περιφερειών,
- γ) 2 Κτηνιατρικά Κέντρα Αθηνών και Θεσσαλονίκης

Σε συμμόρφωση με τις σχετικές απαιτήσεις της Κοινοτικής Νομοθεσίας, η ΔΥΖ έχει φροντίσει κατά την κατάρτιση του σχεδίου επείγουσας επέμβασης να συμβουλευτεί τις οργανώσεις των πτηνοτρόφων και το σχέδιο έχει τεθεί υπόψη τους για σχολιασμό, προτάσεις και βελτιώσεις κατά την κατάρτισή του. Τέλος έχει διαβιβαστεί στις δύο μεγάλες οργανώσεις των πτηνοτρόφων με την δέσμευση από την πλευρά τους ότι ενημερώνουν τα μέλη τους και με εγκύκλιο έχει διαβιβαστεί στις Διευθύνσεις Κτηνιατρικής / ΔΑΟΚ των Περιφερειών με την υποχρέωση να ενημερώσουν όλες τις τοπικές κτηνιατρικές υπηρεσίες (Αγροτικά Κτηνιατρεία) καθώς και τους φορείς σε επίπεδο νομού (οργανώσεις παραγωγών ή μεμονωμένους εκτροφείς και εκτροφείς οικόσιτων πουλερικών μέσω δημοσιευμάτων στον τοπικό τύπο. Επιπλέον η ΔΥΖ οργανώνει τουλάχιστον μια ετήσια συνάντηση με έναν τουλάχιστον εκπρόσωπο από κάθε Διεύθυνση Κτηνιατρικής / ΔΑΟΚ των Περιφερειών, στην οποία εξετάζονται ζητήματα που έχουν σχέση με την ετοιμότητα των υπηρεσιών με τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν, τη διαθεσιμότητα των πόρων και τις βελτιώσεις που χρειάζεται να γίνουν σε κεντρικό και τοπικό επίπεδο.

- **Σχέδιο Επείγουσας Δράσης κατά του Καταρροϊκού Πυρετού (Bluetongue Disease)**

Έχει τεθεί σε εφαρμογή με την Απόφαση του ΥΠΑΑΤ με αριθμό 258944/08(B'1727) σύμφωνα με συμμόρφωση με την Οδηγία του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου 2000/75/ΕΚ (Προεδρικό Διάταγμα 33/2003).

Τομέας εφαρμογής: Εφαρμόζεται στον ζωικό πληθυσμό των προβάτων.

Αντικείμενο: Άμεση καταστολή της πρωτογενούς εστίας και αποτροπή της εξάπλωσης της νόσου.

Περιοχές εφαρμογής του σχεδίου επείγουσας επέμβασης: Ολόκληρη η επικράτεια της χώρας.

Αρμόδιες αρχές:

- α) Διεύθυνση Υγείας των Ζώων της Γενικής Διεύθυνσης Βιώσιμης Ζωικής Παραγωγής και Κτηνιατρικής του ΥΠΑΑΤ δρα ως το Εθνικό Κέντρο Ελέγχου είναι αρμόδιο για τον συντονισμό της εφαρμογής των μέτρων σε όλες τις Διευθύνσεις Κτηνιατρικής / ΔΑΟΚ των Περιφερειών,
- β) Οι Διευθύνσεις Κτηνιατρικής / ΔΑΟΚ των Περιφερειών δρουν ως τοπικά κέντρα ελέγχου νοσήματος .
- γ) Κτηνιατρικό Κέντρο Αθηνών ως Εθνικό Εργαστήριο Αναφοράς για τον Καταρροϊκό Πυρετό.

- **Σχέδιο Επείγουσας Δράσης για την Κλασσική Πανώλη των χοίρων (Classical Swine Fever).**

Έχει τεθεί σε εφαρμογή με την Απόφαση του ΥΑΑΤ με αριθμό 276914/11.11.2003 σε συμμόρφωση με την Οδηγία του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου 2001/89/ΕΚ (Προεδρικό Διάταγμα 39/2005).

Τομέας εφαρμογής: Εφαρμόζεται στον ζωικό πληθυσμό των χοίρων.

Αντικείμενο: Άμεση καταστολή της πρωτογενούς εστίας και αποτροπή της εξάπλωσης της νόσου.

Περιοχές εφαρμογής του σχεδίου επείγουσας επέμβασης: Ολόκληρη η επικράτεια της χώρας.

Αρμόδιες αρχές:

- α) Διεύθυνση Υγείας των Ζώων της Γενικής Διεύθυνσης Βιώσιμης Ζωικής Παραγωγής και Κτηνιατρικής του ΥΠΑΑΤ δρα ως το Εθνικό Κέντρο Ελέγχου είναι αρμόδιο για τον συντονισμό της εφαρμογής των μέτρων σε όλες τις Διευθύνσεις Κτηνιατρικής / ΔΑΟΚ των Περιφερειών,
- β) Οι Διευθύνσεις Κτηνιατρικής / ΔΑΟΚ των Περιφερειών δρουν ως τοπικά κέντρα ελέγχου νοσήματος,
- γ) Εργαστήριο Χοιροπαθολογίας του Κτηνιατρικού Κέντρου Αθηνών ως Εθνικό Εργαστήριο Αναφοράς για την Κλασσική Πανώλη του χοίρου.

- **Σχέδιο Επείγουσας Δράσης για την Αφρικανική Πανώλη των χοίρων (African Swine Fever).**

Έχει τεθεί σε εφαρμογή με την απόφαση του ΥΠΑΑΤ με αριθμό 260918/09(Β'75) σε συμμόρφωση με την οδηγία του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου 2002/60/ΕΚ (ΠΔ 37/2005).

Τομέας εφαρμογής: Εφαρμόζεται στον ζωικό πληθυσμό των χοίρων.

Αντικείμενο: Άμεση καταστολή της πρωτογενούς εστίας και αποτροπή της εξάπλωσης της νόσου.

Περιοχές εφαρμογής του σχεδίου επείγουσας επέμβασης: Ολόκληρη η επικράτεια της χώρας.

Αρμόδιες αρχές:

- α) Διεύθυνση Υγείας των Ζώων της Γενικής Διεύθυνσης Βιώσιμης Ζωικής Παραγωγής και Κτηνιατρικής του ΥΠΑΑΤ δρα ως το Εθνικό Κέντρο Ελέγχου είναι αρμόδιο για τον συντονισμό της εφαρμογής των μέτρων σε όλες τις Διευθύνσεις Κτηνιατρικής / ΔΑΟΚ των Περιφερειών,
- β) Οι Διευθύνσεις Κτηνιατρικής / ΔΑΟΚ των Περιφερειών δρουν ως τοπικά κέντρα ελέγχου νοσήματος,
- γ) Εργαστήριο Χοιροπαθολογίας του Κτηνιατρικού Κέντρου Αθηνών ως Εθνικό Εργαστήριο Αναφοράς για την Αφρικανική Πανώλη του χοίρου.

- **Σχέδιο Επείγουσας Δράσης για τον Αφθώδη Πυρετό (Foot and mouth disease).**

Έχει τεθεί σε εφαρμογή με την Απόφαση του ΥΠΑΑΤ με αριθμό 258613/08 (Β'451) σε συμμόρφωση με την οδηγία του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου 2003/85/ΕΚ (ΠΔ 32/2007).

Τομέας εφαρμογής: Εφαρμόζεται στον ζωικό πληθυσμό των δίχηλων ζώων.

Αντικείμενο: Άμεση καταστολή της πρωτογενούς εστίας και αποτροπή της εξάπλωσης της νόσου.

Περιοχές εφαρμογής του σχεδίου επείγουσας επέμβασης: Ολόκληρη η επικράτεια της χώρας.

Αρμόδιες αρχές:

- α) Διεύθυνση Υγείας των Ζώων της Γενικής Διεύθυνσης Βιώσιμης Ζωικής Παραγωγής και Κτηνιατρικής του ΥΠΑΑΤ δρα ως το Εθνικό Κέντρο Ελέγχου είναι αρμόδιο για τον συντονισμό της εφαρμογής των μέτρων σε όλες τις Διευθύνσεις Κτηνιατρικής / ΔΑΟΚ των Περιφερειών,
- β) Οι Διευθύνσεις Κτηνιατρικής / ΔΑΟΚ των Περιφερειών δρουν ως τοπικά κέντρα ελέγχου νοσήματος,
- γ) Εργαστήριο Αφθώδη Πυρετού και Εξωτικών νοσημάτων, ως Εθνικό Εργαστήριο Αναφοράς.

- **Σχέδιο Άμεσης Δράσης για την Σπογγώδη Εγκεφαλοπάθεια Βοοειδών (BSE) στα αιγοπρόβατα.**

Έχει τεθεί σε εφαρμογή με την Απόφαση του ΥΠΑΑΤ με αριθμό 258910/08 (Β'1473) σε συμμόρφωση με τον Κανονισμό 999/2001 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Τομέας εφαρμογής: Εφαρμόζεται στον ζωικό πληθυσμό των αιγοπροβάτων.

Αντικείμενο: Άμεση εκρίζωση της διαπιστωθείσας εστίας ΣΕΒ και αποτροπή εισόδου του αιτιολογικού παράγοντα της ΣΕΒ στη διατροφική αλυσίδα του ανθρώπου.

Περιοχές εφαρμογής του σχεδίου επείγουσας επέμβασης: Ολόκληρη η επικράτεια της χώρας.

Αρμόδιες αρχές:

- α) Διεύθυνση Υγείας των Ζώων της Γενικής Διεύθυνσης Βιώσιμης Ζωικής Παραγωγής και Κτηνιατρικής του ΥΠΑΑΤ δρα ως το Εθνικό Κέντρο Ελέγχου είναι αρμόδιο για τον συντονισμό της εφαρμογής των μέτρων σε όλες τις Διευθύνσεις Κτηνιατρικής / ΔΑΟΚ των Περιφερειών,
- β) Οι Διευθύνσεις Κτηνιατρικής / ΔΑΟΚ των Περιφερειών δρουν ως τοπικά κέντρα ελέγχου νοσήματος,
- γ) Το Κτηνιατρικό Εργαστήριο Λάρισας ως Εθνικό Εργαστήριο Αναφοράς για τις ταχείες ανοσολογικές μεθόδους διάγνωσης. Το Τμήμα Διαγνωστικής Παθολογικής Ανατομικής του Κτηνιατρικού Κέντρου Θεσ/νίκης ως Εργαστήριο Αναφοράς για τις ιστοπαθολογικές και ανοσο-ιστοχημικές μεθόδους διάγνωσης. Άλλα τρία εργαστήρια είναι εξουσιοδοτημένα για τις ταχείες ανοσολογικές μεθόδους διάγνωσης (Κτηνιατρικό Κέντρο Αθηνών-Εργαστήριο Αφθώδους Πυρετού και Εξωτικών Νοσημάτων, Κτηνιατρικό Εργαστήριο Ιωαννίνων, Κτηνιατρικό Κέντρο Θεσ/νίκης- Τμήμα Ιολογίας)

5.2 ΑΜΟΙΒΑΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ

- **Αμοιβαία συνδρομή στον τομέα Υγείας των ζώων**

Η εφαρμογή των σχεδίων επείγουσας επέμβασης στη χώρα γίνεται από τις Διευθύνσεις Κτηνιατρικής/ΔΑΟΚ των Περιφερειών της χώρας οι οποίες, όταν κρίνεται απαραίτητο, συνεπικουρούνται από άλλες δημόσιες υπηρεσίες (π.χ. Ελληνική αστυνομία για επιβολή των μέτρων, Πυροσβεστική Υπηρεσία για εφαρμογή απολυμάνσεων κλπ.). Τα καθήκοντα και οι αρμοδιότητες καθώς και ο τρόπος συνεργασίας καθορίζονται από τη νομοθεσία (Προεδρικά Διατάγματα και τις Υπουργικές Αποφάσεις) με την οποία εναρμονίζεται η κοινοτική νομοθεσία ή θεσπίζονται εθνικά μέτρα για τα σχετικά νοσήματα.

- **Αμοιβαία συνδρομή στον τομέα τροφίμων και ζωοτροφών. - Σύστημα έγκαιρης προειδοποίησης για τα τρόφιμα και τις ζωοτροφές (RASFF)**

Το Σύστημα Έγκαιρης Προειδοποίησης για τα Τρόφιμα και τις Ζωοτροφές (Rapid Alert System for Food and Feed -RASFF-) συστάθηκε ως δίκτυο με τον Κανονισμό 178/2002/ΕΚ άρθρο 50 και τα μέτρα εφαρμογής που προβλέπονται στο άρθρο 51 του ίδιου Κανονισμού θεσπίστηκαν με τον Κανονισμό 16/2011/ΕΚ.

Ο ΕΦΕΤ ορίστηκε ως Εθνικό Σημείο Επαφής της Ελλάδας (National Contact Point -NCP-) με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή (European Commission's Contact Point -ECCP-) για την εφαρμογή του Συστήματος Έγκαιρης Προειδοποίησης για την Κοινοποίηση Άμεσων ή Έμμεσων Κινδύνων για την υγεία των ανθρώπων που προέρχονται από τρόφιμα, υλικά που αναμένεται να έρθουν σε επαφή με τρόφιμα, ή ζωοτροφές, με την Κοινή Υπουργική Απόφαση 77/11 (ΦΕΚ 917/Β/20.05.2011), σε εφαρμογή του άρθρου 2 παράγραφος 2 του Κανονισμού 16/2011/ΕΚ της Επιτροπής.

Επιπλέον έχει την ευθύνη διαχείρισης σε εθνικό επίπεδο του νέου συστήματος ταυτοποίησης χρηστών της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (SANCO Authentication System -SAAS II-) για τη χρήση των εφαρμογών του RASFF.

Όσον αφορά στο δίκτυο επικοινωνίας μεταξύ του σημείου επαφής και των αρμόδιων αρχών αυτό διαρθρώνεται ως εξής:

Το εθνικό σημείο επαφής ενημερώνει/επικοινωνεί με τις Κεντρικές Αρμόδιες Αρχές, οι οποίες με τη σειρά τους ενημερώνουν/επικοινωνούν με τις Αρμόδιες Αρχές σε Περιφερειακό ή και Τοπικό επίπεδο. Ειδικότερα:

Όσον αφορά στις κοινοποιήσεις που διαβιβάζονται από το ECCP και αφορούν την Ελλάδα, το NCP τις αξιολογεί ως προς τη φύση του κινδύνου και το είδος του τροφίμου, του υλικού που αναμένεται να έρθει σε επαφή με τρόφιμο ή της ζωοτροφής και τις διαβιβάζει στην αντίστοιχη Κεντρική Αρμόδια Αρχή. Επιπλέον αν κρίνει ότι η κοινοποίηση περιέχει ελλιπείς πληροφορίες για την αξιολόγησή της μπορεί να ζητήσει διευκρινίσεις είτε με συμπληρωματική κοινοποίηση είτε διμερώς με το αντίστοιχο NCP, είτε επικοινωνώντας με την εμπλεκόμενη επιχείρηση της χώρας του.

Οι Κεντρικές Αρμόδιες Αρχές αξιολογούν με τη σειρά τους κατ' ελάχιστο τη φύση του κινδύνου, το είδος του τροφίμου, του υλικού που αναμένεται να έρθει σε επαφή με τρόφιμο ή της ζωοτροφής, τη διανομή, τα μέτρα που έχουν ή πρέπει να ληφθούν και ενημερώνουν/επικοινωνούν με τις αντίστοιχες Αρμόδιες Αρχές σε Περιφερειακό ή και Τοπικό επίπεδο, ή και τις εμπλεκόμενες επιχειρήσεις προκειμένου να προβούν στις απαραίτητες ενέργειες.

Όσον αφορά στις κοινοποιήσεις που διαβιβάζονται από την Ελλάδα στο ECCP, το NCP ελέγχει και επικυρώνει κάθε κοινοποίηση που του διαβιβάζεται από τις ΚΑΑ/ΑΑ, διασφαλίζοντας αφενός ότι εμπίπτει στον σκοπό του RASFF και αφετέρου την ορθότητα και πληρότητα των αναφερόμενων πληροφοριών και απαιτούμενων εγγράφων.

Επιπλέον το ΝCP προωθεί ερωτήματα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής προς τις ΚΑΑ/ΑΑ και αντίστροφα προωθεί τις σχετικές απαντήσεις τους ή ερωτήματα που προκύπτουν σε σχέση με συγκεκριμένες κοινοποιήσεις.

- **Σύστημα Διοικητικής Συνδρομής και Συνεργασίας στον τομέα των τροφίμων και των ζωοτροφών (AAC system)**

Η σύσταση του «Συστήματος Διοικητικής Συνδρομής και Συνεργασίας» (Administrative Assistance and Cooperation System - AAC system) στον τομέα των τροφίμων και των ζωοτροφών προβλέπεται από το Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 882/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 29ης Απριλίου 2004 «για τη διενέργεια επισήμων ελέγχων της συμμόρφωσης προς τη νομοθεσία περί ζωοτροφών και τροφίμων και προς τους κανόνες για την υγεία και την καλή διαβίωση των ζώων». Ο 882/2004 προβλέπει την συνεργασία των Εθνικών Αρμόδιων Αρχών των Κρατών Μελών (ΚΜ) όταν βάσει των αποτελεσμάτων των επισήμων ελέγχων τροφίμων και ζωοτροφών, απαιτείται δράση από περισσότερα του ενός κράτη μέλη.

Η διοικητική συνδρομή και συνεργασία μεταξύ των ΚΜ έχει ως στόχο:

1. να διασφαλίσει ότι οι παραβιάσεις της νομοθεσίας της ΕΕ που έχουν διασυννοριακή διάσταση θα αντιμετωπιστεί αποτελεσματικά όχι μόνο στο ΚΜ όπου εντοπίστηκε η μη-συμμόρφωση για πρώτη φορά, αλλά και στο ΚΜ αποστολής,

2. την ταχεία επίλυση των διασυννοριακών ζητημάτων, την λήψη αποτελεσματικών και αναλογικών ενεργειών και την ίση μεταχείριση των εμπλεκόμενων επιχειρήσεων, ανεξάρτητα από την προέλευσή τους.

Ο Ενιαίος Φορέας Ελέγχου Τροφίμων (Ε.Φ.Ε.Τ.) μέσω της Δ/νσης Εργαστηριακών Ελέγχων (Διεύθυνση ΙΙ) έχει ορισθεί ως φορέας-σύνδεσμος της Ελλάδας (General Liaison Body) για τους σκοπούς του «Συστήματος Διοικητικής Συνδρομής και Συνεργασίας» (AAC system) μεταξύ των ΚΜ όπως προβλέπεται στον Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 882/2004 (αριθμ. πρωτ. 15688/25-09-2014/ΕΦΕΤ).

- **Σύστημα Διοικητικής Συνδρομής και Συνεργασίας στον τομέα της προστασίας των ζώων**

Στον τομέα της προστασίας των ζώων κατά τη μεταφορά και στα πλαίσια του άρθρου 24 του Κανονισμού 1/2005/ΕΚ προβλέπεται επίσης η παροχή αμοιβαίας διοικητικής συνδρομής μεταξύ των ΚΜ. Η Διοικητική αμοιβαία Συνδρομή μεταξύ των ΚΜ συνίσταται μεταξύ άλλων στην ανταλλαγή πληροφοριών και εγγράφων και διοικητική έρευνα σε περιπτώσεις παραβάσεων μεταφορέων ζώντων ζώων που λαμβάνουν χώρα στην επικράτεια Κρατών -Μελών διαφορετικών από το κράτος προέλευσης του μεταφορέα.

Οι αρμόδιες αρχές παρέχουν διοικητική συνδρομή εφόσον:

- α. τους ζητηθεί (συνδρομή κατόπιν αιτήσεως) από ένα άλλο ΚΜ το οποίο χρειάζεται την συνδρομή για την ολοκλήρωση σχετικών ελέγχων,

β. αυθόρμητα (συνδρομή χωρίς αίτηση) αν η αρμόδια αρχή ενός ΚΜ διαπιστώνει περιπτώσεις μη συμμόρφωσης και εάν η εν λόγω έλλειψη συμμόρφωσης έχει συνέπειες για άλλο ή άλλα ΚΜ, οπότε και ενημερώνει άμεσα τα άλλα εμπλεκόμενα ΚΜ.

Σημείο επαφής για την παροχή αμοιβαίας συνδρομής ως ανωτέρω έχει οριστεί το Τμήμα Προστασίας των Ζώων, της Διεύθυνσης Προστασίας των Ζώων, Φαρμάκων και Κτηνιατρικών Εφαρμογών της Γενικής Διεύθυνσης Βιώσιμης Ζωικής Παραγωγής και Κτηνιατρικής του ΥΠΑΑΤ, σύμφωνα με τις απαιτήσεις της παραγράφου 2 του άρθρου 24 του Κανονισμού 1/2005/ΕΚ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6

Επιθεώρηση (audit) αρμοδίων αρχών

6.1 ΣΥΣΤΗΜΑ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗΣ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗΣ ΥΠΑΑΤ

Σε εφαρμογή του νέου Οργανισμού του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, Π.Δ. με αριθ. 107/2014 (ΦΕΚ 174/Α/28.08.2014), λειτουργεί στην Κεντρική Υπηρεσία του Υπουργείου, η Διεύθυνση Γεωργικών, Ζωικών, Κτηνιατρικών και Αλιευτικών Ελέγχων, η οποία υπάγεται απευθείας στον Υπουργό. Στους στόχους της εν λόγω Διεύθυνσης, μεταξύ άλλων, ανήκουν η καθιέρωση ενιαίου και αποτελεσματικού συστήματος παρακολούθησης της δράσης όλων των υπηρεσιών και αρχών που ασκούν αρμοδιότητες του τομέα εποπτείας του ΥΠΑΑΤ για γεωργικά, ζωικά, κτηνιατρικά και αλιευτικά θέματα και η προστασία της Δημόσιας Υγείας με τη διασφάλιση της ποιότητας, ασφάλειας και αποτελεσματικότητας των ελέγχων.

ΔΟΜΗ

Η Διεύθυνση Γεωργικών, Ζωικών, Κτηνιατρικών και Αλιευτικών Ελέγχων συγκροτείται από τέσσερα Τμήματα :

α) Τμήμα Γεωργικών Ελέγχων, β) Τμήμα Ζωικών Ελέγχων, γ) Τμήμα Κτηνιατρικών Ελέγχων και δ) Τμήμα Αλιευτικών Ελέγχων.

ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ

Οι αρμοδιότητες της Διεύθυνσης Γεωργικών, Ζωικών, Κτηνιατρικών και Αλιευτικών Ελέγχων στους τομείς της Γεωργικής και Ζωικής Παραγωγής, Κτηνιατρικής και Αλιείας, αφορούν στα κάτωθι :

- ο Επιθεώρηση και έλεγχος του έργου καθώς και παρακολούθηση της δράσης, για τη διαπίστωση της νομιμότητας των πράξεων και της ορθής εφαρμογής της εθνικής και ευρωπαϊκής νομοθεσίας, όλων των υπηρεσιών και αρχών που ασκούν αρμοδιότητες του τομέα εποπτείας του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, και συγκεκριμένα: του Πρώτου και Δεύτερου βαθμού Τοπικής Αυτοδιοίκησης, των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων, των Εποπτευόμενων Φορέων και των Υπηρεσιών του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων,
- ο Επιθεώρηση των υποκείμενων στον έλεγχο των παραπάνω υπηρεσιών και αρχών, χώρων, εγκαταστάσεων, μέσων μεταφοράς, προσώπων, εγγράφων και στοιχείων.
- ο Κατάρτιση μηνιαίων και ετησίων προγραμμάτων επιθεώρησης λαμβάνοντας υπόψη τις προτάσεις των αρμόδιων Διευθύνσεων, παράγοντες επικινδυνότητας, τις εκθέσεις ελέγχων και επιθεωρήσεων που έχουν πραγματοποιηθεί στο παρελθόν ή άλλες σχετικές πληροφορίες.

- Κατάρτιση των εκθέσεων των ελέγχων, η αξιολόγησή τους και η γνωστοποίηση των αποτελεσμάτων των αξιολογήσεων σε κάθε ενδιαφερόμενο.
- Συλλογή και επεξεργασία των στοιχείων που προκύπτουν από τους ελέγχους με σκοπό την εισήγηση προτάσεων στον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων για την διαμόρφωση θέσεων και πολιτικής.
- Καθορισμός του συστήματος αξιολόγησης των ελέγχων.
- Αποστολή, μετά το πέρας της επιθεώρησης, στην επιθεωρούμενη υπηρεσία σχεδίου έκθεσης επιθεώρησης με το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης διορθωτικών ενεργειών, προκειμένου να σχολιασθεί και να συμπληρωθεί από αυτήν.
- Σύνταξη και αποστολή προς δημοσίευση στην ιστοσελίδα του ΥΠΑΑΤ της τελικής έκθεσης, μετά την παραλαβή των σχολίων επί του σχεδίου της έκθεσης και του συμπληρωμένου χρονοδιαγράμματος από την επιθεωρούμενη υπηρεσία.
- Αποστολή της τελικής έκθεσης και του χρονοδιαγράμματος υλοποίησης διορθωτικών ενεργειών στην επιθεωρούμενη υπηρεσία, στο γραφείο του Υπουργού, του Γενικού Γραμματέα στον Προϊστάμενο της αρμόδιας Γενικής Διεύθυνσης, και κατά περίπτωση για υπηρεσίες εκτός Υπουργείου στον Πρόεδρο του εποπτευόμενου Οργανισμού, ή στο γραφείο του οικείου Περιφερειάρχη, που προϊστάται της επιθεωρούμενης υπηρεσίας και στον οικείο Γενικό Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης.
- Αξιολόγηση των διορθωτικών και προληπτικών ενεργειών της επιθεωρούμενης υπηρεσίας. Σε περίπτωση που αυτές δεν αξιολογούνται ικανοποιητικά, η διαβίβαση σχετικής αναφοράς στο Γραφείο του Υπουργού, του Γενικού Γραμματέα στον Προϊστάμενο της αρμόδιας Γενικής Διεύθυνσης, και κατά περίπτωση για υπηρεσίες εκτός Υπουργείου στον Πρόεδρο του εποπτευόμενου Οργανισμού ή στο Γραφείο του οικείου Περιφερειάρχη, που προϊστάται της επιθεωρούμενης υπηρεσίας και στον οικείο Γενικό Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης.
- Διενέργεια ειδικών ελέγχων και ερευνών.
- Κάθε άλλη ελεγκτική και επιθεωρησιακή δραστηριότητα που θα ανατεθεί από τον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.
- Συνεργασία με ανάλογες δομές της Κεντρικής Διοίκησης (ΣΕΕΔΔ, ΣΕΠΕ, ΣΕΥπΥγείας, Επιθεωρητές Περιβάλλοντος, ΕΔΕΛ), και η συνδρομή στις έρευνες του Συνηγόρου του Πολίτη εφόσον ζητηθεί.

Η διαδικασία επιθεώρησης και επαλήθευσης της αποτελεσματικότητας των επισήμων ελέγχων στα φυτοπροστατευτικά προϊόντα και στα υπολείμματα των φυτοπροστατευτικών προϊόντων πάνω ή μέσα σε φυτικά προϊόντα ή προϊόντα

πρώτης μεταποίησης διενεργείται σύμφωνα με τις διατάξεις της με αριθ. 11935/134642/24-10-2014 Κοινής Υπουργικής Απόφασης (ΦΕΚ Β' 2958).

6.2 ΣΥΣΤΗΜΑ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗΣ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗΣ ΕΦΕΤ

Στον ΕΦΕΤ αναπτύχθηκε και λειτουργεί, βάσει των Αποφάσεων ΔΣ του ΕΦΕΤ: 1) 377/16-05-2013 & 2) 757/17-10-2013, Σύστημα Διαχείρισης Ποιότητας (ΣΔΠ) που καλύπτει το σύνολο των δραστηριοτήτων που επιτελούνται από την Κεντρική Υπηρεσία και τις Περιφερειακές Διευθύνσεις του. Το ΣΔΠ ακολουθεί τις απαιτήσεις των προτύπων ISO 9001 «Συστήματα Διαχείρισης Ποιότητας - Απαιτήσεις» και ISO 17020 «Γενικά Κριτήρια για τη λειτουργία διαφόρων τύπων φορέων που εκτελούν έλεγχο» και συνδέεται με το ISO 17025, που αφορά στη λειτουργία των Εργαστηρίων του ΕΦΕΤ.

Στις αρμοδιότητες του Τμήματος Διασφάλισης Ποιότητας Παρεχόμενων Υπηρεσιών (ΤΔΠΠΥ), μεταξύ άλλων, εντάσσονται:

- Η οργάνωση και εφαρμογή μηχανισμού εσωτερικών ελέγχων, που προβλέπει διαδικασίες και προδιαγραφές με σκοπό την διασφάλιση της ποιότητας των υπηρεσιών του φορέα.
- Η παρακολούθηση και αξιολόγηση της οργάνωσης, διεκπεραίωσης και αποτελεσματικότητας των ελέγχων των τροφίμων που διενεργούνται από τον ΕΦΕΤ.

Διαδικασία Εσωτερικών Επιθεωρήσεων

Οι εσωτερικές επιθεωρήσεις διενεργούνται από το ΤΔΠΠΥ του ΕΦΕΤ με βάση το Ετήσιο Πρόγραμμα Εσωτερικών Επιθεωρήσεων (τακτικές), αλλά και σε έκτακτες περιπτώσεις (έκτακτες). Ο προγραμματισμός των εσωτερικών επιθεωρήσεων γίνεται ανά διεργασία ή ανά τομέα του συστήματος επισήμου ελέγχου των τροφίμων και με βάση την διαδικασία ανάλυσης κινδύνου.

Το ΤΔΠΠΥ καταρτίζει κυλιόμενο πενταετές πρόγραμμα εσωτερικών επιθεωρήσεων σύμφωνα με την Απόφαση 2006/677/ΕΚ στο οποίο εξασφαλίζεται η επαρκής κάλυψη όλων των σχετικών τομέων δραστηριότητας, εντός των τομέων που καλύπτει ο Κανονισμός (ΕΚ) 882/2004 και σε κατάλληλη συχνότητα με βάση τον κίνδυνο.

Το ΤΔΠΠΥ καταρτίζει στην συνέχεια το ετήσιο πρόγραμμα εσωτερικών επιθεωρήσεων λαμβάνοντας υπόψη του εκτός των προαναφερόμενων (κάλυψη των τομέων δραστηριότητας και σχετικοί κίνδυνοι) και τις απαιτήσεις των Προτύπων (ISO 9001 & ISO 17020) και τις απαιτήσεις της Διοίκησης του ΕΦΕΤ.

Προκειμένου να γίνει προγραμματισμός των ετήσιων τακτικών εσωτερικών επιθεωρήσεων λαμβάνονται υπόψη παράμετροι που σχετίζονται με δραστηριότητες ή/και τομείς στους οποίους εστιάζει ο φορέας, αποτελέσματα προηγούμενων

εσωτερικών επιθεωρήσεων και επιθεωρήσεων τρίτων, ενδεχόμενες αλλαγές στο Σύστημα Διαχείρισης Ποιότητας και στα σχετιζόμενα εφαρμόσιμα τυποποιητικά και κανονιστικά έγγραφα, καθώς και αποτελέσματα ελέγχων ποιότητας των υπηρεσιών που παρέχονται έναντι των κριτηρίων αποδοχής των υπηρεσιών (π.χ. επίτευξη στόχων).

Με την υπ' αριθ. 17284/06-11-2013 Απόφαση του Προέδρου ΔΣ του ΕΦΕΤ εγκρίθηκε το πενταετές πρόγραμμα 2014 -2019 εσωτερικών επιθεωρήσεων του ΕΦΕΤ. Οι βασικές τεχνικές διενέργειας εσωτερικών επιθεωρήσεων που εφαρμόζονται είναι η Οριζόντια και η Κάθετη Εσωτερική Επιθεώρηση.

Αποτελέσματα επιθεώρησης

Σύμφωνα με την διαδικασία εσωτερικών επιθεωρήσεων για κάθε επιθεώρηση συντάσσεται αρχικά σχέδιο έκθεσης επιθεώρησης που συνοδεύεται από σχέδιο δράσης με χρονοδιάγραμμα υλοποίησης διορθωτικών ενεργειών, όπου καταγράφονται οι μη συμμορφώσεις και οι συστάσεις σύμφωνα με τα κριτήρια επιθεώρησης. Μετά τη διαβίβαση σχολίων από τους ενδιαφερόμενους και τη δέσμευσή τους για την ανάληψη συγκεκριμένων διορθωτικών ενεργειών συντάσσεται η τελική έκθεση επιθεώρησης. Η υλοποίηση του σχεδίου δράσης και των διορθωτικών ενεργειών παρακολουθούνται και αξιολογούνται από το ΤΔΠΠΥ.

Αναφορά συμπερασμάτων από τις ετήσιες εσωτερικές επιθεωρήσεις

Μετά την ολοκλήρωση του ετήσιου προγράμματος εσωτερικών επιθεωρήσεων ενημερώνεται η Διοίκηση, η οποία διατυπώνει απόψεις και προτάσεις σχετικά με τις κατάλληλες επακόλουθες ενέργειες που οφείλει να λάβει για τα σημαντικότερα ευρήματα που εντοπίστηκαν και συμφωνείται από κοινού το χρονικό πλαίσιο υλοποίησης.

Κοινοποίηση των αποτελεσμάτων των εσωτερικών επιθεωρήσεων

Μετά την ολοκλήρωση της παρακολούθησης των εσωτερικών επιθεωρήσεων συντάσσεται απολογιστική έκθεση με τα αποτελέσματα και τα συμπεράσματα των εσωτερικών επιθεωρήσεων και κωδικοποιημένες τις διαπιστωθείσες αποκλίσεις ανάλογα με την πορεία υλοποίησης των σχετικών διορθωτικών ενεργειών και ενημερώνονται η Διοίκηση και η Κεντρική Υπηρεσία του ΕΦΕΤ. Όσον αφορά τα ευρήματα που αφορούν το πεδίο εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΚ) 882/2004, η απολογιστική έκθεση αναρτάται στον διαδικτυακό τόπο του ΕΦΕΤ για λόγους προώσπισης της διαφάνειας.

Τα αποτελέσματα των εσωτερικών επιθεωρήσεων και η υλοποίηση των επακόλουθων διορθωτικών και προληπτικών ενεργειών αποτελούν βασικό και πάγιο θέμα της ημερήσιας διάταξης της εκάστοτε Ανασκόπησης του Συστήματος Διαχείρισης της Ποιότητας, που λαμβάνει χώρα περιοδικά από τη Διοίκηση του ΕΦΕΤ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7

Μέτρα συμμόρφωσης με τον Καν.882/2004

Στο παρόν Κεφάλαιο αναφέρονται τα μέτρα για τη διασφάλιση της συμμόρφωσης με τα επιχειρησιακά κριτήρια του Κανονισμού (ΕΚ) 882/2004. Για την αποτελεσματικότητα αλλά και την ποιότητα των επισήμων ελέγχων περιγράφονται οι ρυθμίσεις που διασφαλίζουν τα ακόλουθα :

7.1 ΑΜΕΡΟΛΗΨΙΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΚΑΙ ΜΗ ΕΠΗΡΕΑΣΜΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟ ΣΥΓΚΡΟΥΣΕΙΣ ΣΥΜΦΕΡΟΝΤΩΝ

Είναι ήδη σε ισχύ εθνικές διατάξεις που διασφαλίζουν ότι το προσωπικό που διενεργεί τους επισήμους ελέγχους δεν πρέπει να επηρεάζεται από συγκρούσεις συμφερόντων που θα μπορούσαν να υπονομεύσουν την αντικειμενικότητα και ανεξαρτησία του ή να διακυβεύουν την επαγγελματική κρίση του. Επίσης εφαρμόζονται μέτρα που αντιμετωπίζουν την τυχόν σύγκρουση συμφερόντων.

Σύμφωνα με τον Δημοσιούπαλληλικό Κώδικα (Ν.3528/07), όπως ισχύει, για την διασφάλιση της αμεροληψίας των ελέγχων προβλέπονται μεταξύ άλλων τα παρακάτω:

- Υπάλληλοι δεν επιτρέπεται να αναλαμβάνουν την επίλυση ζητημάτων ή να συμπράττουν στην έκδοση πράξεων, εάν συγγενείς έως και τρίτου βαθμού ή πρόσωπα με τα οποία έχουν σχέση ιδιαίτερης φιλίας ή έχθρας έχουν πρόδηλο συμφέρον στην έκβαση υπόθεσης.
- Υπάλληλοι που είναι συγγενείς μεταξύ τους έως και τρίτου βαθμού δεν επιτρέπεται να είναι μέλη της ίδιας επιτροπής.

Μη τήρηση των ανωτέρω πέραν των πειθαρχικών κυρώσεων, επιφέρει και ακύρωση των αντίστοιχων διοικητικών πράξεων.

Σύμφωνα με το άρθρο 12 της Κ.Υ.Α. 15523/06 οι ΑΑ αποκλείουν τη συμμετοχή ατόμων στους επίσημους ελέγχους σε περίπτωση που ενδεχομένως υφίσταται θέμα σύγκρουσης συμφερόντων. Ειδικότερα εξετάζεται το ζήτημα της σχέσης συγγενείας, της ειδικής σχέσης παροχής υπηρεσιών την τελευταία πενταετία, της παροχής υπηρεσιών εκπαίδευσης κ.λ.π

Επιπλέον για τους υπαλλήλους του ΕΦΕΤ :

- Σύμφωνα με το άρθρο 23 της Υ.Α 12932/06, όπου γίνεται ιδιαίτερη αναφορά στην ανάγκη εφαρμογής των γενικών κανόνων που απορρέουν από τα καθιερωμένα διεθνή πρότυπα, ιδίως, την ανεξαρτησία, αντικειμενικότητα,

εχεμύθεια και αμεροληψία ώστε, στην περίπτωση κατά την οποία οι σχέσεις ελεγκτή και ελεγχόμενου δημιουργούν υπόνοια ως προς την αντικειμενικότητα του ελέγχου, επιβάλλεται η εξαίρεση του ελεγκτή.

- Σύμφωνα με το άρθρο 5 του ιδρυτικού ν.2741/99 του ΕΦΕΤ υπάρχει πρόβλεψη πειθαρχικής δίωξης για την παράβαση της υποχρέωσης εχεμύθειας σε όποιον γνωστοποιεί εμπιστευτικές πληροφορίες σε τρίτους, χωρίς να έχει δικαίωμα, με σκοπό να ωφεληθεί ο ίδιος ή να βλάψει το κράτος ή κάποιον άλλον.

7.2 ΕΠΑΡΚΕΙΑ ΣΕ ΕΜΠΕΙΡΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΜΕ ΚΑΤΑΛΛΗΛΑ ΠΡΟΣΟΝΤΑ

Η πλήρωση των θέσεων μονίμων υπαλλήλων που ασκούν επίσημο έλεγχο γίνεται με διορισμό μέσω του ΑΣΕΠ ή μέσω μετατάξεων ή αποσπάσεων από το Δημόσιο και τον ευρύτερο Δημόσιο τομέα. Η πλήρωση των θέσεων υπαλλήλων με σύμβαση ιδιωτικού δικαίου γίνεται επίσης με διορισμό μέσω ΑΣΕΠ, ενώ η κάλυψη διαρκών η εποχιακών αναγκών γίνεται και με συμβάσεις ορισμένου χρόνου των προσλαμβανομένων υπαλλήλων.

Η κάλυψη των θέσεων του μόνιμου προσωπικού των ΑΑ προβλέπεται στο οργανόγραμμα κάθε υπηρεσίας το οποίο επιδέχεται αλλαγές βάσει γενικότερου σχεδιασμού ανάλογα με τις ανάγκες της.

Αρμοδιότητα για την εισήγηση πρόσληψης προσωπικού έχουν οι ΚΑΑ για τις οργανικές μονάδες που είναι υπό τον διοικητικό τους έλεγχο. Ανάλογη αρμοδιότητα έχουν οι Περιφερειακές Υπηρεσίες για τις υφιστάμενες υπηρεσίες που ασκούν επίσημο έλεγχο καθώς και οι αυτοτελείς οργανισμοί (ΕΟΦ, ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ κ.λ.π). Η έγκριση των προσλήψεων και ο αριθμός των προσλαμβανομένων ατόμων αποφασίζεται με πράξη Υπουργικού Συμβουλίου, αφού συνεκτιμηθούν οι υφιστάμενες ανάγκες και τα περιθώρια του κρατικού προϋπολογισμού.

Η πρόσληψη του προσωπικού των ΑΑ για τον επίσημο έλεγχο γίνεται κατά τεκμήριο με κριτήριο την κάλυψη των αναγκών σε επιμέρους πεδία του επισήμου ελέγχου σε αντιστοιχία με την επιστημονική του κατάρτιση, ως και την εμπειρία του.

Με την σημερινή διάρθρωση ο επίσημος έλεγχος διενεργείται από υπαλλήλους Πανεπιστημιακής εκπαίδευσης (κτηνιάτρους, γεωπόνους, χημικούς, μηχανικούς βιολόγους, ιατρούς) και υπαλλήλους τεχνολογικής εκπαίδευσης (τεχνολόγους τροφίμων, τεχνολόγους - επόπτες δημόσιας υγείας, τεχνολόγους γεωπονίας κ.α.) ενώ υποστηρίζουν τον έλεγχο νομικοί, επιστήμονες πληροφορικής

και οικονομικοί - διοικητικοί υπάλληλοι. Η διαφορετικότητα των ειδικοτήτων και η συνάφεια κατά την άσκηση του επίσημου ελέγχου ενισχύει την δυνατότητα διεπιστημονικής συνεργασίας που είναι απαραίτητη για την αποτελεσματικότητα διεξαγωγής του. Επιπρόσθετα της βασικής εκπαίδευσης πολλοί υπάλληλοι διαθέτουν μεταπτυχιακούς και διδακτορικούς τίτλους σπουδών συναφείς με το αντικείμενο του επίσημου ελέγχου που έχουν επιφορτιστεί.

Οι ΚΑΑ μεριμνούν ώστε:

- α) Να παρέχεται συνεχής επιμόρφωση του προσωπικού των υπηρεσιών μέσα από την κατάρτιση και υλοποίηση προγραμμάτων εκπαίδευσης, συμμετοχή σε ημερίδες, συνέδρια και δυνατότητα ενημέρωσης και πληροφόρησης επί των εξελίξεων στο πεδίο της επιστήμης και της τεχνολογίας των τροφίμων, καθώς και της νομοθεσίας.
- β) Όλοι οι υπάλληλοι που εμπλέκονται στον επίσημο έλεγχο να έχουν τη δυνατότητα παρακολούθησης δύο τουλάχιστον προγραμμάτων εκπαίδευσης μέσα στο χρονικό διάστημα υλοποίησης του ΠΟΕΣΕ.

7.3 ΕΠΑΡΚΗΣ ΔΥΝΑΜΙΚΟΤΗΤΑ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΩΝ

Για τις ανάγκες του επίσημου ελέγχου έχουν ορισθεί τα εθνικά εργαστήρια αναφοράς ενώ έχουν προσδιοριστεί τα εργαστήρια που υποστηρίζουν τον επίσημο έλεγχο ανά τομεακή δράση. Οι ΑΑ διαθέτουν ή έχουν πρόσβαση σε ικανό αριθμό εργαστηρίων κατανεμημένων ανά την επικράτεια κατά τρόπο που ανταποκρίνεται στις ανάγκες των ελέγχων.

Οι ΚΑΑ μεριμνούν για :

- α) τη λειτουργική αναβάθμιση των ήδη ορισθέντων ΕΕΑ
- β) τον καθορισμό ιδιωτικών διαπιστευμένων εργαστηρίων για την υποστήριξη του επίσημου ελέγχου

7.4 ΕΠΑΡΚΕΙΑ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ & ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ

Όλες οι υπηρεσίες διαθέτουν κατάλληλη κτιριακή υποδομή. Ο εξοπλισμός ποικίλει με αποκλίσεις ως προς την επάρκεια μέσων μεταφοράς, ηλεκτρονικής υποστήριξης και άλλων μέσων για την αποτελεσματική και αποδοτική άσκηση του επίσημου ελέγχου. Αποτελεί μόνιμο στόχο των ΚΑΑ και των ΑΑ η συνεχής βελτίωση του επιπέδου υποδομών και μέσων άσκησης του επίσημου ελέγχου. Οι ΚΑΑ μεριμνούν για την ολοκληρωμένη ηλεκτρονική διασύνδεση τους με τις αρμόδιες αρχές ελέγχου ως απαραίτητη προϋπόθεση άμεσης ενημέρωσης, επιμερισμού των δράσεων και λειτουργικό εργαλείο συλλογής και αξιολόγησης των αποτελεσμάτων.

7.5 ΕΠΑΡΚΗΣ ΝΟΜΙΚΗ ΕΞΟΥΣΙΑ

Ο Καν. 882/04 αναφέρεται στην αναγκαιότητα ικανής και επαρκούς νομικής εξουσίας η οποία επιτρέπει απρόσκοπτη πρόσβαση σε εγκαταστάσεις, προϊόντα, αρχεία κ.λ.π αλλά και μέτρων επιβολής στις περιπτώσεις μη συμμόρφωσης. Η εθνική νομοθεσία προβλέπει νομικές εξουσίες ελέγχου και λήψης μέτρων.

Νομική εξουσία για όλες τις αρμόδιες αρχές επίσημου ελέγχου παρέχεται μέσω του ν.4235/2014 αλλά και μέσω της ειδικής νομοθεσίας κάθε επιμέρους τομέα. Επιπλέον εκ μέρους του ΕΦΕΤ για το πεδίο αρμοδιότητας του ανάλογη νομική εξουσία υπάρχει και μέσω του ν.2741/99, της Κ.Υ.Α. 15523/06 και της ΥΑ.12932/06. Επιπρόσθετα οι υπάλληλοι του ΕΦΕΤ έχουν όλες τις αρμοδιότητες των προανακριτικών αρχών και ενεργούν κάθε αναγκαία κατά την κρίση τους έρευνα σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας. Εκ μέρους του ΥΠΑΑΤ για το πεδίο αρμοδιότητας του.

Για τον απρόσκοπτο έλεγχο έχουν ληφθεί ανάλογα μέτρα ώστε οι ελεγκτές να έχουν δυνατότητα διενέργειας ελέγχων σε όλες τις κατηγορίες επιχειρήσεων τροφίμων, για όλες τις θεματικές ενότητες που προσδιορίζει ο επίσημος έλεγχος και δυνατότητα επιβολής κυρώσεων.

Συγκεκριμένα :

- Να εισέρχονται σε οιαδήποτε επιχείρηση τροφίμων διεξάγοντας επίσημο έλεγχο σε όλα τα στάδια της παραγωγικής διαδικασίας.
- Να ερευνούν τηρώντας τις προϋποθέσεις της νομοθεσίας οχήματα που μεταφέρουν τρόφιμα, ζωοτροφές, ζωικά υποπροϊόντα, ζώντα ζώα και φυτά.
- Να ελέγχουν συσκευασίες που περιέχουν τρόφιμα.
- Να ελέγχουν έγγραφα ή άλλα αρχεία που περιέχουν στοιχεία και πληροφορίες για τα ελεγχόμενα προϊόντα και εγκαταστάσεις.
- Να λαμβάνουν συνεντεύξεις από οποιαδήποτε εμπλεκόμενο πρόσωπο όταν κρίνεται αναγκαίο για την επίτευξη του σκοπού του ελέγχου.
- Να κατάσχουν, δεσμεύουν ή καταστρέφουν τρόφιμα και ζωοτροφές τηρώντας τις προϋποθέσεις και διαδικασίες της νομοθεσίας.
- Να αποφασίζουν για το εύρος των διαδικασιών απόσυρσης σε περιπτώσεις μη ασφαλών τροφίμων.
- Να καλούν όταν απαιτείται για συνδρομή αστυνομικά ή άλλα όργανα σύμφωνα με τα προβλεπόμενα από το νόμο.
- Να εισηγούνται την αναστολή λειτουργίας ή το κλείσιμο εγκατάστασης και την ανάκληση της έγκρισης εγκαταστάσεων.
- Να εισηγούνται την επιβολή ποινικών και διοικητικών κυρώσεων ή μέτρων για υπεύθυνους επιχειρήσεων που υποπίπτουν σε παραβάσεις.

Οι αρμόδιες ελεγκτικές αρχές για τα φυτοπροστατευτικά προϊόντα και τα υπολείμματα, ΔΑΟΚ-ΠΕ & ΠΚΠΦ & ΠΕ διενεργούν επιτόπιους ελέγχους και δειγματοληψίες φρούτων και λαχανικών, φυτοπροστατευτικών προϊόντων, φυτικών ιστών, χώματος ή ψεκαστικού διαλύματος και διεκπεραιώνουν όλη την ελεγκτική διαδικασία για να γίνει η σύνταξη του φακέλου και η επιβολή των διοικητικών κυρώσεων από τον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων μετά από εισήγηση της Διεύθυνσης Προστασίας Φυτικής Παραγωγής

Οι Κεντρικές Αρμόδιες Αρχές μεριμνούν για την ενοποίηση των κανόνων επιβολής διοικητικών κυρώσεων από όλες τις ΑΑ μέσα από την κατάργηση ή τροποποίηση υφιστάμενων διατάξεων με γνώμονα την ισονομία και ισοδυναμία των συστημάτων ελέγχου.

7.6 ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΤΡΟΦΙΜΩΝ & ΖΩΟΤΡΟΦΩΝ ΜΕ ΤΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΠΟΥ ΔΙΕΝΕΡΓΕΙ ΤΟΝ ΕΠΙΣΗΜΟ ΕΛΕΓΧΟ

Η υποχρέωση των υπευθύνων των επιχειρήσεων να επικουρούν το προσωπικό των ΑΑ διενέργειας των επισήμων ελέγχων στην εκπλήρωση των καθηκόντων του ενισχύεται από τη διαμόρφωση κλίματος αμοιβαίας εμπιστοσύνης και αναγνώρισης, από την τήρηση πρόεπουσας δεοντολογίας (ήθος - εμπιστευτικότητα - μη αναφορά δεδομένων σε τρίτους κλπ).

Η αναγκαιότητα αυτή επισημαίνεται τόσο στο άρθρο 22 της ΥΑ.12932/06, όσο και με το άρθρο 5 του ν.2741/99 και στα σχετικά άρθρα του ν.4235/2014, όπου σε περίπτωση άρνησης ή κατά οποιονδήποτε τρόπο παρεμπόδισης των εντεταλμένων υπαλλήλων, από τους υπεύθυνους επιχειρήσεων, για τη διενέργεια των επισήμων ελέγχων μπορεί να ζητηθεί η συνδρομή αστυνομικών ή άλλων αρχών και υπάρχει πρόβλεψη για επιβολή ποινικών και διοικητικών κυρώσεων.

7.7 ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΣΥΝΟΧΗ ΕΠΙΣΗΜΩΝ ΕΛΕΓΧΩΝ - ΤΕΚΜΗΡΙΩΜΕΝΕΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ - ΤΗΡΗΣΗ ΑΡΧΕΙΩΝ

Οι έλεγχοι διενεργούνται αναλογικά σε όλα τα στάδια παραγωγής, μεταποίησης, διανομής και διάθεσης στον τελικό καταναλωτή τροφίμων, αφορούν όλα τα είδη αυτών και η συχνότητά τους γίνεται με βάση την κατηγοριοποίηση των επιχειρήσεων ως προς την επικινδυνότητα.

Η διαδικασία των ελέγχων εξειδικεύεται κατά κατηγορία επιχειρήσεων καταγεγραμμένη σε έντυπα και περιλαμβάνει όλα τα αντικείμενα του ελέγχου,

κτιριακή υποδομή, εξοπλισμό, μέσα μεταφοράς, πρώτες ύλες, παραγόμενα προϊόντα, υγιεινή και πρακτικές χειρισμού του προσωπικού και εφαρμογή συστημάτων διαχείρισης της ασφάλειας των τροφίμων βάσει των αρχών του HACCP.

Τα αποτελέσματα των ελέγχων γνωστοποιούνται εγγράφως στον υπεύθυνο της επιχείρησης και όταν λαμβάνονται μέτρα επί μη συμμόρφωσης προς τις απαιτήσεις της νομοθεσίας, παρέχεται στον υπεύθυνο της επιχείρησης η δυνατότητα προσφυγής κατά των ληπτέων μέτρων ή υποβολής υπομνήματος με τις απόψεις του.

Η τεκμηρίωση της άσκησης του επίσημου ελέγχου ως και η τήρηση σχετικών αρχείων αποτελεί μέλημα κάθε αρμόδιας αρχής, επιδεικνύονται σε ενδεχόμενη επιθεώρηση, κοινοτικό έλεγχο ή αξιοποιείται στην περίπτωση συνδρομής σε άλλη αρχή.

Οι ΚΑΑ μεριμνούν για την εξασφάλιση της ισοδυναμίας των συστημάτων ελέγχου και την ενοποίηση των τεχνικών άσκησης αυτού μέσω κατάρτισης οδηγών και εντύπων ελέγχου, παροχής οδηγιών και οργάνωσης προγραμμάτων ενημέρωσης και κατάρτισης του προσωπικού που διεξάγει τους επισήμους ελέγχους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8

Ανασκόπηση και αναθεώρηση του ΠΟΕΣΕ

Στο παρών Κεφάλαιο περιγράφεται η διαδικασία για την ανασκόπηση και την αναθεώρηση του ΠΟΕΣΕ. Την ευθύνη υλοποίησης, ανασκόπησης και αναθεώρησης του, έχουν το ΥΠΑΑΤ και ο ΕΦΕΤ, στο πεδίο αρμοδιότητάς τους αντίστοιχα. Η Ομάδα Εργασίας για την παρακολούθηση εφαρμογής του ΠΟΕΣΕ, αποτελεί το σημείο επαφής για επικοινωνία με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Καθήκοντα των ΚΑΑ σε ότι αφορά την εφαρμογή του ΠΟΕΣΕ είναι :

- Η απρόσκοπτη οργάνωση και ανάπτυξη του συστήματος επίσημου ελέγχου ανά τομέα ευθύνης τους με στόχο την μεγιστοποίηση συμμόρφωσης προς στις απαιτήσεις της νομοθεσίας, δίνοντας ιδιαίτερη βαρύτητα στα μέτρα συντονισμού, συνεργασίας και επαρκούς χρηματοδότησης των ελέγχων.
- Η εξειδίκευση των επιμέρους προτεραιοτήτων κατά τομεακή δράση σε ότι αφορά το πεδίο εφαρμογής, την έκταση και το χρόνο υλοποίησης αυτών.
- Ο επιμερισμός δράσεων στις αρμόδιες αρχές, με στόχο την κάλυψη όλων των προτεραιοτήτων.
- Η ευθύνη για τη διαχείριση του ΠΟΕΣΕ.
- Ο καθορισμός της μορφής και συχνότητας των δεδομένων αναφοράς, λαμβάνοντας υπόψη ότι οι ΑΑ οφείλουν να αποστέλλουν τα στοιχεία με τα αποτελέσματα των ελέγχων τους βάσει συγκεκριμένων εντύπων και σε καθορισμένη χρονική βάση.
- Ο προσδιορισμός της διαδικασίας αξιολόγησης και καταγραφής της προόδου εφαρμογής του ΠΟΕΣΕ.
- Η αξιολόγηση και παρακολούθηση δεδομένων και συνθηκών που επηρεάζουν το ΠΟΕΣΕ και απαιτούν βελτίωση, επικαιροποίηση, αναθεώρηση επιμέρους στόχων και προτεραιοτήτων.
- Η αιτιολόγηση προτεινόμενων αναθεωρήσεων.
- Η δημοσιοποίηση των αποτελεσμάτων των επίσημων ελέγχων για διασφάλιση διαφάνειας και ενημέρωσης του καταναλωτή.
- Η σύνταξη εκθέσεων για την πορεία εφαρμογής του σχεδίου και υποβολή τους στην Επιτροπή παρακολούθησης.

Καθήκοντα της Ομάδας Εργασίας για την παρακολούθηση της προόδου εφαρμογής του ΠΟΕΣΕ είναι :

- Διαμόρφωση ενός ενιαίου τρόπου κατηγοριοποίησης και καταγραφής των δεδομένων του επίσημου ελέγχου.
- Συλλογή των εκθέσεων προόδου εφαρμογής από τις ΚΑΑ.

- Αξιολόγηση των δεδομένων.
- Υποβολή προτάσεων στις ΚΑΑ για αναπροσαρμογή του ΠΟΕΣΕ, λαμβάνοντας υπόψη την πρόοδο εφαρμογής του, τη θέσπιση νέας νομοθεσίας, νέες ασθένειες ή κινδύνους, στις κατευθυντήριες οδηγίες, στη δομή & λειτουργία των Αρμόδιων Αρχών, τα αποτελέσματα των κοινοτικών ελέγχων καθώς και άλλες σημαντικές αλλαγές στους τομείς των τροφίμων & ζωοτροφών.
- Σύνταξη της ετήσιας έκθεσης και αποστολή της στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή

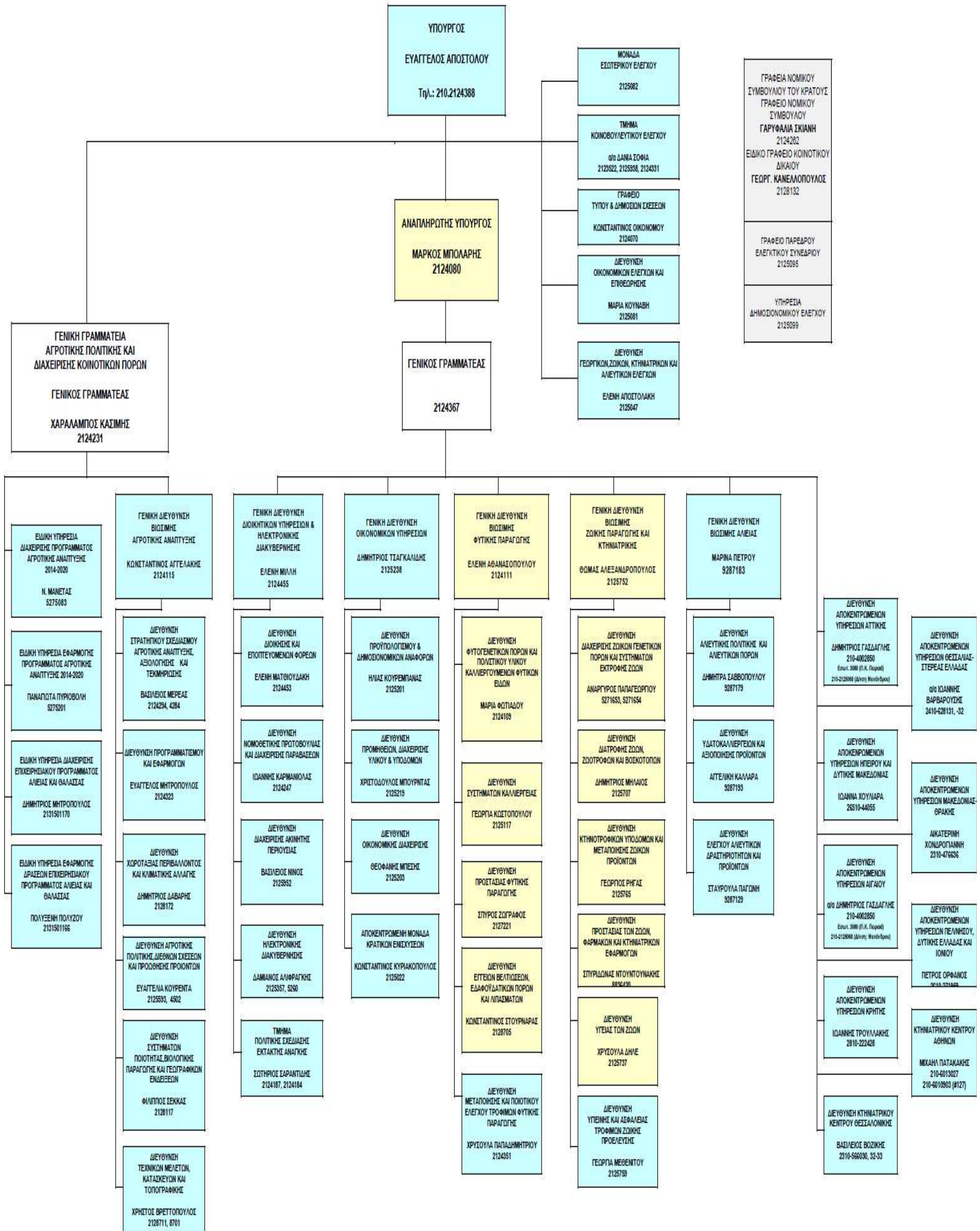
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1

Α. Οργανόγραμμα Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων

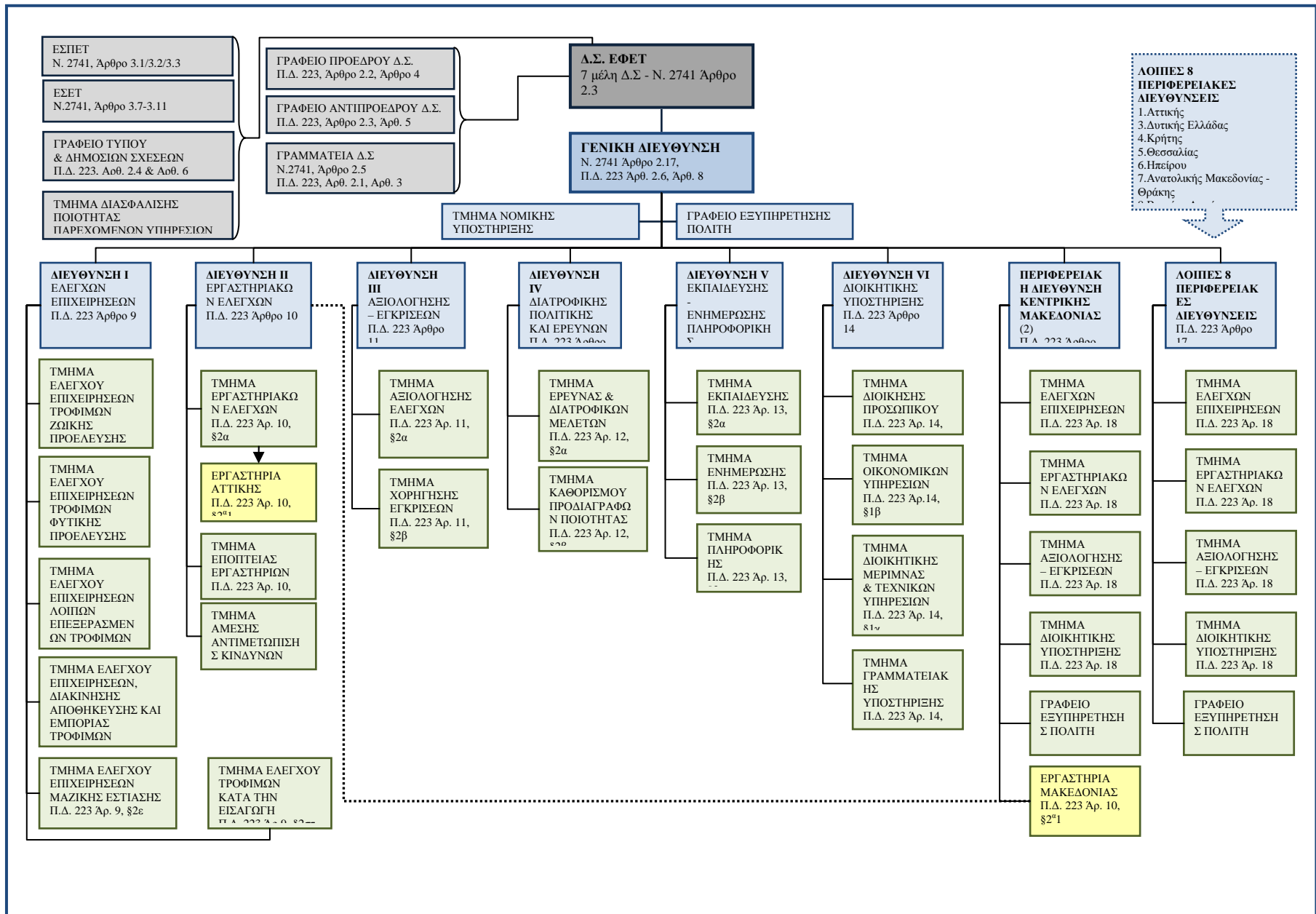
ΔΙΝΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ
ΕΠΟΠΤΕΥΟΜΕΝΩΝ ΦΟΡΕΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ
ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΚΑΙ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ

ΟΡΓΑΝΟΓΡΑΜΜΑ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

7/10/2015

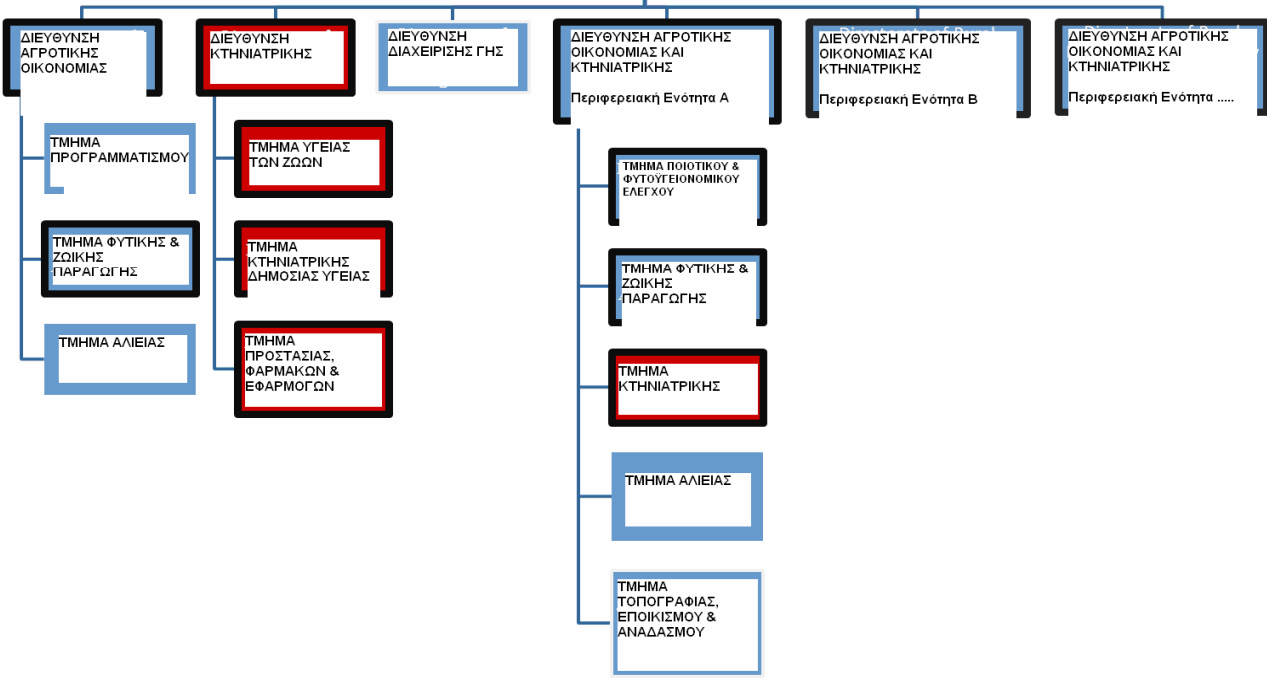
Β. Οργανόγραμμα ΕΦΕΤ

Γ. Οργανόγραμμα Περιφερειών

ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ & ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΗΣ

A. ΚΕΝΤΡΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

1. Γενική Διεύθυνση Βιώσιμης Φυτικής Παραγωγής
  - Διεύθυνση Φυτογενετικών Πόρων & Πολ/στικού Υλικού Καλλιεργούμενων Φυτικών Ειδών
  - Διεύθυνση Προστασίας Φυτικής Παραγωγής
  - Διεύθυνση Μεταποίησης & Ποιοτικού Ελέγχου Τροφίμων Φυτικής Παραγωγής
2. Γενική Διεύθυνση Βιώσιμης Ζωικής Παραγωγής & Κτηνιατρικής
  - Διεύθυνση Διατροφής Ζώων, Ζωοτροφών & Βοσκοτόπων
  - Διεύθυνση Κτηνοτροφικών Υποδομών & Μεταποίησης Ζωικών Προϊόντων
  - Διεύθυνση Προστασίας των Ζώων, Φαρμάκων & Κτηνιατρικών Εφαρμογών
  - Διεύθυνση Υγείας των Ζώων
  - Διεύθυνση Υγιεινής & Ασφάλειας Τροφίμων Ζωικής Προέλευσης
3. Γενική Διεύθυνση Βιώσιμης Αγροτικής Ανάπτυξης
  - Διεύθυνση Συστημάτων Ποιότητας, Βιολογικής Παραγωγής & Γεωγραφικών Ενδείξεων
4. Διεύθυνση Γεωργικών, Ζωικών, Κτηνιατρικών & Αλιευτικών Ελέγχων

B. ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

1. Διεύθυνση Αποκεντρωμένων Υπηρεσιών Αττικής
2. Διεύθυνση Αποκεντρωμένων Υπηρεσιών Θεσσαλίας - Στερεάς Ελλάδας
3. Διεύθυνση Αποκεντρωμένων Υπηρεσιών Ηπείρου και Δυτικής Μακεδονίας
4. Διεύθυνση Αποκεντρωμένων Υπηρεσιών Μακεδονίας - Θράκης
5. Διεύθυνση Αποκεντρωμένων Υπηρεσιών Αιγαίου
6. Διεύθυνση Αποκεντρωμένων Υπηρεσιών Πελοποννήσου, Δυτικής Ελλάδας & Ιονίου
7. Διεύθυνση Κτηνιατρικού Κέντρου Αθηνών
8. Διεύθυνση Κτηνιατρικού Κέντρου Θεσσαλονίκης

Γ. Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.)

- Ενιαίος Φορέας Ελέγχου Τροφίμων (ΕΦΕΤ)
- Μπενάκειο Φυτοπαθολογικό Ινστιτούτο

Δ. Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου (Ν.Π.Ι.Δ.)

- Ελληνικός Γεωργικός Οργανισμός -ΔΗΜΗΤΡΑ

ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΙΚΕΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ

(Ν. 3852/2010)

Περιφέρειες	Οργανισμοί	Έδρα Περιφέρειας	Περιφερικές Ενότητες	ΔΑΟΚ
Ανατολικής Μακεδονίας-Θράκης	Π.Δ. 144/2010	Κομοτηνή	Δράμας	Δράμας
			Έβρου	Έβρου
				Ορεστιάδας
			Θάσου	
			Καβάλας	Καβάλας & Θάσου
			Ξάνθης	Ξάνθης
			Ροδόπης	Ροδόπης
Κεντρικής Μακεδονίας	Π.Δ. 133/2010	Θεσσαλονίκη	Ημαθίας	Ημαθίας
			Θεσσαλονίκης	Θεσσαλονίκης
			Κιλκίς	Κιλκίς
			Πιερίας	Πιερίας
			Πέλλας	Πέλλας
			Σερρών	Σερρών
			Χαλκιδικής	Χαλκιδικής
Δυτικής Μακεδονίας	Π.Δ. 146/2010	Κοζάνη	Γρεβενών	Γρεβενών
			Καστοριάς	Καστοριάς
			Κοζάνης	Κοζάνης
			Φλώρινας	Φλώρινας
Ηπείρου	Π.Δ. 140/2010	Ιωάννινα	Άρτας	Άρτας
			Θεσπρωτίας	Θεσπρωτίας
			Ιωαννίνων	Ιωαννίνων
			Πρεβέζης	Πρεβέζης
Ιονίων Νήσων	Π.Δ. 147/2010	Κέρκυρα	Ζακύνθου	Ζακύνθου
			Ιθάκης	
			Κέρκυρας	
			Κεφαλληνίας	Κεφαλληνίας & Ιθάκης
			Λευκάδας	Λευκάδας
Θεσσαλίας	Π.Δ. 129/2010	Λάρισα	Καρδίτσας	Καρδίτσας
			Λάρισας	Λάρισας
			Μαγνησίας	Μαγνησίας & Σποράδων
			Σποράδων	
			Τρικάλων	Τρικάλων
Στερεάς Ελλάδας	Π.Δ. 148/2010	Λαμία	Βοιωτίας	Βοιωτίας
			Ευβοίας	Ευβοίας
			Ευρυτανίας	Ευρυτανίας
			Φθιώτιδας	Φθιώτιδας
			Φωκίδος	Φωκίδος

Αττικής	Π.Δ. 145/2010 ΥΑ 44403/2011	Αθήνα	Βορείου Τομέα	Βορείου Τομέα
			Δυτικού Τομέα	Δυτικού Τομέα
			Κεντρικού Τομέα	Κεντρικού Τομέα
			Νοτίου Τομέα	Νοτίου Τομέα
			Πειραιώς	Πειραιώς
			Νήσων	Νήσων
			Ανατ. Αττικής	Ανατ. Αττικής
			Δυτικής Αττικής	Δυτικής Αττικής
Δυτικής Ελλάδας	Π.Δ. 132/2010	Πάτρα	Αιτωλοακαρνανίας	Αιτωλοακαρνανίας
			Αχαΐας	Αχαΐας
			Ηλείας	Ηλείας
Πελοποννήσου	Π.Δ. 131/2010	Τρίπολη	Αργολίδος	Αργολίδος
			Αρκαδίας	Αρκαδίας
			Κορινθίας	Κορινθίας
			Λακωνίας	Λακωνίας
			Μεσσηνίας	Μεσσηνίας
				Τριφυλλίας
Βορείου Αιγαίου	Π.Δ. 137/2010	Μυτιλήνη	Ικαρίας	
			Λέσβου	
			Λήμνου	
			Σάμου	Σάμου & Ικαρίας
			Χίου	Χίου
Νοτίου Αιγαίου	Π.Δ. 130/2010	Ρόδος	Άνδρου	Κυκλάδων
			Θήρας	
			Καλύμνου	
			Καρπάθου	
			Κέας-Κύθνου	
			Κω	
			Μήλου	
			Μυκόνου	
			Νάξου	
			Πάρου	
			Ρόδου	
			Σύρου	
			Τήνου	
Κρήτης	Π.Δ. 149/2010	Ηράκλειο	Ηρακλείου	Ηρακλείου
			Λασιθίου	Λασιθίου
			Ρεθύμνης	Ρεθύμνης
			Χανίων	Χανίων
ΣΥΝΟΛΑ			<ul style="list-style-type: none"> • 13 Περιφέρειες • 74 Περιφερειακές Ενότητες • 57 ΔΑΟΚ 	

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2

Εθνικά Εργαστήρια Αναφοράς & Εργαστήρια Επισήμου Ελέγχου

ΕΘΝΙΚΑ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ ΑΝΑΦΟΡΑΣ ΓΙΑ ΤΡΟΦΙΜΑ ΖΩΙΚΗΣ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ

Γάλα και γαλακτοκομικά προϊόντα	
EU-RLs	EU Reference Laboratory for milk and milk products AFSSA – Laboratoire d'études et de recherches sur la qualité des aliments et sur les procédés agroalimentaires (LERQAP) F-94700 Maisons-Alfort, Γαλλία
ΕΕΑ	α. Δ/ση Κτηνιατρικού Κέντρου Θεσσαλονίκης Τμήμα Κτηνιατρικό Εργαστήριο Λάρισας 6ο χλμ. Εθνικής οδού Λάρισας-Τρικάλων, 41110, Λάρισα β. Δ/ση Κτηνιατρικού Κέντρου Αθηνών Τμήμα Κτηνιατρικό Εργαστήριο Πάτρας Νοταρά 15, 264 42 Πάτρα
Εποπτ. Αρχή	ΥΠΑΑΤ/ ΔΠΖΦ&ΚΕ
Ανάλυση και εξέταση ζωνόσων (<i>Salmonella</i>)	
EU-RLs	EU Reference Laboratory for the analysis and testing of zoonoses (<i>salmonella</i>) Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) 3720 BA Bilthoven, Κάτω Χώρες
ΕΕΑ	Δ/ση Κτηνιατρικού Κέντρου Αθηνών Τμήμα Κτηνιατρικό Εργαστήριο Χαλκίδας Τ.Θ. 19241, 341 00 Χαλκίδα
Εποπτ. Αρχή	ΥΠΑΑΤ/ ΔΠΖΦ&ΚΕ
Θαλάσσιες βιοτοξίνες	
EU-RLs	EU Reference Laboratory for the monitoring of marine biotoxins Agencia Española de Seguridad Alimentaria y Nutricion (AESAN), Ministerio de Sanidad, Politica Social e Igualdad, CITE XVI (Ciudad Tecnológica de Vigo), Fonte das Abelleiras, S/N, Campus Universitario de Vigo, As Lagoas-Marcosende E-36310 Vigo Ισπανία
ΕΕΑ	Δ/ση Κτηνιατρικού Κέντρου Θεσσαλονίκης Τμήμα Παθολογίας Υδροβίων Οργανισμών, Ελέγχου Θαλασσίων Βιοτοξινών και Τοξινών λοιπών υδάτων Λήμνου 3 ^ο , 54627 Θεσσαλονίκη
Εποπτ. Αρχή	ΥΠΑΑΤ/ ΔΠΖΦ&ΚΕ
Παρακολούθηση της ιογενούς και βακτηριολογικής μόλυνσης των δίθυρων μαλακίων	
EU-RLs	EU Reference Laboratory for monitoring the viral and bacteriological contamination of bivalve molluscs

	The laboratory of the Centre for Environment, Fisheries and Aquaculture Science (CEFAS) Weymouth, Ηνωμένο Βασίλειο
ΕΕΑ	Δ/υση Κτηνιατρικού Κέντρου Αθηνών Τμήμα Υγιεινής Τροφίμων Νεαπόλεως 25, 15310 Αγία Παρασκευή Αττικής
Εποπτ. Αρχή	ΥΠΑΑΤ/ ΔΠΖΦ&ΚΕ
Listeria monocytogenes	
EU-RLs	EU Reference Laboratory for <i>Listeria monocytogenes</i> AFSSA – Laboratoire d'études et de recherches sur la qualité des aliments et sur les procédés agroalimentaires (LERQAP) F-94700 Maisons-Alfort, Γαλλία
ΕΕΑ	Δ/υση Κτηνιατρικού Κέντρου Αθηνών Τμήμα Υγιεινής Τροφίμων Νεαπόλεως 25, 15310 Αγία Παρασκευή Αττικής
Εποπτ. Αρχή	ΥΠΑΑΤ/ ΔΠΖΦ&ΚΕ
Θετικοί στην πηκτάση σταφυλόκοκοι, συμπεριλαμβανομένου του <i>Staph. aureus</i>	
EU-RLs	EU Reference Laboratory for Coagulase positive <i>Staphylococci</i> , including <i>Staphylococcus aureus</i> AFSSA – Laboratoire d'études et de recherches sur la qualité des aliments et sur les procédés agroalimentaires (LERQAP) F-94700 Maisons-Alfort, Γαλλία
ΕΕΑ	Δ/υση Κτηνιατρικού Κέντρου Αθηνών Τμήμα Υγιεινής Τροφίμων Νεαπόλεως 25, 15310 Αγία Παρασκευή Αττικής
Εποπτ. Αρχή	ΥΠΑΑΤ/ ΔΠΖΦ&ΚΕ
<i>Escherichia coli</i>, συμπεριλαμβανομένης της βεροτοξινογόνου <i>E. coli</i> (VTEC)	
EU-RLs	EU Reference Laboratory for <i>Escherichia coli</i> , including Verotoxigenic <i>E. coli</i> (VTEC) Istituto Superiore di Sanità (ISS) I-00161 Roma, Ιταλία
ΕΕΑ	Κεντρικό Εργαστήριο Δημόσιας Υγείας (Κ.Ε.Δ.Υ.) Αλεξάνδρου Φλέμινγκ 34, 16672 Βάρη Αττικής
Εποπτ. Αρχή	Υπουργείο Υγείας
Καμπυλοβακτηρίωση	
EU-RLs	EU Reference Laboratory for <i>Campylobacter</i> Statens Veterinärmedicinska Anstalt (SVA) S-751 89 Uppsala, Σουηδία
ΕΕΑ	Δ/υση Κτηνιατρικού Κέντρου Θεσσαλονίκης Τμήμα Κτηνιατρικό Εργαστήριο Λάρισας 6ο χλμ. Εθνικής οδού Λάρισας-Τρικάλων, 41110, Λάρισα
Εποπτ. Αρχή	ΥΠΑΑΤ/ ΔΠΖΦ&ΚΕ

Παράσιτα (ιδιαίτερα τα παράσιτα <i>Trichinella</i>, Εχινόκοκκος και <i>Anisakis</i>)	
EU-RLs	EU Reference Laboratory for parasites (in particular <i>Trichinella</i> , <i>Echinococcus</i> and <i>Anisakis</i>) Istituto Superiore di Sanità (ISS) Viale Regina Elena 299, I-00161 Roma, Ιταλία
ΕΕΑ	Δ/ση Κτηνιατρικού Κέντρου Αθηνών Τμήμα Παρασιτολογίας, Παρασιτικών Νοσημάτων, Εντομολογίας και Παθολογίας των Μελισσών Νεαπόλεως 25, 15310 Αγία Παρασκευή Αττικής
Εποπτ. Αρχή	ΥΠΑΑΤ/ ΔΠΖΦ&ΚΕ
Μικροβιακή αντοχή	
EU-RLs	EU Reference Laboratory for antimicrobial resistance Danmarks Fødevareinstituttet DK-1790 København V, Δανία
ΕΕΑ	Δ/ση Κτηνιατρικού Κέντρου Αθηνών Τμήμα Κτηνιατρικό Εργαστήριο Χαλκίδας Τ.Θ. 19241, 341 00 Χαλκίδα
Εποπτ. Αρχή	ΥΠΑΑΤ/ ΔΠΖΦ&ΚΕ
Μεταδοτικές Σπογγώδεις Εγκεφαλοπάθειες (ΜΣΕ) & ΤΣΕ αιγοπροβάτων (ταχείες Δοκιμές)	
EU-RLs	EU Reference Laboratory for transmissible spongiform encephalopathies (TSEs) The Veterinary Laboratories Agency Surrey KT15 3NB, Ηνωμένο Βασίλειο
ΕΕΑ	Δ/ση Κτηνιατρικού Κέντρου Θεσσαλονίκης Τμήμα Κτηνιατρικό Εργαστήριο Λάρισας 6ο χλμ. Εθνικής οδού Λάρισας-Τρικάλων, 41110, Λάρισα ΚΚΙΑ Εργαστήριο
Εποπτ. Αρχή	ΥΠΑΑΤ/ ΔΠΖΦ&ΚΕ
Κατάλοιπα φυτοφαρμάκων σε τρόφιμα ζωικής προέλευσης και προϊόντα με υψηλή περιεκτικότητα σε λίπος	
EU-RLs	Chemisches und Veterinäruntersuchungsamt (CVUA) Postfach 100462, D-79123 Freiburg, Γερμανία
ΕΕΑ	α. Γενικό Χημείο του Κράτους (Γ.Χ.Κ.), Α΄ Χημική Υπηρεσία Αθηνών, Τμήμα Β Χημικών κινδύνων τροφίμων και ειδικών αναλύσεων. Αν. Τσόχα 16, 11521 Αθήνα β. Μπενάκειο Φυτοπαθολογικό Ινστιτούτο, Εργαστήριο Υπολειμμάτων Γεωργικών Φαρμάκων Στ. Δέλτα 8, 145 61 Κηφισιά γ. Διεύθυνση Κτηνιατρικού Κέντρου Θεσσαλονίκης, Κτηνιατρικό Εργαστήριο Σερρών Τέρμα Ομονοίας, 62110 10 Σέρρες Β3 α) (Οργανοχλωριωμένες ενώσεις εξαιρουμένων των PCBs) δ) Διεύθυνση Κτηνιατρικού Κέντρου Αθηνών Κτηνιατρικό Εργαστήριο Τρίπολης

	<p>Πέλαγος Αρκαδίας 221 00 Τρίπολη Β2c (Καρβαμιδικά, πυρεθροειδή) ε. Διεύθυνση Κτηνιατρικού Κέντρου Αθηνών, Τμήμα Τοξικολογίας, Καταλοίπων και Περιβαλλοντικών Ρυπαντών. Νεαπόλεως 25, 15310 Αγία Παρασκευή, Αττικής Β3 β) (Οργανοφωσφορικές ενώσεις)</p>
Εποπτ. Αρχή	<p>α. Υπουργείο Οικονομικών β. γ. δ. & ε. ΥΠΑΑΤ</p>

ΕΘΝΙΚΑ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ ΑΝΑΦΟΡΑΣ ΓΙΑ ΕΘΝΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΛΕΓΧΟΥ ΚΑΤΑΛΟΙΠΩΝ

<p>Κατάλοιπα κτηνιατρικών φαρμάκων και προσμίξεων σε τρόφιμα ζωικής προέλευσης που αναφέρονται στο παράρτημα Ι ομάδα Α 5 και Β2 α), β), ε) της οδηγίας 96/23/ΕΚ Α5: Β-ανταγωνιστές Β2 α): Ανθελμινθικά Β2β): Κοκκιδιοστατικά, συμπεριλαμβανομένων των νιτροϊμιδαζολίων Β2ε): Μη στεροειδή αντιφλεγμονώδη (ΜΣΑΦ)</p>	
ΕU-RL	<p>Bundesamt für Verbraucherschutz und Lebensmittelsicherheit (BVL) D-10562 Berlin, Γερμανία</p>
ΕΕΑ	<p>Δ/νση Κτηνιατρικού Κέντρου Αθηνών * Τμήμα Τοξικολογίας, Καταλοίπων και Περιβαλλοντικών Ρυπαντών Νεαπόλεως 25, 15310 Αγία Παρασκευή, Αττικής Α5, Β2 α), Β2 β), Β2 ε) * Οι αναλύσεις για την ανίχνευση ΜΣΑΦ στο πλαίσιο του Εθνικού Προγράμματος Ελέγχου Καταλοίπων (ΕΠΤΕΚ) για την περίοδο 2014-2015, για τεχνικούς λόγους, διενεργούνται από το Εργαστήριο της Χ.Υ. Μετρολογίας του Γενικού Χημείου του Κράτους με επικυρωμένη μέθοδο. Η ανάθεση των αναλύσεων αυτών έχει γίνει από το ΥΠΑΑΤ με πρωτόκολλο συνεργασίας για τα έτη 2014-2015.</p>
Εποπτ. Αρχή	ΥΠΑΑΤ/ ΔΠΖΦ&ΚΕ
<p>Κατάλοιπα κτηνιατρικών φαρμάκων και προσμίξεων σε τρόφιμα ζωικής προέλευσης που αναφέρονται στο παράρτημα Ι ομάδα Α 1, 2, 3, 4, ομάδα Β 2 δ) και ομάδα Β 3 δ) της οδηγίας 96/23/ΕΚ Α1: Στιλβένια, παράγωγα στιλβενίων, άλατα και εστέρες τους Α2: Θυρεοστατικές ουσίες Α3: Στεροειδή Α4: Λακτόνες του ρεσορκυλικού οξέος, συμπεριλαμβανομένου του zeranol Β2 δ): Ηρεμιστικά Β3 δ): Μυκοτοξίνες</p>	

EU-RL	RIKILT - Institute for Food Safety, part of Wageningen UR Droevendaalsesteeg 4, 6708 PB Wageningen The Netherlands/Κάτω Χώρες
ΕΕΑ (A1, A3, A4)	Δ/νση Κτηνιατρικού Κέντρου Θεσσαλονίκης, Τμήμα: Κτηνιατρικό Εργαστήριο Σερρών Τέρμα Ομονοίας, 621 10 Σέρρες
ΕΕΑ (B2 δ), A2 και B3 δ)	Δ/νση Κτηνιατρικού Κέντρου Αθηνών Τμήμα Τοξικολογίας, Καταλοίπων και Περιβαλλοντικών Ρυπαντών Νεαπόλεως 25, 15310 Αγία Παρασκευή, Αττικής
Εποπτ. Αρχή	ΥΠΑΑΤ/ ΔΠΖΦ&ΚΕ
Κατάλοιπα κτηνιατρικών φαρμάκων και προσμίξεων σε τρόφιμα ζωικής προέλευσης που αναφέρονται στο παράρτημα I ομάδα B3γ) της οδηγίας 96/23/ΕΚ B3 γ): Χημικά στοιχεία	
EU-RL	Istituto Superiore di Sanita Viale Regina Elena 299, 00161 Rome, Ιταλία
ΕΕΑ	Δ/νση Κτηνιατρικού Κέντρου Αθηνών Τμήμα Τοξικολογίας, Καταλοίπων και Περιβαλλοντικών Ρυπαντών Νεαπόλεως 25, 15310 Αγία Παρασκευή, Αττικής
Εποπτ. Αρχή	ΥΠΑΑΤ/ ΔΠΖΦ&ΚΕ
Κατάλοιπα κτηνιατρικών φαρμάκων και προσμίξεων σε τρόφιμα ζωικής προέλευσης που αναφέρονται στο παράρτημα I ομάδα B 1 και B3 ε) της οδηγίας 96/23/ΕΚ και για τα carbadox και olaquinox A6: Χλωραμφενικόλη, Νιτροφουράνια, Dapsone B2f: carbadox και olaquinox B1: Αντιβακτηριακές ουσίες συμπεριλαμβανομένων των σουλφαμιδών και κινολονών B3 ε): Χρωστικές	
EU-RL	Anses, Fougères Laboratory CS 40608 AFSSA- F-35302 Fougères, Γαλλία
ΕΕΑ (Χλωραμφενικόλη, Νιτροφουράνια)	Δ/νση Κτηνιατρικού Κέντρου Αθηνών Τμήμα: Κτηνιατρικό Εργαστήριο Τρίπολης Πέλαγος Αρκαδίας 221 00 Τρίπολη
ΕΕΑ (Carbadox και olaquinox, Dapsone)	Δ/νση Κτηνιατρικού Κέντρου Θεσσαλονίκης Τμήμα: Κτηνιατρικό Εργαστήριο Σερρών Τέρμα Ομονοίας 621 10 Σέρρες
ΕΕΑ (B1, B3 ε))	Δ/νση Κτηνιατρικού Κέντρου Αθηνών Τμήμα Τοξικολογίας, Καταλοίπων και Περιβαλλοντικών Ρυπαντών Νεαπόλεως 25, 15310 Αγία Παρασκευή, Αττικής
ΕΕΑ (B1 σε μέλι)	Δ/νση Κτηνιατρικού Κέντρου Αθηνών Τμήμα: Κτηνιατρικό Εργαστήριο Χανίων Μ. Μπότσαρη 66, ΤΚ 73136, Χανιά
Εποπτ. Αρχή	ΥΠΑΑΤ/ ΔΠΖΦ&ΚΕ

<p>Υπολείμματα φυτοφαρμάκων σε τρόφιμα ζωικής προέλευσης και προϊόντα με υψηλή περιεκτικότητα σε λίπος που αναφέρονται στο παράρτημα Ι ομάδα Β3α, Β3β και Β2c της οδηγίας 96/23/ΕΚ</p> <p>Β3 α): Οργανοχλωριούχες ενώσεις, συμπεριλαμβανομένων των PCB</p> <p>Β3 β): Οργανοφωσφορικές ενώσεις</p> <p>Β2 c): Καρβαμιδικές και πυρεθροειδείς ενώσεις</p>	
EU-RL	Chemisches und Veterinäruntersuchungsamt (CVUA) Postfach 100462, D-79123 Freiburg, Γερμανία
ΕΕΑ (Β3 α))	Δ/νση Κτηνιατρικού Κέντρου Θεσσαλονίκης Τμήμα: Κτηνιατρικό Εργαστήριο Σερρών Τέρμα Ομοιοίας, 621 10 Σέρρες
ΕΕΑ (Β3 β))	Δ/νση Κτηνιατρικού Κέντρου Αθηνών Τμήμα Τοξικολογίας, Καταλοίπων και Περιβαλλοντικών Ρυπαντών Νεαπόλεως 25, 15310 Αγία Παρασκευή, Αττικής
ΕΕΑ (Β2 c))	Δ/νση Κτηνιατρικού Κέντρου Αθηνών * Τμήμα: Κτηνιατρικό Εργαστήριο Τρίπολης Πέλαγος Αρκαδίας 221 00 Τρίπολη <i>* Οι αναλύσεις για την ανίχνευση Καρβαμιδικών και Πυρεθροειδών ενώσεων σε δείγματα ζωικού λίπους στο πλαίσιο του Εθνικού Προγράμματος Ελέγχου Καταλοίπων (ΕΠΕΚ) για την περίοδο 2013-2015, για τεχνικούς λόγους, διενεργούνται από το Εργαστήριο Υπολειμμάτων Γεωργικών Φαρμάκων του Μπενάκειου Φυτοπαθολογικού Ινστιτούτου με επικυρωμένη μέθοδο. Η ανάθεση των αναλύσεων αυτών έχει γίνει από το ΥΠΑΑΤ με σύμβαση έργου.</i>
Εποπτ. Αρχή	ΥΠΑΑΤ/ ΔΠΖΦ&ΚΕ

ΕΘΝΙΚΑ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ ΑΝΑΦΟΡΑΣ ΓΙΑ ΤΡΟΦΙΜΑ ΜΗ ΖΩΙΚΗΣ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ

<p>Κατάλοιπα φυτοφαρμάκων σε δημητριακά</p>	
EU-RLs	Danish Institute for Food and Veterinary Research (DFVF) DK 2860 Søborg, Δανία
ΕΕΑ	α. Μπενάκειο Φυτοπαθολογικό Ινστιτούτο, Εργαστήριο Υπολειμμάτων Γεωργικών Φαρμάκων Στ. Δέλτα 8, 145 61 Κηφισιά β. Γενικό Χημείο του Κράτους (Γ.Χ.Κ.), Α΄ Χημική Υπηρεσία Αθηνών, Τμήμα Β Χημικών κινδύνων τροφίμων και ειδικών αναλύσεων Αν. Τσόχα 16, 11521 Αθήνα (Carbadox και olaquinox, Dapsone)
Εποπτ. Αρχή	α. ΥΠΑΑΤ β. Υπουργείο Οικονομικών

Κατάλοιπα φυτοφαρμάκων σε φρούτα και λαχανικά, συμπεριλαμβανομένων προϊόντων με υψηλή περιεκτικότητα σε νερό και υψηλή περιεκτικότητα σε οξέα	
EU-RLs	Pesticide Residue Research group Universidad de Almería (PRRG) Laboratorio Agrario de la generalitat valenciana (LAGV) Ισπανία
ΕΕΑ	Μπενάκειο Φυτοπαθολογικό Ινστιτούτο, Εργαστήριο Υπολειμμάτων Γεωργικών Φαρμάκων Στ. Δέλτα 8, 145 61 Κηφισιά
Εποπτ. Αρχή	ΥΠΑΑΤ
Κατάλοιπα φυτοφαρμάκων : Μέθοδοι ενιαίου υπολείμματος	
EU-RLs	Chemisches und Veterinäruntersuchungsamt (CVUA) Stuttgart Postfach 1206, D-70702 Felbach, Γερμανία
ΕΕΑ	α. Μπενάκειο Φυτοπαθολογικό Ινστιτούτο, Εργαστήριο Υπολειμμάτων Γεωργικών Φαρμάκων Στ. Δέλτα 8, 145 61 Κηφισιά β. Γενικό Χημείο του Κράτους (Γ.Χ.Κ.), Α΄ Χημική Υπηρεσία Αθηνών, Τμήμα Β Χημικών κινδύνων τροφίμων και ειδικών αναλύσεων Αν. Τσόχα 16, 11521 Αθήνα
Εποπτ. Αρχή	α. ΥΠΑΑΤ β. Υπουργείο Οικονομικών
Διοξίνες και τις παρόμοιες με τις διοξίνες PCB στις ζωοτροφές και στα τρόφιμα	
EU-RLs	Chemisches und Veterinäruntersuchungsamt (CVUA) Postfach 100462, D-79123 Freiburg, Γερμανία
ΕΕΑ	Εργαστήριο Φασματομετρίας Μάζας και Ανάλυσης Διοξινών, Εθνικό Κέντρο Έρευνας Φυσικών Επιστημών «Δημόκριτος», 153 10 Αγ. Παρασκευή, Αττικής
Εποπτ. Αρχή	Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων/ Γενική Γραμματεία Έρευνας και Τεχνολογίας
Βαρέα μέταλλα στα τρόφιμα και τις ζωοτροφές	
EU-RLs	Joint Research Centre. European Commission. Institute for Reference Materials and Measurements, Geel, Βέλγιο
ΕΕΑ	α. Διεύθυνση Κτηνιατρικού Κέντρου Αθηνών, Τμήμα Τοξικολογίας, Καταλοίπων και Περιβαλλοντικών Ρυπαντών. Νεαπόλεως 25, 15310 Αγία Παρασκευή, Αττικής β. Διεύθυνση Αποκεντρωμένων Υπηρεσιών Θεσσαλίας- Στερεάς Ελλάδας Περιφερειακό Κέντρο Προστασίας Φυτών & Ποιοτικού Ελέγχου Βόλου Τορούσια και Νικολαΐδη, Πεδίον Άρεως, 38334, Βόλος γ. Γενικό Χημείο του Κράτους (Γ.Χ.Κ.), Α΄ Χημική Υπηρεσία Αθηνών, Τμήμα Β Χημικών κινδύνων τροφίμων και ειδικών αναλύσεων. Αν. Τσόχα 16, 11521 Αθήνα
Εποπτ. Αρχή	α. & β. ΥΠΑΑΤ γ. Υπουργείο Οικονομικών

Πολυκυκλικοί αρωματικοί υδρογονάνθρακες (ΠΑΥ)	
EU-RLs	Joint Research Centre. European Commission. Institute for Reference Materials and Measurements, Geel, Βέλγιο
ΕΕΑ	Γενικό Χημείο του Κράτους (Γ.Χ.Κ.), Α΄ Χημική Υπηρεσία Αθηνών, Τμήμα Β Χημικών κινδύνων τροφίμων και ειδικών αναλύσεων. Αν. Τσόχα 16, 11521 Αθήνα
Εποπτ. Αρχή	Υπουργείο Οικονομικών
Μυκοτοξίνες	
EU-RLs	Joint Research Centre. European Commission. Institute for Reference Materials and Measurements, Geel, Βέλγιο
ΕΕΑ	α. Γενικό Χημείο του Κράτους (Γ.Χ.Κ.), Α΄ Χημική Υπηρεσία Αθηνών, Τμήμα Β Χημικών κινδύνων τροφίμων και ειδικών αναλύσεων. Αν. Τσόχα 16, 11521 Αθήνα β. Διεύθυνση Αποκεντρωμένων Υπηρεσιών Αττικής, Εργαστήριο Ελέγχου Κυκλοφορίας Ζωοτροφών Σοφοκλή Βενιζέλου 1, Τ.Κ. 14123 Λυκόβρυση (Αφλατοξίνη Β1)
Εποπτ. Αρχή	α. Υπουργείο Οικονομικών β. ΥΠΑΑΤ
Υλικά & αντικείμενα που προορίζονται να έλθουν σε επαφή με τρόφιμα	
EU-RLs	Joint Research Centre European Commission Ispra, Ιταλία
ΕΕΑ	Γενικό Χημείο του Κράτους (Γ.Χ.Κ.), Β΄ Χημική Υπηρεσία Αθηνών, Τμήμα Β. Εργαστήριο Υλικών και Αντικειμένων σε επαφή με τρόφιμα Αν. Τσόχα 16, 11521 Αθήνα
Εποπτ. Αρχή	Υπουργείο Οικονομικών
Νοροϊνός/ Ηπατίτιδα σε τρόφιμα φυτικής προέλευσης	
EU-RLs	
ΕΕΑ	Πανεπιστήμιο Πατρών, Τμήμα Ιατρικής, Εργαστήριο Υγιεινής, Μονάδα Περιβαλλοντικής Μικροβιολογίας Πανεπιστημιούπολη, 26504 Πάτρα
Εποπτ. Αρχή	ΥΠΑΑΤ

ΕΘΝΙΚΑ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ ΑΝΑΦΟΡΑΣ (NRLs) ΓΙΑ ΤΙΣ ΖΩΟΤΡΟΦΕΣ

Ζωικές πρωτεΐνες στις ζωοτροφές	
EU-RLs	Centre Wallon de recherches agronomiques (CRA-W) B-5030 Gembloux, Βέλγιο
ΕΕΑ	α. Διεύθυνση Αποκεντρωμένων Υπηρεσιών Αττικής Εργαστήριο Ελέγχου Κυκλοφορίας Ζωοτροφών Σοφοκλή Βενιζέλου 1, Τ.Κ. 14123 Λυκόβρυση (Ανάλυση μικροσκοπίας) β. Διεύθυνση Αποκεντρωμένων Υπηρεσιών Θεσσαλονίκης Εργαστήριο Ελέγχου Κυκλοφορίας Ζωοτροφών Γεωργικής Σχολής 57001- Θέρμη Θεσσαλονίκης (Ανάλυση PCR)
Εποπτ. Αρχή	ΥΠΑΑΤ
Διοξίνες και τις παρόμοιες με τις διοξίνες PCB στις ζωοτροφές και στα τρόφιμα	
EU-RLs	Chemisches und Veterinäruntersuchungsamt (CVUA) Postfach 100462 D-79123 Freiburg Γερμανία
ΕΕΑ	α. Εργαστήριο Φασματομετρίας Μάζας και Ανάλυσης Διοξινών, Εθνικό Κέντρο Έρευνας Φυσικών Επιστημών «Δημόκριτος», 153 10 Αγ. Παρασκευή, Αττικής β. Ινστιτούτο Υγιεινής Τροφίμων Αθηνών Νεαπόλεως 25, 15310 Αγία Παρασκευή, Αττικής
Εποπτ. Αρχή	β. ΥΠΑΑΤ
Βαρέα μέταλλα στα τρόφιμα και τις ζωοτροφές	
EU-RLs	Joint Research Centre. European Commission. Institute for Reference Materials and Measurements, Geel, Βέλγιο
ΕΕΑ	α. Ινστιτούτο Υγιεινής Τροφίμων Αθηνών Νεαπόλεως 25, 15310 Αγία Παρασκευή, Αττικής β. Περιφερειακό Κέντρο Προστασίας Φυτών & Ποιοτικού Ελέγχου Μαγνησίας Τορούσια και Νικολαΐδη, Πεδίον Άρεως, 38334, Βόλος γ. Γενικό Χημείο του Κράτους (Γ.Χ.Κ.), Δ/νση Περιβάλλοντος Αν. Τσόχα 16, 11521 Αθήνα
Εποπτ. Αρχή	α. & β. ΥΠΑΑΤ γ. Υπουργείο Οικονομικών
Μυκοτοξίνες	
EU-RLs	Joint Research Centre. European Commission. Institute for Reference Materials and Measurements, Geel, Βέλγιο
ΕΕΑ	α. Γενικό Χημείο του Κράτους (Γ.Χ.Κ.), Δ/νση Περιβάλλοντος Αν. Τσόχα 16, 11521 Αθήνα β. Εργαστήριο Ελέγχου Ζωοτροφών Αθήνας Σοφοκλή Βενιζέλου 1, Τ.Κ. 14123 Λυκόβρυση

	(Αφλατοξίνη Β1, Ωχρατοξίνη Α)
Εποπτ. Αρχή	α. Υπουργείο Οικονομικών β. ΥΠΑΑΤ
Πρόσθετες ύλες στις ζωτροφές	
EU-RLs	Joint Research Centre. European Commission. Institute for Reference Materials and Measurements, Geel, Βέλγιο
ΕΕΑ (Cu, Zn, Mn, Fe)	Διεύθυνση Αποκεντρωμένων Υπηρεσιών Θεσσαλονίκης Εργαστήριο Ελέγχου Κυκλοφορίας Ζωοτροφών Γεωργικής Σχολής 57001- Θέρμη Θεσσαλονίκης
Εποπτ. Αρχή	ΥΠΑΑΤ
Γενετικώς Τροποποιημένους Οργανισμούς (Γ.Τ.Ο.)	
EU-RLs	Joint Research Centre European Commission Ispra, Ιταλία
ΕΕΑ	α. Γενικό Χημείο του Κράτους (Γ.Χ.Κ.), Δ/ση Τροφίμων Αν. Τσόχα 16, 11521 Αθήνα β. Ελληνικός Γεωργικός Οργανισμός "ΔΗΜΗΤΡΑ" Γενική Διεύθυνση Αγροτικής Έρευνας Ινστιτούτο Τεχνολογίας Γεωργικών Προϊόντων Εργαστήριο Γενετικής Ταυτοποίησης (Ε.ΓΕ.ΤΑ.) Σ. Βενιζέλου 1, Λυκόβρυση, 123 41
Εποπτ. Αρχή	α. Υπουργείο Οικονομικών β. ΥΠΑΑΤ

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ ΕΠΙΣΗΜΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ ΓΙΑ ΤΡΟΦΙΜΑ & ΖΩΟΤΡΟΦΕΣ

1. Διεύθυνση Κτηνιατρικού Κέντρου Αθηνών, Τμήμα Υγιεινής Τροφίμων <i>Νεαπόλεως 25, 15310 Αγ. Παρασκευή Αττικής Τηλ. 210 6399241 Φαξ 210 6399241 iyt@otenet.gr</i>	
Αναλυτική δραστηριότητα	Μικροβιολογικές δοκιμές σε τρόφιμα ζωικής προέλευσης
Φορέας Διαπίστευσης / Αρ. Πιστοποιητικού	www.esyd.gr 05-3
ΕΕΑ	Εθνικό Εργαστήριο Αναφοράς για <i>Listeria monocytogenes</i> , για θετικούς στην πηκτάση σταφυλοκκόκους, συμπεριλαμβανομένου του <i>Staphylococcus aureus</i> και για τον έλεγχο των μολύνσεων δίδυρων μαλακίων από βακτήρια ή ιούς
2. Διεύθυνση Κτηνιατρικού Κέντρου Αθηνών - Τμήμα Τοξικολογίας, Καταλοίπων και Περιβαλλοντικών Ρυπαντών <i>Νεαπόλεως 25, 15310 Αγ. Παρασκευή Αττικής Τηλ. 210 6013899 Φαξ 210 6399241 kkia@otenet.gr ibitodiz@yahoo.com</i>	
Αναλυτική δραστηριότητα	Χημικές αναλύσεις για έλεγχο καταλοίπων κτηνιατρικών φαρμάκων και ρυπαντών σε τρόφιμα ζωικής προέλευσης
Φορέας Διαπίστευσης / Αρ. Πιστοποιητικού	www.esyd.gr 05-3 495-2
ΕΕΑ	Εθνικό Εργαστήριο Αναφοράς για τον έλεγχο καταλοίπων κτηνιατρικών φαρμάκων και ρυπαντών σε τρόφιμα ζωικής προέλευσης.
3. Διεύθυνση Κτηνιατρικού Κέντρου Θεσσαλονίκης - Κτηνιατρικό Εργαστήριο Λάρισας <i>6ο χλμ. Εθνικής οδού Λάρισας-Τρικάλων, 41110, Λάρισα Τηλ. 2410 617980-1 Φαξ 2410 617982 vetlab@otenet.gr</i>	
Αναλυτική δραστηριότητα	Μικροβιολογικές δοκιμές σε γάλα και γαλακτοκομικά προϊόντα, κρέας και κρεατοσκευάσματα
Φορέας Διαπίστευσης / Αρ. Πιστοποιητικού	www.esyd.gr 641-2
ΕΕΑ	Εθνικό Εργαστήριο Αναφοράς για γάλα και γαλακτοκομικά προϊόντα και για <i>Campylobacter</i>
4. Διεύθυνση Κτηνιατρικού Κέντρου Θεσσαλονίκης - Κτηνιατρικό Εργαστήριο Λάρισας <i>6ο χλμ. Εθνικής οδού Λάρισας-Τρικάλων, 41110, Λάρισα Τηλ. 2410 617980-1 Φαξ 2410 617982 athansto@yahoo.gr</i>	
Αναλυτική δραστηριότητα	Βιολογικές δοκιμές για (ΜΣΕ) και ορολογικές δοκιμές για Βρουκελλωση.
Φορέας Διαπίστευσης / Αρ. Πιστοποιητικού	www.esyd.gr 834
ΕΕΑ	Εθνικό Εργαστήριο Αναφοράς για Μεταδοτικές Σπογγώδεις Εγκεφαλοπάθειες (ΜΣΕ) και για Βρουκελλωση.
5. Διεύθυνση Κτηνιατρικού Κέντρου Αθηνών - Κτηνιατρικό Εργαστήριο Πάτρας <i>Νοταρά 15, 264 42 Τηλ: 2610-427383 Φαξ:2610-454027 e-mail: kepatra@otenet.gr</i>	

Αναλυτική δραστηριότητα	-Μικροβιολογικές δοκιμές σε τρόφιμα ζωικής προέλευσης -Ανίχνευση καταλοίπων χλωραμφενικόλης σε τρόφιμα ζωικής προέλευσης
Φορέας Διαπίστευσης / Αρ. Πιστοποιητικού	www.esyd.gr 769
ΕΕΑ	Εθνικό Εργαστήριο Αναφοράς για γάλα και γαλακτοκομικά προϊόντα
6. Διεύθυνση Κτηνιατρικού Κέντρου Αθηνών - Κτηνιατρικό Εργαστήριο Χαλκίδας <i>ΠΕΙ ΔΟΚΟΥ 341 00 Χαλκίδα Τ.Θ. 19241 Τηλ:22210 42521 Fax:22210 41421 vetlab7@otenet.gr</i>	
Αναλυτική δραστηριότητα	-Μικροβιολογικές δοκιμές σε τρόφιμα ζωικής προέλευσης και ζωοτροφές -Ανίχνευση καταλοίπων αντιμικροβιακών παραγόντων (κινολόνες, κεφαλοσπορίνες, πενικιλίνες, μακρολίδια, τετρακυκλίνες, αμινογλυκοσίδες, σουλφοναμίδες) σε ζωικούς ιστούς και γάλα
Φορέας Διαπίστευσης / Αρ. Πιστοποιητικού	www.esyd.gr 477-2
ΕΕΑ	Εθνικό Εργαστήριο Αναφοράς Σαλμονελλών και Μικροβιακής Αντοχής
7. Διεύθυνση Κτηνιατρικού Κέντρου Θεσσαλονίκης - Κτηνιατρικό Εργαστήριο Σερρών <i>Τέρμα Ομονοίας, 621 10 Σέρρες Τηλ 23210 35411 - 23210 35328 Φαξ 23210 35410 vetlabs@otenet.gr</i>	
Αναλυτική δραστηριότητα	Χημικές αναλύσεις καταλοίπων κτηνιατρικών φαρμάκων και προσμίξεων σε ζωικούς ιστούς και τρόφιμα ζωικής προέλευσης
Φορέας Διαπίστευσης / Αρ. Πιστοποιητικού	www.esyd.gr 482
ΕΕΑ	Εθνικό Εργαστήριο Αναφοράς για κατάλοιπα κτηνιατρικών φαρμάκων και προσμίξεων σε ζωικούς ιστούς και τρόφιμα ζωικής προέλευσης (Στιλβένια, παράγωγα στιλβενίων, άλατα και εστέρες τους, στεροειδή, Λακτόνες του ρεσοκυκλικού οξέος συμπεριλαμβανομένου του zerafol, κορτικοστεροειδή, οργανοχλωριωμένες ενώσεις, Carbadox , olaquinox, Dapsone, κατάλοιπα φυτοφαρμάκων σε τρόφιμα ζωικής προέλευσης)
8. Διεύθυνση Κτηνιατρικού Κέντρου Αθηνών - Κτηνιατρικό Εργαστήριο Τρίπολης <i>Πέλαγος Αρκαδίας, 22100 Τρίπολη Τηλ 2710-226849/232909 Φαξ 2710-232909 arcadialab@tri.forthnet.gr</i>	
Αναλυτική δραστηριότητα	Χημικές αναλύσεις καταλοίπων κτηνιατρικών φαρμάκων και προσμίξεων σε τρόφιμα ζωικής προέλευσης
Φορέας Διαπίστευσης / Αρ. Πιστοποιητικού	www.esyd.gr 465-2
ΕΕΑ	Εθνικό Εργαστήριο Αναφοράς για κατάλοιπα κτηνιατρικών φαρμάκων και προσμίξεων σε τρόφιμα ζωικής προέλευσης (Καρβαμιδικά-πυρεθροειδή, χλωραμφαινικόλη, νιτροφουράνια)
9. Διεύθυνση Κτηνιατρικού Κέντρου Αθηνών - Κτηνιατρικό Εργαστήριο Χανίων <i>Μ. Μπότσαρη 66, 73100, Χανιά Τηλ 28210 96189 Φαξ 28210 88397 kex@otenet.gr</i>	

Αναλυτική δραστηριότητα	Χημικές αναλύσεις καταλοίπων αντιβιοτικών στο μέλι
Φορέας Διαπίστευσης / Αρ. Πιστοποιητικού	www.esyd.gr 481-2
ΕΕΑ	Εθνικό Εργαστήριο Αναφοράς για αντιμικροβιακούς παράγοντες στο μέλι
10. Διεύθυνση Κτηνιατρικού Κέντρου Αθηνών - Κτηνιατρικό Εργαστήριο Ρόδου <i>4ο χλμ. Λεωφόρου Καλλιθέας, 85100, Ρόδος, Τηλ 22410 65444 Φαξ 22410 67193 Vetlab_r@yahoo.gr</i>	
Αναλυτική δραστηριότητα	-Μικροβιολογικές δοκιμές σε τρόφιμα και ζωοτροφές - Ανίχνευση αντιμικροβιακών παραγόντων (κινολόνες, κεφαλοσπορίνες, πενικιλίνες, μακρολίδια, τετρακυκλίνες, αμινογλυκοσίδες, σουλφοναμίδες) σε ζωικούς ιστούς και γάλα
Φορέας Διαπίστευσης / Αρ. Πιστοποιητικού	www.esyd.gr 475-2
11. Διεύθυνση Κτηνιατρικού Κέντρου Θεσσαλονίκης - Κτηνιατρικό Εργαστήριο Ιωαννίνων <i>Χρ. Κατσάρη 2, 454 44, Ιωάννινα, Τηλ. 26510 27396 Φαξ 26510 33541, Keioan1@otenet.gr</i>	
Αναλυτική δραστηριότητα	-Μικροβιολογικές δοκιμές σε τρόφιμα και ζωοτροφές - Ανίχνευση αντιμικροβιακών παραγόντων (κινολόνες, κεφαλοσπορίνες, πενικιλίνες, μακρολίδια, τετρακυκλίνες, αμινογλυκοσίδες, σουλφοναμίδες) σε ζωικούς ιστούς
Φορέας Διαπίστευσης / Αρ. Πιστοποιητικού	www.esyd.gr 488-2
12. Διεύθυνση Κτηνιατρικού Κέντρου Θεσσαλονίκης - Κτηνιατρικό Εργαστήριο Καβάλας <i>Σταυρός Αμυγδαλέυνα, 640 12, Καβάλα, Τηλ. 2510 391865, 2510 392301, Φαξ 2510 391303</i>	
Αναλυτική δραστηριότητα	-Μικροβιολογικές δοκιμές σε τρόφιμα - Ανίχνευση αντιμικροβιακών παραγόντων (κινολόνες, τετρακυκλίνες, αμινογλυκοσίδες, κεφαλοσπορίνες, πενικιλίνες, μακρολίδια, σουλφοναμίδες) σε ζωικούς ιστούς και γάλα
Φορέας Διαπίστευσης / Αρ. Πιστοποιητικού	www.esyd.gr 529-2
13. Διεύθυνση Κτηνιατρικού Κέντρου Αθηνών - Κτηνιατρικό Εργαστήριο Ηρακλείου <i>Λιμένας Ηρακλείου, Προβλήτα 3, 71110, Τ. Θ. 1902 Τηλ. 2810 280869 Φαξ 2810 341743 vetlabher@ath.forthnet.gr</i>	
Αναλυτική δραστηριότητα	Μικροβιολογικές δοκιμές σε τρόφιμα και ζωοτροφές
Φορέας Διαπίστευσης / Αρ. Πιστοποιητικού	www.esyd.gr 585-2
14. Διεύθυνση Κτηνιατρικού Κέντρου Θεσσαλονίκης - Κτηνιατρικό Εργαστήριο Κομοτηνής <i>7ο χλμ Εθνικής Οδού Κομοτηνής - Ξάνθης, 691 00, Κομοτηνή, Τηλ 25310 24360 Φαξ 25310 36796 ktekomot@yahoo.gr</i>	
Αναλυτική δραστηριότητα	Μικροβιολογικές δοκιμές σε τρόφιμα
Φορέας Διαπίστευσης / Αρ. Πιστοποιητικού	www.esyd.gr 535-2

15. Διεύθυνση Κτηνιατρικού Κέντρου Αθηνών - Τμήμα Παρασιτολογίας-Παρασιτικών νοσημάτων, Εντομολογίας και Παθολογίας των Μελισσών <i>Νεαπόλεως 25, 15310 Αγία Παρασκευή Αττικής Τηλ. 210-6080838 (new 6010903 εσωτ. 119 & 115) Φαξ 210-6080838 e-mail: sboutsini@yahoo.gr</i>	
Αναλυτική δραστηριότητα	Έλεγχος παρασίτων
Φορέας Διαπίστευσης / Αρ. Πιστοποιητικού	www.esyd.gr 695
ΕΕΑ	Εθνικό Εργαστήριο Αναφοράς για παράσιτα (<i>Trichinella</i> , εχινόκοκκος και <i>Anisakis</i>)
16. Κεντρικό Εργαστήριο Δημόσιας Υγείας (Κ.Ε.Δ.Υ.) <i>Α. Φλέμινγκ 34, 16672, Βάρη, Τηλ 210 8921000 Φαξ 210 8921006 kedy@otenet.gr</i>	
Αναλυτική δραστηριότητα	Μικροβιολογικές δοκιμές σε τρόφιμα
Φορέας Διαπίστευσης / Αρ. Πιστοποιητικού	www.esyd.gr 213-5
ΕΕΑ	Εθνικό Εργαστήριο Αναφοράς για <i>Escherichia coli</i> , συμπεριλαμβανομένης της βεροτοξινογόνου <i>E.coli</i> (VTEC)
17. Περιφερειακό Εργαστήριο Δημόσιας Υγείας Θεσσαλίας <i>Παπακυριαζή 22, 41221 Λάρισα, Τηλ 2410 565013, 2410 565259 Φαξ 2410 565051, 210 8921006 akatsaf@med.uth.gr</i>	
Αναλυτική δραστηριότητα	Μικροβιολογικές δοκιμές σε τρόφιμα
Φορέας Διαπίστευσης / Αρ. Πιστοποιητικού	www.esyd.gr 787
18. Περιφερειακό Εργαστήριο Δημόσιας Υγείας Αν/κής Μακ/νίας Θράκης. <i>Ανδρονίκου 36 & Μητροπούλου, Αλεξανδρούπολη 68100 Τηλ 25510 25488 Φαξ 25510 25889</i>	
Αναλυτική δραστηριότητα	Μικροβιολογικές δοκιμές σε τρόφιμα
Φορέας Διαπίστευσης / Αρ. Πιστοποιητικού	www.esyd.gr 743
19. Εργαστήριο Υγιεινής (Μονάδα Περιβαλλοντικής Μικροβιολογίας) του Ιατρικού Τμήματος του Πανεπιστημίου Πατρών <i>Πανεπιστημιούπολη, Πάτρα Τηλ : 2610 969875 Φαξ : 2610 969875 avanta@upatras.gr</i>	
Αναλυτική δραστηριότητα	Μικροβιολογικές δοκιμές σε τρόφιμα και ζωοτροφές
Φορέας Διαπίστευσης / Αρ. Πιστοποιητικού	www.esyd.gr 550-2
20. Διεύθυνση Κτηνιατρικού Κέντρου Θεσσαλονίκης - Τμήμα Παθολογίας Υδροβίων Οργανισμών, Ελέγχου Θαλασσιών Βιοτοξινών και Τοξινών Λοιπών Υδάτων <i>Λήμνου 3α, 54627 Θεσσαλονίκη, Τηλ 2310 552928 Φαξ 2310 566581 biotoxin@otenet.gr, nr/biotoxins@in.gr</i>	
Αναλυτική δραστηριότητα	Έλεγχος θαλασσιών βιοτοξινών σε δίθυρα μαλάκια

Φορέας Διαπίστευσης / Αρ. Πιστοποιητικού	www.esyd.gr 493-2
ΕΕΑ	Εθνικό Εργαστήριο Αναφοράς για Θαλάσσιες βιοτοξίνες
21. Διεύθυνση Κτηνιατρικού Κέντρου Θεσσαλονίκης - Τμήμα Μικροβιολογίας Τροφίμων, Βιοχημικού και Φυσικοχημικού Ελέγχου Τροφίμων, Καταλοίπων, Ελέγχου Ζωοτροφών και Ειδικών Παθογόνων Μικροβίων <i>26ης Οκτωβρίου 80, 54627 Θεσσαλονίκη, Τηλ 2310 566055-6 Φαξ 2310 566055 iytmicrob@gmail.com</i>	
Αναλυτική δραστηριότητα	Μικροβιολογικές δοκιμές σε τρόφιμα ζωικής προέλευσης
Φορέας Διαπίστευσης / Αρ. Πιστοποιητικού	www.esyd.gr 844
22. Διεύθυνση Κτηνιατρικού Κέντρου Θεσσαλονίκης - Τμήμα Μικροβιολογίας Τροφίμων, Βιοχημικού και Φυσικοχημικού Ελέγχου Τροφίμων, Καταλοίπων, Ελέγχου Ζωοτροφών και Ειδικών Παθογόνων Μικροβίων <i>Λήμνου 3α, 54627 Θεσσαλονίκη, Τηλ 2310 544925 Φαξ 2310 544927 reslabkkith@yahoo.gr</i>	
Αναλυτική δραστηριότητα	Χημικές δοκιμές σε τρόφιμα ζωικής προέλευσης
Φορέας Διαπίστευσης / Αρ. Πιστοποιητικού	www.esyd.gr 492-2
23. Μπενάκειο Φυτοπαθολογικό Ινστιτούτο, Εργαστήριο Υπολειμμάτων Γεωργικών Φαρμάκων <i>Εκάλης 7, 145 61, Κηφισιά, Τηλ 210-8180366, Φαξ 210-8077506, k.liapis@bpi.gr</i>	
Αναλυτική δραστηριότητα	Χημικές δοκιμές (έλεγχος υπολειμμάτων φυτοφαρμάκων) σε νερό, φρούτα και λαχανικά με υψηλή περιεκτικότητα σε νερό, μη λιπαρά τρόφιμα φυτικής προέλευσης, ίζωικά και φυτικά προϊόντα με υψηλή περιεκτικότητα σε λιπαρά
Φορέας Διαπίστευσης / Αρ. Πιστοποιητικού	www.esyd.gr 97-3
ΕΕΑ	Εθνικό Εργαστήριο Αναφοράς για κατάλοιπα φυτοφαρμάκων σε τρόφιμα ζωικής προέλευσης και προϊόντα με υψηλή περιεκτικότητα σε λίπος, δημητριακά, φρούτα και λαχανικά, συμπεριλαμβανομένων προϊόντων με υψηλή περιεκτικότητα σε νερό και υψηλή περιεκτικότητα σε οξέα και Εθνικό Εργαστήριο Αναφοράς για μεθόδους ενιαίου υπολείμματος
24. Εργαστήριο Φασματομετρίας Μάζας και Ανάλυσης Διοξινών, Εθνικό Κέντρο Έρευνας Φυσικών Επιστημών «Δημόκριτος» <i>153 10 Αγ. Παρασκευή, Αττικής Τηλ 210 6503610 Φαξ 210 6536873 210 6536873 leondi@rrp.demokritos.gr</i>	
Αναλυτική δραστηριότητα	Έλεγχος διοξινών και παρόμοιες με τις διοξίνες PCBs στις ζωοτροφές και στα τρόφιμα
Φορέας Διαπίστευσης / Αρ. Πιστοποιητικού	www.esyd.gr 321-2
ΕΕΑ	Εθνικό Εργαστήριο Αναφοράς για τις διοξίνες και τα παρόμοια με τις διοξίνες PCBs στις ζωοτροφές και στα τρόφιμα

25.Εργαστήριο Υπολειμμάτων Φυτοπροστατευτικών Προϊόντων - Περιφερειακό Κέντρο Προστασίας Φυτών & Ποιοτικού Ελέγχου ΠΚΠΤΦ Ναυπλίου <i>Παραλιακή οδός Ναυπλίου Ν. Κίου, 21100, Νάυπλιο Τηλ 27520 26241 Φαξ 27520 27629 γρου35@otenet.gr</i>	
Αναλυτική δραστηριότητα	Χημικές δοκιμές προσδιορισμού υπολειμμάτων φυτοπροστατευτικών
Φορέας Διαπίστευσης / Αρ. Πιστοποιητικού	www.esyd.gr 626
26.Εργαστήριο Ποιοτικού ελέγχου - Περιφερειακό Κέντρο Προστασίας Φυτών & Ποιοτικού Ελέγχου Ναυπλίου <i>Παραλιακή οδός Ναυπλίου- Ν. Κίου, 21 100 Ναύπλιο Τηλ 27520 26241 Φαξ 27520 27629 ρκpfkpen@otenet.gr υρου19@otenet.gr</i>	
Αναλυτική δραστηριότητα	Χημικές αναλύσεις σε προϊόντα φρούτων, οίνους, γλεύκη, συμπυκνωμένα γλεύκη και ανακαθαρισμένα συμπυκνωμένα γλεύκη
Φορέας Διαπίστευσης / Αρ. Πιστοποιητικού	www.esyd.gr 609
27.Εργαστήριο Υπολειμμάτων Φυτοπροστατευτικών Προϊόντων - Περιφερειακά Κέντρα Προστασίας Φυτών & Ποιοτικού Ελέγχου Θεσ/νίκης <i>Θέρμη, Θεσσαλονίκης, 57001, Θεσσαλονίκη, Τηλ 2310 471210 Φαξ 2310 476663 ρκpfreth@otenet.gr</i>	
Αναλυτική δραστηριότητα	Χημικές δοκιμές προσδιορισμού υπολειμμάτων φυτοπροστατευτικών
Φορέας Διαπίστευσης / Αρ. Πιστοποιητικού	www.esyd.gr 601-2
28.Εργαστήριο Ποιοτικού ελέγχου - Περιφερειακό Κέντρο Προστασίας Φυτών & Ποιοτικού Ελέγχου Θεσσαλονίκης <i>Θέρμη 57001, Θεσσαλονίκη Τηλ 2310 476626 Φαξ 2310 476663 ρκpfret3@otenet.gr</i>	
Αναλυτική δραστηριότητα	Χημικές αναλύσεις σε προϊόντα φρούτων, οίνους, μεταποιημένα προϊόντα βιομηχανικής ντομάτας και χυμούς
Φορέας Διαπίστευσης / Αρ. Πιστοποιητικού	www.esyd.gr 612-2
29.Εργαστήριο Υπολειμμάτων Φυτοπροστατευτικών Προϊόντων - Περιφερειακά Κέντρα Προστασίας Φυτών & Ποιοτικού Ελέγχου Καβάλας <i>Άγιος Λουκάς - Τέρμα Αμυνταίου, 65110, Καβάλα, Τηλ 2510 600423, Φαξ 2510 600430 ρκpfreka@otenet.gr</i>	
Αναλυτική δραστηριότητα	Χημικές δοκιμές προσδιορισμού υπολειμμάτων φυτοπροστατευτικών
Φορέας Διαπίστευσης / Αρ. Πιστοποιητικού	www.esyd.gr 604-2
30.Εργαστήριο Ποιοτικού ελέγχου - Περιφερειακό Κέντρο Προστασίας Φυτών & Ποιοτικού Ελέγχου Καβάλας <i>Άγιος Λουκάς - Τέρμα Αμυνταίου, 65110, Καβάλα, Τηλ 2510 600600423 - Φαξ 2510 600430 ρκpfreka@otenet.gr</i>	
Αναλυτική δραστηριότητα	Χημικές αναλύσεις σε προϊόντα φρούτων, οίνους, γλεύκη, συμπυκνωμένα γλεύκη και ανακαθαρισμένα συμπυκνωμένα γλεύκη

Φορέας Διαπίστευσης / Αρ. Πιστοποιητικού	www.esyd.gr 604-2
31.Εργαστήριο Υπολειμμάτων Φυτοπροστατευτικών Προϊόντων - Περιφερειακό Κέντρο Προστασίας Φυτών & Ποιοτικού Ελέγχου Αχαΐας <i>Πανεπιστημίου 334, 26443, Πάτρα, Τηλ 2610 420709 Φαξ 2610 623238 pkrfpatr@otenet.gr</i>	
Αναλυτική δραστηριότητα	Προσδιορισμός υπολειμμάτων διθειοκαρβαμιδικών μυκητοκτόνων σε μη λιπαρά τρόφιμα και πυρεθρινών σε καρποφόρα λαχανικά, μικρά φρούτα, μηλοειδή, σταφύλι και πυρηνόκαρπα
Φορέας Διαπίστευσης / Αρ. Πιστοποιητικού	www.esyd.gr 624-2
32.Εργαστήριο Ποιοτικού ελέγχου - Περιφερειακό Κέντρο Προστασίας Φυτών & Ποιοτικού Ελέγχου Αχαΐας <i>Πανεπιστημίου 334,26 443 Πάτρα Τηλ 2610 226176, 2610 428098 Φαξ 2610 623238 pkrfpatr@otenet.gr</i>	
Αναλυτική δραστηριότητα	Χημικές αναλύσεις σε οίνους και μεταποιημένα προϊόντα βιομηχανικής ντομάτας
Φορέας Διαπίστευσης / Αρ. Πιστοποιητικού	www.esyd.gr 615
33.Εργαστήριο Ελέγχου Υπολειμμάτων Φυτοπροστατευτικών Προϊόντων - Περιφερειακό Κέντρο Προστασίας Φυτών & Ποιοτικού Ελέγχου Πειραιώς <i>Λ. Δημοκρατίας & Μαρίας Κιουρί 188 63 Ν. Ικόνιο Πέραμα Αττικής Τηλ 210 4000219 - 210 4002850 Φαξ 210 4009997 phyto18@otenet.gr lykavrissi@yahoo.com</i>	
Αναλυτική δραστηριότητα	Υπολείμματα φυτοπροστατευτικών ουσιών σε καρποφόρα λαχανικά και εσπεριδοειδή
Φορέας Διαπίστευσης / Αρ. Πιστοποιητικού	www.esyd.gr 625-2
34.Εργαστήριο Ποιοτικού ελέγχου - Περιφερειακό Κέντρο Προστασίας Φυτών & Ποιοτικού Ελέγχου ΠΚΠΦ Πειραιά <i>Λ. Δημοκρατίας & Μαρίας Κιουρί 188 63 Ν. Ικόνιο Πέραμα Αττικής Τηλ 210 4000219 - 210 4002850 Φαξ 210 4009997 phyto@otenet.gr</i>	
Αναλυτική δραστηριότητα	Χημικές δοκιμές σε οίνους, γλεύκη, συμπυκνωμένα γλεύκη, ανακαθαρισμένα συμπυκνωμένα γλεύκη και μεταποιημένα προϊόντα βιομηχανικής ντομάτας
Φορέας Διαπίστευσης / Αρ. Πιστοποιητικού	www.esyd.gr 629
35.Εργαστήρια Υπολειμμάτων Φυτοπροστατευτικών Προϊόντων - Περιφερειακά Κέντρα Προστασίας Φυτών & Ποιοτικού Ελέγχου Ιωαννίνων <i>Τέρμα Πανεπιστημίου, 45110 Ιωάννινα Τηλ 26510 44055 - 26510 40707 Φαξ 26510 41902 pkrf@otenet.gr</i>	
Αναλυτική δραστηριότητα	Υπολείμματα φυτοπροστατευτικών ουσιών σε φυλλώδη λαχανικά (εκτός σπανακιού), καρποφόρα λαχανικά, κονδυλώδη - ριζοματώδη και εσπεριδοειδή
Φορέας Διαπίστευσης / Αρ. Πιστοποιητικού	www.esyd.gr 605-2
36.Εργαστήριο Ποιοτικού ελέγχου - Περιφερειακό Κέντρο Προστασίας Φυτών &	

Ποιοτικού Ελέγχου Ιωαννίνων <i>Τέρμα Πανεπιστημίου, 45110 Ιωάννινα Τηλ 26510 44055 - 26510 40707 Φαξ 26510 41902 pkprf@otenet.gr</i>	
Αναλυτική δραστηριότητα	Χημικές δοκιμές σε οίνους, φυσικούς χυμούς, γλεύκη, συμπυκνωμένα γλεύκη, ανακαθαρισμένα συμπυκνωμένα γλεύκη, έξτρα παρθένο ελαιόλαδο
Φορέας Διαπίστευσης / Αρ. Πιστοποιητικού	www.esyd.gr 614-2
37.Εργαστήριο Υπολειμμάτων Φυτοπροστατευτικών Προϊόντων - Περιφερειακό Κέντρα Προστασίας Φυτών & Ποιοτικού Ελέγχου Βόλου <i>Τορούζια Νικολαΐδη, Βόλος, 38334, Βόλος, Τηλ 24210 66525, Φαξ 24210 69545 fyto12@otenet.gr, petkousi@otenet.gr</i>	
Αναλυτική δραστηριότητα	Υπολείμματα φυτοπροστατευτικών ουσιών σε μηλοειδή, καρποφόρα λαχανικά, σταφύλια
Φορέας Διαπίστευσης / Αρ. Πιστοποιητικού	www.esyd.gr 603-2
38.Διευθυνση Αποκεντρωμένων Υπηρεσιών Θεσσαλίας-Στερεάς Ελλάδας, Εργαστήριο Ποιοτικού ελέγχου, Περιφερειακό Κέντρο Προστασίας Φυτών & Ποιοτικού Ελέγχου Βόλου <i>Τορούζια - Νικολαΐδη, Πεδίον Άρεως,38 334 Βόλος Τηλ 24210 62214 Φαξ 24210 69545 fyto12@otenet.gr, eftihia_t@hotmail.com</i>	
Αναλυτική δραστηριότητα	Χημικές αναλύσεις σε τρόφιμα με υψηλή περιεκτικότητα σε νερό, δημητριακά-όσπρια και προϊόντα τους, ζωοτροφές
Φορέας Διαπίστευσης / Αρ. Πιστοποιητικού	www.esyd.gr 608-2
ΕΕΑ	Εθνικό Εργαστήριο Αναφοράς για προσδιορισμό βαρέων μετάλλων σε τρόφιμα
39.Εργαστήρια Υπολειμμάτων Φυτοπροστατευτικών Προϊόντων - Περιφερειακά Κέντρα Προστασίας Φυτών & Ποιοτικού Ελέγχου Ηρακλείου <i>Μ. Γουβερνέτου 17, 71307, Ηράκλειο, Τηλ 2810 229448, Φαξ 2810 225616 pkprfhgpr@otenet.gr</i>	
Αναλυτική δραστηριότητα	Προσδιορισμός υπολειμμάτων διθειοκαρβαμιδικών μυκητοκτόνων σε μη λιπαρά τρόφιμα, προσδιορισμός υπολειμμάτων οργανοφωσφορικών εντομοκτόνων σε καρποφόρα λαχανικά, σταφύλι και ελαιόλαδο.
Φορέας Διαπίστευσης / Αρ. Πιστοποιητικού	www.esyd.gr 607-2
40.Εργαστήριο Ποιοτικού ελέγχου - Περιφερειακό Κέντρο Προστασίας Φυτών & Ποιοτικού Ελέγχου Ηρακλείου <i>Καστοριάς 32α, Μέσα Κατσαμπάς, 71307, Ηράκλειο Τηλ 2810 243615 /229448 Φαξ 2810 225616 pkprfhgpr@otenet.gr</i>	
Αναλυτική δραστηριότητα	Χημικές αναλύσεις σε οίνους, γλεύκη, συμπυκνωμένα γλεύκη και ανακαθαρισμένα συμπυκνωμένα γλεύκη
Φορέας Διαπίστευσης / Αρ.Πιστοποιητικού	www.esyd.gr 610-2
41.Γενικό Χημείο του Κράτους, Α' Χημική Υπηρεσία Αθηνών [1.Τμήμα Α' (Τροφίμων	

και προσθέτων Τροφίμων), 2.Τμήμα Β' Χημικών κινδύνων τροφίμων και ειδικών αναλύσεων), 3.Τμήμα Γ ' (Νερών) <i>Αν. Τσόχα 16, 11521 Αθήνα Τηλ 210 6479337 Φαξ 210 6469755 a_athens@gcsl.gr</i>	
Αναλυτική δραστηριότητα	Χημικές και βιολογικές δοκιμές σε τρόφιμα
Φορέας Διαπίστευσης / Αρ. Πιστοποιητικού	www.esyd.gr 1. Παράρτημα F1/H2 του Πιστοποιητικού Αρ. 142-3 2. Παράρτημα F1/I3, F1/Θ2 και F1/H2 του Πιστοποιητικού Αρ. 142-3 3. Παράρτημα F1/Λ7 του Πιστοποιητικού Αρ. 142-3
ΕΕΑ	2. Τμήμα Β': Εθνικό Εργαστήριο Αναφοράς για α) γενετικά τροποποιημένους οργανισμούς, β) πολυκυκλικούς αρωματικούς υδρογονάνθρακες γ)μυκοτοξίνες δ) βαρέα μέταλλα σε τρόφιμα και ζωοτροφές ε) κατάλοιπα φυτοφαρμάκων σε τρόφιμα ζωικής προέλευσης και προϊόντα με υψηλή περιεκτικότητα σε λίπος στ) κατάλοιπα φυτοφαρμάκων σε δημητριακά ζ) μεθόδους ενιαίου υπολείμματος
42.Γενικό Χημείο του Κράτους, Β' Χημική Υπηρεσία Αθηνών (Τμήμα Β') Υλικών σε επαφή με τρόφιμα <i>Αν. Τσόχα 16, 11521 Αθήνα Τηλ 210-6475225 Φαξ 210 6431587 b_athens@gcsl.gr</i>	
Αναλυτική δραστηριότητα	Χημικές δοκιμές σε υλικά και αντικείμενα που προορίζονται να έλθουν σε επαφή με τρόφιμα.
Φορέας Διαπίστευσης / Αρ. Πιστοποιητικού	www.esyd.gr F1/H2 και F1/A10 του Πιστοποιητικού Αρ. 142-3
ΕΕΑ	Εθνικό Εργαστήριο Αναφοράς για υλικά που προορίζονται να έλθουν σε επαφή με τρόφιμα (συμπεριλαμβανομένων των μη πλαστικών)
43.Γενικό Χημείο του Κράτους, Χημική Υπηρεσία Μετρολογίας <i>Αν. Τσόχα 16, 11521 Αθήνα Τηλ 210-6475261 cms@gcsl.gr</i>	
Αναλυτική δραστηριότητα	Χημικές δοκιμές σε τρόφιμα και ποτά, αλκοόλη, αλκοολούχα ποτά και παρασκευάσματα, νερά και ζωοτροφές, σε ευέλικτο πεδίο, όπως περιγράφεται στον κατάλογο διαπιστευμένων δραστηριοτήτων του εργαστηρίου στη μέθοδο ΜΕΤΗ 27 01 FLEX που βρίσκεται στη θέση http://www.gcsl.gr/media/2711GR17025KDD.pdf
Φορέας Διαπίστευσης / Αρ. Πιστοποιητικού	www.esyd.gr Παράρτημα F1/Σ1 του Πιστοποιητικού Αρ. 142-3
44.Γενικό Χημείο του Κράτους, Χημική Υπηρεσία Πειραιά και Αιγαίου, 1. Υποδιεύθυνση Πειραιά, Τμήμα Α', 2. Τμήμα ΧΥ Ρόδου <i>Ακτή Κονδύλη 32 & Αιτωλικού, 18510 Πειραιάς Τηλ 210 4613991 Φαξ 210 4613998 piraeus_aegean@gcsl.gr rhodes@gcsl.gr</i>	
Αναλυτική δραστηριότητα	Χημικές δοκιμές σε τρόφιμα
Φορέας Διαπίστευσης / Αρ. Πιστοποιητικού	www.esyd.gr Παράρτημα F1/K3 και F1/Δ6 του Πιστοποιητικού Αρ. 142-3
45.Γενικό Χημείο του Κράτους, Χημική Υπηρεσία Μακεδονίας - Θράκης,	

1. Υποδιεύθυνση Θεσσαλονίκης - Τμήμα Α', 2. Τμήμα ΧΥ Καβάλας, 3. Τμήμα ΧΥ Σερρών <i>Ν. Βότση 1, 54625 Θεσσαλονίκη Τηλ 2613 622522, 2613 622520 Φαξ 2310 531140 macedonia_thrace@gcsl.gr</i>	
Αναλυτική δραστηριότητα	Χημικές δοκιμές σε τρόφιμα
Φορέας Διαπίστευσης / Αρ. Πιστοποιητικού	www.esyd.gr 1. Παράρτημα F1/E5 του Πιστοποιητικού Αρ. 142-3 2. Παράρτημα F1/4 του Πιστοποιητικού Αρ. 142-3 3 Παράρτημα F1/Ξ5 του Πιστοποιητικού Αρ. 142-3
46. Γενικό Χημείο του Κράτους, Χημική Υπηρεσία Κρήτης <i>Επιμενίδου 19 Ηράκλειο 71110 Κρήτη Τηλ 2810 225242 Φαξ 2810 226116 crete@gcsl.gr</i>	
Αναλυτική δραστηριότητα	Χημικές δοκιμές σε τρόφιμα
Φορέας Διαπίστευσης / Αρ. Πιστοποιητικού	www.esyd.gr Παράρτημα F1/M6 του Πιστοποιητικού Αρ. 142-3
47. Γενικό Χημείο του Κράτους Χημική Υπηρεσία Βόλου <i>Δημητριάδος 182, 38221 Βόλος Τηλ 24213 56409 Φαξ 24210 25086 volos@gcsl.gr</i>	
Αναλυτική δραστηριότητα	Χημικές δοκιμές σε τρόφιμα
Φορέας Διαπίστευσης / Αρ. Πιστοποιητικού	www.esyd.gr Παράρτημα F1/I5 του Πιστοποιητικού Αρ. 142-3
48. Γενικό Χημείο του Κράτους, Χημική Υπηρεσία Πελοποννήσου, Δυτ. Ελλάδας και Ιονίου, Τμήμα ΧΥ Κέρκυρας <i>Εθνικής Αντιστάσεως 1, 49100, Κέρκυρα Τηλ 26610 39909, 26613 64100 Φαξ 26610 39909 peloponnese@gcsl.gr, corfu@gcsl.gr</i>	
Αναλυτική δραστηριότητα	Χημικές δοκιμές σε τρόφιμα
Φορέας Διαπίστευσης / Αρ. Πιστοποιητικού	www.esyd.gr Παράρτημα F1/B6 του Πιστοποιητικού Αρ. 142-3
49. Γενικό Χημείο του Κράτους, Χημική Υπηρεσία Ηπείρου και Δυτικής Μακεδονίας <i>Δάμπουλη 30, 45332 Ιωάννινα Τηλ 26510 85002 Φαξ 26510 85003, epirus@gcsl.gr</i>	
Αναλυτική δραστηριότητα	Χημικές δοκιμές σε τρόφιμα
Φορέας Διαπίστευσης / Αρ. Πιστοποιητικού	www.esyd.gr Παράρτημα F1/O4 του Πιστοποιητικού Αρ. 142-3
50. Ελληνικός Γεωργικός Οργανισμός "ΔΗΜΗΤΡΑ" - Γενική Δ/ση Αγροτικής Έρευνας Ινστιτούτο Τεχνολογίας Γεωργικών Προϊόντων - Εργαστήριο Γενετικής Ταυτοποίησης (Ε.ΓΕ.ΤΑ.) <i>Σ. Βενιζέλου 1, Λυκόβριση, 14 123 Τηλ 210 2845940, 41 Φαξ 210 2840117 biomol_nagref@yahoo.gr</i>	
Αναλυτική δραστηριότητα	Βιολογικές δοκιμές σε τρόφιμα
Φορέας Διαπίστευσης / Αρ. Πιστοποιητικού	www.esyd.gr 650-3

ΕΕΑ	Εθνικό Εργαστήριο Αναφοράς για γενετικά τροποποιημένους οργανισμούς
51.Ελληνικός Γεωργικός Οργανισμός "ΔΗΜΗΤΡΑ" - ΕΛ.Γ.Ο. 'ΔΗΜΗΤΡΑ' - Εργαστήριο Ελέγχου Ποιότητας Γάλακτος- Πέλλας <i>Παραλίμνη, Χώρος ΕΘΙΑΓΕ, 58100 - Γιαννιτά Πέλλας Τηλ 2310301799 (23820 31789) Φαξ 2310326450 (23820 33097) Lab-yiannitsa@elog.gr</i>	
Αναλυτική δραστηριότητα	Χημικές , Φυσικές και Μικροβιολογικές δοκιμές σε νωπό γάλα
Φορέας Διαπίστευσης / Αρ. Πιστοποιητικού	www.esyd.gr 530-3
52.Ελληνικός Γεωργικός Οργανισμός "ΔΗΜΗΤΡΑ" - ΕΛ.Γ.Ο. 'ΔΗΜΗΤΡΑ' - Εργαστήριο Ελέγχου Ποιότητας Γάλακτος- Ιωαννίνων <i>Εθνικής Αντίστασης 3, Κατσικάς, 45500 - Ιωάννινα Τηλ 26510 92710 Φαξ 2310326450 (26510 92639) Lab-ioannina@elog.gr</i>	
Αναλυτική δραστηριότητα	Χημικές , Φυσικές και Μικροβιολογικές δοκιμές σε νωπό γάλα
Φορέας Διαπίστευσης / Αρ. Πιστοποιητικού	www.esyd.gr 531-3
53.Ελληνικός Γεωργικός Οργανισμός "ΔΗΜΗΤΡΑ" - ΕΛ.Γ.Ο. 'ΔΗΜΗΤΡΑ' - Εργαστήριο Ελέγχου Ποιότητας Γάλακτος - Αχαΐας <i>Κοζάνης 106 και Μειλίχου 26504 - Ανω Συχαινά Πατρών Τηλ 2610 428500 Φαξ 2610 429784 (2310326450) Lab-patra@elog.gr</i>	
Αναλυτική δραστηριότητα	Χημικές , Φυσικές και Μικροβιολογικές δοκιμές σε νωπό γάλα
Φορέας Διαπίστευσης / Αρ. Πιστοποιητικού	www.esyd.gr 680-2
54.Ελληνικός Γεωργικός Οργανισμός "ΔΗΜΗΤΡΑ" - ΕΛ.Γ.Ο. 'ΔΗΜΗΤΡΑ' - Εργαστήριο Ελέγχου Ποιότητας Γάλακτος- Ρεθύμνου <i>Ανωγείων 7, Μυσιρία, 74100 - Ρέθυμνο Τηλ 28310 26223 Φαξ 28310 26223 Lab-rethimno@elog.gr</i>	
Αναλυτική δραστηριότητα	Χημικές , Φυσικές και Μικροβιολογικές δοκιμές σε νωπό γάλα
Φορέας Διαπίστευσης / Αρ. Πιστοποιητικού	www.esyd.gr 683-2
55.Ελληνικός Γεωργικός Οργανισμός "ΔΗΜΗΤΡΑ" - ΕΛ.Γ.Ο. 'ΔΗΜΗΤΡΑ' - Εργαστήριο Ελέγχου Ποιότητας Γάλακτος - Λέσβου <i>Ταχ. Πρακτορείο Κάτω Τρίτος, 81106 - Παππάδος Λέσβου Τηλ 22510 96031 Φαξ 22510 96031 Lab-lesvos@elog.gr</i>	
Αναλυτική δραστηριότητα	Χημικές , Φυσικές και Μικροβιολογικές δοκιμές σε νωπό γάλα
Φορέας Διαπίστευσης / Αρ. Πιστοποιητικού	www.esyd.gr 678-2
56.Ελληνικός Γεωργικός Οργανισμός "ΔΗΜΗΤΡΑ" - ΕΛ.Γ.Ο. 'ΔΗΜΗΤΡΑ' - Εργαστήριο Ελέγχου Ποιότητας Γάλακτος - Λάρισας <i>3ο χλμ Ε.Ο. Λάρισας -Θεσσαλονίκης, 41336 - Λάρισα</i>	

<i>Τηλ 2410 553551 Φαξ 2310326450 (2410 553551) Lab-larisa@elog.gr</i>	
Αναλυτική δραστηριότητα	Χημικές , Φυσικές και Μικροβιολογικές δοκιμές σε νωπό γάλα
Φορέας Διαπίστευσης / Αρ. Πιστοποιητικού	www.esyd.gr 682-2
57.Ελληνικός Γεωργικός Οργανισμός "ΔΗΜΗΤΡΑ" - ΕΛ.Γ.Ο. 'ΔΗΜΗΤΡΑ' - Εργαστήριο Ελέγχου Ποιότητας Γάλακτος- Δράμας <i>Τέρμα Αγίου Κωνσταντίνου, Προάστιο, 68100 - Δράμα</i> <i>Τηλ 25210 83120 Φαξ 2310326450 (25210 83170) Lab-drama@elog.gr</i>	
Αναλυτική δραστηριότητα	Χημικές , Φυσικές και Μικροβιολογικές δοκιμές σε νωπό γάλα
Φορέας Διαπίστευσης / Αρ. Πιστοποιητικού	www.esyd.gr 681-2
58.Ελληνικός Γεωργικός Οργανισμός "ΔΗΜΗΤΡΑ" - ΕΛ.Γ.Ο. 'ΔΗΜΗΤΡΑ' - Εργαστήριο Ελέγχου Ποιότητας Γάλακτος - Έβρου <i>Οικισμός Θερμών Λουτρών, 68100 - Δήμος Τραϊανούπολης Έβρου Τηλ 25510 61268</i> <i>Φαξ 2310326450 (25510 61268) Lab-alexandroupoli@elog.gr</i>	
Αναλυτική δραστηριότητα	Χημικές , Φυσικές και Μικροβιολογικές δοκιμές σε νωπό γάλα
Φορέας Διαπίστευσης / Αρ. Πιστοποιητικού	www.esyd.gr 679-2
59.Ενιαίος Φορέας Ελέγχου Τροφίμων, Εργαστήρια Δοκιμών και Ερευνών Τροφίμων Νοτίου Ελλάδας <i>Αναγεννήσως 31 & Σερρών 66, 14341 Ν.Φιλαδέλφεια Τηλ.2725314/2725322 dkariotoglou@efet.gr</i>	
Αναλυτική δραστηριότητα	Μικροβιολογικές και Χημικές δοκιμές σε τρόφιμα
Φορέας Διαπίστευσης / Αρ. Πιστοποιητικού	www.esyd.gr 803
60.Ενιαίος Φορέας Ελέγχου Τροφίμων, Εργαστήριο Δοκιμών και Ερευνών Τροφίμων Βορείου Ελλάδας <i>14ο χλμ Θεσσαλονίκης, Ν.Μουδανιών Θεσσαλονίκη Τηλ 3210 365794 lpalilis@efet.gr</i>	
Αναλυτική δραστηριότητα	Χημικές δοκιμές σε τρόφιμα
Φορέας Διαπίστευσης / Αρ. Πιστοποιητικού	www.esyd.gr 803
61.Τμήμα Χημικών Αναλύσεων και Οργανοληπτικών Δοκιμών. Διεύθυνση Προστασίας Καταναλωτή - Γ.Γ Εμπορίου και Προστασίας Καταναλωτή <i>Κάνιγγος 20 , Αθήνα Τηλ 210 3829166 Φαξ 210 3829166 chemlab@efpolis.gr</i>	
Αναλυτική δραστηριότητα	Χημικές και Οργανοληπτικές δοκιμές σε ελαιόλαδο, φυτικά λίπη και έλαια
Φορέας Διαπίστευσης / Αρ. Πιστοποιητικού	www.esyd.gr 333-3

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ ΕΠΙΣΗΜΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ ΓΙΑ ΤΑ ΖΩΙΚΑ ΥΠΟΠΡΟΪΟΝΤΑ

Μικροβιολογικές (<i>Salmonella, Enterobacteriaceae, E.coli/Enterococcaceae, Cl.perfringens</i>)	
ΕΕΑ	α. Κτηνιατρικό Κέντρο Αθηνών, Εργαστήριο Μικροβιολογίας Τροφίμων β. Κτηνιατρικό Κέντρο Θεσσαλονίκης, Εργαστήριο Μικροβιολογίας Τροφίμων γ. Κτηνιατρικό Εργαστήριο Ιωαννίνων δ. Κτηνιατρικό Εργαστήριο Χαλκίδας ε. Κτηνιατρικό Εργαστήριο Ρόδου
Εποπτ. Αρχή	ΥΠΑΑΤ
Προσδιορισμός τριεπτανοϊκού εστέρα γλυκερίνης (GTH)	
ΕΕΑ	Γενικό Χημείο του Κράτους (Γ.Χ.Κ.) Αν. Τσόχα 16, 11521 Αθήνα
Εποπτ. Αρχή	Υπουργείο Οικονομικών
Απώλεια κατά την ανάφλεξη	
ΕΕΑ	Γενικό Χημείο του Κράτους (Γ.Χ.Κ.) Αν. Τσόχα 16, 11521 Αθήνα
Εποπτ. Αρχή	Υπουργείο Οικονομικών
Προσδιορισμός υπολειμμάτων φαρμάκου δικλοφενάκης (ΜΣΑΦ)	
ΕΕΑ	Γενικό Χημείο του Κράτους (Γ.Χ.Κ.) Αν. Τσόχα 16, 11521 Αθήνα
Εποπτ. Αρχή	Υπουργείο Οικονομικών
Ζωικές πρωτεΐνες στις ζωοτροφές	
ΕU-RLs	Centre Wallon de recherches agronomiques (CRA-W) B-5030 Gembloux, Βέλγιο
ΕΕΑ	α. Διεύθυνση Αποκεντρωμένων Υπηρεσιών Αττικής Εργαστήριο Ελέγχου Κυκλοφορίας Ζωοτροφών Σοφοκλή Βενιζέλου 1, Τ.Κ. 14123 Λυκόβρυση (Ανάλυση μικροσκοπίας) β. Διεύθυνση Αποκεντρωμένων Υπηρεσιών Θεσσαλονίκης Εργαστήριο Ελέγχου Κυκλοφορίας Ζωοτροφών Γεωργικής Σχολής 57001- Θέρμη Θεσσαλονίκης (Ανάλυση PCR)
Εποπτ. Αρχή	ΥΠΑΑΤ

ΕΘΝΙΚΑ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ ΑΝΑΦΟΡΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΓΕΙΑ ΤΩΝ ΖΩΩΝ

Κλασική πανώλη των χοίρων	
EU-RLs	EU Reference Laboratory for classical swine fever Institut für Virologie der Tierärztlichen Hochschule, Bünteweg 17, D-30559 Hannover
ΕΕΑ	Δ/νση Κτηνιατρικού Κέντρου Αθηνών, Τμήμα Μοριακής Διαγνωστικής, Αφθώδη Πυρετού, Ιολογικών, Ρικετσιακών και Εξωτικών Νοσημάτων Εργαστήριο Χοιροπαθολογίας Νεαπόλεως 25, Τ.Κ.15310 Αθήνα
Εποπτ. Αρχή	ΥΠΑΑΤ/ΔΠΖΦ&ΚΕ
Πανώλης των ίππων (African Horse Sickness)	
EU-RLs	EU Reference Laboratory for African horse sickness Laboratorio de sanidad y producción animal, Ministerio de agricultura, Pesca y Alimentación, Ctra. Madrid-Irun, Desv. Algete, Km 5400, 28110 Algete, Madrid- España
ΕΕΑ	Δ/νση Κτηνιατρικού Κέντρου Αθηνών, Τμήμα Μοριακής Διαγνωστικής, Αφθώδη Πυρετού, Ιολογικών, Ρικετσιακών και Εξωτικών Νοσημάτων Εργαστήριο Ιολογίας Νεαπόλεως 25, Τ.Κ.15310 Αθήνα
Εποπτ. Αρχή	ΥΠΑΑΤ/ ΔΠΖΦ&ΚΕ
Ψευδοπανώλη των πτηνών (Newcastle Disease)	
EU-RLs	EU Reference Laboratory for Newcastle Disease Veterinary Laboratories Agency (VLA), New Haw Weybridge, Surrey KT 15 3NB U.K.
ΕΕΑ	Δ/νση Κτηνιατρικού Κέντρου Αθηνών, Τμήμα Μοριακής Διαγνωστικής, Αφθώδη Πυρετού, Ιολογικών, Ρικετσιακών και Εξωτικών Νοσημάτων Εργαστήριο Παθολογίας Πτηνών Νεαπόλεως 25, Τ.Κ.15310 Αθήνα
Εποπτ. Αρχή	ΥΠΑΑΤ/ ΔΠΖΦ&ΚΕ
Φυσαλιδώδης νόσος των χοίρων (Swine vesicular disease)	
EU-RLs	EU Reference Laboratory for swine vesicular disease AFRC Institute for Animal Health, Pirbright Laboratory Ash Road, Pirbright, Woking, Surrey GU 24 0NF U.K.
ΕΕΑ	Δ/νση Κτηνιατρικού Κέντρου Αθηνών, Τμήμα Μοριακής Διαγνωστικής, Αφθώδη Πυρετού, Ιολογικών, Ρικετσιακών και Εξωτικών Νοσημάτων Εργαστήριο Αφθώδους Πυρετού και Εξωτικών νοσημάτων Νεαπόλεως 25, Τ.Κ.15310 Αθήνα

Εποπτ. Αρχή	ΥΠΑΑΤ/ ΔΠΖΦ&ΚΕ
Ασθένειες των ιχθύων	
EU-RLs	EU Reference Laboratory for fish diseases Statens Veterinære Serumlaboratorium Landbrugsministeriet Hangoevej 2, 8200 Aarhus N Denmark
ΕΕΑ	Δ/ση Κτηνιατρικού Κέντρου Αθηνών, Τμήμα Παθολογίας Υδρόβιων Οργανισμών Νεαπόλεως 25, Τ.Κ.15310 Αθήνα
Εποπτ. Αρχή	ΥΠΑΑΤ/ ΔΠΖΦ&ΚΕ
Παρακολούθηση αποτελεσματικότητας των αντιλυσσικών εμβολίων	
EU-RLs	EU Reference Laboratory for monitoring the effectiveness of rabies vaccination AFSSA, Nancy Laboratoire d` études sur la rage et la pathologie des animaux sauvages Domaine de Pixéré court, BP 9, F-54220 Malzéville
ΕΕΑ	Δ/ση Κτηνιατρικού Κέντρου Αθηνών, Τμήμα Μοριακής Διαγνωστικής, Αφθώδη Πυρετού, Ιολογικών, Ρικετσιακών και Εξωτικών Νοσημάτων Εργαστήριο Ιολογίας Νεαπόλεως 25, Τ.Κ.15310 Αθήνα
Εποπτ. Αρχή	ΥΠΑΑΤ/ ΔΠΖΦ&ΚΕ
Καταρροϊκός πυρετός του προβάτου	
EU-RLs	EU Reference Laboratory for bluetongue AFRC Institute for Animal Health, Pirbright Laboratory Ash Road, Pirbright, Woking, Surrey GU 24 ONF U.K.
ΕΕΑ	Δ/ση Κτηνιατρικού Κέντρου Αθηνών, Τμήμα Μοριακής Διαγνωστικής, Αφθώδη Πυρετού, Ιολογικών, Ρικετσιακών και Εξωτικών Νοσημάτων Εργαστήριο Ιολογίας Νεαπόλεως 25, Τ.Κ.15310 Αθήνα
Εποπτ. Αρχή	ΥΠΑΑΤ/ ΔΠΖΦ&ΚΕ
Αφρικανική Πανώλη των Χοίρων	
EU-RLs	EU Reference Laboratory for African swine fever Centro de Investigación en Sanidad Animal, 28130 Valdeolmos, Madrid, Spain
ΕΕΑ	Δ/ση Κτηνιατρικού Κέντρου Αθηνών Τμήμα Μοριακής Διαγνωστικής, Αφθώδη Πυρετού, Ιολογικών, Ρικετσιακών και Εξωτικών Νοσημάτων Εργαστήριο Χοιροπαθολογίας Νεαπόλεως 25, Τ.Κ.15310 Αθήνα
Εποπτ. Αρχή	ΥΠΑΑΤ/ ΔΠΖΦ&ΚΕ
Αφθώδης πυρετός (Foot and Mouth Disease)	
EU-RLs	EU Reference Laboratory for foot-and-mouth disease

	Institute for Animal Health Pirbright, Woking, Surrey KT 15 3NB U.K.
ΕΕΑ	Δ/ση Κτηνιατρικού Κέντρου Αθηνών Τμήμα Μοριακής Διαγνωστικής, Αφθώδη Πυρετού, Ιολογικών, Ρικετσιακών και Εξωτικών Νοσημάτων Εργαστήριο Αφθώδους Πυρετού και Εξωτικών Νοσημάτων Νεαπόλεως 25, Τ.Κ.15310 Αθήνα
Εποπτ. Αρχή	ΥΠΑΑΤ/ ΔΠΖΦ&ΚΕ
Γρίπη των πτηνών	
EU-RLs	EU Reference Laboratory for avian influenza Veterinary Laboratories Agency (VLA), New Haw, Weybridge, Surrey KT 15 3NB U.K.
ΕΕΑ	Δ/ση Κτηνιατρικού Κέντρου Θεσσαλονίκης, 26ης Οκτωβρίου 80, Τ.Κ. 546 27 Θεσσαλονίκη Τμήμα Παθολογίας Πτηνών και Μελισσών, Μικροβιολογίας, Λοιμωδών Νοσημάτων και Βρουκέλλωσης Εργαστήριο Παθολογίας Πτηνών 26 ^{ης} Οκτωβρίου 80, Τ.Κ.546 27
Εποπτ. Αρχή	ΥΠΑΑΤ/ ΔΠΖΦ&ΚΕ
Ασθένειες Διθύρων Μαλακίων	
EU-RLs	EU Reference Laboratory for mollusc diseases IFREMER Boîte Postale 133, 17390 La Treblade, FR
ΕΕΑ	Δ/ση Κτηνιατρικού Κέντρου Θεσσαλονίκης, Τμήμα Παθολογίας Υδροβίων Οργανισμών, Ελέγχου Θαλασσίων Βιοτοξινών και Τοξινών λοιπών υδάτων Εργαστήριο Παθολογίας Υδροβίων Οργανισμών 26 ^{ης} Οκτωβρίου 80, Τ.Κ.546 27
Εποπτ. Αρχή	ΥΠΑΑΤ/ ΔΠΖΦ&ΚΕ
Βρουκέλλωση	
EU-RLs	EU Reference Laboratory for brucellosis AFSSA-Laboratoire d' etudes et de recherches en pathologie animale et zoonoses, F-94700 Maisons- Alfort FR
ΕΕΑ	Δ/ση Κτηνιατρικού Κέντρου Θεσσαλονίκης Τμήμα Κτηνιατρικό Εργαστήριο Λάρισας, Εργαστήριο Διαγνωστικής 6ο χιλ. Εθνικής Οδού Λάρισας-Τρικάλων, Τ.Κ. 411 10 Λάρισα
Εποπτ. Αρχή	ΥΠΑΑΤ/ ΔΠΖΦ&ΚΕ
Ασθένειες των καρκινοειδών	
EU-RLs	EU Reference Laboratory for crustacean diseases Centre for Environment, Fisheries and Aquaculture Science (Cefas) Barrack Road, Weymouth, Dorset, DT4 8UB United Kingdom
ΕΕΑ	Δ/ση Κτηνιατρικού Κέντρου Αθηνών, Τμήμα Παθολογίας Υδροβίων Οργανισμών

	Νεαπόλεως 25, Τ.Κ.15310 Αθήνα
Εποπτ. Αρχή	ΥΠΑΑΤ/ ΔΠΖΦ&ΚΕ
Λύσσα (Rabies)	
EU-RLs	EU reference laboratory for rabies ANSES – Laboratoire de la rage et de la faune sauvage de Nancy Domaine de Pixéré court, BP 9, F-54220 Malzéville, France
ΕΕΑ	Δ/νση Κτηνιατρικού Κέντρου Αθηνών, Τμήμα Μοριακής Διαγνωστικής, Αφθώδη Πυρετού, Ιολογικών, Ρικετσιακών και Εξωτικών Νοσημάτων Εργαστήριο Ιολογίας Νεαπόλεως 25, Τ.Κ.15310 Αθήνα
Εποπτ. Αρχή	ΥΠΑΑΤ/ ΔΠΖΦ&ΚΕ
Φυματίωση των Βοοειδών (Bovine Tuberculosis)	
EU-RLs	EU reference laboratory for bovine tuberculosis VISAVET – Laboratorio de vigilancia veterinaria, Facultad de Veterinaria, Universidad Complutense de Madrid Madrid, Spain
ΕΕΑ	Δ/νση Κτηνιατρικού Κέντρου Αθηνών Τμήμα Διαγνωστικής Παθολογικής Ανατομικής Ιστολογίας, Μικροβιολογίας και Φυσιοπαθολογίας μαστού Εργαστήριο Μικροβιολογίας Νεαπόλεως 25, Τ.Κ.15310 Αθήνα
Εποπτ. Αρχή	ΥΠΑΑΤ/ ΔΠΖΦ&ΚΕ
Ασθένειες Μελισσών	
EU-RLs	EU Reference Laboratory for bee health Sophia-Antipolis laboratory of ANSES, 105 route des Chappes - CS 20111 F-06902 Sophia-Antipolis - France
ΕΕΑ	Δ/νση Κτηνιατρικού Κέντρου Θεσσαλονίκης Τμήμα Κτηνιατρικό Εργαστήριο Καβάλας Σταυρός Αμυγδαλέωνα, Τ.Κ.640 12
Εποπτ. Αρχή	ΥΠΑΑΤ/ ΔΠΖΦ&ΚΕ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3

Συντομογραφίες

ΠΟΕΣΕ	Πολυετές Ολοκληρωμένο Εθνικό Σχέδιο Ελέγχων
ΑΑ	Αρμόδια Αρχή
ΓΔΔΥ	Γενική Διεύθυνση Δημόσιας Υγείας
ΓΔΒΑΑ	Γενική Διεύθυνση Βιώσιμης Αγροτικής Ανάπτυξης
ΓΔΒΖΠ&Κ	Γενική Διεύθυνση Βιώσιμης Ζωικής Παραγωγής & Κτηνιατρικής
ΓΔΒΦΠ	Γενική Διεύθυνση Βιώσιμης Φυτικής Παραγωγής
ΓΤΟ	Γενετικά Τροποποιημένοι Οργανισμοί
ΓΧΚ	Γενικό Χημείο Κράτους
ΔΑ	Διεύθυνση Ανάπτυξης (Τμήματα Εμπορίου)
ΔΑΟ	Διεύθυνση Αγροτικής Οικονομίας
ΔΑΟΚ	Διεύθυνση Αγροτικής Οικονομίας & Κτηνιατρικής
ΔΔΖΓΠ&ΣΕΖ	Διεύθυνση Διαχείρισης Ζωικών Γενετικών Πόρων και Συστημάτων Εκτροφής Ζώων
ΔΔΖΖ&Β	Διεύθυνση Διατροφής Ζώων, Ζωοτροφών και Βοσκοτόπων
ΔΙΚΕΖωΚ	Δίκτυο Καταγραφής και Επιτήρησης Ζωικού Κεφαλαίου
ΔΚΠ	Διεύθυνση Κτηνιατρικής Περιφέρειας
ΔΚΥ&ΜΖΠ	Διεύθυνση Κτηνοτροφικών Υποδομών και Μεταποίησης Ζωικών Προϊόντων
ΔΜ&ΠΕΤΦΠ	Διεύθυνση Μεταποίησης & Ποιοτικού Ελέγχου Τροφίμων Φυτικής Παραγωγής
ΔΠΖΦ&ΚΕ	Διεύθυνση Προστασίας των Ζώων, Φαρμάκων και Κτηνιατρικών Εφαρμογών
ΔΠΦΠ	Διεύθυνση Προστασίας Φυτικής Παραγωγής
ΔΣΠΒΠ&ΓΕ	Διεύθυνση Συστημάτων Ποιότητας, Βιολογικής Παραγωγής και Γεωγραφικών Ενδείξεων
ΔΥΑΤ	Διεύθυνση Υγιεινής και Ασφάλειας Τροφίμων Ζωικής Προέλευσης
ΔΥΖ	Διεύθυνση Υγείας Ζώων
ΕΕΑ	Εθνικό Εργαστήριο Αναφοράς
ΕΕΑΕ	Ελληνική Επιτροπή Ατομικής Ενέργειας
ΕΕΚΥΖ	Εργαστήριο Ελέγχου Κυκλοφορίας Ζωοτροφών
ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ	Ελληνικός Γεωργικός Οργανισμός "ΔΗΜΗΤΡΑ"
ΕΟΦ	Εθνικός Οργανισμός Φαρμάκων
ΕΠΙΠ	Εγγυημένα Παραδοσιακά Ιδιότυπα Προϊόντα
ΕΣΕΤ	Επιστημονικό Συμβούλιο Ελέγχου Τροφίμων
ΕΣΠΕΤ	Εθνικό Συμβούλιο Πολιτικής Ελέγχου Τροφίμων

ΕΣΥΔ	Εθνικό Σύστημα Διαπίστευσης
ΕΦΕΤ	Ενιαίος Φορέας Ελέγχου Τροφίμων
ΚΑΑ	Κεντρική Αρμόδια Αρχή
ΚΕΕΛΠΝΟ	Κέντρο Ελέγχου και Πρόληψης Νοσημάτων
ΚΕΠΠΥΕΛ	Κέντρα Ελέγχου και Πιστοποίησης Πολλαπλασιαστικού Υλικού και Ελέγχου Λιπασμάτων
ΚΥΑ	Κοινή Υπουργική Απόφαση
ΜΣΕ	Μεταδοτικές Σπογγώδεις Εγκεφαλοπάθειες
ΜΦΙ	Μπενάκειο Φυτοπαθολογικό Ινστιτούτο
ΠΕ	Περιφερειακή Ενότητα
ΟΕ&Π	Οργανισμός Ελέγχου και Πιστοποίησης
ΠΔ	Προεδρικό Διάταγμα
ΠΔΕΦΕΤ	Περιφερειακές Διευθύνσεις ΕΦΕΤ
ΠΚΠΦ&ΠΕ	Περιφερειακά Κέντρα Προστασίας Φυτών και Ποιοτικού Ελέγχου
ΠΟΠ	Προστατευόμενη Ονομασία Προέλευσης
ΠΓΕ	Προστατευόμενη Γεωγραφική Ένδειξη
ΣΥΚΕ	Συνοριακός σταθμός Κτηνιατρικού Ελέγχου
ΥΠΑΑΤ	Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων

Ιστοσελίδες

www.minagric.gr

www.efet.gr

Ομάδα Εργασίας ΠΟΕΣΕ

(Απόφαση 344/119385/24-09-2014)

Αλεξανδρόπουλος Θωμάς, Πρόεδρος
Παντελεάκη Δήμητρα, Αναπληρωματική Πρόεδρος
Βακαλόπουλος Άγγελος, Τακτικό μέλος
Βουρβίδης Δημήτριος, Τακτικό μέλος
Καράμπελα Θεοδώρα, Τακτικό μέλος
Μπαρμπέρης Κωνσταντίνος, Τακτικό μέλος
Νικολάου Κωστούλα, Τακτικό μέλος
Παπαδημητρίου Χρυσούλα, Τακτικό μέλος
Παπανικολάου Δέσποινα, Τακτικό μέλος
Σέκκας Φίλιππος, Τακτικό μέλος
Στουγιαννίδης Κομνηνός, Τακτικό μέλος
Βαραγγούλη Αναστασία, Αναπληρωματικό μέλος
Μπουλής Αργύριος, Αναπληρωματικό μέλος
Παλίλης Λεωνίδας, Αναπληρωματικό μέλος
Παπαϊωάννου Δημήτριος, Αναπληρωματικό μέλος
Περδικάρης Σωκράτης, Αναπληρωματικό μέλος
Πετράκη Αικατερίνη, Αναπληρωματικό μέλος
Σκουρογιάννη Ευθυμία, Αναπληρωματικό μέλος
Στεργίου Αναστασία, Αναπληρωματικό μέλος
Τζαβάρα Ελένη, Αναπληρωματικό μέλος
Τζήμας Κωνσταντίνος, Αναπληρωματικό μέλος

